Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammlung des Gouverneurs Arnold Gijsels van Lier - Cod. Karlsruhe 462 bis 500

Korrespondenz-, Tage-, Rechnungs- und Gerichtsbücher, sowie Berichte und Karten in Sachen der Holländischen Ostindischen Compagnie, besonders unter dem Gouvernement von Anthony Van Diemen und Gijsels van Lier

Resolutieboek van den Gouverneur Artus Gijsels geduerende zijn E. Gouverne 1631 inde Quartieren van Amoyna. 27 Mai 1631 - 3 Junij 1634 - Cod. Karlsruhe 491

Gijsels, Artus

[S.l.], [17. Jahrh.]

[Text]

urn:nbn:de:bsz:31-373801

Visual Library

Actum Vinsdach den xxvii Mey A° 1631.

Aengesien met het vertreck van de Heer Gouverneur Philips Lucas, ende aenwanck van d'E. Heer Gouverneur Artus Gijsels predecessor deses Gouvernements, op verscheyde verrichtinge. reden, en vermeininge van noode te wesen, dat op desen standt in goede Ordre, evenwicht, ende mogelijcke mirage van tijt, tott tijt soo mach beleydett werden, dat in alle manieren de Comp.as Ommeslach, Onder de Ware Religie Loisant angestelt, ende Zyne E.E. besonder Eere. mochte bewonderett blyven, Ende gemelte present Gouverneur die Vanden Rade in Deliberatie, of t'nutt Redelyck en nach de nachvolgende personen (: Wiens verbond tijt gedesperett, ofte in mindere ampt, ende qualiteyt gemployeert syn) In dagen, ofte Tractement matelyck Worden verbetert.

Soo ist dat gemelte E.E. ende die vanden Rade voorn: gelyck stemmich goetgevonden, ende gearresteert hebben, Dese nachvolgende persoone de novo aen te nemen, ende den Redelyck Tractement nach yders merite tot te Eygens Namentlyck.

Abymon Lievertsz. Coppel Coopman Op 't Comptoir Hitland Wiens verbonden tijt nu gedesperett sy, Wert in gelycke qualiteyt de novo aengenomen de Comp.a noch Drie Jaren comende Jaren int' Landt te Banda, Onder verbeteringhe van 55: tot 1'sewentich Guldens p.r maendt Ingaende dato deses.

Pieter Nanninghs van Amsterdam assistent. Wesende 20. Guldens p.r maendt, syn verbonden tijt nu ock ruym gedesperett, Ende Wert tegenwoordich aengenomen de Comp.a in qualiteyt als Undercoopman op Lessidy, noch Drie Jaren comende Jaren int' Landt te Banda, Onder verbeteringhe van 20: tott 33: Guld: p.r maendt, Ingaende als voorn.

Abraham Van Vollenhoven Vendrich Wirt Om
Considiratiën, geordonneert, in gestelt als
Opperhoof t Der Soldaten, Garnisoen zoudend
In Comptoire op Hittoe, —

Wouter Sirojen Van amsterdam Assistentt
Wirt verbonden tytt al geëxpireert is, wirt om
syn goede Diensten Salvo. De novo aengenomen.
De Comp.ª Van nu af t noch Vyf erst comende
Jaren in qualitytt Van Ondercoopman te dienen
op t Comptoir Ouwen Onder verbeteringe syner
Eagie Van 25: tott 26 in Vertie gul tp. m.
Rantsoen naer uso, De tytt Ingaende van dato desen

Jan Marchiandtt van Bergen in henegouwen Int
Landtt gekomen mett t Schip. Vlieter, Onder
De vlagge Van VE: Heer Gouwen: int Jaer
1630. als Lyr Schutt Van syn Ed: winnende
12: Guldens tp: maendtt, Wirtt van nu af t
aengenomen als Hoor Meester, Opsiender
Van t Huys, ende Vivres, (: aengien Datt
Ysaeq: Stimm inde Vl Cassers als Schoolmeester
Zal gebruyckt worden :) Onder verbeteringe
van 19: tott twintich Guldens, ende Vier
Realen Van 8tn tott Rantsoen, Ingaende Dato
Desen, —

Jan Willemsz: van Amsterdam Corporaell
(: Tegenwoordich Dit ampt van Capt: Die armes
Den tytt Van Vyf maenden bedient hebbende)
Wirt De novo aengenomen als Corporaell
van d' Adelborsten Onder verbeteringe Van
23: tott 24. Gul: tp. maendtt, Ingaende Dato
Desen, —

Marcus Van Kilangé, Andre Van Soya, Ende
Lourens De Frits Van Hatiwa, t samen
Soonen Onser Respective Orang quayen,
(Welcke ten laste Vande Comp.ª int patria
gestuderett. In verscheyde Wintschappen
geoeffent, ende nu Wederom mett syn Ed:
In d' Indias gekomen Zynde:) Om verscheyde
insichten in Dienste der Comp.ª aengenomen
worden, In qualitytt als Adelborsten Appointé
Onder Tractementt: Van yder 12 Gul
p.ª maendtt Ingaende Dato Desen, —

Hendrick Brüyningx van Amsterdam assistent Int' Landt gecomm mitt 't scip Leyden Int' Jaer 1626. Wirtt op syn versoeck tott accomodatie der Burgerye aengenom- nde geadmitterrt als Notarius publijck. Omme ock int civ gemeen Amptt voor Din gerichts alhier als procureur te mogen postuleren

Carsten Andriesz: van Lonningen Int' Landt gecomm, mitt sijtt scip t' Wapen van Hoorn Int' Jaer 1621; Wirtt verbonden sijtt in gelooffvenn Zynde, Wirtt Jegenwoordich wedder aengenom, De Comp^a noch Vrij Jaer Comende Jaers in qualiteijtt van Meester Knecht ende midts dien Onder verbeteringhe van vijf stuijvers, tott twintich guldens p^r maendt, Ingaende Dato Desen

Christoffel Buffelaer van Cuijlenburch, Adelborst Int' Landtt gecomm mitt sijtt scip Dordt Int' Jaer 1630. Wimmende 10: guldens p^r maendt, Wirtt Jegenwoordich aengenom De Comp^a als Cadet. Des aenns Din sijtt van syn verbandt Int' Landtt te dienen Onder tractement van achtien guldens p^r maendt Ingaende Ofte Dato Desen,

Blatius Jerloffsen van Wanvrijck, Int' Landt gecomm mitt sijtt Scip Hollandia, Int' Jaer 1626. Wimmende 9 guldens p^r maendt Wirtt Om syn bequaemicheijtt 's Lants in qualiteijtt verbetert, ende gestelt, tott Stuerman Op 't Eylandt Rossekamo, Onder den tractement van vijf stuijvers guldens, ende vier Realen van achtien tott rantsoen Ingaende Ofte Dato Desen,

Jan de Crouw, van Japon geboortich. Vrij Burger, Wirtt op syn versouck in Comp^as Dienst, voor Din tijtt van Vrij Jaer aengenom-

tott

tott Provoost, geinteriede tott Dagie, Jude
Kantsoen troutich Sildens 14. maendt
Ingaende 22: November A°: 1630 -.

Als dus gedaen gerisolveert, en gearresteert
Amboina 9ten Casteel, Datum ut supra

L: Cysels

Fy Jurlacker:

Evert Hulft

Joan Attens

Salomon: de Wael

Louis de Buis. Secret.

Woensdach den xxviii: May 1631:

Daerdien Datt ons Hedenaendermaal berichtt
ende voor verscheyde rapporten van Lozor, ende
Cambello aengesz: wirtt, Die vande Rijgijn
Jessidy gestijft Zijnde mitt verscheyde vrinde
voor Onse gedane tocht tegens De Vreemde
handelaers, als Macassarin, Malleyn, Japans,
ende andere nationen, mit laest opt Eylandt
Sullangi aengewendt) soo verbittert syn
geworden, Datt hun bibben Onderwonden,
Onse Logie, (Welcke aldaer tott opcoop van Nagelen
provisionelyck gestelt was:) te Vernolgen
ende Onder De voett te werpen, In aengesien,
Dat Comp.as Constitutie jn Desen conjuncturen
mitt in gedoocht, eenige Feytelyckheytt, tegens
Die van Jessidy, Cambello, Erangi, oft eenige
Jnwonderen. Desen Cónsti aengewendt worden
Stret D'Heer Commissaris Sysers Die Vanden
Rade in bedenckinge Oft mitt met wijsheyt
Den Oppercoopman Sr. Jacob Janss: patacas
liggende Opt Comptoir Lozor. Dienaertt
Wirde gedisputeerdt, ten Ende Voor den selven
Jaerlijnden perfectelyck mochte afgeraeth
worden, Watt Oorsaecke De Nederlanders
tott soodanigen actie gegeven, ende wie haer
tott sulex aengemaendtt. Of tgeraden Radde,
Item ock Expresselyck af tte Vragen,
Of tgemelte Orangquays Van Jessidy mitt
gesint waren, Jnplaetse Van D'af gebroocken
Logie, en ander suffisant Huys (: Waer Jn
Comp.as middelen mochte Versekerdt Zijn:)
Op te Richten. Ende bij weygeringe Van
Dien, Of tgeen mitt Behoorde ter gelegender Tijt
mitt De Wapenen. Jn Feytelyckheytt te wringen
Jan Of tgeen mitt De Zaecke, Omstandigen
Considratie, strickende tott naerder Van
Comp.as macht, naem, Of te Reputatie
behoorde, (: als mitt Negende,) Voor dingen
Tijt te remitteren. Ende.

Op welcke Propositie bij Vlissr Souverain, in die
saen Collegie voorst, naer verscheyde ampele
Debatten, gearresteert, ende goet gevonden soo
gemelten Offercoopman die nu hier is, datelyck
verwaert af te vaerdigen, met ordre Omme
Op sijn aencomste aldaer, de Gemeede van Vere
voorst: Nogmaels, met t' Onderstaen ende ook promtie
af te vragen, waer toe Generalijck meer te
Inclineren, Namentlijck tott Onsen handel
ende amiable Correspondentie (: volgens Jongst
gemaeckte Comptracten) oft tott Weygeringe
desselfs, ende administrighe der omsijn Vruchten
aldaer, naer welcken gelegentheyt Ons alsdan moesten
Reguleren, &c,

Sijn oock op Dato in gemelte Vergaderinge
desen naervolgende persoonen aengenomen, ende
verbleven te Weten,

Davidt Bijl Vlaender Out Adelborst, Gut-
landt geboren mett het Schip Vlissingen
a°: 1630: Onder de Vlagge van de: Heer Gouver:
Sijsen, Winnende t'hun Gulden 14: maent
Wedde om sijn bequaemheyt tot tegenwoordige
aengenomen, ende ter tijt tott Suckersorger
Vant Hospitael. In verbeteringe sijnder tractemente
mendt, van negen, tott vijftien gul:
p: maendt. Ingaende Dato. Desen, met sulcke
reserve Datt sijn voorst bijl gevonden
heeft, alhier verclaert Datt hij aenquame sal
sijn profijte Vant Hospitael t' employeren

Pieter Cornelis van Rotterdam in: timmerman
oudt Landt geboren mett t' Schip Vlissingen
Winnende t'hun Gulden p: maendt
Wiert verbonden tijdt gedurende sijnder
wille te nowe aengenomen de Compa: noch
Drij Jaren in de qualiteyt te dienen
Onder verbeteringe van 30. tott 40. gul: ende
vijf Gulden p: maendt, Ingaende
Dato Desen,

Symon

Symon Douwensz: Van Bolswaert, Schipper
Op 't Jacht Mocha, Zyn verbonden tytt ruijm
gestadeert Zynde, Wirt De nowo aengenom
De Comp.a in d.e qualitytt Dry achtel den
volgende Jaren. Int landt te Vlissin
Onder verbeteringe Van 40: tott sestien
Guldens p.r maendt Ingaende 1.mo Octob.r
A.o 1631.

Aldus gedaen gerasolveert in garrest=
Amtoina Int Casteel Datumdt supra.

L. Gysels

Fy Jansz.

Evert Hulft

Joan Ottens

Salomon: De Wan

Louis de Buus: Secret.s

Alsoo Wij bericht sijn Vanden Opperkoopman Pataca, Liggende, Op t' Comptoir Soyer Datt in seeckere Riviere binnen Grangi. twee maliysse Jonquen liggen, Die vermeden worden, gelijck wij Ook voorseckere konden voo haar Zulex mitt Billet en wordt, mitte. Eerste bequame geleegenheijt, ofte Volle. maen van daer Zullen Verseylen, inde Ons soo veel Vagelen verwerven. als daer mogelijk Zall wesen,

Wirsulex wert bij desen wel Expresse belast aende Hoofd Officieren Vant Jacht moge. daer datelijck Onder seijl te begeven, inde. haare reijse naer Grangi te voorderen De voorneemde Riviere te soecken, Die Wij mitten Congo Paroú te wesen, Zijnde. den stuck Weeges binnen Grangi, Ontrent Cadde van Rassouw, voor de Wieck. mitt 'n Jacht ten ancker Zulle bleven Liggen, tott Onse naerder Ordre, En Waer Sij: seeckerlijck bericht werde, Datt De Voorst Jonquen waren wertrocken, Datt Wij verhoopen mede, In Zulcker voegen Zulle Sij Vl Op Grangi transporteren.

Vl: sullen sich mitt verwonderen yet wes aen landt te attenteren, maer wel met 'n Schuyte bij nacht, en Dagen goede wacht houden, Ommte sien, Of eenige Vrunde oft' ambonnesz: Die haare Vagelen naer Grangi vervoeren sunt attrapperen, Zulex geschiedende Zulle De selve In 'n bewaringhe nemen, Inde De beroven Persoonen In hechtenisse houden

De 4 Vrije Soldaten, mitt haren Corporaell sullen Vl in alle voorvallende occasien gebruyken wel verstaende In qualiteijt van Soldaten Inde De Reste mitt discretie, Alsoo 'n Jacht Luyden De Soldaten, met 20. Cloncke

Matroosen

Matroosen ende Vierluyden, Den Corporaal sullen VL
als Hoofden vande Soldaten Erkennen, ende
Dienvolgende mitt hem gonde Vrientschap
houden ——

Dat de Soldaten, ende Bootsgesellen, soo wel
bij dage als by nachte gode Wacht houden
Op dat in voor vreedelingh, ende amboines
gen Ongeval Overcom ——

Ende alsoo Wij voorsichtich houden, Dat
Eenige Cjampans van Erang, Kelange
ofte andere Vaer Ontrent gelegen plaetsen
of te Rivieren, mede mitten eersten sullen
soecken te Vertrecken Zullen Ons prasten
mitt hitt Cleine Jergatt, Om in in dien
geval te assisteren —— Waerbenit sijn
sulcken Ordre Zullen sijnden, als Ons dunckt
Zal tot meesten Dienst vande Compa: te
Verwij[illegible]chen ——,

Den Boye Banda. hadden gemeint in
Wlassijn te Latin Cruysen, Op de commod.
Javaensche Joncken, Doch is naer Dato.
Raetsaem gevonden Dien tijt in oock derwaert
te Zenden, Waer naer VL Sich hebben te
Reguleren, Zult Vergaeren mit dnandere
Overleggen, t'gene de Zaecke best vereyscht
—— ende soo genoots aecht sijtt van daer te
Vertrecken, Zult dienvolgh doen Om Ourien
te becomen, Om Onse naerder Ordre te
Ontfangen ——,

Actum Amboina Int Casteel
ad. 6en Julij A: 1631

A. Cyssels

Actum Vrydach. desen 15. Juny A°: 1631.

Aengesien dat bij verloop van tyt, het Collegie van Burgerlijcken Raede, Als ock de Weesmeesters deser plaetse Amboina vermindert ende verstelt dient, Waer bij alle differenten dagelycx bij d' Impoonderen voorvallende, Vertoont, bedisputeert, beslecht, ende gedissideert als mede bij de Weesmeesters alle wedinwen, en Weesen Recht gemaintineert ende naer behoren voorgestaen worde, —

Stelt Ed: Heer Commandeur, Mr Vanden Raede in bedenckinge, Watt bequame, aensienlycke, ende gequalificeerde personen men daer toe behoorde te Eligeren, gelyck Synde Ed: Ock in Deliberatie stelt, Watt volgens Vertoock van verscheyde Jaren tot Oock Lobaessen selfs 16.) bij Oosten Eranger ende Macassarse Jonquen Aengecomen en in eenige revier sonder opgehaelt sijn. of met wel verdyscht wierde, t' Jacht mocht van Victalie, en amonitie van Oorlogh wel Weesen, Voor gemelte Revier (Ome tuytcomende Voorsz: Jonquen te Belasten) met den alderersten afgevaerdigt worde. —

Waer op bij Ed: Heer Commandeur, en die Vanden Raede voorut, naer verscheyde Overleggingen gehouden, ende geresolveert sy, dit compleet getal van gequalificeerste personen tot het gemelte Collegie der Burger Raet, als Ock tot de Weesmeesters, op het aensienlixt te stellen Resen, ende authoriseeren, Namentlyck tuyt s' poosten —

Den Oppercoopman Ste Gerrit Pietersz: Hilft
Capt: Gerart Westerman, pro Vr Cristien
Ondercoopman en pro Vr Ouck tuytman
tuyt de Burgeren —

Capt: Matthijs Stattinge, Tsimon Jansz
Engelbert van Steenwyck, en Hendrick Mouris
voorder dat tuyt de 18 Respective Oranghay
Jaer Om Jaer als tot 6. Zullen continueren

Wie Ck.

Welck voorut: Collegie vermogen sal, tsedmael
die weeck Comparerende, alle groote en cleyne
processen, soo crimineel als civiel (dingstens
consenterende) Onder approbatie van d'E. Heer
Gouverneur en Raden in Indien, ende die
beslechten, Begonderlyck Dat alle gelyn
fresschede bij Reise, ende Beluwen Blyven
de zaecke tott appel, en Revisie te trecken
Dair, ende soot bevoren Zall,
Wijders syn Oock tott dit Collegie wanneers
weeren, gestelt, ende de novo aengenomen
hüyt Comp.a Supposten, S.r Ewert Pietersz
Hulst Oppercoopman, ende Pieter Cristiaen
Onderkoopm.n,
hüyt de Burgeren zyn,
Mabij de Clerck Out Raets Persoon, Cap:
Matthijs Slattingh, ende Engelbert van
Steenwijck, welcke Oock alle Dinsdagen
vergaderen, Opt' gene sommige die bij d'Heer
Gouverneur aprobatie versocht, alle tijden
voor den Secret.s Ijsbrantsen Rotterdam
ende t'allen tijden (als versocht synde) bevoor
Bewijs, Rekeninghe, ende Reliqua dese Stills
gelijck Oock gedaen werdt, en Raetsaem geworden
is, d'Jacht mocha, Vlissingen mett 40 Coffers,
ende den Boyer Banda met 20:, hare bevoor
ammonitie, ende victuale voor 2: maenden
de settinghe der voorz: twee Joncquen
voor de Revire mede zull en bevorderen
tott tijt tijts, ende Wijders, Dat Fort Castel
naer der Ordre Herstellen,

Werden Oock dese naervolgende Persoonen, in
Dienste der Comp.a aengenomen, en in qualiteyt
en Lage verbetert, als Volcht, Namentlijck
Dirrit Hermansz: van Emden. Sold.r Winnende
9: gul. p. maent, Wiens verbonden tijt gelopen
synde, Om syn goede ingenie, en bequaemicheyt
s'Lants, aengenomen mett Ingualite als
Onderbarbier der Comp.a noch drij eerst agter
den volgende Jaren, Int Landt te Bimen
Onder verbeteringhe van 9: tott sestien gul
en 1: Realen van 8.en tott Raetsoen p. m.d
Ingaende Aprilis dese.

Mahu de Bacq. Cryburger Timmerman, Wirtt
op syn versoeck in Compas Dienst angenom
in qualite van Mr Knecht, Dry achter den
volgende Jaer te Diemen, Onder tractement
van Dirtich Sulders, en 4 Rs van S[ta]ten tott
Rantsoen 1/2 maendt, Ingaende den 7en dese

Jan Adlof van Dortmont int landt gecomen
Ao 1630: met 1 Jacht Roerswyck, voor adelborst
Wirtt de novo angenomen, van mr
de Generale Compa te Diemen, in qualitijt
van Cuyper, Onder den tractement van
10: tott Dirtien Sulders, en Soldaets rantsoen
p[er] maendt, Ingaende als voren

Jan Hendricxz: van Amsterdam Sergandt, Wirtt
verbonden tijdt en ruym gedurende sy, Wirtt
dergelycken de novo angenomen, de Compa
noch Dry achter volgende Jaren. Int
Landt te Diemen, Onder syn Ont tractement
van 28. Sulders, ende 80. Rs 1/2 maendt
Ingaende 7en Desen

Michiel Michielsz: Louck van Medenblick: Bootsman:
int landt gecomen, met de Galiasse. Int
Jaer 1627: Winnende 9 Sulders 1/2 maendt.
Wirtt Jegenwoordich angenomen als Booge:
bootsman vant Jacht Mocha, de Compa
noch Dry Jaren int Landt te Diemen, Onder
verbeteringe van 9: tott twintich Sulders
p[er] maendt Ingaende als voren

Jan Ottsen van Bamburch uytgecomen met de Galjas
Ao 1627. als bootsman Winnende 9 Sul: 1/2 m[aen]d:
Wirtt angenomen de Compa noch Dry Jaren
comende Jaren. Int Landt te Diemen, in qualitijt
als Bottelier vant Jacht Mocha, Onder
tractement van 9: tott 20. Sul: 1/2 maendt.
Datt uyt Considratie t'zelve ampt al den
ruymen tijdt bedient geeft, Ingaende dato desen,

Harman Jacobsz: van Boorn uytgecomen met de
Galjas, Int Jaer 1627: als Bootsgesel
Winnende 7: Sulders 1/2 maendt Wirtt
de novo angenomen. De Compa noch Dry
Jaren comende Jaren, als quartiermeester
Int Landt te Diemen, Onder verbeteringe
van 7. tott 14 Sulders 1/2 maendt, Ingaen
als voren

Jan

Jan Arentsz: van Amsterdam Bootsgesel, Wirt
verbonden tgelt gerepiterrt Zynde, Wirt ingemelte
qualiteyt De novo aengenomen, De Compe: noch
Drij eerst comende Jaren te Duinen, onder
verbeteringe van 9: tott twaelf f Sueldrs
pr maent, Ingaende Dato Desen —
Jan Cornelisz: van Opmeer Bootsman, Int' Landt
gecomen met de Sal jan 1627. Wirt de novo. aen-
genomen De Compe noch Drij eerst comende
Jaren Int' Landt te Duinen in voorigen qualiteyt
Onder verbeteringhe van 7: tott Duinen gl.
pr maendt Ingaende als voren —
Huybertt Jansz Hooploper Int' Landt gecomen
met t' Schip prins Willem Wimmende 6: gl
pr maendt, Wirt De novo aengenomen, De
Compe noch 3: Jaren als Bootsgesel jntt.
Landt te Duinen, Onder verbeteringe van
5: tott thien Sueldrs pr maent, als voren
Rijck Jansz: Bosschuter, in gerout Persoon
dese plaetse, Wirt op Syn versoeck toegestaen,
ende aengenomen De Compe, als Bootgraver
dese plaetse te duinen, behoudende Syn
voorich tractement, ende Rantsoen
Isaacq Jansz: Hoploper, uyt gecomen met het
Schip De maerkt van dorth, Wimmende 5: gl
pr maendt, Wirt tegenwoordich onder Syn
Drij Jarich verbandt aengenomen De Compe
als Bootsgesel te Duinen, genietende
verbeteringe van 5: tott 8. Sueldrs pr maent
ingaende 17en Desen —
Aldus gedaen gerasolveertt ende gearrestee
Amboina Int' Casteel Batavia ut supra

Ericx

Evert Hülft

Jogan Ouens

Salomon De Vlamingh

Louis de Bruyn Secretis

Saterdach den xxviii: Juny Anno 1631.

Saterdach Wydagh hier bij Experdutie bevonden
Datmen Jegenstaende Memorie afbreuck
Voor Onse verscheyde Jachten, t' sedert 2: a 3:
maenden bewaert op de Omreyse Vremdelingen
aengelyt, ende Voort verbranden haerder vaertuygen
als andersints mitt victorie gebleven. De
Zeven noch overich tott hett cleyn getall
haerder overgebleven Jonquen, Welckerhandt
Cleyn vaertuyen, als Mazoulyes, Orangbayes
Cor Corren, ende andere prauwen opte boyen
en tott Chiampans te praepareren, Waer mitt
sy, nae alle apparentie trachten Zullen
De Zeven mitt nagelen Volladen (: Soo verre als
Doenlyck sy :) mitt Ditt monsson na macassar
Of te eldere Westwaerdt te verwachten
Soo ist Datt De: Heer Admirael Mit sand:
Raden in Deliberatie stelt, Watt practicable
middelen, Om Zulcx te beiteren, Onderstaen
Offe aengewendt Dienste, Namentlyck Off de
gerichten te Lande Vande Zaeck mit en wedersegh:
Datt Behalven dit nieuw gemaeckte Jacht
Rossenrode, Ock dit Jacht Mocqua met sloep de
Boyen Banda; ende den Cloecken Ingangen
Examen Van Volck, Victualie, amonitie, ende
voorders behoort te worden, Onderstaet
van den waren sin fisant Persoon. Heeft jnde
passagie tusschen Bouton, en de Straet Van
pangesanna, tott Cruyssen gesonden Wiert
Dan Of Imm gemelte Onse Jachten (: Om
Strychet van wederwyen voor te comen, ende by
alle voorvallende gelegentheyte, gewoenlyck
te comen gebruyckten) In dese Eylanden
Voor De Negenste haven plaetsen op de Waert
Behoorde te beyoeden

Sijdert also op den 13: Dito. Den fiscaet Ottens
ende Capitayn Gerardt Westerman, met 5:
Welgemonteerde Cor Corren, Op de Noordende
paponnen, ende andere Eylanden, tott int' gadt
van Kassonna nyt Cruyssen gesonden, en Voor
De Zeven bij Conquiste Elan en gelade Chiamp:

Den.

Die quimelaba, Ende andere Orang grays herbij gecomen
Op Den 16den Aprilis Anno 1656 gemaeckt
Ende op 26en daer aen de quantiteyt van 25
Portugiesche Bhaar Nagelen, als goede prince
binnen gebracht sij, achtet Zyne E: oock goet
advijs van gemelte Collegie, Ende of te voirderen
te Weten of t voorsz: gecomquistierde nagelen
dienstich ende Comp[a] getrocken, Dan oft
de waerdy die Zelve sij, aen d'Orangrijcken
Soldaten, Ende met gewoonlijcken Amboinesen
toegestaen, Ende nijtgedeelt behoorde, Ende
Verder oock Rijpelijck t'Overleggen Dat aengesien
voor t'verwaren der gemelte Nagelen
Welcke (als voorin gesaeyt) door den quimelaba
en andere Zyner Creaturen, naer macassar
gesonden, Ende met gewin waren, Item
Sekere metale stucken, dien vanden macassaren
herwaerts toegesonden, voor Onse macht Op
Manipa mede gekomen, Soodanige alteratie
Op Lohor, Ende de gantsche Overeenkomste
aengebracht hebbe, Dat al by gemelten
quimelaba, Ende andere gerestoreert mach,
(Gelijck t gerucht gaet van d'Orang grays Op
Op Lohor) Den Oppercoopman Sr Jacob Janssz
Pataca, met sijne alle de Comp[as] effecten
nijt het Comptoir Lohor te Lighten, en tot
Restitutie van voorsz: metale stucken
Ende aengenoemde nagelen: In gevalle Sulckx
te vinden, Ende of t dienstich oock nutt
sal gevonden, (Om soodanige naerdere
en gradere gelegentheyt voor te comen.) t'Comptoir
Op Lohor Ingetrocken, Ende de Zaecke al soo
Op syn beloop, Eenigen tijt aengesien wierdt
Dan Offmen d'e quimelaba mit restitutie
van t Gen, Of t'andere Dienste te bevorderen
Etc[a],

Op welck ampel overtoch, en voorstel by d'E: Heer
Joncker Diemen selve, Ende de van gemelten
Raede, naer de Zaecke ter materije met rijpe
wae voorsien, gelijckstemmich geresolveert
en gerewonden is, de Jachten Mocha, Ende
Rosenrode, met sijne de Boyer Banda

en

Gudden onsen grootsten Ingangh gemaeckt met 40.
Soldaten van alle beboste voor 6. maenden
versien, Onder 't beleydt vanden Capt. Gerardt
Westerman, naer Bouton zal gesonden werden.
Omme sich aldaer int gemoet van Wyandt
soo te Regieren, als in met gegeven Instruction
ampel gementionneert staet,

Gelijck mede Om verscheyde Insichten, ende
Wichtighe Considratien, op 't stuck der
gheconquesteerde Kagelen, Billick, ende raetsaem
geoordeert is, (te weten Om Innovonderen onlangs
met verscheyde soorten, Onder toeseggingh
van 't verwerven te genieten, swaerlyck overlast
syn) De waerdye der selver ffo prorato aen
Officieren, Orangqayes Soldaten, ende
gemene Amboinesen uytgedeelt, in 't Cassa
in Credit aengeschreven zal werden,

Mitsgaders dat noopende het miscontentement
van den qwinetaga Loboe, op de Custe Ceram
negens Onse goede vrinde de Zaecke tot Hr.
Comste der Schepen van Batavia op syn
beloop gelaten, ende het Comptoir van Loeboe
ter eerster gelegentheyt gelicht sal werden.

Werden Oock de navolgende Persoonen de nowo.
aengenomen, ende naer merite in Ban
fractement verbleven, Namentlyck

Pieter Lucas van Amsterdam Bootsman
Wimende 8: Sildrus p: maendt, wirt om
syn goede diensten Calvin de nowo aengenomen
Omme de Compe voortaen als metselaer
te Vienne, Onder verbeteringe van acht
tott achtien Sil p: maendt, Ingaende
Dato Desen.

Philips Fontyn van Hesdyn Adelborst, int Land
gekomen met 't Schip Middelburgh Int Jaer
1601: Wimende 13. Sil p: maendt, Wirt
de nowo aengenomen de Compe Vry dese
comende Jaren Int Landt te dienen, Onder
verbeteringe van 13. tott 15 Sil
Sil p: maendt, in Qualiteyt van
portier, Syn Sagie ingaende Dato Desen.

Jacq. Jacquar. van Vouw. Jst. gecomen
metten schip Egmondt voor Soed. a 9. gl
p. maendt, wirt angenomen de Comp.
Zijn verbonden tyt jnt Landt te Vien
Onder Qualiteyt om t'hoorlogen naer te gaen
Waer te nemen, ende een Sagie voortaen
te genieten van twaelf Guldens
p. maent ende 1 3/4 R. tott Rantsoen
Ingaende Dato Desen.

Actum gedaen, geresolveert en gearresteert
Amboina Jnt Casteel, Datum ut supra

L. Cysel

Evert Hulft

Joan Ottens

Salomon de Vlamingh

Louis de Burg. Secret.

Instructie voor den Cappitÿn Gerard Westerman gaende met het Jergatt Mocha, den Boÿck Banda, ende Jacht Rossenaer, ende den groote Jngangk op den Vyandt uÿt Cruÿs

Compaignies Constitutie Dese quartieren Amboina Jegenwoordich gedoogende den praejudicieusen Negel handel der Vrendelingen als Macassaren, Malleyen, Javanen, ende andere Omrÿe Moorsche Natien in haer vermeten voornemen gewoonlijck gestut vervolcht, verhindert, ende naer alle apparentie een groott gedeelte can vermeestert werden, hebben Wy bij Resolutie Onse macht soovel bemeden, dat Ons voorz: Jergadt, Chalander Jachtÿers, van volck, victualie, ammonitie van Oorlogk als anderssints wel versien Jegenwoordich tott dien eynde geleÿdt gebracht hb

Daer mede sonder eenich verhÿn, (goet Weder, ende Windt Waernemende) op t'alderspoedigste Onder Zeyl gaen, ende naer de passagie van Bonton navigeren Zall, en aldaer verwoingende ende Straet, of het Voorgaenck t'uÿt tegen t'Landt van Bouton, ende t'Eylandt Pangesanama te ancker Letende mett sonderlinge Jnne De wacht aldaer op t'passeren, der voorz Vrÿmdelingen, soo wel gehouden werde, dat geene der Zÿne bij negligentie eenigsints comen te Cruÿsen,

Hier toe hebben wÿ Onderdienstich gevordert ende het toegewoncht den Onsen bequaemste Jngangk Duÿly op het hoogste willen gerecommanderen Laten Wy Zÿne altÿt bedenckt voor Zee gesteept, ende Continuelyck bij den Zeyl mett goede sorghe bij gehouden werde,

T'eynde hÿt mett gemelte Jergat, Boyck, Jacht ende Jngangk op de voorz: Respective plaetsen bequamelyck sÿn ancker geworpen Zÿnde.

Ende.

ende aldaer by Dach, oft nacht, alle Vruchtbaer Vaertuyge verneemende, Zult mit alle diligentie soudre moytentie segewomen, of smitt den Ingangh, of smitt het Jacht, off mit de Hoyer, of smitt het Lizgatt, of voort wat gesamender Gaudt (naer de macht vant Vruchtbaer Vaertuyge Virtgoont) Datelyck gaen bestoocken,

Sonder datt nochtans Onse meninge bey, dat yant alwaert schoon naer een Champan) soo ten eerste aen boort te leggen, of te Zult alwaer roepen, ende Vindende t'wyandt is, alsdan de Zelve mit Canon ende Serge van Musquetten soo materien, Datt gedwongen werden, haer in ware handen op genade, ende Ongenade over te geven,

Mochte Ingevalle enige der voorz: Vruchtinge mit Jaucquen, Corabb, fusten, Champans, of te eenich ander Vaertuyck, als meen Vloott t'zamen gevoucht, of stie gramente te wercken Zult Datelyck naer Vermogen, (Zulex Wee Windt, ende stroom toelaet) te maecken den anderen te cken, ende de Zelve mit groot als cleyn schut geweer soo te employeren Datt den yandt Gutelyck als voorngeseght) gevoetsaeckt werde, en Daer over mit tilaten In voegen wy gemeynt te begeeren den ingangh Of te den der Cleyne Jachten, meer als naer Zich der Vruchtbaer Vaertuyge zal gesonden Of te gegaz arderett werden,

Eerst altijt voorsichtich, Int aborderen, ende Enteren, stiet goede Ordre, Op yett Vroege, ende Ontydige plunderen, merckt sonderlinge, Op, Saer moordadich amoeg, spelen, te gouverneert Vl mit goede versekeringe, in alle actien Soo Vigilandt, als met minste perijckel Onses Volcx, Of te naerdeel Der Comte a Jemeynt te practicabel wesen zal, Ende Oft gebeurde (Datt Godt gev) eenige

Jonckers

C

Jouckers, Corabs, Lieten, Champans, ofte ander
Vaartuÿgh, Voor Dese onse macht wirdt mit
wert Sr. Excellijck belast, Ijder Notitie
inde Inventaris van soodanige Volck, Vaartuÿgh
inde Ingelade Magatijn, als andere Borden
van stuck tott stuck te Ronden, inde Zulex
met spruÿt al Dat gevonden werde, Op de reeder
comste albier int Casteel aen Ons over
te leveren,

Mett Dese besettinge Zult mitt langste alß tott
medio; of te uÿterlangsten, 1ª Septembr
Continueren te ware bij Ongunsten
vernaert tott medio October de mindere
passagie Dattten, inde de Zeen met voordt
vijnert te Crijgen conde, In Welcken gevall
Wij Zulex int gelijck aende Gronden diserÿn
gedragen,

Ontrent 1ª Septembr Zall (met godes hulpe)
p.e ofte Jacht Amboina toe comen, vingen Onse
missiven naer Batavia, Welcke dadelijck
int Jergatt Mocha overnemen, inde met soo
Wijnig Volck, alß t'mogelijck wirdt, Cito.
af swaerdigen Zultt, blijvende mitt d. Amboina
inde de voorder macht, soo langh voor
Bontjon te Reden, tott dat saysoen gelijck
verloopen inde t'Westermonsson sich wederom
vertoonen Zall, Latende mit, naer de
Nederlantsche Overloopers ernstelijck
te vernemen,

Voort gevult (gelijck Wij hooren) datt inden voorst
tott soodanigen rijpen quantiteyt nagelen
ofte andere Waren, (bij bronden vaartuÿgen)
Wierde gecongreert wirdt, Zulex int Jergatt
Mocha mitt gevoeglijck naer Batavia
conde gevoert worden, Zult in Zulcke gevall
Wegens dat Ingeladen van Mocha gelijcken
recipisse Obtineren, inde dat resterende int
Jacht Amboina, alß Ons voorder vaartuÿgh
tegens dat verwachte saysoen soo prepareren
Datt voor al lijdelijck int eerste vant ninsoen

Monsson

Mour Convoi tot Ruh, in alsulcker maniere Victorie
soo goodertyt verschijnen mochte

Ende op dat gedurende dese Reyse alomme goede
Ordre, ende Eenicheyt naer behoren mochte gh-
observeert, hebben wy navolgende Articulen
willen Ordonneren, Ruben, en Ordonneeren
den manhaft sin Capt. Gerard. Wisserman
Omme Continuit tot de Wederkomste
jueluy, als Hoofman al het voornaemste
in volck in alle Resolutien, en aenslagen
dat voor ehrent, Voor hem den Raedt
Raedt beroupen, en vande groote steden
de principaelste gevoert sal worden
Wensende hun tot van Godt den almachtigh
Voorspoet, ende behoudenis Reyse

Aldus verleent Amboina Int Casteel
ulto Julij Ao 1631

A. Cysel

Artus Gysels. (Wegens de doorluchtigh.
Hoog: Moog: Heren Staten Generael, der
Verenichde Nederlanden, syne Forstelycke
genade Fredrick Henrig: bij der gratie godts
prince van Oranien Grave van Nassouw
etc: als mede de E: Heren Bewintebberen
der verenichde Oost Indische Compa
Raett van India, inde Gouverneur deser
quartieren Amboina, allen den geenen
die dese Zullen sien, of te hooren lesen salen
doen te weten, Alsoo mett ons lestwerden
Dagelycx bij waerachtigh ondervonden
wirdt, Wie moetwilligh gedesbanceerde
Vrouckin, inde Ongeregelde Soldaten
tegens ons begeren, Onderwinden, soo in
Herbergen op s'Heren Straten, als int
Casteel sich te doen andern nyt te scheyden
te trotseren, inde met den degen in
dien te treden, Waer door (godt betert)
van tyt tot tyt als in gewoonte gebracht
wordt. De bevoirderingen van ons ander
Crupel, Ongesont, inde Kampsalige leven.
Daer door Consequent t'Gemeen Beste
al te abondant gestortitt. Den schrickelycken
hoorn godts op ons geladen, De noodige
Medicamenten ydel geconsumeert, Desen
Grimmelycke actie Dagelycx al te veel
gecontinueert. De Compa van te voorender
Dienaren verstercken, inde gefrustreert
werde, Soo ist Dat wy (Willen prevenieren
alle Dusdanighe schade, inde schandelycke
misbruycken) gelyckstemmich met den
Eersten Rade, geresolveert, geordonneert, en
besloten hebben, al hett Dusdanich ommettich
Onredelyck, inde Onbevoorlyck strecken
Op t'alderhoogste t'Interdicteren, inde
te verbieden, gelyck wy Interdicteren, en
verbieden midts Desen, allen inde den
gelyck, Soo Officieren, Soldaten, als
andere, Onder de gehoorsaemheyt vanden
Nederlantschen Staett staett alhier
sorterende.

sorteerende t'sy van Wat staatt, qualiteyt, Ofte
Conditie de zelve zonden mogen wesen
van nu voortaen Omgeenderhande Oorsaeke.
Geen gelden nadeel, hinder, ofte affronte
Directelyck, Of te Indirectelyck, met middel
Vanden Degen, Ofte eenighe Wapenen te vervangen
Maer dat alle geinteresseerde gehouden zullen
blyven ter eerster Instantie te Justificeren.
Geen Cruys Of ficie, ofte andere Officiael
te Openbaren, die daer naer begeeren
Dat elyck Remedie Op prasenteeren Zall
ende soo wie sich Comptrarie desen Onsen
placate na desen sal met feyte comen
te verloopen, Waerschouwen wy mede
jeder die zelve sonder eenige Semilatie
pardon, Of te Commiseratie op t'alderrigoureuste
naer gerichtigheyt Van zaecke aen lyve
Zal gestraft worden, alsoo wy Zulcx tot
Wederstandt, ende gemeene ruste vinden
Aldus gedaen, geresolveert. en gearrest.
Amboina Cast. L. adi 7 July 1631.

L. Cysel
1631

Actus Gysels: (: Wegens de Voorluchtighe
Hoog: Mogende Heeren Staten Generael, der
Vereenichde Nederlanden. Zijne Förstelycke
Genade Fredrick Henrieq: bij der gratie
Godts prince van Oranien, Graeve van
Nassouw &c, als mede de Ed: Heeren
Bewindthebberen der geoctroyeerde Oostindische
Comp.ie Raett van Justitie, Ende Gouverneur
Deser quartieren Amboina, Allen den geene
die Desen Tegenwoordigen Zullen sien, of te
hooren lesen, Salut Doen te weten; alsoo
wij Dagelycx bij Veele boose Intollerable
actien, Onderwinden Belt gulsige Dronckenschap
Dinckens, en principaele Oorsaecke Veele
Ongeschten zij, t' welck nochtans bij de Soldaten
ende andere Comp.ie Supostin, In cronijcken
en Siecken, soo Ommatige veel gebruijckt
en misbruijckt, Dat Dezelve daer Voor
Behalven Honger, Ende andere Armoede
in d'een, en d'ander faulte, Spitelyck tott
een miserabel en Staett comen te vervallen.
In Vougen Voor Ditt Vijement Dronckenschap
Dinckens Dus Continuelt t' Gevecht
gelijck Soldaten, niett alleenlyck tot dobbelen
Spelen, nachtlooper, Vinetije, en anderssints
verleydett, maer Ook De zelve int Schelt
wachten Slapende, Op tocken achteloos
aen t' Overheijts Ongehoorsaem, Ende tott
Des Comp.ie Dienst, In allen Delen
gantsch Ommitt gemaeckt worden
Soo ist dat Wij Renoverende d' Onde placcaten
Daer Op geraeint Willen prevenieren.
Ende Voorcomen alle Schade, en schande die
misbruijcken, gelijck stemmich met den
Cleijn Raede gehoort hebbende, Gedelibereert
Ende besloten hebben, De middel van ditt
Onmedelijck Dronckenschap, En gulsige Dinckens
Soo veel mogelijck wirdt: opt' alderhoogste
t' Interdiceren, en verbieden, gelijck Wij
Interdiceren, en verbieden mitts Desen.

allen

allen. in den ygelycken, t'appel, oft de Herbergiers
t'sy Burgers, of de sinpoost, hoedanigh de selve
zoude mogen wesen, van uit voortain in eenige
manieren te verwoirden. Des sondachs voor
de clocke drye uren, en voorders alle Werckdagen
naer de Clocke seven uren. Des naermiddachs
Compas dinaers te tappen, t'herbergen
of te eenigen sitz, of de slaep plaetsen in huys
of te paggen te verleenen, directelyck, of de
indirectelyck, ten sy de zieckte van d'Heer
Gouverneur daer toe expresselyck alvoorens
wert gedocumenteert, ende soo wie den ontbieden
desen Onsen Placcate. met heet t'appel
of de Huyswesten, eenige Soldaten Boetsgesell
of de Werckluyden, naer den voorsz tijt
bevonden worde, zal soodanigen waert
vanden Huyse t'Eecken Reyse verbeuren
voor yder persoon, Daernae van dry Realen
van 8 st t'applaudieren ten profyte vanden
fiscael, alsoo wy zulcx ten dienste, ende
Weerstandt desen gemeente. noodich vinden
te bevooren

Aldus gedaen ende gepubliceert Anno
Ieper Casteel. den 12en Julij Ao 1631.

L. Gysels

Maendach desen xxi: July A°. 1631.

Overmidts Ons Jegenwoordich te voren gecomm.
ende voor verscheyde procedüren der Secretaris
Notarisen, ende procureuren dieser plaetse gd.
nochtsam verthoont is, de selve int' preparig.
Contracten, ende Copieen der Instrumenten
de Luyden Ouerdraechs halinge afgenomen
hebben, ende nyt eygen motie t' haer selves
alte eygenbatich vergroott hebben, Ist dat Hare
Comogenden (: soeckende de Redelycke eynde
bij allen dingen in te plaetsen) gerecht
hier t', die vanden Rade dit misbruyck voor
te dragen, ende te verthoonen hemedich zyn
dien dienende verstaen, te weten, of t' mit mael
in bezoorde op alle Instrumenten te zy van
watt aerde, of te Condicie die zonder mogen
wesen, ende voornamentlyck. In Verditen
Heeren, of te Willighe Executien, t'zy by
vercoop van Huysen, Hoven Landen, inboelen
Coopmanschappen, of te andere sonderlyn.
in precise penninck t' ott salarie te stellen,
Van Or Ymt Zelve. Om Ruyger Considratie
Op den Ouden voett bezoorde te laten passeren
Waer op by De: Heer Comodenten, de die vande
Rade voorst: ordre gestoffeert hebben (: gemerckt
den Secretaris van zyne Ed: , Beyde de Secretarien
vanden Burgerlycken Raedt, ende ooch die
vande Weesecamer t'samen Comp^a. Sixtien
ende dienvolgende ooch vande zelve bezoeckt
gagiurt zyn:) van nu voortaen alle Comp^a.
Minaers Op den verzoeck voor halff salarie
persentelyck dienen, ende gen meerder t'
te vorderen als voren,

In Requeste	fl.	1/0.
Ordonnary attestatie	fl.	1/4.
Ditto procuratie	fl.	1/4.
schrifftelycken Eysch, antw:	fl.	1/
Replicq., Dupliq. & ydre blatt	fl.	12

ende zullen gemelte Secretarisz. voortaen ooch
mit verzoeck (: gelyck voor desen gedaen) ge
van ymandt anders, als van Vryluden
Weduwe

Wegens Advitie, ofte Advoop. Baarder Sodderen
Salaris van f. 1f. Cento, als t'voorderen
Maar Zullen Sijn in alle manieren tot preparato.
Van Papieren, ende Documenten, — ingre.
processen Betr. ende Vragen, Voogen, — ende.
Reguleren uytwysende Ordonnantien
Bij V.E. Heer — Admiraal, in Raden
Van Indien in Batavia Daar Op gedumpt
Waar Van Copia berustt. By Den Raetsaamb
Der voorz: Burgerlycke Collegie —.

Aldus gedaen, ende geresolveert Anno
Int Casteel Als datum ut supra —.

L. Gysels
van
Evert Hulft

Ex Verbaecken.

Joan Sens

Salomon: de Wolf

Louis de Buys: Secrt.

Actum Dingsdach. den XVI. July Anno 1631.

Alsoo het dan volgens d'Ordre door Ed: Heer Admiraal Jacques Specx Aen Ed: Heer Gouverneur Speelt mede gegeven, over eenigen tijt alle voorgevallen gepasseerde Resolutie bij Ed: Heer gouverneur Admiraal, en Raden van India in Batavia genaempt, nopende het committeren van 1: a 2. politique personen. Onderspraeckt van hier in Kercken rade dese Plaetse Amboina te visiteren, welck eenichlijck ten Opsichte van den Onderkoopman Pieter Christiaen tijt d'Eylanden Vlassen tott op Heden zijne Overcomste gestaen ende achter gebleven is, Eerst Tegenwoordich Ed: Heer Gouverneur die vanden Raden in bedienckinge of t Diensthalven, ende uijtt Cracht alsvoren, mitt en bevoort d'expresse Ordre naer Resolutie plaets gegeven werden. ende sonder eenich langer uijtstel te vertrecken te sorteren Dienst,

Is welcke Propositie bij Ed: Heer Gouverneur Speelt, ende die vanden Rade voorst eenstemich voor gevonden, gresolveert, en Raetsaem geoordeelt is, mits sonder eenige Insichten of te Convenieren en beginnen Persoon nijtt Onse Collegie, Namentlijck Louis de Bruijn tot eerster vergaderinge, mitt acte van Credentie Aen het te Committeren. Omme in gemelten Kercken Rade continuelt Rapt te gaen over den presidt zijn Sitt: plaetse te nemen, alle Capitale Differentie notering ende Rant geresoingeerde advijen Gouverneur: Prompte berichtinge te doen,

Nijtt tegenstaende dat Wij van meeninge geweest zijn St Christiaen mede nijt onsen naem te Committeren mits dien secret: Brief tott Welcken eijndt hem nijt d'Vlassers Op Ontboden hebben, soo heeft zich eenige swaricheijt toegedragen, dat Wij nijt Considiratie den Kercken Rade ingewilligt hebben den gemelten Christiaen als Onderlinge te promoveren, en Ons dienvolgens mit voorgenoemde Commissarijs Zullen bedienen.

Werden ock de naervolgende Persoonen In Fractiment: verbleven, ende de nowo in Compas dienst aengenom: Namentlijck —:

Lubbert Ydens van Jeveren Soldaet, Wmmender 11: Int dries 1/2 maendt, Wiens verbonden tytt nu al ruym geexpireert Zynde, Wert de nowo aengenomen, de Compa noch Vry dienst comende Jaren, als adelborst Int Landt te dienen Onder verbeteringe van 11: tot 13: gl. 1/2 maent Ingaende Dato desen —.

Jacob Pietersz: van Amsterdam Bootsman Int Landt gecomen metten Jacht Texel A° 1627. Wiens verbonden tytt verstreecken Zynde de nowo aengenomen Wert, de Compa: noch Vry Jaren als Soldaet Int Landt te dienen Onder verbeteringe van 6: tot 13: gl. 1/2 maent Ingaende Dato desen —.

Alles gedaen, geresolveert en gearresteert Amboina Int Casteel, Datum ut supra,

A. Cysel

Evert Hülft

Jg Jurisc:

Egan Ottens

Salomon Swart

Louis de Bunj: Secret:

C

Volgens d'Ordre van VEV: Heer Commandeur Gent
ende Onse Resolutie van Dato 16en July, dese
loopende Jaers, alsmede om verscheyde andere
Considiratien, heeft sijnde het Kerckelijcke Collegie
deser quartieren, heeft het Ons Raetsamgedocht
(ten Eynde voortaen bij t'Zelve, alle voorvallende
Dit seruiten, proper, en sonder Politique maxi-
te gebruycken, mett Kennisse vanden Commen-
stichtelijck magh ar (gehandelt werde) In
gequalificeertte sin fisant Persoon, uyte Onse
Collegie Daer bij te Committeren, Soo ist
Datt Wy vande sin sicaner En Bequaemheyt
Onser Secret: Louis De Buus, genoegsaem
vergenoucht Zijnde:) Die vanden Kerckenraedt
Hooren: bij Desen Expresselijck gecommandeert
En bevolen, Den Zelven De Buus, als gecommitteert
Ensent t'Wegen Reguliereliyck aen te Vaerden
Ende begeeren Datt Den Zelven in alle vergaderinge
Continuelijck Zyn sitt: plaetse. Recht tegens
Ook Den presis houden, alle Wichtige dississ
Notiven, Ende Saken gedisponeert werde. Ons
prompte berichtinghe Doen Zall

Amboina. Int Casteel. Als: 24en July
Ao: 1631

A: Cysel

Acte gerasolveert bij de Vanden Kerckenraden
over seeckere Commissie des EE: Heer generaal
den zelfden, door EE: Heer Schouwenaer
Artus Gijsels: nyt last voorgedragen.

Alsoo EE: Heer Artus Gijsels Raet van Indien
ende Schouwenaer over alle de quartieren van
Amboina, ons Ondergesz: de Dienaren des Woorts
den 16en July desen Jaere 1631. In synen Raet
gelt Coen Citiert, ons voordragende den last
ende bevel, vanden EE: Heer Generael Jacques
Spex hem medegegeven, daer in bestaende, dat
Wy zouden in onse Kerckelycke vergaderingen
vinden, ontfangen, ende annemen, den, of de
voor politie, ons persoonen, die EE: Heer gouver-
neur daer toe zoude believen te kiesen, welckers commissie
zoude wesen, om nyt den naem, ende van wegen
EE: Heer Schouwenaer desen plaetse acht te
nemen, ende te notiren alle zaecken, om alsoo synen
EE: prompte berichtinge te doen. Van alles dat
inde Kerckelycke vergaderingen soude passeren
tsyn van Censure, ofte bestraffinge, accorderen tot
vrede of de anderesins, t'welck het meeste is, dat
inde vergaderingen der Kercke geschiedt, ende gedaen
wirdt, zynde ook den wercke dat Godt de Heere
de Dienaren des Woorts, als den dese bare ampte
belast, ende bevolen gelyt, ende voor snecken
denen middel van onse Kerckelycke auctoriteyt
ontbloot worden, t'welck ons ongetympt docht
als strydende tegens den H: Woorde Godts
en de Kerckelycke gewoonte der Kercke van ons
vaderlandt, en d'Ordre die wy met onderteyckeninge
van onse eygen handen beloft hebben t'onderhouden
ende soo veel als t'mogelyckes, naer te comen
Wy hadden de zaecke gern gedebatteert, en met
goede redenen willen bewysen, dat sulcx ongefondeert
was, of dat zulcx achterwegen waere gelaten
ofte in suspentie gestelt, tot dat wy de zaecke
aende Kercke vant vaderlandt (vande welcke
wy nyt gesonden syn) hadden geadviseert, Maer
EE: Heer Schouwenaer hadde geseyt dat sy genoetsaeckt
was, om seeckere redenen synen last t'achterwegen
ende dat EE: Heer Generael niet en wilde
dat men van dese zaecke in dispute soude treden,

: Off mit, of t quaelijck was, gelijck sijne Resolutie
sulex te Rimen gest t) maer Datt den ydere Vnaer
de Dis woorte, bevolen wirde Hem in Disen te gevoeren
so ist Datt Wij Ondergeschr: Verclaren voor Godt (: Wuns
Vnaren Wij Onbevoecht sijn :) Inde Voor onsen Kirken
Raett, alsmede voor allen Die Disen sonde mogen
Lesen Datt alsoo dese Zaeke mit der strickt
tott Visitatie van Onse eyge persoonen
als mit tott Verminderinge Vant Lest der Kirche
van Ons Vaderlandt, inde aenmerkende Datt Wij
sulx in Wij gerick waren, sulex grooten Oproer inde
Hire gemeijnte alguer Sonde causeren, Jae De
gemeijnte sonder Verraet Sonde weesen, aengesien
Den Last Vande E.E: Heer Generael soodanige ffs,
Datt wie Den Sielr de mitt mit naercomen
mit magh wirtrecken, Dese Zaeke van Ons in
Onsen Kirchen Raed voorgestellt Zijnde, hebben
Zijntlijck mitt malcandere gerisolveert, by
forme van protest, inde by provisie De politieque
In Onse Vergaderingke te aenvaerden, inde te
Verdragen t' gene Ons van A.E.E: Heer generael
Opgelecht mitt in Dese Kercke, tott tijt toe
Datt Wij hier of advijs Vande Kercke int Vaderlant
Zullen hebben becomen, Verclaren dienvael By dese
Ons te Sonden aen De Loffelijcke Ordre der Kercke
int Vaderlandt, Vande Welcke Wij tott den Dienst
Der Kercke Zijn aengenomen, inde bevestight
Voorts is mede Ons wirsonck, Datt volgens De
Verclaringke door A.E: Heer Commissaris Zielr
in Zijnen Raett gedaen, aen niemant anders als
aen Zijne E: allein Zal gerapporteert t' gene van
Zijne Committe de Sonde mogen geoordt, inde
genoteert wirden,
Ten anderen, alsoo daer merckte gewichtige Zaeke hes Voorvallen
Om de welcke te decideren mochte wel wel gedebatteert
worden, den een dringende meerder den anderen, Datt
Zijne E: niet meer mochte aengedient worden als de
Zaeke int gemeijn, inde de definitie daer over gedaen
sonder Datt de stemmen, off wirden van den Ygelijck
int Particulier sonde genomineert worden t' welck
niet wel Sonde comen geschieden sonder de eene,
ofte de anderen Preiuditie, Alduss gerisolveert
In Onse Kirckelijcke Vergaderinge den 28 July A: 1631.
Was Onderteeckt: Wouter Melchiors Viti. pro tempe Praeses.
Joannes de Praet scriba, Hermanus Hermanni
t' merck van Leendert Adriaens., H: Pontanus:
t. t' merck van andre de Fruit, Andre Vruit,
Jan Vander Voort, Jan Willemsz: diaconi

Artus Gysels (: Wegens De Voorluchtige
Hoog: Mog: Heren Staten Generaal, der Verenigde
Nederlanden, Synne Forstelycke Genade Frederick
Henrick bij der gratie Godts prince van Oranje
Graave van Nassouw &c. ende alsmede De E.E.
Heren Bewintsebberen Der geoctroyeerde
Oost Indische Compie) Raadt van India
in Coninckrijck Oosterquartieren Amboina
allen den gene Die Desen Zullen sien, of te
hooren Lesen Salut, Doen te Weten, Alsoo
Wy in aenvanck Onsen Gouvernements
Onder andere Genade gewoonten bevonden, ende
gheexperimenteert hebben, De Chinesche natie
Onser Ingesetene alsoo, Oock mette misbruyc
van het onuytsprekelyck Lotten, Dobbelen, en spelen
soo Onmatich mette genegentheyt ingenomen
Zyn, Dat gemelte natie mette alderley, in
Zich Zelven, gantsch verarmpt, Haer natuerlijck
Laborieuseheyt verstroyen, De bloyende negotie
uytgeroyt, maer Oock Door dit misbruyck
alle vileyne treken van valscheyt, Dieverye,
logentael, bedrigerye, ende andere Crimineele
practiquen in de Zelve Stadt gebracht
ende aengewendt werdy, Dat tegens middel
Desen noodlyck, ende promptelyck (: Omme alle
Quade Inconvenienten hinderlyck dese Republicque
Voor te comen, Dient Voorsien, Soo is Dat
Wy Overste mette advys van Onsen Raade
allen, en den yegelyckeen van Dat Staet
Conditie, of sy qualiteyt hy sy, en voor al
Dese Chinesche natie, wel expresselyck hebben
geinterdiceert, en verboden, Soo Wy Interdicten
ende verbieden midtes Desen, alle Dese selve
Onse Onderdanen, Ingesetenen, of te Inwoonders
ende voornamentlyck De voorsz: Chinesen
sy Cleyn sin, of te Huyden, van nu voortaen
t'waer in Huysen, Hutten, of te ander plaetsen
tott het gemelte Spelen, Off by Dage, off
by nacht, wiegsins te Laten vinden, of te
De spelende Wegesel schappen, Directelyck, ofte
indirectelyck, Op peene soo Wie hier inder contrarie
Desen Onsen placcate, mette selve. of te

Haertspel

kaertspil, Ofte ymmit bynnen Van Zulen: naer dese
comste verloopen, t'welcken Reyse yder na sijne
Zall, V amende van ses Pistolen van S in
t'applicieren deene helft In plaetse Vande
partije voor De Comp.e. ende V'ander naer
Bygoorin, Ordonneren Voorts Onsen Fiscael
Dese quartiere hem hier naer te Reguleren
ende de selve by desen Onsen placate gestatuijt
tegens D'overtreders practycklyck t'achtervolgen
Vervolgen, ende Executeren, sonder eenige
Conniventie, Oogluijckinge, Ofte dissimulatie
aengesien wy t'Zelve ten Dienste, In Beter
Staendt Dese Republyck. bevinden alsoo.
te behoren,

Aldus gedaen ende gearresteert Amst.
Int Casteel desen 28.en July A.o 1631.

D. Wijsels
1631

Dondersdach den 6en Augusty 1631

Saerdinael voor desen Ons aengedient is, en uyt
rapport vanden Sergandt Rogier Jansz: Op
Oma. in 't Eylandt Vlissingen beschreven
personen hebben, 't Inwoonderen vande Negrye
Iza, Inde Maan (:Zijnde mooren:) alle middelen
diligentie, inde meerstichtigt aenwenden Onse
de gekristende, Onse Onderdanen in 't Eylandt
aldaer woonachtich, tott gemelte mooresche
geloove vande ware Christelycke Religie
af te trecken, waer toe alreede (:Godt betert:)
eenige der selver gebracht hebben, inde haer
in hunne Negrye Onthouden,
Voorders also ook verstaen, sommige der
Inwoonderen, op de plaetsen Larique Warcasse
te a, (mede mooren Zijnde:) naer gepresumeert
wert, wel Zouden (:mett de hulpe Godes:)
voor langduerichtt van tytt, goede ondersyn
inde aenradingen dese Zijn, tot de geformeerde
Christelycke Religie comen gebracht worden
stelt Ed: Heer Commandeur die vanden Raed
in bedenckingen, of 't nutt ende nodich waere,
(:voor dese:) een gequalificeert suffisant
persoon, naer 't Eylandt Vlissingen voorsz
gesonden diende sich naer behooren van alles
te informeeren, ommme t'Zijner wederomst
alhier van 't gealligeerde Ons te rapporteren.
Dienstinghe te doen,
Alsmede oft nutt noch nodich waere, een der Compas.
Dienaren, van goet leven. Ommegangh, en inde
Christelycke Religie opgetrocken Zijnde,
naer 't Comptoir Larique mette Woon dienden
gesonden, Ommme te Onderstaen oft eenige
der selver mahommetisten van hun superstitieuse
geloove, tott Onse Religie conde gebracht
werden, soo Ja, Wie daer toe best bequaem
inde suffisant sonder eenige Opspraeck
bevoosen, gestelt, en gelordonneert Dienden
op. Welcke Propositie, en nodich vertoogh by
Ed: Heer Commandeur Zijsels, en die vanden Raed

Voorts

voorut: gelijckstemmich, gerisolveert bisloot.
te goetgevonden vo, Den fiscael Joan Ottens
in alder yle (: welck en windt toelatende :)
nae gemelte Eylanden Wasser te dispeijen.
Omme nae t' gelligende prompt te komen.

Gelijckoock mede wert Raetsaem gevonden
Een bequaem persoon van goeden Name en
leven en Ommegangh, metter Woone vanden
nae t' Comptoir Tarique, gesonden Sunt,
Omme De voorut Magumetisten aldaer in
alder billicheijt, tott de ware Religie te.
vermanen. Onderrichten, ende De Zelve.
Daer toe sien te bringen, hebbende Onderlinge
geleit Op den Schoolmeester Domingo Vaes.
Die daer toe sin fisant gekeurt wert
Verhalen en aldaer gemployeert worde sal.

Wijders wert Oock gearresteert, mitten eerste
De Boode bij de Buregerije, Cundsen, ankomende
als mede bij eenige der Supposten uijt te.
Zenden, Omme De Zelve te vermanen
Tot Comptas Onde uijtstaende schulden
(: Die Extraordinarie groot syn, en verre
inde t' Seventich Duijsent Guldens beloopen)
soo veel mogelyck sy te comen betalen,

Worden Oock mede Generalyck alle de assistents
alhier in Dienste der Compa bescheijden.
Welcke minder, als twintich Guldens
ter maendt trecken, Voor Emmegeringe.
Sagie, als andere Consideratien
(: Op approbatie Van V E E. Heer Generael
in Batavia :) Van nu af t gestelt Op
twintich Guldens ter maent, gemerckt.
De Zelve assisteren, Voor schaersheijt
Vanden tijt alhier In amboina acht
Realen, ende meer maentelyck Voor
Haer Costen, moeten betalen, Waer voor.
sy noch sobeelyck getracteert worden,
ingaende De verbeteringhe op 1mo Deses,

Jacobus

Jacobus Cricius van Haerlem Int' landt gecomen voor adtlborst Inden Jare 1630, Wmmidt thien Guldens t. maendt, Wirt tin respecte Zyner bequaemigheyt, gaet Lewen, in Omgange van nu af tot geluyt twintich Gul t. maent Omme in plaetse vanden Schoolm: Isaacq nimmer (Die in 't Eylanden Vlissingen, of Omme gebruyckt mitte) De Borgoorlycke gebeden, Sonnet Capitel als mede Int' Hospitael naer begoorn naer te noemen, Ingaende de verbeteringhe of p.mo Desen —

Bartel Schuer van Limburch, Sergandt Desen, Diarmsoens, Wertten respecte synder getrouwe langduirigen dienst. Op Considiratie, Ende Insichte, Den 15.en Januarij 1630: Op Cautelen jegens De Macassaren, Ende Mallyen Int' Sermitsery Zynde, swaerlyck mitt den Corgel in Zyn mondt gequest sy, Waer door meest al syn tanden, Ende gewoonlycke Spraeck verloren heeft, tott den verringe toegelaten Te Somma van Honderth Guldens, alsoo de voorst Bartel Schuer naer alle apparentie (gemerckt hier getrout of) mitt Int' Vaderlant comen sall, Om aldaer aende Heren Bewinthe Synde gerechticheyt te vorderen —

Aldus gedaen, Ende gerisolveert Ambo. Int' Casteel. Datum ut supra —

A. Cyvels
Secr.
Evert Hülft
Jean Ottin
Salomon: de Vlaer

Den Saterdagh, desen XIIII- 7bre Anno 1631

Alsoo wede by Resolutie van 7 July laest leden
van Coningh gedaen, goet gevonden, te gevaren
te senden by de jongste Missive met het nieuwe
fregat Amboyna met laste van dit
voorgaende Monsoen was hier nae Soukos te senden
des Eylants de Peiw by 't Jacht Mouga (: Indy Heads
van Pagarana Oe de straet Lombock :) voorder
nae Batavia te varen, ende aldaer aen d'Ed: Heer
Generael Cornelis Coudreydenort te verleden.
Jet dienende, dat het voor noodich
fregat tot ons leden onderhanden, als onvol
maeckt Oe staende gebleven is, als nae alle
Apparentie tot dien eynde nae de verhaelde plaets
14 dagen sal connen voltoocken syn, daeromme
syne Ed: die van de Raedt wooneende, in dese
beraetslaginge nae de Raedt leden: stel, Oe
met wede noodich dat (Amits de
gelegentheyt in Banda, Amboyna niet en
gedaen is) gemelte Missive met
spoedt by eygen Burgers Jonck in Banda (: voor
't Comptoir Cittoo aengecomen :) tot is Soukos
en wede voorder tot Batavia te dien
gevonden. Dan en sunt de selve Schepen
met de ouder Equipagie als hiervoren der
waert bevoorts afgedreven.

Heyden en sunt op 't Instantigh versoeck
van den Capitain Jacob Jansz Pattacka
des selfs saecken consorteert. Met inde gemelte
vaertuygh, was hy sich nae Batavia te
transporteren, dan en sunt hy Inspecteur
't Comptoir Lombock (: alwaer hy een tijdlanck in
gevaert geweest :) door de verdere noodige dispo-
sitie in Coonders gelaeten, als noch staende onse
Equipagie om Negotye voorgenomen Reedenen,
aldaer op het gebiedende van noode is, 't voorts
verloopen des Jaers aen voorsz: Pattacka
bevoorderen en te laden als 't ontfangen.

Als

Als Mordt of Doode nicht noodigh sÿ soude
treÿgat Mouza uÿt Bouthoz nae Batavia
t'seÿle, gaende, derhalven alle Ammonitie ende
andre middelen soo wel Wiert ontbloot dat
als ÿ dezelfde / tot noot dienen sÿnde Rÿse
sonder hinder souden connen vervolgt ÿ
Ingelijcks, Ommé t'selvige: doch onse vaÿ
heÿdens jacht, hier bÿ omgaende: Raden ÿ
nootwendigh dat de redenen, tot dat be
quaemste gelegentheÿt, mede ÿ Employeÿrs
soo verdere.

Nade afscheÿdt Proposities nodigh Sloot ÿ
Ed: Heer Commandeur Artus Gijsels, met
dit randt Raden voornoemt. Gelÿckerdommige
godt ÿ dezelfde, besloten, met ÿ dese volmacht is,
dat voorsz Jonck (: die voor stuck soÿ credit liegt:
met ÿ dienste Missive nae Bouthos over
t'Landt reÿs Banjoesiana, admt jacht Mouza
tot dispositie zijnder, Met Expresse bÿvinding,
dat soo het sÿn oordeÿl, dito jacht dadelÿck in
alder ÿle soude bereÿden, als tot sÿn goddelÿck
Reÿse nae Batavia van noode zÿn sal.
Gelÿck oock godt ÿ dezelfde gedaen heeft den Overluÿtenant
Jacob Janss Pattacka (: die sÿn instantie
Versoeckt, met hart aendoen: nae Batavia
te vaeren, met nae ÿeldgenoÿt sÿn
dese plaetse, Soo daeraen bÿ den admt
Verstaen sÿn Employeÿrs. Als nae Edelinx
Van sÿne Ed. met des Raden ÿ godt ÿ dezelfde sal
Verders te gedragen.

Voorts dat men uÿt t'jacht Mouza (: t'selvige
te reden-vaert was Ammonitie uÿt is:) soo
veel sal doenlijck, Als ÿ dezelfde sal connen
ÿ dienst, met doel ons vaderlijcke bÿ den admt
Laervaerts ÿ gebraeck sal connen verdere.

Ende also de Eÿnde etc. Is uÿt boven de
voorsz, stonde. Eodem Instantie Versoeckt
Eom Ommé dat of de Comptoirs uÿt voorsz
Particulier mogte Gesÿdt worden, Soude

Oocke,

Voorts advis[eert] Synnt de somme van R[ijks] 100 [gulden]
Cumm de somme tot laste synde Reyse mit Gods
Zilver[en] Sack gebracht Goetz, voorsz[egt] —
Voorts Ricadz van 8 [stuivers] Stromentdycke Vrd[e]
Stromm[en] aende Generale Compagnie L[ijvrente]
Restituerd. Of — is by gebreckige Vendin[e],
Comte Amboyne daervoor, desselfs van
Banda Gelt Comte Generale affgeschreven.

Aldus gedaen, Gerresolveert En: Gd[e]
Warrigt Ert Amboyna Int Casteel datum ut sup[ra]

Cysel
Evert Hulft
Joan Outs

Salomon de Swart

Donderdagh den xxiij Junij 1631

Uyt Zeelandt door Edelmoedige Heeren Mr Johan de Huybert Ridder Heere van Sandenburgh, Mr Cornelis Evertsen, Mr Jan Cornelisz Speelman, ons Comptoir aen Londen gedient, Mr Adriaen Coopmans Mr Jacob Janss Pattacca. mit Convoyen. Midtsgaders Mr Pieter van der Hagen, als op Comptoir Hitdorp gedient was. Is de Sake dat Jegenwoordige, door Syne Hoogheyts Hoftet by tweedonderstgeschreven Commissarissen Friedrich, door den Kimdaler Lonzos, mede Heere voor Heere, als de Propositie van Oranegnays op de gedane insinuatie aen de Hr Staten Generael gedaen, ende Jegenwoordige Vereenigingh ende Confederatie onder malkanderen, ons Lorijs op Londen te stabiliëren, ende Provisionele te gedragen als gedaen is. Ende aengesien mit het afsterven van Coopman Pattacca een onder Coopmans plaetse Vacans is, als mit als Eschquadin sijn Visant, de voorsz de gedenkende Collegie dient, stelt de Heeren Commissarissen dese Vergaderinge in Jedenckingh ende nodige Consideratie, Mr Jan Visscher soon Otto, als Expeditie gesonden, was Visschers Amt door als Eschquadin Provisionele ont Casse, als Coopmans, op gedingen Comptoir Londen dede continueren, dan of Mr Visscher Otto in syn Amt behoorde als de voorsz plaetse door als Coopmans, oft Onder Coopmans, doorlaen Advis Collegie.

Op de Propositie by de Ed: Mogende Heeren dese vant Collegie voorgenomen, nader Overleggingh der Advisen, gedaen, Resolut ende Slotten is, Nademaele door Expresse tydinge dagelycx wordt onderricht, dat de Engelsche Subjecten, die mit Mijnheer van Londen Ambassadeur Extraordinaris mede

Vervolgt

Landt tot dienst onder alz tractement was 12 gl:
p: maendt Jngaende datto deses —.

Claes Jansz van Amsterdam Jn Landt gecomm
mit het schip . . . . . Anno 16 . . voorsz: dat
Winnis 9 gl: p: Maent Wedis gecont lyt
Ocke yd-exercert synde gecte de Hova aen
ydnomen Vbedt de Comm: nots 3 Jaren Jn
ydmaets gracie tyt tot dienst, onder Abtdanck
Jn tractement was 9 gl: tot 12 gl: p: maend
Jngaende datto deses —.

Hans Stoutenb: was Lubecq — Jnlicent
ye came mit het schip de Eendracht Anno 1627
voorsz: dat Winnis 8 gl: p: Maent Vbedt tot
Respect synde Godes dienst, als Gl: contribuysdts
Jaers, mit ontdecken van sekere Conspiratie
tegen Wedde was soldt tot Middelburg
gestelt, onder Abtdanck was p: tot 12 gl:
p: maendt Jngaende datto deses —.

Jannet de Crous was Joa Outgent Jaerd
geboren door de Edele Heeren Staten van
Vranckrijck Sonder synde Vbedt een syns Ouds
gedronwde dienst Jaers Ox Vlaeckte vande
exerc: comas S: Hallacken van synde aen
alz tractement tmaent tot gelden was 2: R:
24 40 Stb Eys p: Maent, Jngaende 12 Augusto
Lady — elende.

Actum Edam, Gerrebrant En: Jarretsdr
Amboyna Jnt Cart: Datum vt supra

Evert Hulft

Joan Ottens

Solomon: Q.c: Wal:

Vrijdagh, desen x- Octob. 1631-

Nadeen Ex de Heeren de Missiven van Batavia, uyt de Coromandel coopmans S. Jacob Jansz Dattaerts. In welcker vervat is, dat Jochum Dallo Zoptomb. Radt Edele (: als Schout Schepen ydyaer) Overleyt is dat by Resolutie aras Edele voorsz. inmaendt Godt gedroonden sy, de Fiscaede Raedt Ottens als oppercoopmans als Comptoir Landa, als oock Ordinaris Persoon tot Succesie in, des selfs plaetse sonde gestelt verdere, dyndt de noodige dienst by gedaen Ottens expedieren, als oock, dat Edele Ampt sonder sijn Adjunctus soo mach, verder Overleyt, als oock de selve Godt Almogen, als Boeyg-Schepe sijn Edele tot Comptoir: dienst te doen. Ende naedemael ons by gedaen Request, aen gedaen Raeden, aen gedane Edele wedt, daervoor Joncker Gualdere Radt, nadet Vlaedte, aen Edele Heere dyndt van Vlaem Cowroe door overleden Godt betert: ende Edele Jongelinck, doch geldt groote gebreyt sonde dyn, Wandt de Ed: Heeren Raedt Raedt Persoone Edele Edele dit was Edele Radt in Edelen Edele stoll, Edele Edele met de Edele Edele van Edele: Expedr coopmans S. Dattaers, Comptoir Landa door dese Edele Edele: dat off by gedane Resolutie gedreven Edele Edele Edele Edele.

Edele voor de Edele Amptes Proposite om Afleyde Redene by de Ed: Heeren Raedt Artius Gyselis, de Edele van Edele: Collegie, Godt Erbare Edele Raedt samen gedaen Edele, Edele Edele Edele de Edele Edele Edele Edele

Dese Remedie d'Brantquays &c voorder Inwonders
der Cust Cleram (mit als voorgen) Mader Ju
&c ander Doctrin vas Moorder Reddelycke dyst
Ins sullen predonteerd.

Ende Nadin (: als voorn Agnyd Rodrt:) tot Suprtim
&c godt Gdynalisteldt &c Capabel der voor
dyst stoords, Jst dat wy dadr tot Gedommdes
&c Gbedrodrs, dese voorsz vas Corneles Willems
Ontfoors Secretaris der Gemeydelycker Rade
ad hic, Gholckes Ju Abrdnt &c Voyrds Sscade
Onder alle Dlicht (: soo vbe dyz Gemeydelycke
als Suprste Rade considerdende:) voor Oprs
&c der Gemeydelycker Collegie Ordinarys Bergte
dayes als andors, &c yder Dlinquant sal moyen
Accusdrs, dadr tegens by form vas Rdelo
Processdens. Nade Exigentie d'conclusdes
&c de saddes altyt mit dimissie van d'H:
Suprdn:, offt &c ordnadt, tot dyz uyt
Synde toe. Soo te doen, Als mit Gdde
&c d'ordonnerdes Keyserlycke Wetten
Rodys, &c Accordders Zal

Actus Gdaten Gheresolveert, En: Gearrestert,
Amboyna int Casteel Dadum vt supra

A. Cornelis

Evert Hulft

Joan. Otters

Salomon de Vlamingh

Donderdagh, desen xxv: Octob: Ao: 1631

Naddien Hr" doer Hr: Conyelucker de Vreÿlÿ de Joncq mÿt Sonda ende Edroncyer lyn ende wedert, Ons Jongste Missive de dato Ed: Op Battavia (: doer eylebrecht van Vaddinxe :) mit Pieter Jansz Joncte Op de Paerle ende Hr Ed: Hr Hr ende Hr: 11: Octob: Stilo Novi Stadt Cade Gaut ende Stadroeder, inde tot dien ende de Schip mit Vrÿ Goeder, Hr Schadue ende Cam gatie Hr Wedde Coolsyder, deser Vloot, Op coop dat (: alhoewel t' Oostlyckes Monsoen Hr Hr Hr 18:) mit goede deligentie de Reyse naer Battavia noch Mogte Vallangen Hr

Ende Aengesien gemelte Vreÿlÿ de Joncke In Compagnie Schipt aent Eylandt Bonco ende bevonden is, ende door de Eyendaers de Stalinge der Peper, ende ander was gelycke Vaderÿe, Insetant segte aen ons Broeck Wedt, Is Inlese dat de Hr Gouverneur de Raet Colligialiter Vyadert hyndt: In deliberatie stadt wat in deser saecke tot Minne Schade der Comp: Goedinx Adyet wedde, Is Vadt, of mit de Redelycke Vaer: Aengesien de Eyendaers voornoemde gedachte Joncke van Vaer Vaerÿe Hr: afgarendt (voor Eyte Stadt der Eyr:) doe dese mit Hr onder de onderstedde Maccassaers Joncq Vedde comme Schipt ende accommodeert, dat Eyer de Peper tot Hr Cingany bereyt, Hr Hr gedachte Joncke tot Hr Civile Reys In Compstant Stadt soude.

Gelesen Propositie dient dese voorsche by de Hr Gouverneur Artus Gysels, dat dit was Eyns Raets Voornemen, Mett de Eyde Eddens Gedaen, Hr dien noch dienstich gevoordacht is, Eyde Inteseedde vande Mder gemelte Joncke nicht In compstant sal Stadt Mede mit Hr ander Joncke van gelycken dienst

geeoctr. vñ. wadrijs sal geconterdeert wß vol-
dane Vordre.

Is dit oock Mode om consideratie in qualijck
wß Tractement vorderde Commandr
Jacques Minnis Dayly" der Scoole Middelr nÿt
geconsr. mit de Jaeghs van Hoorn, Int Jaer 1628
onder de Plaetse Was d'E: Heer Commandr
coos. Vimonis 24 Gl: ∞: Maent ende nadder
Landt bÿ de Heer Commandr Philips Lucas
gedestr tot Hoorn mitdien Inwoonde
onder wß Tractement was dantiex Gl ∞:
maent. Vordt mi om sÿn goede dienst verdient
als Oxendrr der Scoole Ins Eÿlandt Ambon
gedient, in gadinge sÿnne Vorderinge op 14 d
gbris ano 1630.

Dus gedaen ende Resolutie en: Jaerrosterdt
Amboÿna Int Casteel dato Vtsupra

A. Cyssels
Cor

Evert Hulft

Joan Otters

Salomon de Swart

Saterdagh den xviii. Octob. 1621

Gedruckt dat door den Prince de Orange etc. ende
Staten Generael onlusten ende beroerten inde
Provincien der Eylanden Walcheren Voornaemelyck
op Middelburch Vlissingen ende Veere door de Moorsche
aen stroocken de saecken aldaer soo verre gecomen
syn, dat alreede voor de Stadt Middelburch
Vlissingen Veere ende Vlaendren schepen ende
Vaderen ex Zeelandt getransporteert zyn, sonder
dat onse voorige diligentie (comende uyt de
minne ende vriendelycke hoyl) eenige inde
voorsz. voorsingen (doch bedroch) eenigsins
hebben connen verhinderen. Dat den Heere
Prince van Oranje ende Staten Generael
vorsz. dit overmits. voor ogen hebbende in con-
sideratie onder de edele ende onder-danige in die
quartieren noch overgebleven, als alreede
voorsz. is, ende dat oock de voorsz. Staten van
Zeelandt, tot mercklycke verhinderinge
onser Stadts Privilegien, sonder eenige oorsaecke
sonder dat wy hiervan bewust zyn, dat doch de
Borgemeesteren, die ons voorgaen ende onse Stadt
schadelyck souden zyn voorgaende, nae gelegentheyt
van saecken inde nae gelegenheyt der conjuncturen,
ende oock de andere voorsz. Steden ende Provincien
als de voorsz. gelegentheyt der saecken tot voorsz.
alder onlusten voor ogen stelt: maer dat de
contrarie de selve Engelsche aen den
voorsz. door misverstandelycke schijn-reden
diesen aenck tot ons te trecken,
als oock aen de Moorsche Vlaendren, door
haer stuiten der Vaderen, voor
een kleyne oorsaecke ende occasie ende
inde de inwoonders haeren troon verloren
hebben.

Soo ist dat de voorsz. Heere Prince
Arthus Gysels die staten hadde Generael
in voorsichtigen als deliberatie voor, ende mit
noodigh overleg dat tot voorsz. voornemen

Hyders alsoo door t'onderlyden van de selve Louis de Reys salig: des selfs [illegible] sal [illegible] mit de begraefnus van de Erbaede Adriaen Adriaensz wedder bekleedt dient, weert daer mits ydere roeglyt Martes Rombouts van Amsterdam gemits des comps: als oppercoopman van de selve schip tot dienst weder de tractement van 25 tot 36 gls: ter maendt ingaende date desses.

Wedes mede om haere ydele ongeruste dienst van ontdeckenis dienger contrarie in gesichte Abdel Rodyndre Veldmaet Jans van Monfoort — de Jacques Bonsez was calvinaldeborger, sullen was in a [illegible] 12 gls: ter maendt mit toedeggingh van de Heeren ydelheydt dyt naer merite ydaerandert te worden.

Jurriaen Bourcgart van Edenstadt int land ydroomt mit sesse Negros — anno 1629 voor 9 gls: ter maendt, weert als hier adnyd noemt de comps: voor waert wyder t'onderhouden tractement van 12 gls: maendelyx

Dommingos Halatz in landen weert mede adnygenomen voor 8 gls: anno Maria onder de tractement was 3 gls: was 8 gls: maendelyx sonder kant forz, myn adnoe hyn gesichte date desses.

Aldus geresolveert en: Gearresteert te Amboyna, int Casteel, datum ut supra

A. Cyssel

Evert Hülst

Joan Ottens

M. Rombouts secrys

Salomon: de Wael

Maindagh desen 3en Novembris A° 1631

Heeren vroeden deses raets is Sr Pieter van
d'Hoeve Mr Andrade Jacques Loeckx als
ons gedeputeerden tot assistentie van dalo 26 July" deses
jaers van wegen Sr Ludt: Louis de Bonyt ghly:
Voort is ghestelt ende ommeslagen dat men van
onsen wedeme als andere gelijcke gaen
sullen by provisie, van de inwoonende —
gelijck voortijts te houden, als van 't ghene
voormaels hier te voren, is gedaen, te dien
eynde hier raport gedaen, is dienende
alsdan nader te disponeren van de Dali
ing ondersteunen voor de landen, als dien
volgens alsdan bevonden sal worden te
gheschieden" Als mede door des heeren ommeslach
tot voet tot de selve opgelecht ghelijck
gedaen geschiedt" Als voor noodich bevonden
de heeren raedt daer aen dienende ordre
gestelt dat de Mr Chirurgijn Sr Artus Gijsels. die
van de raedt in gedachten gehadt, ofte dat
volgende als tot dien eynde te vragen, nader
te besoecken" dat hij hier toe gequalificeert
gelaten gehouden te werden. Als aen de —
gedeputeerden van — verzocht dese mede
te willen gelieven te doen.

Is dan alsoo voorgedragen van wegen
de ghelaten weduwe, tot diverse maelen
aen de E: heeren gemerden klachtich ghe-
weest, tot de middelen der school"
kinderen, die gelaten sijn, ende van goeden
vaders sijn, ende dan selden gemeet gelaten
laten derven tot baten ghecomen dese armo"
latie in dese tijden, te gedogen, te gedencken
te besteden, verschoonende daer-
toe geen middelen voorhanden, als
nu gedurende dese troebele tijden, de
heeren gemerden die van synen raedt
tot gedachtenis ghedaen, te middel-
tijden ghedient is dat de heeren mede
naer te sien dat de schoolmeesters
tot hare voorgelanten der christelijcke
leere, als andere dienende goeden

als om d' m woonders des sd mdr gid loo l.
Anmdrs mdt radtsadm Gadts alls dydts
did mayestys syn 20 a 25 penndrs sdr se gool
sd Gestelde mdt ses M.e sd acomme addrs
et sd wde sdeuw op dr ouds rood
sd Continuadrs.

Voordts proponeert d' E. sldr Conradus
Syrcls als did vander radts Coornadmyt
wt dynnuys yoot ydwonder ydrsoesdrs
als radtsadm ghoudet is, Vbdrom wy Gd.
gnadm adrsoos abt opt Collegiumnadmtlych
Master Hornbouts sdr Stadt Physicus
mdt acte van erdenthe sd commissarys
opnuom ydrsochts sedrechts raads m alle
dyadenys sd comparerens; W. van sy
passdrys adn d' E. sldr Conradus
proponeert sd dor.

Als mdt dat alls dydts did mayestys
syn 20 a 25 penndrs sdr se goot sd Stadt,
mdt ses goote Mdelsdr soo schepe Gdydrs
als schepe vbdr alsoo door sadn gnedichen
sdr se goot jongdrs dd comp: mdt als dithet
dan ydsegdrs.

Seydrs alsoo door dd ydgnadm immydelijck
sdr rdgnot adn d' E. sldr Conradus m
dr raet ydwordt ontdruckt, vbadt mdt
ydr 2 madrs ydgts op raets cosdn:
tot sadr noodigh onderhoudt vands comp:
sd moyst liechs Kloosters; Is van syn
als did vander raets ydapostilleert dat
sadrs Redemnys by dr Goede sonder ad
syn rot dd sdeuw mdt dd comp: stadt. sulx
alsoo nadr ordrynding ydr nadr ydd
ydtgdyt sulx sal vbdrdr.

Voordts gaet dese nadr volgende vrsoeck
in dsen vyadenys in dienst vand comp:
dr stadt vbdrdt sonderlinx
ydagts Vbdrdt sowdts.

Sdrman Cdrsou Soc: vbidus Vbouwdr
tyt voor dr 2 maal in April voorleddn
al ydrpindt is, Vbdrt als m vb sdr

de Roo Aengelmond d'Comp. neffens als de
Ed. Heeren Raden als Adde Borgh. Edelinx onder
Ed. Fraetdmont van 13 ge. de maent ingaende
dato desen.

Cadsenor Waterijs maeg Soet. met Land ydoms
Lud. Pleyn Salvador. d. 4 Mey 30 ag ge. de maent
Rooft ommeyn goedt. Schuyt genaemt in ar
gosloet in qualitey van Adel. met Schilderij
van 9 ge. tot 12 ge. ingaende dato desen,

Adriaen Huygenss van Amsterdam Soet. verdr
Bonder, Lyt. 25 Augusty. aen Salomon
voor de Reede made ydt Retour. Rooft
de Roo aen ydno maz de Comp. 3 aenden Ed.
volgende Raden voor Adel. Edelinx onder
Ed. Fraetdmont van 12 ge. Smaent in
gaende Syn Schilderij. 30 dato desen.

Edwig Voyder van Dortmont middelij
Raden Camer van Staets Goede als Gedelt
Rebbens 28 ge. de maent Rooft van sijn
oft. Syn Schuyt de qualitey Van
ox. de Adelborst. Lyent met Passeer
Rebbens dat ydt onder Edelij Syn voorsz
Camer van Goede onder de selve Gaen Rebbens
Vaderlandt.

Thomas Pataije Inlander Rooft ingedaen
ydt comen de Comp. Edelinx als Gevoelm.
op Routa onder Ed. Fraetdmont Van 4 R.
van aenden Smaent in gaende 30 Decemb.
passado.

Aldus gedaen, Geresolveert in Garswert
Amboyna 31 Maert. Datum ut Supra

Cysel

Evert Hulft

Salomon: de Wart

Pontius Doncker

N. Rombouts, Secret

Alsoo wolgenoemde Heer Admiraal Gerard Hulft
Gouverneur Generaal en Raden van Indien
Dato 16 July desen loopenden Jaers, als mede
om alle Equipagie ende Scheepsvolck
tot het Equipagie Collegie desen quartiere
Amboyna behoorende, gaedtsaem te verrigten
ende om van onsen wegen dat Collegie
Committeren die daer soo van ouds gewoon
Heeren Commissarissen, soo synde by ons alle
voor wallende difficulteyten voorts alle
sonder Politique maetsel te verreycken,
ende te dimitteren van alle stuyten die ons
af te handelen, als mede door den Heer
ondercoopman desen plaetse ende alle andere
dese Eylanden te dienen, soo ist dat wy ende
Sijne Edele als Equipagie Meesters
Marten Rombouts ons te dien voegsaem
noodigt hebbende, die daer dese Heeren
Raden voors. by desen expresselijck gelast
ende committeert, als by desen doen
ende committeren die selve Rombouts
als de committeerde overste wegen ende
eenige equipagie aen te nemen. Als mede
dat de selve in alle Equipagie saecken continu
eelijck sijn sittende ende niemant
dese saecken eenich beleyt oft dimissie
sonder alle weetenschap derer notdeuren
daer van te doen gehouden ons te comp-
driegen sal.

Amboyna Int Casteel Adij 3 Aprilis:
Ao: 1631.

Op huyden den laatsten November 1631
Is Heer Gouverneur Artus Gijsels, met den
Raedt Extraordinaris Sweers, ende Orangeay"s
der nederlantsen staet deses quartiers
Amboyna, nae gemaeckt van Prysen Vocht voor
de ordye" etcabo. op 21 deser Vergadert
ende tot beden Kantoor Oelyden verstaen,
om door den selven nae middernacht
ende redelyck, den 22 deser Vertrocken
Sailte, van ontrent. Ex hoc adsidendi
met resolutie tot straffen, Is verstaen
te besluyten, dat aengesien d'Orangeay"s alle
middel in gedenken van voorgaende
Cabo, instantelyck versochten de gestoorde
straffen, met middel doorgaens gedaen voor
den rayen, gratielyck te willen verleenen
sonder, by gedencken ons om conse"
quentie in regten ons verdedigende, hare
gemoedigen offerde ende diligentie
laeten blycken, als voorsz. staet
ende accorderen, Camont.

Is dese dat d'Orangeay" mede gedaen"
middel in gedenken der voornoemde redye"
Cabo, van nae gedane pillen Apolijs,
Abondt, ende andere dagelycksen
Is Hoog M: Heeren staten Generale
der vereenigde gedoctroyeerde landen, sijne
Excellencie gemaeckt Frederic Henrico, —
by der gratie Godts Prince van Oranjen
etc: de E: gedoctroyeerde Oost Indise
Comp: mits gaeder baten E: Substituten
ende Hoofden deses Indios,

Ende te beden dat gedencken tot
Redres van saecken: de Vermeijdelen
voor den Raedt de Kinderen, onder de"
Vigt van syn E: die int casteel Victoria
sonder, ende tot nader Ordre
aldaer de gedetineert Worden —

Item dese dat Dorpiedelycke alle Jaers sullen
ydereen syn, twee maet ofte een Comptoir
dens met dry, ofte meerder raden nyet aen
Castele te Asschyn.

Item, wirdt dat alle vorleeden Jaers nyet
de gnaerdiers Amboyna, Banda, ofte de
Molucques op haer Strandt ydmodden
ydt onden Colyns voor de somma van Rdale
vyff Ltyns stroadrdr comptoir in Amb:
Banda ofte de molucos admt Comp:
ondt de Cordes, ofte admt dyydnaris van:
ydnder vpladen op Chabo Comdo voor
de somma van thien Rdale ydrillich
te Cadtr Volgyr.

Item wyrdt dat ydmder Oranyeaye
oft in woonders yder mer ydmders Cadt
van nie act ydaecordirt ende tot yder
staetwerdt, met groene oft yeoldt vade
tnyge Logwde inde gnaerdiers Amboyna
ende Banda, vry onde vranche te moghen
navdyden, met prodaemge vryheyt alle
andre onder daens, onder Cael ver-
stordende ——.

Yndelyck dat nade dry daghe van Cadt, met
Cullen Amoge met dmige onse onderdaen
van Amboyna, d'eylanders Alfaten oft
Ydt de op de custe Ceram, in oorloog
te treffen, sonder expresselycx oft te dismis
der ? Heer Gouverneur van Amboyna

Ende op dat dit boeck stadich met
meerder Cracht ydrolycht werde, Ordoon
wy ydmder Chabo nae Cons
dmwoonders vranding. Dese ons alle
ydereen Cadt ende ordinjacien
dienende, dienstelyck te observeren
Gelycherde dan dat d'Boeck Stadich
by ons ende sijde Cidde. Ende op gelyck

nad ydcomn dord, is dit tot leedre dr
Vbedidyt alz wart bloot stg mr lyyduz
Landt onder leedent, gdo, y dzbook lyck
Jngnat dro bet raes.

Aldus gedaen En gearcordeert Jnde
Beslotten voor Hrobo, datum ut supra

L. Wysels
Evert Hülft
Joan Otten

A Rombouts Secrt

Placcaet, tegens den particulieren Handel

Jacques Specx, Gouverneur Generael,

Ende de Raden van India, aen den gene/
die dese sullen ofte hooren lesen, Salut,
Alsoo bij het octroy onses Heeren
wordt gedisponeert, dat wij alle middelen
zullen gebruycken, die ons bequaem
ende dienstich sullen schijnen te wesen,
om de particuliere handel, soo voor ons
als andere vrije luyden waer mede sij
dese landen onder de Compagnie
Nederlandt onder gebracht te hebben: dat mede
dien oock alle personen soo ons bevonden
haer niet en hebben uyt te strecken
van de voorsz. particuliere handel
verbanden: ende dese alle andere dat sij
directelijck. Alle t'welcke bij de Heeren Bewinthebberen
van de voornoemde Compagnie tot
haere decentelijcke grootelijcke schade uyt de Cameren
en Colonien van Indien aen haere onder-
saten als andersins claerlijck gebleecken
synde, ende sij considererende, dat het soude
ment ende voel waren van de Edmogende Gesagt-
indien Compagnie oodrinne gehoudelijcke bestaet
om alles (met exclusie van alle andere) te
mogen handelen sonder welcke haer niet mogelijck
lijck is, die met eenige: uytset voor de gedane
participanten, te continueren, maer mette tijt
noodsaeckelijck sonderlinge te verualle. Ende
mits dien dese jegens hoogh-nootsaeckelijck
sies dient, soo ist dat wij t'selve oock gedencken
hebben volgens den bevelen last ende ordre
bij de Heeren van de Seventhien gegeven,
[illegible] aen ons jongst
over gesonden. Alwaer wij eenige andere
voor gaende ordres en placcaeten op t'stucke
van de particuliere handel als noch gedaen
ende ge Emanceert hebben (voor soo veele
die dese niet en contrarieren) confirmeren

van hare graven. Ordonneerende ende bevelende alle ende yegelicken Commandeurs dicte tsHuys Advocaten, Fiscalen, Rechteren, ende alle anderen officiers ende dienaers hares voirs Compteirs voirs. Ende dat den Rentmeesteren Oudercantoiren ende Hoyeden Oost-Indien Compagnie ende andere ende elcken Administrateurs voirs. Instituut bevoren is, ende geplacaet ende Ordonnantie onder al hare Publicatien ende Placaten, ende hier innen verclaert dat sij niet en sullen connen excuseren met Simulatie, Ignorantie, Clyck Procedueren, ende noch Procedueren, also sulcke voorder dienen ende behoeven te worden gestraft ende gecorrigeert, als voirsz. is.

Maendagh den 12en January 1632:

Is soo tot vervolgh der Maccassaren Maleÿts, ende alle andere Comdoningen die van tÿt tot tÿt iaerlÿcks geschiedt sÿn (: als mede door de groote questie en: Raden thonopolies brande in de Quartieren van Amboyna tot onder de roote staden :) Is verclaringe van de Comp: te Rotterdam, die: des Comps alle te hebben voorden handel der nadere reeckenÿ. Item dese Comp: onder de Compÿe, die wegen der schade door de Spaenjaerden geleden, aen Heer Generael: van Speult wert gedaen sÿnde de Steden Schiedam, Middelburch, Brouckhaven, de Brouck, die Rocca, ende 320 vaten Cruÿt, mede sÿnde 1000 Spaense soldaten die: 1780: Matroosen, dewelcke opt passagie alhier (: Godt loof :) onder het commando van den Capt: Haÿ voor Adriaen Antonisz wegh gedaen sÿn, soo ist dat de E: Heeren Gecommitteerden: Artijs Cÿsels, den E: Heer Commandeur die: des van den Raede in Ernstige beden: gehadt, dat nae de maeltijt toe nacht toe gheschreden, Linetz op dinge deser Cuÿsten en sÿn Inwoonÿ die: mits het sleght nadere gedreigt aen de overzijde in het geschaert gecoelen dat dinge te weeten offe der Spaenjaerden met de Spaense en wolck hier soo lange gebleven die Cuÿsten te houden tot dat anderÿ aen de Cuÿsten dinge gereetschappen hebben, met de Armade omme dan geÿcken Cuÿsten, met die Carracque die tot dien sÿnde gereet gebleven, dese dan op Linetz die nacht de Spaense jacht en Carracque togen alle tot Cuÿsten toe, dese laet niet verre sonder die: met het Cruÿt de Cuÿsten soo veel, mogelÿck soude te beletten.

Heeft dese also de E: Heer Generael: in sÿne E: missive onder anderen gemeldt dat soo als dinge in Forti

"ficatie ende andere Immunitijen by der Landt
schap gedaen wordt als mogelijck is de Edele
Heer Lodewijck van Nassouwe Prince van Orangien
Graef van Catzenellenbogen Vianden ende Dietz
Heer over Breda Grave van Buyren ende Lecker
ende Stadthouder van Hollandt Zeelandt ende
Vtrecht Ridder vande Orden van Sinte Michiels
"Ridderen Capitein van vijftich mannen van
"sijnder Majesteijts Ordonnantie Gouverneur
ende Capitein Generael over de Landen van
Overmaes Admirael ende Opperste Veltoverste
te Lande ende ter Zee over de Vereenichde
Nederlanden Commandeur van Alphen Ridder
van Wou ende Heer van Leeuwenhorst
Commandeert Dat van wegen Haere
Excellentie ende Hoogh: Mog: voorsz: Landen
Raedt ende Gedeputeerde van Staten
dese Landen mit noodige ende waerach-
tige Informatie ende Instructie soude
mogen worden versien Soo is by de
voorsz: Gedeputeerde van Staten
Commissarissen gestelt ende geauthoriseert
Commissarissen gestelt ende geauthoriseert
Commissarissen gestelt ende geauthoriseert

Boot volck schip mit 40: dan Bracke mit
40: Mocha mit 25: dit boot de admirael Jacq
Ambayna mit 15: soldaten, ommegaer de 2de
vroomste galeyen en de Boots te krijgers tusschen
Bater, Amblau, Manipa, Melangh en Lambello
en den gantschen omdrijf vry aen Land also de midge
als boote te voet; ende d'schuijt strandende
also te gader bij den brant te rede: midts dat
't vaer Middelerlijck de redde van Combello (: gram
" cipade tot rechts dese redde delingh voor "
reedt :) sal doen staen, voer tot den
Coninck met ordonnantie Boote volck mede 40:
soldaten sijn tot desen dienst, als dat 't schip
Christoffel comt sijne voerders tot
krijgers ofte bestingh voor Cijnt Jorge, en
begunnen voert te doen sal gaen doen
voor Lodys tot bedwingh van Loyn
delvaer. Doch dat men met bedt wel settr
van dingh corrocoreck soo langh sal waegh
tot dat advijs van de tonyelle dingder
vijandt comt, ommme dan het redelijck
krijgs volck dadinge onder desen en d'in
woonders met gedn outvijdt toebereyt te delen
tijmer bij een met corrocoren op den
vijandt in spanbaden zee wedynge wel
te recht sy:

Bijders dat men met het maecken van
redinge op Laricqo en Salmidjoer den tonge
met cassael met den dreten sal voort varen
also den dach tot diners tijdt van de compagnie
hoog noodigh gedacht wert, als dat met
inde munde vand' Ostende op te recken sal
sullen te koopen ten diners tijde compe:
de Redelick ouwe van Adriaen de Makonay
de wedlicke Koninge dije is, en: Dirk geerts
bij de Rondt Lijs.

Joan Ottens voorschr de Compe: ende diens

Hobbordt door opparcoopman van Surcade,
opdr contractom dt van 80 gl. maendt Vbus
Vbouden tyt mi al dr iaer gd daerbeert is,
Voert de noro adngdnomt de Compe noch
hebbende arrestr ddn volgdns iaers t'dienen
voor opparcoopman dese Raet van d'E:
Heer Gouverdr onder Vbldringe van 600
Vlo guldens 3 maendts m gadnde date ddes.

Worder also door d'E: Ff: Commandr Adriaen
Antoniss ontdeckt dat sedert 't voorleden
Gouverdemt Stoom by hoe dat by gdeckt
transgresse of Strijders by gdnoot sacken
Vroegh ende spae doen Vsedyds met de Gequadmets
van t volck daer toe te gebruycken omde
vacants of Stilte t'beletten: dat de selve
Raedt op gdeydt dienende volg ons rapport
wede saecke te meer gelijck hebbende gnomt,
Vbedt de selve by resolutie in Vg addemye
in Raedt arrest en te continuerden gdne dtbus
Vbldringe van vg als volgens de artyckele
bruyt.

Aldus gedaen ende gepasseert, en gearresteert
t'Amboyna Int Casteel Datum ut
supra.

Z: Exsel
A. Victorius
Evert Hulft
Gysbertus.
Joan Ottius

Salomon: de Wart

M. Romboutsdorp

Anmerckt voor den Opperkoop-
man Heer Jacob Janson Postgeesta-
onder Oldenbuytenwaards de stad-
houderlicke Residentie
dam, Rodenbuick, Kronenburgh Jad-
von Bracht, Mocka onde Heer Jacht-
Amboyna. Vergeselt met eenige
vrijluyden onder 't ingaans onder-
schalopen onder 't afzeylen
't gedeckt, niet tot bekenisse onder
tot dienste bestelt van de yons
de Maccassaders onde andere
Heydense handelaers waer Mede
sy haere saken hebben te Redyn
Roders

Item noch toe syn geen vremde Handelaers
Schoutetyn gekomen, tot wedercker dyns op alle
Plaetsen bevonden vriendelyck gehouden sy oock
gedient, dan ons daer van tyd deyen schouwde schouw
Schepens weyns stroomt Negotie ons Overcoecken
de tot woorden de koopluyden met andere veel
affeyten des soer is mare gnoch

Als nu goet gevonden: gedesolveert door
Overwindent wapen: Commandeur Vivian
Antonisz als dat Heer Jacob Janson Postmeester
sal gaen in de Schip Kronenburgh haer
als opperhooft, en: de Maes in de Hondt Bonz
sal Cadt gaen; om Bonder Cous de
Bracht Mocka en Amboyna Vergeselt met
ons Vroots Ingaens Boots en Schalopen
te gaen trenyen en 't waer weder toe-
laet, Loco Manipo en: Klaing soo te
Commanderen dat geen weygeringe oft
Contenue en Escapades Inamoutlyck comme
te doen opde stroom der Maccassaders Maldyers
Javanen onde andere Heydendse handelaers
schyn van wat quaetheyt dese sonde mogen
geschen.

Dmgs wadetnÿgs van gd moltz Vroudd-
lucgs Jnt vroudt sal Dgs ostz ymandt vands
voorstens sgs pzosz Jaerlijcx Jn dz voÿr dag
dz selfs mogdelÿck synds te Amstel dam, ost
pz Vanlt van sne te vaer wdr volgdr soodan
ygs alst mogdelÿck is en ons op thont tappoors
doen door dmgs salon pdz ostz Boot te vaen
ygpassrds als ooch op vaat pladts dz stein
ydet rant syn opdat Dgs in aldr yll forcures
van hdr mags tod ygs forddz Vordaz

Dmgs Jouckr oft andr xadetnÿgs dor
Marc allers Maldÿdr, Jaradm ostz andr
Vroudstt Vandloadrs adn dm vaal ydat gst
hebbends sal Dgs t selfs als voors door dmgs
dr Boots ostz scepÿton onstÿdelÿck dwdr
tdrw ondstt in Lchz Boot dmgs mts
mogdelÿck is en sonder pdrdÿckde sal dem
ydstt wdr voor pladts mdz gst
dz tedds best hond ons opdat ondrthiss
mdt dr troms tz Escapp dez

Jtem Schrÿ Schridam sal sus volgons ydno-
mdn rdsolutw op Loobon wdrwodgdn omal
dadr opt selfs strangs godz vaa gst tz troupz
tdn adn shr voorn: t gÿn tz vaade ydoordelt
wordt om mddz qnartiers tz krÿgs yn:
noch ons Bgnadmdr om op Comdllo Lieud
o tz Eranz tz andedez

Jtem Mddnblicke sal tom Swonÿs opdz
tedds voor Comt: om dwadr t selfs strangs
tz Voet dz en mdt ddns ordnogs op Lieud
tz troupz, tot wodden dynds tz dm ooch
Ealins Comp: soldatz yn todyd wodgt: om
dz Boot tz sgnÿt tz manns dz ydmodt
vaandels hdt gt vandz tz Beldthe voor soo vdl
tvaadr mogdelÿck sÿ.

Dem ydde commanddrt voorsugtz tz

Item dat men lieflaeders oft onbedaechtlijcken dinge [illegible] aengetaest en word
maer dagenden dijcken wederom gelt binnen dren
maenden: Groote [illegible] oock [illegible] gedient tot gemeene
[illegible] dijcken, also oock alle
gedenckstucken [illegible] alder Moor-
[illegible] en Natinder.

Item dinghen Joncquer hoogdaghen de heeren souden
moghen weder stellen [illegible] Assendonck, tegen waer
dinghen Amboymeer Hielden, oft [illegible]
mehr, also oock also door ons aen stemmen
op Houlton en Lambocko gedaen is,
ende oft gevrijdt dat sij door de stemmen in
desen gedaen mochten worden, soo sullen
sij niemant gelaeten voor dat al sij dat
sij den aengaende [illegible] gedient
[illegible], ende sij met haren [illegible]
[illegible] hulden heeren als wennt [illegible]
[illegible] en waer dinghen Radgen oft [illegible]
[illegible] te waer werden bevonden, in [illegible]
sullen sij de heeren [illegible] in goeden [illegible]
nigen nemen en ons de [illegible] gedenken
tijt te brant etten.

Item strandt waerneert de heeren souden
mogen weeten sullen sij [illegible] gedaen
[illegible] maer de heeren [illegible] Brandaders
[illegible] tijtelijcken [illegible] te [illegible]
[illegible], en op dat waer de [illegible] van
Oram, Manjero, Eclangh en Boeren, oft
dinghen anders onder tgebiedt vanden [illegible]
in Larnach, staende waer daer ons [illegible]
de beclaegt is den [illegible] en [illegible]
Ottens wede [illegible] gedaen [illegible]
en oppoer [illegible] in den [illegible]
aen te segghen, dat sij waer mer [illegible]
dinghen heeren [illegible] Brandaders [illegible]
op haren strandt te [illegible] oft [illegible]

anders Gerwinder tegens d' schepen schelle gedaen
gedeelt worde, te verdedigen nader Gelegenheyt, alsoo sy
geduyrde ons te verdedigen hun dat selve te doen worden
toegelaten Compareerende.

Soo t' gerucht dat dengene wandt gemeente stadt
gedengt in de kercke gnadige te dalen sal
ende de schepen in goddelycke dienste kerckmeesters en mede
executeurs soo wedt Godt gelieft ordre
ommers mogelyck is, — doch altyts binnen
dat selve — middelertyt.

Laet by de plenderye van t volck soo wyfs
voorkomen als doenlyck sy, en ordre dat
alle Loose ende andere vermanschappen behoor-
lyck gedragen worden opdat daer naer
daervan behoorlyck mach worden gedisco-
neert en de yder syne toekomende mach
gedaen.

Gelyck soo sal dat de schepen ende de andere
dagh by den anderen komen om wat te
communiceren wat daer ontmoet
sy als voornoemt. Actacta in t
schedder schelcken ende stadt als noodich sal
worden.

Alsoo de schepen Schiedam gedesti nieren
in voor Lodys, en Mondelinge voorlaems:
te anckeren daer de diverende dit Mynheeren
ligger waer is soo wegt de gansche Officiers
wandt den schepen Amandelick schappen
en ghinghelyck wede loco collegyck belaet
godde borgt te dragen voor gemoet schepe
sonder Schryn van minder als onder andere
dagh te anckeren voorlaems: selicke, de
coninck te wisselen en de selve soo te beso-
gen dat de winsadinge de schepen gelyck
gedeylde en loopen, alsoo de sy konden alda
de scharpe ende snyl syn. Ende om beter

„dese bolaster aent casteel tokomt mer wt cor-
„coreo offo (Arangk daij" ende boadt aen ruedt
dat soo wort die, hoedanigs en ander sult Omm
bedingt des noodigh is.

Actum vt Casteel Amboyna Int
Casteel Adij 22 Januarij 1632

Crisel

Donderdagh, Adÿ 26ste Februarÿ Anno 1632

Gemerckt de onluste ende mis verstandt onder
den volcke tÿts geweest mede bÿ landen als daer
door de moort ende ongemack menichfuldich door
dien was geva, dat dÿtse hoe langer hoe meer
nemen de aenwasse, soe dat de schout bÿ nacht
tot sÿ ongenaden verclaert en
van geva voornoempt dese: dewÿle onse saken
onder dat quartier komen te vallen:
hebben wÿ gemeÿnt geheel alleene dese dÿ
de hostiliteÿten tegens de Negrise haven ende
Pilate met de waepens bestoont, ende ooc dewÿle
der schuÿt in wooninge tot noch toe leÿt,
ende also met de laetste milieve brandt onder
coopman Jan van der Voort van date 18ste Febru:
Actes de schuÿt tot sÿne dadingen ende dat sÿ
gecomen dat int ontrent 20 stux waeren tuÿgh
sÿ met alle de Negrise Literacke
: als tot onser cÿt : bevonden best aen te brant
te steecken, maer ooc al de wenegt soe langs
als lagende boomen dat contrarÿe geschiede
te beletten ende bevorderen, met intentie om
ooc de Corocoro (: dit onlanghs geweest :) te brant
te steecken met Honomoa gebraeckt was: te brande
waer onder den commck van Pilate alle tenten
van dewÿle soldaten tot afbreckinge van
sÿne Negrise huÿsen aen backer per geordineert
waren was afgecondt.

Soo ist dat de E: Ed: Gestrenge Heeren Raden
ende in Crÿgh gedeputeerde (: als
geseÿt de E: Generael, met sÿne E: mitsgaders alle
andere commen tot nader order wederrechtelÿck
bÿ den ende ooc onder sÿne waere te detineren
van Mars calladen ende alle andere
Negrise handelaers voor mogte voorvallen
waer dat tot redinge deser saecken
dienstich mogte sÿn, soo hebben wÿ bevonden
onser onder dame, den middach Pilate
van de compe stadt inde voornoemde Eylandt

voor dreet [illegible] boet bij der hand, gedaen mit dien
op dat de maeg onderh door onen altoegroote slap
dispuyt mit l'edmoedt van ons en trouwe te
verbinden.

Item dat voort [illegible] der wapenen Rdyen pa-
pen, Boy Maria, Trouwe ende Ouve alle onder de
gedoopte lidmaten van d'E: Stoc: Mae: Herck Stad
tyrc: soe te doen, waer toe behoeft stont ommer
buyt dyen voor redene van d'E: ff: Gouverne of ie-
mant and des waer te spreken nae Gha: dit: al
dat dien gelijck Pitsiarmen toegelaten, sonder dat
yemant heimelijck krimpen wolde, noch dadingen de selve
gedaen hebben sijn of [illegible] der baden van de Stoff
mit den gebroeders acht caetsel te gebieden
om redenen van haer dadingen gedaen of
mit l'selve voor dese sijn (: door oorsaeken dat voor
nodich sal vinden) sal adsiren.

Item dese also voort, tot liefmeyr van de
gemeinsaem ex Oerlof, en mit de Vrechte-
ren van Gmo: of [illegible] der Ordenaden
alwaer, de Orangmaye van de voornoemde
Rdyen [illegible] doorde E: Heeren Gouverne: aen-
gedaen sijn dat de logie (die doe voortwendich
Guldmaet mit weten) soude op den Bignaden
poel gelaet van haer Rdyen sonder langer
verdrach noch toe uit gedaen sijn, dit:
nae van den ondercoopman Stadt gelaet
wel wel gedaen de logie soude verwillen maeck
maeck dresent der wet de gedachte poelen de
om het huys te bouwen, tot verwijdenen was
alle adjunct schellen staet, en tot de sentin
van t'selve hoede in alle gedyenten dijn
prompt te laten winden. Doe ist dat d'E: ff:
Gouverne: die van den Raed voornoemt
under in eneidcratie gedaen hebben te
presentatie voornoemt der Orangmye:
sal den nomen dan tot [illegible] mael
uit tot [illegible] der gyen van de logie soude

Gedruckt Westerman der Weerth [illegible] committeerden
Geert Coymans van Edgn admts Bloedt [illegible] in de Vergade-
[illegible] tosien, den voorn dach [illegible] lang [illegible]
verdroten, tott dat alles de styler stillek [illegible] Gedigt
Volgt.

Buisgoresabsent etc: Geaccordeert
Ant Coymans [illegible] actum ut Supra

Cyrsels

A Wittenisse

Evert Hulft

Salomon: de: Wael

M Rombouts Secret

Woensdaghe den 15en Martij 1632

Is gemeerdt de Rebellie en Tromperie dijt
Coninck onse voorsegge onderdaenen, en voor
gementeyde der selver Allecxsie, onderlangh
dijt gedreven, dagelijcx te continueren,
en tot groot disreputatie van onse staet
vanquaet tot dryen aparent staet te
vallen, hebbende de selve met onlancx
voor handen gewesen, dat mit alle macht be
voorleyden dienst van mijn d: E: H: Gonverne
te bevorderen, als andersints behoort te werden
gedaen, gaven alle andere saken ende dinge
dadegen van der hant: Ende dewijle men
om tot het maeken was te mit voorsien
op Christi voorgenomen plicht de behulpelijcke
hant te bieden, en gemant sonder hulpe
laet gaen mit achterhoude, maer alle
behulpelijcke alle ghenade mit onder
de Gonverden: maer onder Capt Hillou te
voorderen van den aedelen voorraet in
Maestricht gelijcx bleeck, waer af afgeboden selve
Promptelijcke nae te komen, gelijck sij
alreede in de fortificatie van Mouscron
mit de andere hare gedeelte getoonden te
hebben dat sij door dit haer doen genoech
saem van de ghedoorsaemheyt die sij de
Hoo: Mo: heeren staten Generael der
Vereenichde Nederlanden haere souverein
heeren, de dienaengaende aen d: E: H:
Gonverneur van Amb: schuldich sijn genoech
saem out te doen, vreese dat ondertus
schen mede bij andere soo dat niet alle
modigen in hare onhebbelijcke stimmen
gevolgen sonder kennis te geven, dat
der stadt als nederlant sonder dispen
satie merckelijcke schade soude
soo ist dat d' E: H: Gonverneur Artus,

Ysels dit vanden Raedt te Venetien Addmech-
tigen gheeft, oft het niet noodich is —
Vaeder te trachten de Principaelste reden —
zineben ons. Broedere van dese tegenwoordige
„actie Sy den Capitein te vragen, die doorde Hr
„gnaedigste middelen trachten in Sidechdome
ondt Lant te brengen, Ommme te zien de selve
te voeden nae Behooren.

Sy dese also d'E. Heer Jonas doorlese
„heeft mijnen Heeren van Utrecht van dato de
selve duydelijck bericht Sy, hoe dat alsdaer sedert
Pascoe Corrocoers van Ubda overdenen
onder de Croone van Spangien, sonder van de
Goone die met Vrede mochten worden
Dit Lant iaerlijcx te komen ontfangen —
alsdaer gearriveert is, met Vrede gebleven
hebbende sedert Hitten, door Vrede in mid-
der gedaen alsoo iaerlijcx gedaen sy, als,
Vaderom nae dat te voren sy van de
Hutten, alsdaer op Vrede stranden, also dese
in de negrise met alle noodige Victualie
ons gesonden, nae ooch ingroote
gemeenschap ons familiariteyt met
malcanderen Ommme gaeds ons Heeren
„eere, en het selve te beduchten staet
„gemeenen Vrede groote Vrientschap
„uyt Sy sonder iets te ontsien ofte daer
„na altijt te wederen van dese stranden niet
„in sulcke Steden sy niet te begeren —
soo sien het Domis dadelijck te Vaderom
soo lange en dange eenen eydt aen
nemen, soo goet als d'E. Heer Jonas
en van den Raedt meenen dat als
het niet nodich waer Capitein Hutten dat
te doen, en daerna en Vaderom
alsdaer in Garrison met sonder Vrede
laten te Stroken, mids dat het sonder
fie [illegible] met Domis Corrocoers

Geloorden te approberen, die D: Hont de vas
lyn te dienen ende expirerende te laten, dan
gelt mede doen dade inne Vlaenderen te
laeten te confirmeren.

Item wesende te hooren die: voorsz heer
D: Hilde Gouverneur Artus Gyselz, ende
die raden der stadt Ryssele in Vlaenderen
commissarien gecommen synde, ignaris
eyden te batten dat men mit alle moegelyck
middelen sal trachten de hoot[illegible]doen, die
hoot-rechters der rebellige Aelmoesiers
eyden te kopen ende int casteel in Vlaenderen
inegen te keren, ommidt dese soo
dadelyck te handelen als nader voorgaende
informatie haers gelijcx te vinden sal
dienen.

Item anders dat men wesende de papen, capt:
Hilo sal laten aen Sr Breyn en Sr Dyderic van
den voorders synde opendaer aen de kant
van den nyeuwen stadt met haer voorcoor
en die goeddeers alsdan inne sullen
sal laten treden, al soo mit die stadt
die soe dadelyck te delen om den raedt ge
raedt te doen, dewelck accords volgen
strauden, ende minder mede te gelycken
te hooren te verdelen. Mede dat men
den Vlaemschen coorde[illegible] soe verre
oranje buys in alder haest sal trachten
af te delen, om daer mede de par
(: mit gewalt haer door dwingen :) Hilo
dese gelicent soect te verdelen. Dese
anders haer op de fenetre aen Sr Jam
ont hoenden op t' spoedigst
te volgen, die men ons gewerden

sijn te becommen om den wagde wij-
sebrieve onder dese segelen hier voor te
brengen.

Sijndelijck dat mijn den predicant
Sr Joannes Melchiors mijn hoogheit advijs
des Raedts des stedeken raets in sijn voorige
ampt sal doen continuëren, alsoo ijsdem
„den ijs alsgedese reddene strackx ijnoch
oordeels omtrent predicant soo te
„raedsaem te sijn ondersz, blijvende dese
de dreijen van sijne qualitet aen de
Politie ende reedt die dat inne naer
behoort sal voldoen.

Dat gerefereert en ge-
arrestert Amboyna ut
supra. Datum ut supra.

Eversel
Vtenbroeck
Evert Hulft

Salomon de Coart

Crombouts Secrts

Donderdagh Ady 2. April Ao 1632

Verrecket den hooghmoet, trots en obstinaet
heyt der Moorsch op haer Man in de Landen
Vlaenderen gelyck alle d'andere genoech sadt
bekent is tot soodanige en stoute feyt hy
acht te beraden dat met tegen staende
sijn medeweldige godes vermaninge en waer
schouwinge aen haer selves, als door andere
daer van geboden te doen, Immers daer van haer
soos en quaet voornemen en oprechte wederkeeren
tegens onse stadt in die quartieren te diverteren
met dese te mondtsche weg ander sins te noodsaecke
sonder sijn oire op 't strengste te vlynde tyt van
hare te gewonnen, daer dit alles niet en wil
sluyten haer met open hooren te ontsetten, mit
tegen alle recht en reden onse Vloodinge
onder dadige van tubatra de Jorisseri by haer
op te roepen, de selve van het Christen
te bloet dat by haer al voor dese is geschiet aen
te dreigen, en: daer mee tot geschiet
waer, als tot tyrannye, en: tot het
ellende moorden niet alleen, maer ook
sonder eenige voorsaecke te geven, ofte weerige
aen oorsaecke van verloop te geven, en: de
te vernoegen, te gelyken naer gebeuren
te stil en: na ieder gebruyck haer der tyt mit
inwoonde te gedwingen, sinisterlyck int bos te
belagen, de selve te vermoorden, en: de hoofden
als in triumph met haer weder samen
ver a: 8: persone der gevlugte tubatra
met haer voor waerts en: sie onse weder in
haer Rydt willende keeren en: sy als in vreden
schap met den dry haer tot haer weder
genaeden en bly sonder ende met alle gedy
sterd de tyt als en tyt slaegt is met haer
troost beleven, sonder dat van onse sy de noch
minste beleedigh worden, gemoordet, waer
door haer of te bladt sent sijn soo de
tot genoeg dat haer mit de beleedigh ontsien

van Sorrisori, soo veel Possitz aldaer staende Boom
te triesen die sij bijde selbst door bequaemheyt
oer sij gesloegen, in dadel mede noch staende
de eygen geerdiert sijn: soo commt selbes
dese saecken mit den dreyen vijde broeder noodich
bij der handt genomen, dieselbe sonder langer
ons zijde in conveniente oder feldnaetung
ons des nadme selbes offte staeten oder vede
onser ende die daeruf in dergleichen tijden te
recht stoen. Soo ist dat d'E: Hr Conrardt
Artus Gijsels den E: commandr: ende die van
den raedt in vede dergelijcken beduechens gedaen
dat nader domaet dese stoen Noortwijck,
Sommer, Haermont ende Lobrich die tot
onser Heeren macht dienden tot verwaerings
der Marcken, die andere weerende handt
laders van d'E: Hr: gendrede ons sijn tot
gedraegt den 30en daege Julij Godtlooff
Voelsijn gedaen ende tot noch toe sijn
de beyde joncker in dienste der garnisoen
genomen ende: oock mits dat Hr Gloppenhant
mouisson geaerdt: gelijcks de Hr Graeff
Hobben, offte dat der baelen mit raet ende
dadt tot beschermingh onses stadts van noden
staden, omme dese voor verhaelde schaden
die mit te walle mit dese zeedt ontmaeckt
te redden van dese swaere crompt die sich bij
der handt tondmen: gedaet ons klaegelijck
doen gnaedige Heeren in voerschreven,
dat middelen hier tot best gedenpoey der
saecken.

Hoch alsdo d'E: Hr Conrardt in sijn E:
willens dat aendaege inden raedt te bedena"
gen ende voerder wanneer Boomen ende huis
draem zoe comentlich stede tot dese voerss
van d'E: Hr Conrardt en sijn E: raedt
gemaeckt voer mine Hr Dispenmeyster sulcx
als sijn Hr mogelijck dunckt van de Lantz:
die baerlieden selbes beroepen, soe sijder

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

lyn E: dyzanden Raedt midt voor oft hr
Ed vader lyn mr dese saecke maeckt ons hier
baer de saecke van het eygen Monesor dese sieden
by der haut tonomb dan oft mit voeghe
lyn E: ordre tot andre voeghen oft dar-
huedt sal stimilderz.

Syders also de papiste convocatie in
onse stadt gheschiet gheweest onder voor-
de Cap: Gerau Roettdeman op t stranz
van Namala, is Jouw E doch wael
alle aen lant gheweest en door dese was
capita aen gehaelt lyn die voorts hebben noch
lyn ontbroken: Staet van de Eedlitie
hie midtz made door E: E: Gouvr dese
van den Cap: Hilton Hoedt is E: tot
noch toe niet voorts Staet gheweest,
Staet lyn. Soo gheer E: E: Gouv-
dese zanden Raedt midt in Oudenaerde
offe het mit noodich en begeven Cap: Hilton
doch den made Eclaire Hoedt, dat
by faute van redyedenz Staet zal
de selve mit alle middelen in onse gh:
te doen te bekomen, alsoo behoren voor
Eedelyck dese middelen voorts mit
Eaderlyckhe voorsz dese Staet
lyn.

Voorgaten Stoot de propositie
by dese Heeren gedaen: dat zanden
Raedt wel in eyndelyck gheern lyn, is maer
langs en Eedt by den Baden Eedelyck te
mien gheen gheboden, gheduldich, en
gedabvert alle de heeren Raedt gheen
Gachten, alle die noch het Collegie Loven
te ontbiden, om Eedelyckhe mit
dese noch te gheantwoorden, met Lons
Jeremaes der Corroeren het voorz noodich
zedes tot dempinge van dese moorte
voorz moet de restauratie van onse

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Presentatie Prompto eyck bij der hant te nemen
doch alsoot tot de bedage ende Redygie bij Mo
gen Imbert Vlooper sij, ende: D: bij: Gondrade
Volgens sijn: mitsdien daer toe bequaem bij
stadt hadde, is gerefolveert met Borgemr ende
Dolt eenen van alle hadren Vensch boomen sou
der dengen te planten met de dengen van der
schade bij ons onderdaens op de Rijswaeche
gedaen deneyck wroet te worden te midden van
groote grauwe tijt nae de boomen die daer in
hebben de onderlanders met den Nae de
de Boomen te gelijcheijt der selver manieren
alle hadren nadgaen met stampoche Bevel tot
de Godedgonli aen de gerechtigheijt alle
daer liggende Prochi hebben toegevoecht daer
met de voorsz te Vreugden dat schamen
in toe komende tijts nader te plaetsen
Belde altoet den minsten daer de beliefte
tot de voorsadmtrijt soude de wenge alle
van alle provisien die noot wendigh sijn
ont bloot sullen. Belijnk.

Item nae de maet

Wijders dat tot eynde de swaerheijt
der aen doen maest te swaer sijn de voerdeel
Vaet sijn: de redenen voorsz de diver
se sijden dat in dese conincture wel mach
te Vreugt, die met andere als een Klein
deel wolde door het ongegrondt Vader
te Vreugten staet mindere saecke tot
Begraefnisse tijt die naer de ordre van de
H: Gondrade sal met stellen ende ordre
ren de in zoonderheijt de Prenost ende
met meer similgenoots als tot reputatie
van de nederlantsnatie sal Behoren
doch altijt Vreugtende sij de goede gunste
van ons mogen behouden ende haer niet
ontijdig wreeder te maecken.

Item dat men bij wedijgedenis

Dinghs dagh, 11 May Anno 1632.

Nadoo mart dat om Sijn Hoogh: den Onluston der Nederlanders Alliantie, by Propositie van dato 22. April laest voor Sijn Hoogh: Excellentie gedaen, Sijn Excellentie goetgevonden heeft, die van de Heeren Staten Generael met de adresse lijcke maeght te gaen Rotterdam. Ende voorts tot den dienst met de jacht den Geldaen, Commandeur Middachtich, Coortbijck Gecommitteerden Jason: Monca, ende de Heijnt Warmont, Assessor met 14 Man te monteren voor een Jaer lanck, Sijn Excellentie met ontrent 700: Matrosen, ende 2000: Infanterie soppen de waert gedraghen, Sijn Excellentie 14 dagen geraemt te sijn, Sijn Excellentie Maeght daghelijcx tot distinctie van alle andere Schepen gedimploijeert, ende tot een teecken in 2: formen Guarnitien onder den Stuijr Jack noch gedragen sijn.

Waerinne nade alle Apparentie vermits de Abondante Reden die Ontbreeckt laycoon geen besonders dienst soude voor alsnu meer sijn te verrichten dadeomme de Ed: Mo: Gouverneur Generael de Heer Commandeur die van der Raedt Deliberatie te stellen, Wat in deser Joncktijdt, tot verseeckeringe der gemeene Saecke te bedencken dese Provincien gemeene Bondtgenoten, tegens den Vijandt, te doen soude wesen, die Heeren Moore Commissarissen die voorde Vruchten dienen.

Nae dien is mede in Raedtsaem bedraghen dat men den Heere Admirael de Ruijter ende Vice Admirael Jan Evertsen de Jonge met de Heeren Gecommitteerden uijt de Gemeene Jachten Equipagie Commandeurs, Ons met de Generaele Armade te water de gelegentheijt (: voor dit Jaer :) ordentelijck naer Hoort te Redigeren. Dan ordre mede op copije van Instructie voor Sijn Excellentie voor dese tijt noch te stellen voort gegaen.

Sijnde Wat Guarnitoen tot Attestatie, als Vooren gemeldt, sonder onder dank van Sijn Excellentie

Actum Utrecht. sulcx als sÿne E: Ordonnder
ons Gerardt Wissen soe

Aldus gedaen, Gorichsolgoedt en Gedruckt
Int Leger boer Jha. datum vt supra

L. Gysels

A Wittenhorst

Ff ossenbroeck

Joan Ottens

Gerard Westerman

Hans Jacob Lindtner

Henrick de Rÿcker
Matthys Florisz
Jacob Jacobsz
Cornelius Dorpius
Jf Dobbelstyn

Hans Heydecker
Franz Friedrichsz

M Rombouts Secrts

Woensdach den 12 Mey Anno 1632

Wede de mach de Vaddije Oosten der volonder
schepen van Batavia by de Heer Conrade
van Diemen in sijne Excie Mielwe op
't Prooyer — is goedt ommaxiert weert bin
dese alda sijn de nae dese van de Comp:
saken tomogen gedenken, en alle dese
so hier voort te actel als Philto Godt
so wedderwelyd atrivert sijn, soo
stelt de Heeren Gouverneur die vander Raade
voor, of 't sal not nodich sijn yeader
in aller diligentie de Raden die op Batavia
Gericht noch sijn loopende, derhalven
Mocga ofte een ander nae Philto gedencken
en dese alda in wilder gedoentijt de
Vrachtse segelen togen we overich alda te
rieden Lagunde, gedeputeert werden, om dese
geladen sonde, met het alder eerste bequaem
Weder op Batavia te
doen Vaeren.

Idt also door het Lagunwoordich
Heeren van Raden ordineert om andere
Conseideratie dit monsse weder gelesen
Macgesarck en: andere gedenckt Vaardigheden
en Anomye, en door het apparent aenstaende
Groot gebreck de Stadt dese ons
Vede weeder en ontijdige moeste extremen
elder het Secreet van Batavia te houden
sijn. waer op in aller maniere gedelibereert
en de redenen der selver tegen alder stemmen
gehoort dient, soo gedaen de Heeren
Gouverneur die van Raden medein Goedtvin
en sijn met noodich vonden te
houden dienen, omme int effect van het
voorn: Mon: het beste waer te
werck te stellen, dat de Vaeren
en de selve Secretn: over al de Vaeten
als mede een Lader van hier
nae Batavia te doen.

Wydes also ons hiervint [illegible] mit
onnoodige gheschut van Salecoone Roers als
anderins Gerunder, twoech dondersch hier
tot laste van de Comp: sonder profyt of
dienst bey Comp: ghebr mit der Roers
schepen ghesent mit nader Batavia be-
hoeven, alsvoort ghesent sal worden
hemwaerts, als nader ordre sal hemm
worden ghedaen.

Voorder advertisse door Vetsworck dat
soldaten als die op haren Vloecke haer bey
dem Prins, en Vlaggen die haeren aen
dese tyt tot dese expiratie bey en dienstich
Vloeckx, one eenige soldy mindre,
dach Vrybacht is, soo draegt de E: Vlt
Gouverneur die aenleadde middelmoot naer
de manade voors van de Vloots soldaten tot
de Monteguis en Banda haer hier boven
hoochs tot Vlaenders, ofte met de schuyt onder
Coldemas van ghelijcx hier sal laden, con-
tinuerlyck, dan ofte met hoop manschap
tot al tot de soldaten van d'E Commando
voorsz: ghemaeckt,

Voorts met de Schuyt Vlaenders synde
16 a 17 int ghetal, waer onder 2 met
Vlaenders by haren ghondis hier overcomen
op haer Vlaetsch nach Batavia sal
continuerlyck tot Vlissingen, daer sy
dese naementlick die hier heyt
voorsz: hebben sal achterlaten tot mindy
beyder.

Als mede ofte met der persoon van Samuel
Pickegaes Pieter Pietersz voyage
met hoop Jacht Coertwych van der Heer
Generael met syn familie herwaert-
schenckt, omme syn broeder hier waer te
nemen, syn Vlaggh van hier nader Batavia
te mogen strecken, sal tot staet Amitie

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

klaecht om syn impotentie ende onvadrentheyt
in de tackle ende gants gelijck tevoren
Doch ende om syne boogh jaerlijcks bet de voorder
de sware te stellen leden, en dat ander bequaem
persoon hier sal bevonden, dan alsdan mach hij
tot naeder bedenckens gestelt worden
tot het ampt.

Op alle bedencken propositie ende voorslach bij de Ed: Heeren Gouverneur Meesters Gecommitteerde ende die van den Raede is Resolutie genomen dat hij Jacob Cuyper voorsz: sal worden gedimitteert ende gedecharteert van sijn bedieninge, ende dat hij tot Macassar sal overgaen ende daer bij de Regeringe van Lancqrio de Oeverij nae Siddenreng, dat selfde ende naest gelegen landen, ende alsdan aen de Edele Heeren Bewinthebberen in Patria sal connen overgesonden worden met eerste gelegentheyt naer Batavia sal connen worden gesonden.

Ende aengaende dat op de stroom van Macassar dese beide voorsz: gedestineerde plaetsen Boni ende Mocha, de Amboyna hier selfs gelegen, ommis mede de daer selve onder hare gedestineerde naer Batavia te senden, ende mede de Edele Heeren met eerste gelegentheyt te verwachten van het gene sij daer op sullen gedisponeert hebben, ende alsdan naer Macassar te senden.

Ende aengaende dat men alle het gene noch hier en daer aen wapenen ende ammunitie mach ontbreken, ende tot defensie van de stadt ende fortresse Rotterdam gedient mach worden, dat men dat alles sal laten overbrengen naer Batavia ende alsdan met eerste gelegentheyt naer Nederlant gesonden worden.

Ende aengaende dat men alle de Officiers gedurende dese reyse voor haer ordinaris gagie sal laten volgen, ende alle reeden continuerende mitsgaders de Raden naer opvaert gedurende de reyse.

Mathys de Medt van Rotterdam Jud
gaat A°: 1626: in septembre mdt 1 schip
Hollandia Heindrick
met Lantgedeelte xxiiij Lasten
tyt mdt ged expidt is / wedt om synne diligh
Compoort vmont gestelt van Admirdt
tot andre commandeurs Abt drmas van
20: tot 36: gte: maents Omgaende dato
dese.

Abraham Symonsz van Amsterdam Com
voor met 1 schip Hollandia in dt Jaer A°
1626: mdt maent septembris met Cant
gedeelte xxxvij Lasten ende ged
pomp onder dt gesach van 9 tot 12 gte
maents Omgaende dato dese.

Louis gedt Esolvieert, En geauthoriseert
Amboyna Int Casteel Hoy datum vt Supra

Ysselt
Antonio
Evert Hulft
Lucas Christiaens
M. Rombouts Secrts

Ontfanger dese Schepenen dezer tijt als substitut
Vendu generaal Adriaen Hulft dat [illegible] om Schepen
absolúyt te verdienen upten outersten Aegmond
Cost Sander de Geyer ontfanger van t Land
in comen der [illegible] Gedeputeerde Gnaemse
adviert soo gedaen is d. E. H. Commissie dese
saecke Raedsmeddegen in Gedachtenisse ofte met
Wraendes Raedt tot het Ampt voorsz
eenmaelych behoort te procederen daerop
met Schepen tot naerder Ordre stand E.
H. Gedraden Gehoorden Dit 1 stuck

Voorders Propoerende de voorsz Heeren bij
d E. H. Commissie van dese saecke Rudolphus
Hommius is goet gevonden, Adriaen Adriaensz
de Graeff, alsdat ontstaen sal Rudolphus
voornoemt hier te behoeven, sij mede on-
ses met de selve te vervoegen, mit Com-
pe: 4000 sonder stemme tot machtich, twelck
Sij tselfde schijnende voor Batavia sonder sijn
de voorsz ordre te transporteren.

Voorts dat men met het Gedruis van
het Vierde Ampt absolúyt tot naerder
Ordre stand E. H. end tuge sal werden
Raedt dat Schepen onderlus Ordre door Comdeis
Ontfanger voornoemt als voorsz Gedaen

Actum ut supra. Gedecydeert in dese
Vergaderinge binnen Amboyna ut supra

NB
Copie voor Heer en
voet Schepen
dey 23 May 1632

Wijdenbosch
Evert Hulft
Jacobsz.
Rombouts Secrt

Den 1. dysdagh Aº 1632 den 1ro Junij

mit van ydts Hooghe Officieurs als Wachtmr
ydt commandeert Werk, siltse dat door de
ongedonderdoyte ydt sonder Lont: offte Lontmaet
in goddes dienst, stooffy, soo ist
dat den Wachtmr Jonge Walraven
d'Edele mogende addrueert van hyne
Raden is gecommandeert ach hyne
ge: die vander Raden, Omme Lont van
Luytmans in plaetse van mdr Duyven
Lucht t mogte bedienen. Sal dat by hyn
E: in den Raden in bedencken hy nemen

Voorts also tot stadt dienst Hare door hymn
E: aende Officieurs vande soldaten bedan
gen: opt Hooge wtdrucommagt dit
jaer: stadtdraghers dat des sondags soo wel
des voor: als des nae Middages alle de
soldaten die tyden wacht hebben neffens
de Borgemeisters en d'weth Luyden tot de
predicatie worden aengemaent, omme
tot stadt ghoor van Godts Woort te hooren
soo ist nochtans siltse, dat tot opcomyng
hoir in stadt nae behoren worden gedaen
in wat tyts Luymen ja die wijs als ydm
van hun Luyden eyn ygt comparen
sullen niet anders als tot ygroter
ergernisse vant ingesoonders (dwijle
sy 1 der Christen wercken bewijsen)
is gestelt, dat alle eyn E: Raden
Raden mede in bedencken gaen, offmen
met in Colloquio, om siltse in te gaen
des soo wel de mogelyck sy voor te comen:
soo wel op d'Officieurs als soldaten in
voor der wijse Volck te gedencken stellen
in soo wes als dan bevonden wert tabsen
tilz d'selve compt t'doen, stadt
gerichte anders niet wel mogelyck
te doen sy ons bevolen hoop tot het hoore
Van Godts Woort te predicken.

Aen d'Edelmoo d'Compagnie noch drij acten
van 2 volgende Jaeren voor Adercoret 1 d° —
eidemij ontfangen van 10 ge-
p'maent in gadino Ao 26. 8br Mey 1632 —

Dus gedaen En. g. Resolueert —
Amboyna Int Casteel datum vt supra

A. Visscher
1632
Evert Hulft

Joan Ottens
r

Pieter Christiaens

M. Krombouts Secr.

Op Maendagh Sijn 7en Juny 163.

Alsoo den Sone van Radja Saulaut in de Jongedwade dry honderd Thuca Alfoirs van d'benet Seram ligt soude dat voy van Hamtroni macht op 't debrocken syn nae d'gemeente Alfoirs op Honomoa die d'Eylanders Vliallers hebben ontboden, om die van Ja daer door te middel in debanck te houden die voorn: inwoon, ders Eylands onse onder daen te bedwingen, d'selve togens alle Attentaten die Hadt sonder mogen met macht stil te staen, soude Vliallers door Godes bestel 't opladen over die van Hatu alsdoen die

Alsoirs sal mot gom Raedmeyer Dre Laboo
des Erbr Hodja Saulau en synde dijde Somm-
hedd ofte Krombodt wedd wegdr—
hedd geldrs, dan parnijs dmgs Kelling
Krafaleurs en pandant, Marijs wdrck rs
Dythes spiegel dr rs pmangs boeks nd
syn tod bdroocrs, dr Dotor Hodja Sammn
rs stromhodt dr beadt rs dr Comes
secht, Voords Alsoirs int gdmedt dr L
aen d'pmerpaskes Cranegnijs 10 re
bbadts 120 rice Rdyros eedt dbdt
ende Hadr sulle Addet wbdn,

Idt dat Fransvan Kaversbdy van
wi a d'Ampt van Boddm Eldm.
corporadr stap provisionde sal bdnn
d'wedderom comp wan y dmdr
Konni Voogde wadr voor kom nae dr
als dan Abdtdmnijs bdt dmijs fulwbdt
tod y bdyt

Aldus gedaen En Gerbolvert—
Amelgna Jnt Casteel datum vt supra

A. Gysels
Evert Hülft
Salomon de Evart
Ulr Kristen
Rombouts Secrs

Maendagh den 14en Juny 1632

Also op den 13en deser syn E: voor Overh
E: Heeren Borgt en raden
E: Heeren Mardickers zoon
voer; door sodanige wy Mardickers zoon
vaertuyg op Banda op t'Eylandt Lontor
d'vloote der E: Heeren Gouverneur Radenburgh
Domes maendts tydts gedenckt
heeft met haer Jonck voor op d'Vliaerts
als in Amboyna haer vaertuyg Banda
soude, Welck voor dimes maendts inder
Op Honomoa en Vliaer voer Redde syn
tydts van
tydts, en ontrent.
Dair voer onder seyl gegaen om haer
te syn nae Banda te vervolgen soo
is dat sy geen inconfimonte van haer
voer dat sy door verwerd de stroom als
anders op sodanige drooghte tydts contrum
Eram laut haer Jonck hebben moetten
laeten sitten die alhier in stucken gestoot
is, sulcx dat tydts noot raeckt syn tydts
op d'Ins oste d'ander Eylant Calybar haer
sodanige moegten syn haer te salveren
Eyntlyck tydts volvoert haer nae Bredye
Sy te beyden alsbae tydts comm
eyndts verdreven van die van Offy sulx
voer ontbaert en van d'selve voer langer
dair tydts gebleven syn van sy Hoogt
aen eertyts tot haer Eyndts vertreyt
vervolgt en op sodanige Ballidus tydts
vlucht, sulcx Eyntdelyck die van Ly door
Lobo, en Warnamma tydts bae
dye syn hebben aen d'inwoonders van
Offy sochte omme haer te coopen
en dat tot tyds anders Intentie daer om
haer Eyndts den Hoop aen te slaen
Welck die van Ly woont haer

Op alle redene is tooch die voorstaende bij-
synde Resolutie van den Raedt den stemmigen
goedt gevonden: Tooch noodigen — ende dat
sij, Eerst dat alle de jacht Exploreijen —
van Militiale die andere Moedige Borgers
Spits, d'solen te samen nae — alle de
de voorder seynts die Roers altijt gelaen
Vyandt te weten te houden, die Wijder solen
op de waeght te slaen, om ons van alle —
Attentaten onder Vyandt te beletten, die de
Correcteurs mede voor de doodt dreigen sij —
altijt waerdigen te houden, Voorder dat de Jacht
Meedenbeeck nochtans voor alle tijt voor Hittor
sullen houden, ende onder die Burgers
part van 't volck met eenen Sergeant als —
sullen de Compe te gaen en Corden ende die
op — 's middages dienst comen doen, die
soo Borgers ende sout volck van 't selve worden
gelieft, met mogelijck souden sijn 't selve
met de Granaten en rocketen d'Vijandt te
Erlangen, die dat meest en pijnlijck Oppert
Garbij want last de d'redenen de voorder
Effect der goede Exspiratie te hebben van
gaende te gaen te Hittorsael —
houden ende schuren die soo wel de mogelijck sij
't volck op de Redoen sien te doen, Op dat
dat van in tijde van noode dien —
mogen treden, te mede also de Heer
Gouverneur Militair ende Heer Gouverneur
Civijl den Jacht ofte mer als tot de laetste
Extremiteyt van noode souden Effect hier-
mede houdende — dat de Stadt van
Rouaert Exporte mer als t'Ordinarij —
Guarnisoen.

Voort mede Johannes Arnoldts mede
't selve van Hollant mede Jaer
Anno 1630 voor Coopman Jongen met Laen

ydoms dñ nu ontrent 6: Maendz als
Alsnoot dñ op sondr van d: [illegible] Gouwenders
huys dñ sÿne lad[illegible] de gedient voor dese
tijt sijnde van nu af voor Assistens
en Burgerkindt adn ydoms ordr als
tract toment van 8: tot 15 ge ter maend
in gadne Ultimo May 1632

Hans Schuppe voor Adelborst met sijn
Corpus van dese [illegible] int jaer 1629: tot
int Land ydoms dñ als nu als ydenyms
Cnecht van Constabele provision ende bedinge
sonder daer voor te trecken dienst Lohninge
van gagie, Lbort de Bastie als nu adn
ydoms d'Compe voor constabele tdint
onder als tract toment van 32 ge p:
maent ingadne d'Lbtorms May 15 —
Juny Ao: 1632"

Actus gedaen en: gepasseert
Amboyna Jnt Casteel Datum vt supra

Cysel
1632
Evert Hulft
Joan Ottens
Salomon: de: Swart
Mr Christie
Rombout Sooreth

Op Vondervaegh den 15en Juny 163

Alsoo Ock Gielden Arnout alsdr aen t'
Casteel gedaechvaert is door verdacht van
Crimen Alligeant Lesynde ende Godsdienst mit
Brengende seecker Mieuws vanden onder
coopman Pieter Pammex voor Edl
Stadt ende oock Mondelinge van gedane
Clage ende affirmatie geeert, hoe dat hedde a:
eerst dagen geleden by Clage doer
g: Pammex naer Lombden opden selven
daege gedraven, om te hooren ofte inden Lande
Vranckrijck Coninck Lodewijck den 13en dese com
mende sijnde, onder andere seecker Tartaren
genaempt Ritzie Seeroy [illegible] gedraven
den Clagher aen gemelte Clage mit
sijnder gesellen aen gevallen, hoe dat se aen
Clagers Jonegen dienaer Jan Laurel
daer omtrent den 6: [illegible]
in Zee daer gelegen, en wier van de selve
sijnde Matroosen [illegible] en
end' andere op Colobbeo, waer van wier
Ommeback gecomen sijn, Wroeger
der saecken te spreecken geleeft sij op dien van
Leeuw Clagher dat hare Medegesellen
aen hare comen sijn [illegible]
(: segge :) d'selve te verdroncken [illegible]
op Lodewijck ommemitsgaders de
Hollanders te Banaez, op wedden
becomen dien sijn [illegible]
hooft verdacht ommede [illegible]
Ende segge wat in dese saecke
dienste sal [illegible]
stadt, soo ist dat hy E: in Vlaenderen
is voorstaende oftmaels mit Opl'sprodicie
genaempt Vadrinijck (: om gemelte Jongen
te bevrijen :) in Zee tot [illegible]
dan [illegible]

Actum in Hoorn Wairtnyge acht soo wie
hoogdycke vaderlijcke tot bonisse [illegible] kenyt is —
en Goots met goede personnemakte tot Cadt
Als Alsmede dat den oppercoopman s.
Hans ost' bode ingh — sijne op Hoogen
Eyden Embleza sal stroomen en so voo —
gadinge tonderlijck als bonis Schadet hem
t'Medtaden ende sal sijn gedraet sbe Edz —

Actus ut Supra en geresolveert —
Amboyna Int Casteel Datum ut supra

Gysels

Evert Hulft

Joan Otten

Pieter Pietersen

Thomas Hoorn

Op Maendagh, A°. 21. Juny 1632

Gedroncken de Krijgsr. der Amsterd. Kaats
persoonen, nader Onder geboont alls
haer wordt voorgedragen, op ofte dinge
der selver Vloot soecht te hebben, soo ist dat de
Hr. Gouverneur Gijsels, op Vrydagh voorleden
d'selve Sinedert Castele Hell [illegible] Rhode
Ommelanden stadt gesint waeren te
continueren ofte niet, op dat soodanige
haere verder met begnadinge persoone
mochten werden bevolen, soo ist dat de
selve by sijn E. synen Secretaris van wegen
Kaatspersoone tegens Envoyé bevel van
staen liebe den Heere Maurits herrintan
delijcke by de Hr. Gouverneur hebben aengedi
Onder ommé van haere dienst ont
slagen te moegen worden, alsoo haere ge
boyens: Segonsbrieven daer toe gantt
haer strecken, gemercht derselve met selve
Ampt gebeelt sijn, door haer Edmijts als
anderssints inderdaedelijcke staedige pligte
gehouden te hebben, soo ist dat de E. Hr. Gouverñ
op haer Edele Raedtlijdt wanden Ed
ontlast, invoegen de Kaatspersoone sijn gedurigen Magt
d'Ordre van Admirael Adriaens Luyt
naedt der Vivegne. Mede also door
stadt wanden Luyt nanden Comte de
Bedeles inden met Vivegne Raedt tot
op sijn Stede nae Batavia gebenyckens
in tot noch in des selfs plaetse sijn
ander gedaen, invoegen plaetse de
Vaendrigh Gonne. van Waerwijck
in de vacature Jan Cuijpers op d'Nom
natie inden Raedt sijn ondergedaen

Omme de saecke bequaem tot t'Ampt van
Schepen. t'Autheurijseren voirt dat daer toe
te gebruijcken den persoon van Jonas Schaeuwen
d'Overijse also voorsz. Jaz om t'selue
Ampt te bedienen bij de Hr. Gouuerneur
Lucas al oock commende is de voirsz

Rodeloos Gerritsz. Coopman op 't
Jacht Lodrecht wijsende onder
't bloot vande Commandeur Adriaen
Anthonijsz Huijsman van Batauia ende om
ons te verhoren dat 't selue bij sijne Edele:
Xotten met Jaxons Brodt daer toe bij seyde
Decretis vande E: Hr. Gouuerneur tot Bata-
uia ende selue hier tot synen profijte te
Cimitteren. Doch also daer van mede andere
als simpele ende sijnen eijgen Slijcke soo is dat
d'E: Hr. Gouuerneur bij Decreet Ordre gaue
't Jonge volck te placeren ende te Brood
doende dat straete Rodeloos aen plaetse van
voorsz. Xotten Brood mede te ontfangen
Rodeloos Gerritsz. Restituties aen
sijne E: in Schaddinge is Lodrecht
verzeijdet als noch te seijen voor de Schepen
tot decretis bij d'E: Hr. Gouuerneur
te stoffeeren Lodrecht dat d'E: Hr. Gouuerneur
daer onder als sijne E: te doen sal sijne
oft aen boort bij prouisie sijn Brodt
Rodeloos Gerritsz. onder lange tijde doen
duijsent wordt als Bonijsz Raden voort te
gestaen.

Actum Amboyna datum vt supra

A. Cyzes
Evert Hülft
Joan Ottens
Salomon de Schaart
Frombouts Soort
Pieter Wichtich

Op Maendagh den 5en July 1632

Is inden Edel: Gerard Woltermans huys
op Honnoa [illegible] ons opbrecken voor Sa
int ontrent 50 soldaten bleef ontrent —
Dinsdach d'selve tot Sodenenge [illegible]
vergeselt door Liaudts onder haere Redgeide
schadden. Op dat daer door de Vaderlants
huys niet bandt geboren de Zeyden alle —
Goetwilligh dit de selve op gemelte Eylandt —
sonder mogen admvangen geallegeert —
moegten werden, En als wy godt gedanckt
den Edel: Eylandt Sinte Domingo —
soldaten hier aent casteel gelt opbiden,
Dinsdach Sinte Domingo Jacht (: op de stroom :)
hinnen die Maccassers daer van wy verd —
Verdreven syn ontrent d'30 Roede op —
Jeram Louwet put boven, van welcke —
al dinsdach Vader Zee zobbe bogdinge het
Cruyce verdiept gesonden, Vader tot ondert
als voor — sonde comen gebruycken —
dit altijdt op 1ron July aent casteel te gedra —
gen, Soo het dat syn E: (: met Zeyden Vadm
voor den fyt tusschen ons en d'Vaderlant stil —
stant van wapenen hebben gemaeckt, soe dat
Vader onder van Vader tyds met d'Vaderlants
op dons oft d'Vaderlants Vaderlant mit —
tillers der wy Attenteren) Vandis vanden —
Vaders in Vy gadderingh voor stel off met
d'soldaten noch alvader syndt d'wercken voor wy
fyt Aent casteel weder comen gemist —
geboden, Voor als noch dader sal laden, met
off met d'selve met behoorden met Vyanden
voor — Vechten fyt den vaderlants —
offte begeerende te sporen dan oft met des —
selfs sonder dommage der voorgenoemde Offreis
der sal laden continuerende, Vader tot syn —
E: dese dese voor van Hans Jenraden schryf:
Voor stel

Wdd alsoo door dr ydt stadtmuyr swaer
dagelicx d Hoyds al dird' lbdyonzinr al-
yants ouermit dr onbdgnadm om to ydbenysch
fyn soo ist dat yn E: mdrs voor plaet (yd"
indrekt E Inboymanmit D nadmo vanrr —
stadt onder al Stedelycket dr yd tuyldyt
kbet D stoir imm bdroordr Hir to sedrs
dr door den stadts Rodd' mit l'bdcherz om
laditr slaer alle d' ingesetten dadr mdr-
borbadrtsyon wor dat timmrdz lyt van
14 daeyz dese langys baedr' burgemyst-
dr Ernst den Grippse dadorr yzadrz to
bdrz van dry' rodt lbyt in onder sodus
rodt dido kbadr door t'kbater symm toor
nadr d' stadtyste bdgnadm: Welcommz
nomr S'soeus lbt staetwuyn dr poyndes
yd bonrz, alle stadtz paetaem dchridr
dr d'lbdyon bdgnadmelyck stellz commz yd
bruysset sodrz,

Op sodecks propoerin by d' E: Heldr
Jonsdrz dr symm' predsent Raedtrz —
Hogimmyst rodt ydvolder dr yd gedrudrr
is voor dest dr Sergiant Hans Jdriadz
mit dr alder dreyz tot nadr de Oedr-
lingz op Honomoa sal transportrz om-
aldaer b' yd slatz onder d' soldatz to bdcn —
dr allos onder badr meyodr Oedr to bdcn

Wdd dat door dr stadts Rodd' sal —
Open bad mit l'bdcherz omgeslagrz —
bdrdz dr alle d' ingesetten ydvadrstou
Timmrdz den lyt van 14 daeyz langys baed
bmyst dr Ernst den Grippse yd —
dorz yzadrz van drie rodt lbyt-
dr E: ander al — d- rodt dido, Op pdma
soo wanneer jemandt nadr d' dispicatie
zander vrage ydmutionsdrz lyt bdvon
dr sodrz sonder mo nadr laditing yd —
sodst to bdcn, voor yder rodt longste

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Sal gebonden zijn te betalen de Vracht van
alle Goede vanacht

Item wort d'onderstaende in dienst
van de Compagnie aengenomen Vanwt.

Abraham Adriaensz van Rotterdam
d'welcke voor alle tijt bijster dienst
van d'Compagnie zijn belooft als ver-
ernert becht ordinaris Jaerwedde Anno 1631 de
dry 9en October inde welcke Jaerwedde hij
is als dese op d'Galle blijft. Voorts is hij
Jonaden Hoecht ommé met d'selve nade
Bottom te schrijven ommé de Negotie Goede
nae ons de Laste Mallien aldaer int'
Jacht Mocka onder beleyt met wel-
cken hij voortaen Jacht nade Batavia
sonder Stricken, silex volgens sijnen Last
gelicken het gebruycht, en met desen
Jacht perfonelijcke voor Stuyrman nade
Batavia strecken, doen Bandw sijt tot
opbrengh met comp: dienstbeest Laden
gebruycken wederom als noch Goeder
te mogen continuerz, want de Galiw also
de Comp: het sijne voor dat daer dan goede
dienst gedaen is, mede alsoo gedoende
sijn gode Vervadert sijt bedegt ombe
binnens lants gebruycken te worden, m-
sijne dienst noch gecontinueert tot
Vercrijs ofte gelijck van de E: H: Gouv:
ingenaelgt van Stuyrman op't Jacht
Mocka alwaer als Praetendt von 30: gl
p: maent ingevolge sijnen Contw dry 9en
October Ano 1631

Sijbrant Martensz van Amsterdam Jm.
Norman ebidens Bonden sijt nu voort-
gae expirert sij in sijn Profpont dat om go

Gideon aende compe. tot Schuylenburch mits verwilligh
Edelvrouwe in qualite voors d'voore aen gd
nomen de compe. noch drij eerste vlz volgende
Jaers tot dienst onder den Vice Admirael
van 18: tot 28: ste p[rese]nt maent in quade
dato dese,

Victor Barnaert van Delfhoue, voor Corporael vande
Adelboerts met s[ijn]e Vaendel onder Jacob
1630 int land gecomen, ebert nu van
Corporael der adelboerts tot Sergiant
geeert mits vervullende soodanige qualite
als d'Camer van Amsterdam aen haere
Edelmoy[en] sergeants met het vaders gelt
tyde 22 ste p[rese]nt maent in quade dato
dese.

Rodbot Ebbenszoon Sous bodeq voor
Bootsman met s[ijn]e d'Ledighe int
Jaer Ao. 1632 int land gecomen en daer
vader soldaet geworden, d'weldien, een
ontrent 10 maenden t'speelwerck Amot
altijt bedient heeft wesende van nu
inde qualiteyt van adelboert geeert onder
vlz Vice Admirael van q tot 12 ste p[rese]nt maent
in quade dato dese.

Actum ut supra

Ambo[ijn]g Int Cantel

Datum ut supra

Ao 1632

Evert Hülft

Gerard Westerman

Salomon: de Vlaer

Victor Barnaert

Rombout Sloet

Den Vijfden Maendagh Anno 12 Julij 1632

Alsoo eyn[de] wanden Oppercoopman s: Jan Oteden[s]
Jegenwoo[rdich] op t Compt[oir] tFlitton opden 30 [en] dese[r]
Miciwo[is] tot geroupt d'overleden Jongel[ing] aldaer
Abdijnus daer[s] geleydt den Jare ons Jesu
vijfhondert, den: 12 aldaer tot Rodde gestor[ven]
hadde, derhalinge[n] d'E: Wanden Raedt in
dispositie gedaen, gemerckt d'E: Jo[n]ge
insijnus Jongen Mijnheer wede overleyde
doch[ter], ofte[n] d'E: Edmondt emes op dese straet
ook woude, dat broodt selue sonder moeyte
te gedoen, maer hadde te accorderen aent last
[van] moeyelijcke sij, dien volgende wooru[m] after
[ge]mort of [ge]mer op dese stricte Orders d'selue
sal aen slach dan offmes dit als noch sal geen
d'Jongers sich tot tder tijt den: Eyl bidden"
doe Kort syn hoe eijn d'selue te [ge]
ons on: dwaend'Onder Cnist sal tot dragen
dan offmes dijs mit togen stadhuijs d'Orders
dan sijn E: hier in prompt salvolgen,

Mden alsoo door [ge]stedde wanden Luyt,
[ge]sonden, nochtans doch d'plaetse van Luytnan
dat ambt sij dat tot noch toe in sijne plaetse
[ge]sonden, soo ist dat den Corp: [ge]stadt
Luytenant Jacob Egmes aen sijn E:
den dijn van dijn Raedt Hodcket: gemerckt
alsdan stoo [ge]noodt is dat Luytnandt moet
[ge]noot sij dese der des Luytnandt moet
Ebdijn tot [ge]noot gat alsoo d'ongeboorden dijt
der soldaten van dagh tot dagh der toe als dese
nidinpt dijn volgende Commandement
sonder Luytnandt hem laetige wast als mede
sinstinderings prise tot eijne dispositie
E: Stedeken, soo ist dat sijn E: ander mael
Moetplaet of [ge]mes omme d'E: Comp: van
alle Castre soo tede moeyelijcke sij to dijden
den Luytnandt Corbekom, dog onder dijgh
op stilton Lange dwas, hoe dat Last dese sal
Stedeken, dan o[ver] d'Comp: Boter—

[illegible] commandeert [illegible] Wedertz door [illegible] Luytnant
[illegible] voor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Edt dat de Barbiers tgene nae desen
aen Dexterotdonery Cnders eniche Edidm
aendtrade niet als voorseyt in gelt of Cs
eedder sal goet gedaen worde, maer dat
t'gene opladers Ridderinge sal worde
gestelt.

Verder mede d'onderghescreven persoon
in dienst van d'Compagnie aengenomen
Examentlyck,

Hendrick Coopman van Hoeltdyn mede jaer
out: 1629 int 1ste Jaer t Sordam voor Stoot,
gebe int Land gecomen, leert van nu aff
voor Meester knecht dit gehouden rande
mits ghemerde aengenomen, mits dat ooch
altyt sorge sal draegen voort inde abeck,
onder ghebannt van dry Jaren gedurende
Ghedurende negatie van 8: tot 24 gelde
maent nagelaten d'Ghedurende van dit
tyt dat in dienste gecomen is.

Jan Nicolaes onder Barbier Wrighs lyt
te dese recordt sy, soeckt de noose aengenom
de Compe: noch dry achter dese volgende
Jaren t'dienste onder dentractemente
van 16 tot 25 gle: per maent gelaten
Dato desen.

Wesel Staets van Lubbeeg gheboren lyt
onder desen maende gaspireert sy dit contract
den Jare Clampt van Corropotaeje onder
gaens bedient heeft, leert d'eerste aen
genomen d'Compe noch dry achter dese vol
gende Jaren voor Corporael t'dienste onder
Ghedurende van 16 gle per maent in
gelijcke Dato desen,

Jan Jans van Valckenburgh Jonger

Edüsgedaen, in't Gerechte Amboyna
int Casteel, Datum st supra

A. Gysels

Ernest Hülft

Gerard Westerman

Pieter Cruistum

Rombouts Doncker

Donderdagh den 22 July 1632

Alsoo van wegen d'Gecommitt. Guarnisons albier mit
d'Soldaten, van daegh tot daegh meer
tod uemt dm: mit cort achterleden andersdings
dor sonne syn gestorven, waer van by sodanige
f'gehadde dispoots Bedes dm: sonder sekere
f'gadn; gdw van d'minste, maer dit kon
f'gadn; gdw van d'minste, maer dit kon
principael wedt d'oorsaecke inocht wes
gdmdelet dagelicx & hilex by onderwinnege
gd verbadt worden; Soo ist dat syn E: adm van:
Raden voorst set, d'wyl noch van sons dm:
schoonen dijn syn ons mit gedraden
dit hooft noodigh sy dat mes dese sodane
met alle care comt dm: d'saecke sodanige
tot eens finalen prys op sijn regelinge
accordere, en gelijck dese Oorden sonder
onderlaete met Arbeidt oock gedaen
dit worden, maer teconstrueringe, dat mes
alle dadelen op d'parade tecomparen, Op
hoop dat dadedoor d'rechte Oorsaecke
gd stuit d'quaede bedenx tot gene tijd
bracht mogen worden.

Idd d'wyl wy dagelicx hier d'soldaten
daer mede weil met al dijn ijdmo mach
(: God beteert :) van tijt tot tijt (: tot onse
groot leedt wesen :) d'selve tien gerodijen en tot
nemen, malcanderen om gedinge oorsaecke
Ja omd' al dese minste Questie in dese dese
lij segen, waer door ons dese tijt herwaerts verre
drooge ongerustheijt syn onder gecomen dm: —
dagelicx bewaert onder s' Guarnisoen verre
gd quoet dm: Ammelet verders voege doorsy
: wegens gelicht :) aen d'E: Comp: Raden —
schuldigen dienst met de comst present dese.
Soo ist dat syn E: adm van den Raden

Voor stel en oock dade Conor[illegible]lons gants
ongedouldert dmetes te sijn, dat mit dit gon-
dit hare soo lichtvaerdich te doen male andrz
mit gewelt stelle, dit dmeyt verbonde Cdom
de[illegible]der haers gagie (so langes mit Cgnadn
om hare gewelt te wanden) sonder Ladrz
woort gadn. Mader dat Billicx dit recht vraa-
e selue met anders als haers Cdmys le-
Ladtrz Predicth, dit soo langes hare diuer-
met hobbe comrz worde nemz, sulcx
tot wnt daez toe op haers Cdmys
Cbroorsaec[illegible]ydtgewin te worden.
Alsoo des seinge lact doez ende alsvoort dit
ydoet e dnoodzsaeke.

Op wedecke propositie dit: voor laez bij sijn
e: en dit van den Radde goet gevonden
dit de antwerdt voort dat mit dese soldate
met dinpaer coins ent als paer segodnz op
haers Cdmys sal accomoder, Hollands
d'sons tot twee Reaels dit dese soons tot
dit Reael van achtz, dade bij aen haer
Colantz op hoogs pene met d'selue allo
a voets op haers parade te stelne.

Idd dat nade dese alle soldatz die met haers
dogens te gens male andz t'Redt gadn
dit: Raedt gemoet gevoedz sijns dmys
dit dmys der selue e ogenot voeden, soo
lange voor haer quemen Rthondert sijn om
haer te weer dit zeer pen: nade Cdzoez te
komz wordz. Want pimpes Cdmys
soldes gagie te winnz sien selle mothz
onderhoudz, dit sal sulcx vaen die sijn
dat gene dient hebben comz doen, tot
dat ze der haer weercomz gerechte hebbe,
om haer gewer te handen, op haers Cdmys
a[illegible]gefallz voerdz.

Tractement van 11 tot 14 ijs p. maand
in gevalle de Vlotinge Opp. anno Januarij
1632, also als dese aengenomen is de
Ed. Heeren Staten Resolutie daeromt
gestelt.

Uytgedaen Ende gerecolligeert
Amboyna dato ut supra.

Everd Hulft

Gerard Westerman

Salomon de Weert

Romboutsdr.

Op Donderdagh den 6.en Middagh Anno 29 Julij Anno 1632

Alsoo d'ingesetenen deser Stadt Emmerick
Sr Johan Ottens Admirt is, dat op Lyrida
met drij stuxlorroc oerlogh bodden Comman
van Tarnattens Ambassadeurs Excell.
Gonofo ende den Jongaya van Motir
Cbas t'Emmerick arriveert, Ebaer onder sijn Ex.
t'samen S.r Ottens aen t'selve Schip
Comen met d'voorsz Ambassadeurs
Nae aen t'Casteel soo haest doenmaels
Conde weesen te Vaeren, Ommme te onder
staen d'Oorsaecke van haer Comen
Is Ebat d'meeninge van haere Comen
moeste sijn, Waer op sij verclaert dat voorn
Sr Ottens met d'Schip t'samen Ambassad.
Stack ontrent de twee uhaer voute op
Maendaegs des nae Middaegs sijnde den
26.en Julij met den aengaende dezen aen
't Casteel sijn t'daer ankert, dese Stadt haer
op stont Ommen soo bij sijn Ex. Gedaen
Is Ebaer op door d'Ed. Mo. Heeren
die van sijn Ex. Raden sijn Verclaert Ommme
alsoo d'ingesetenen te onder staen waer haer
Comingh (van d'voorsz Schepen sonder Ebaer
sijne mo. Ommme moeste Ebesien, Die daer op
haer Edelas langh en Breedt Gedaen
t'gedaen, Is bevonden waer aen t'stuxgeschut
Verclaert, dat d'oorsaeck waerom van
den Commeraen Tarnattens Verwaert
Conde t'sonder om dese drij principaelen
points te segghen Examentlijck

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Der stadt Emmerick gunder radt bat
door saecke was dat tusschen dier
synre stadt borger dagelicx voedinge
en hoyer ontstonde, waer onder aen baders
comen in tarnadts Mommer wilden
klachte waeren tot ydereen, en dat
ydert was mit d'Hollanders volck en con
tracte mit godde dem eyt in vrede beleid,
nlex ock haeren last was den Emmerick
en: synen voerder gunderstadts middel gratie
opt brengen, soe verre emmerick dry stem
mentlick to onderhoerden: Sacramentael
gen waer op en ydereen Ambassadeurs
(: tot inderder stedertdeyt van synre
oprechte inkumpt) stelt hadde dat
gewerden aent to dienen dat synre Mat:
als noch gelick mit radt in de Maent
April door synre Ex Milliers aen de stadt
gbrueden tot gelonden, dem moetlicken
tot stedertdrenge van de compagnie
stadt, Op latsten den stemm tonyes be
mogen maeken omdat door de Comp:
en [illegible] tot stedertdt to vreden.

Item voerder dat haeren Comme mit under
Majesteit Borgeren door den Emmerick
ofte dem synder onder dachten als
d'Hremdelingen gedoucht, en ock
tot geladen door den Maetschap als
Maelder dem Raedens sonder weder
woordt made was des Comms dreigs
gerde d'selve t' sy waer, ofte op wat
tyt hadt op synre stranden gonden Comm
te vroegen, sonder dem Consentement
t' sy ock onder wat decksel sulcx sonder
Comm Abloomt worden gedenkts

[illegible]

Admiteert, mede te contrarie alle mogelijcke dilligentie te doen, ymmers also
in dit geval d'Staeten doet d'Raedt der
selve middelertijt verder te gaen maecken
tot alle Hollanders te volgen de gemaeckte
contracten, mette gedeputeerden, Gemeen
Ambassadeurs / te verleenen d'hant daer
toe mede dat d'selve gelijcke voorsienigh-
heyt dat d'selve gelijcke te doen synen Mat.
last en gedogen. Gelijck d'selve d'handt
hant hadden. Item, Voorders der Raedt
luyt in cruyps. d'selve op synen Stranden
vermeerderde d'selve by d'selve aen
gemeten synen gelaten, in gevalle
sij dese mede alhier op synen
Stranden bevonden, dat sij door dese
in alle gelijcke aen daer toe verleende gedogen
als mede d'selve aen te doen synen Stranden
nadelich te segen, sij niet tonden staen
Gemeen d'selve Raedt te Vroeder oft
dat bade selex ten eynde te houden,
sonder meer nadelich mach te baden /
segen, mede bade de baer radelijcke
oft elder te gemerken aen te tasten, bede te
sij als sij mede behoud d'belofte soude
gnaden bidden, mede voorder
noch gedan laet zonder schuche te doen
Gemeen dogen bade mede stantelijck
ende te doen.

Item dorden de gelaedte Gemeen aen de E:
Heeren Gecommitteerden te Delft, te doen gelooven
dat bade sijn comen d'selve mijn oprecht
wie d'ende voorschreven Ambassade:
dat dese schuche dese mede gedane
de Oost Indise Compe d'selve bade

Alba dyon zeilds helpers woorts, dis dat hebben
d'inwesteerders d'wederko voor door de gimmeraza
als andere syne ordentlyck die ordre dezer
ydecommitteert sal zyn dezelve dyt boek
streck te nochte dezelve stont, nyt dan
myders ontstandinge; ende dewyle hare
E. dese brandt zal vinde op d'Mulwo van dese
Gouverneur Loe de stuyn al wegen der loyaute
ende plicht in de monsteren zy schade raden, zo
verre die door d'onse redmandt van haar
tot d'herstellinge nodigh gevonden
zeilde, zyder ook belooft den
dat van haarder zyde tot hare moore,
dat van haarder zyde tot hare moore,
doinsonden redelyck te bewilligen, mach
dese met syn lastige knechte, mits dat hy
ons as dan tot haarder commercie hadde nu
d'saeckes opredert en sonder dommen bedroge
nyt ons voort, dat hy also onder daer
ende sonder. Sidn zolegde wegen
beyderseyde aen alle synne Orangenays hadde
doort belaeten dat ons van haer dese
Gimmeraza te syn boos voornemen sonde stuyn
mocht, ende dat ons dan dese exploitten
mede handt in eines maer haer elcx eyde
din aen gaende aenden commercie sonde onder
sonder om dan dat rondt te doen staen
Item dat des commercie wegen expresselyck
hoest de belaeten dat minander van syne
Gimmeraza de dinmaders in twee
van synne solen hier in Amboyna sonde
Ontfangers maer dat dan dese Gadering
onderhandelt sonde worden.

Op al welcke articulen van des compagnys
ydeante voors: haer door de: HH Gouverneur
syn gedaen voort, hou dat hy van dyt tot
syn gedaen voort, hou dat hy van dyt tot
dyt, soo door de gimmeraza als andere syne
Aenhangers ende stadings niet opgedroncken
gedaen ons beyderzyde ydaedyt en om de
gedaen ons beyderzyde ydaedyt en om de
dyn ydedyt, sulcx dat en morgen

te Stedten laet Alÿnx Logen, ghader ghet dan
met andere te beslÿten ÿ als dat d' selue hader
personagie mit gheboden van d' Raden soo dat
yemant ÿn stilte zelle, ende het tot —
cam onder goede moetsinghe uit te wacht:
Ende gheen clage van minnegoe ÿ file x niet
te beclaghen, ghelÿcke ons ooch van ghemeets —
wegen noch op 5 dese cam laut synde, ooch
voorder hader maeghet tot stadt tÿt ÿ dat wÿ
anders te wercke ghien tÿt ÿ dat wÿ
d' selue met ons maeghen gaen berechten. Soo
dat wÿ dese voorschreuen hadens proceduren —
Nochtedeÿch is beÿeckent dat wÿ dagelix
met oppenbaer walle soo ons werdt —
tÿ de pasÿt ÿ werck achter comen van Lan,
maetten ende steenen cinolaza als
dan ÿ noden en tÿ de voorsche dinaer van
Alÿnx comen, met segorta, file x nu
ÿnt nÿ tonalle tesÿ — Ende Eynt ÿeck sal moetten
voorder dagen comen, want dese hader —
also geÿt met moetÿeck ÿ Lanen der Rodder
tot Alÿnx maer dat comste van de saeken —
sÿn noot sonder ÿ sal moetten oppenbaer —

Hader op de voorde clamme ÿ de antwoorde:
Ÿnne E: ÿ ÿ dant weerdt ÿ ÿ dese voorde —
cinolaza dinadt ÿ ande hader beclaghe —
file x Gants contrarÿ en: tegen den weder —
van Ÿnne de hader comen hadt de Laden
van Ÿnne Martenden ÿ de selue ommer —
ÿ ÿ ÿn Martenden ÿ de onder stadt wat quetsÿe —
ÿ ÿ ÿ

vanden Comack tot Hoorn d'E: Hr Gouverneur
aen te spreken met het Comen van sijn
Stoomes huys op Loos, mocht voort
Voor Eyntleych dat Raden Last was dat
gemeera aen te spreken voortaen alle
Vremdelingen Schimen Strander soude ont
slaen, ende aen Nieman Lader aen d'
Hollanders d'nadyer tolaten: Mocht daer
d'Vremdelingen die als voorsz Raden
Strecken die in wonden als voorsz Raden
d'strander Bidden doch voor dese reyse
den last Raden d'selve met discretie
aen te tasten, sulcx doch aenden kundelaer
gelast Raden, die hare Colooten soude
d'selve niet wederen sonder etgen. Maer
dat tot ommen d'E: Hr Gouverneur
Voor contentement dese, die Raden
van Raden oprechte saecke voor oogen
tehouden, sonder d'selve perconelyck naer
Vollooperlyche Visitatie doen Strecken, en
loo syn E: no dus Raden reysende
van syn dat wegen gelyck d'E: comm:
te verstommen mede Vollooperlyck onderzoek
te doen d'selve ooch mocht Vinden, als voort
Vonden dat dese Comm voorsz de sonde
domme Valsheyt waer, die dese saecke
mit d'Hollanders te doen Raden voor
Raden.

Op alsdien d'Hatten nader onderlinge
by een comen die Reyse onderdanen
syn E: dus van syne Raden nader Hun
Oranegnaye wederom gelyck te groote
Gunst also gemeende Raden t'onderlegge
dat Raden E: in desen tenwerte dienst
vaerd' compe te doen

Op donderdagh Hoy 5 Aug: 1632

Hoodoort Strek vander Coopman S[ieu]r —
Salomon d'Wack d'weduwe voor dienst —
Jader synen dienst in dese Comp: Logie —
Simon de Laet heeft weder genomen Logie
noodigh weder den anderdach voor in dienst
tot dese Comp: en dien — Desgel weert
also bevinden door d'groot hoy van S[ieu]r
Gilarmoon ondanckelicken Recreatie thoen
door Sr persoon alloon ende weder genom
tot weedy, soo ist dat by d'E: H: Gouv[er]
en d'overwinder Raden hier tot wederw gedor
den dese d'persoone S[ieu]r pieter Cruisig de
S[ieu]r Mathys d'Mair Boyd oider Coopluyden
Gond Brecht den Coopman d'weduwe syn
transport van dese Comp: offerte en onder
som bernestende syn bewoonlyck dal onder
schrijven, Waer door soo wel gemelte
Corstiaen als d'voorn: Mathys d'Mair stilla
Corstiaen, en dese dient aen Raden Eyden
Cauder, en dese dient aen Raden Eyden
weduwe stilla hebben te Vlissingen voor dry —

Oldro Jacomos Comar tyt geleden hier
onder t Guarnecoen voor soldaet gedient
en daer nae op syn Goedt by d'E: H: Gouv[er]
Sr Cas dry jaren gebleven, dese Brecht als nu
weder Gecket in dienst — te weder
Heert om Redenen van nu en synen
voorigen Qualiteyt gelaten onder ons Trace
te mont als voren in gedenck dato desen —

Huybert Kaelem van Limburgh soldaet
Lyons Bandts tyt als gedexpireert sy
Heert te Rowe aengenomen d'Comp

voor Corporaale nochtdy ac ste. edc. volgdn
Jaerx 1 ordinaz onder Boteringe van 13 tot
16 gl. p. maent ingaende dato d'ses.

Actum desgedain en: gearesolveerd Amboy
Fort Casteel dato ut supra

t: Gysels
Evert Hulft
Joan Ottens
Gerard Westerman
Salomon: de Wart

Mombouk Sock

Sondagh des naer Middagh den 8 aug 1632

Alsoo by Resolutie vande 29 July laest
lede tot verder ondersoeck is geadviseert dat
met Heer d'Ambassadeurs vanden Commck
van Larnaudts ende mits dien mede daerbuijten
aen t Casteel synde vervolgh te doen —
de Committeerde nader bolangen sonder
te verlesen; Ommme de voorn Heeren
Gecommitteerde, daervande d'een bader ontrent
Calais, ende d'ander wijnigh verre —
bolangen sijn, ende van t Hatiboutij haer
ende mede sonders, pader
van t Hatiboutij haer Edt bonders, pader
van t Hatiboutij haer Edt bonders, pader
van t Hatiboutij haer Edt b

Rapporteren sijn E: den Raedt in alder-
oost voor borgher: Ommo tgesuendt
te onder wegen wat in dese saecke tot
dis comp[e] mogte voorder gedaen
mochte werden by der hant genomen diene

Soo ist dat by de: H: Gouverneur: en: de
vanden Raedt een kommige goet
gevonden en gerefereert, Alle ons-
mogelijck onder dese te slagen (: voorbe-
Ommers doende dese saecke by malcander
te samen d'correctoor Bide aent casteel
te stont gelaten, wedewijf tomarcker,
als mede dartoe[ck] naer d'Eylandt te send
met ordre dat met Raede correctoor by
stont naer Hitto logeren en aldaer nader
ordre of te de: H: Gouverneur verwach
Item d'Jacht Coutchuijs, Mocha dittm:
Item een Holander of te Harlem te doen
Anckeren, Ommé te stercken door Jonegen
Jan Dirckers met boyde d' Lingaen in alder-
oost met bo: Ix musquets en Amo"
nitie voort voeck op d'Jachten al
te wedewijf diesen te geplaets voornt
op t Jacht Coutchuijs sal vrooden —
d' Lingaen aldaer gestadigh met war
achter houdt, en ist mogelijck met
d'eene t Jacht van Marcoin voort stock
Eenige voor te onder staen wat
Item dartuijgen sal bedaen als for
plaets voornt sijn sonde mogen —
Ontbonden op dat t gyons alwaer met
d'gantsche Hongaris sieck ordre ons
vlocht, ons voorden bij Landt onder

[illegible] [illegible] [illegible] [

Op Woensdagh Anno 7bris 1632

Nadat sijn Ed: op den 16 Augusti gesonden met de jacht den Coninck Mocha in Amboyna naer den Hoogen van 25 mijlen (gelijcx als Aranes Bays op Noorder breedte 15 graden Cruijs de Marc, callaert, Maddyn als andere Brandewijn) is Straet alle mogelijcke arbeijt gebruijckt tot Bantam, Ende op den 29 dese maendt wederom (Godtlof) aent Casteel gekomen, alles naer wensch bevonden, Ende op den 7 deser maendt is de Vergaderinge als daer gewoonlijck tot 9 uren toe gecontinueert, Ende alsdan wederom opgestaen, Ende tot Allegaij gebruijckt tot 7 uren toe: Hatti Conty mit 2 andere Capitijnen van Alla Londy, hebben door haer goedt middel, t'samen met de gemeene Orangen, Ende mit hoogh noodigh de gemeene Orangen, Ende mit hoogh noodigh de gemeene Orangen, Ende mit hoogh noodigh

Is oock gerondt, ende de solve[re]n ende gaeren
voert sy gaen recht Mocha soo wel als Cochin
van alle[n] schepen, als: alsser van Louis weert
[illegible] als pleghen te geschieden ontbloot sijn,
met noodige weder[om] van dit schip comen
te doen de factorije te weten, Mede gelijck
Cochin als Mocha tot wat tijdt nader
Batavia sullen werden gedestineert. Dese
alle gelaten te doen den 10[en] septembris
Dese t'schip sal weder tegen sijn [illegible] de Meert
aende [illegible] Ysbrandt wat dese sal maken,
voorder gelaten de Goeden en bel t'geen
dat aen de[n] oppercoopt doch tegen oncosten
te weten, en alsoo wat tijdt spoedich te
wesen,

Voorder dat men Capt: Joyde nader gedient
t'sij met 2 of 3 Matroos om sijn jacht
naer Batavia te brengen sal ons comode[n]

Voorder met de[n] onderstaende luiden van
compe[n] aen te nemen in forstraet te doen
[illegible] ordentlyck.

Paulo Limmerig, Isbrantsz Hoddor, de drij
Halen, Evert Jansz Snijder, Cognaen: apoo
schoolmeester, Jacob de Regt, Walazin, Ostade
onder contract tonders voor drij Jaeren
van achten [illegible] maent ingaende de dagen
Dito April 1632.

Johan Rodrigo, Isbrantsz van Harlem
Evert omsijn Cognaen, Jan Salmon voor
schoolmeester, onder de voorsz[egde] Cuijne
bestelt en dat onder dese tractemente van
drij Jaren van achten [illegible] maent ingaende
de dagen Dito Meert 1632.

Gerbrant Pietersz schoolmeester op Letsoeij
Simmons, Jr Jaren van achten [illegible]
maent, voert omme sijne gage dienst
alsoo mede mer Aroon, Jr Cendey, Adam
is, in tractemente Wages van 3 tot 4:
Jr daegs per maent ingaende Dito Augusti 1632

Jacob Arentsz Appelvaerder met
t'schip de Papegaen van Delft, mede Jaer

1629 door Rootsman int Land gedient ——
gelijcks d'jongs jaers als hij voor soldaet geworden
soodat hij als nu Junij tijt gedient
is, wordt d'voors. adv[ertentie] indien hij
gelaten dat de compagnie noch drij achter vol-
gende jaren tot dienst gedwongen "
Gedruckt tot 10 p[ro] maent ingaende
Aug[us]tij 1632

Cristiaen Govertsz van der Goes uyt Schip-
broeck int jaer 1629 voor
Rootsman int Landt gecomen die daer na
soo lange soldaet geweest, gelijcks tijt als nu —
Junij soodat hij, wordt d'voors. advertentie
de respective, noch drij achter volgende jaren
de Comp[agnie] noch drij achter volgende jaren
voor Adde Boorst tot dienst, mits gedwongen
Gedruckt tot 12 p[ro] maent in-
gaende Aug[us]tij 1632

Thonis Pietersz van Amsterdam Lambert
met t'schip Herderwijck int jaer 1626
int Landt gecomen, doet dese advertentie
aengaende de Compagnie noch drij achter vol-
gende jaren tot dienst, mits gedwongen
Gedruckt tot 12 p[ro] maent in gaende
Aug[us]tij 1632.

Hans Fredrixz Putbaendt van Actes, int jaer
1630 voren met t'schip Dordrecht int jaer 1630
int Landt gecomen, die als nu soodanich gemaect
gedwongen Gedruckt tot 9
p[ro] maent in gaende Aug[us]tij 1632 ——

Dus gedaen in 's Gravenhage Actum ut supra.

Ita Johannes Matthaei. Actum ut sup[ra]

1632
Evert Hulft

Gerard Westerman

Salomon de Wet

Romboutsz

Instructie voor de schepen

Met chijn de Meerlandt
naer Batavia Heedt de
schipper sijn boot te
voegen de Zeeuwse Maendt:

Wij recommanderen u: Elaetsen u
schenbooch dat de Heere voorsiet doendelijck
sal weesen te voorderen, sijnde alsoo ons hoog
lijck de scheepen met volle victuelen en granen
bevaert en niet sijn sulck als sij op Bantham
voor Batt 3 daegen met de schuijt aen boort,
alwaer sij bij de met hoogen eedder swaere
ronders en: andere waerheijt tot spinchingh
vant volck sijn te bekommen als noch elck
sal bleecken, Ommen alsoo te voorsien en met
versont volcke de Heeren tot Batavia te
verlangen.

De schuijt Eylandt van Amblamme Joonas
koopen als doendelijck sal weesen en met
canoon en schoot doen Ons volck die
alwaer bekent: Soo aenders in vier soldaten
dat met aen boort te doen comen en van
de schuijt doecken carnadas en alwaer te m
verronders en de reijse maecken de same:
gaens daegelijcks volgens bevel te doen en
boors advt: Boort sijn te bekomen, den
schuijt Betonende sult hem met naer Batavia
leeden met manders van d'E: H: Gondrade
onder leeden. Doch en sult hier en elders
tijt consumeren, en onse Reeder landers alda
aen boegen soo sij daer o te daer ontrent
doenen verwachtnijse dienen dat sulcx
tijt dolick lastig weesen.

Item oock sal bewerken dat de Jonge Heere
wachtmijse van Macassar, Maldijen, Javaen
als anders in Batt en admpt, nelsijns. allo
mogelijcke naericheijt doen en te bekom
en met dese Heeren reijsen met boots sonder
de schuijt en Jonge perijckel te stoffeeren

Donderdagh, Ady 7 8bris 163

Aende Bÿe sweten Vader, Overste Ampt alsvr
mit Hospitael dienaer hÿt Bedient en waer
tenomen heeft, en Anna sÿne dochteren
Magtelden tot vervolch en bequaem tot
't selve Ampt tevreden, Mede also sÿ sÿn
versoeckt sulcks sÿ is, Der halven sÿn E:
souden Aftaen 't Hospitael, met zes
ander bequame persoon tot des compa:
medeten dienst en: tgeen Accomodatie
der selver Overheÿt vereÿscht te verstrecken,

Wordt also sulcken persoon van Alckmaer
met maent Cuÿt tot Cost en Cleeden
Hongie op sÿcheren voet: tot op
bedinge der Magistraet en andere Vrienden
schadeloÿcke handelaers Comes door E:
Hoor Gouverneur aengevangen: tgene sÿ
alreede met' aen sallÿ, door Comdet Vÿ aen
Vÿ de Ridder van Platenbourÿ met zes
soudt met mant verschoots verdere, Silex
dat sÿ tanden den Vÿck wandt Longes
Hoore hadt, waer door alsÿn Overden
den Oldermoedt spraeck soe dat sÿ
sÿ verdroedes tot Vÿ Os onder bout
aen noodt sÿ, met den groote Moÿelÿckheÿ
sÿn Edelen Cancke modt Ruttigers, en ooch
door 't Vlis van sÿn gebiet trom van sÿne
Natuerlÿcke Joyen gedwongen te ontbloten
der Vaders, aen sÿn E: ende de ander Raden
: oock soo t' selve verschrocken brandt voor sÿ
Vÿandt Becomen hadt:) Comen voor
sÿn smert en merckelÿck Vlis synder
gesonde eedens, wtte wordt mogte tot gedÿt
worden, Silex als sÿn E: en der Raden maer
dienstich sullen Cunnen Lesen voor.

Opwelcke saecken by sÿn E: en die vroeder,

[illegible] Albertus van der Lot [illegible] Advocaat
van achten [illegible] maent in qualité als Albertus
[illegible] anno 1632.

Hermanus [illegible] soon van Hadja Amelz-
bert vermits [illegible] Magnadom hoyt voor-
schoolmeester binnen Oldenzeel [illegible]
ende den tractement van [illegible] Advocaat [illegible]
maent in qualité [illegible] Mey passado, alsoo-
[illegible] als [illegible] bedient heeft [illegible]

[illegible] gedaen [illegible]
[illegible] Datum [illegible]

L. Cijsels
1632
Evert Hülsse
Gerard Westerman
[illegible]
Pieter Wittenhorst
[illegible]
Thomborch [illegible]

Op Donderdagh den 18 9bris 1638.

Soo patty Anny Cranenburgh van Alckmaer
en Haya nde Jonsdr Cranenburgh
Woonij hooft van Maboy in dr Cranenburgh
van liboit Flattindte, mit domis Dadgr
als wr aent laetste gtrocket, van Mommers
ouders wegen ter eenre gtdeylt tegen
wedder nader Baers Ntdgrijs te Rotterdm, soo
ist dat gdmdte Woonij aen syn E: mtlant:
en breede verbaelt heeft, t groot,
ongelijck dat hemdoor Jacky Alij (: eedymgs
tijt voort vertrocke wandt) Jonwdrdinis
Lucas. Is ondtgecomt, synne Ntdgrijs
af gdoopen, hem mit wettige kinder
kinderen noch ons ontrent 50: perssn sterck
op Ntdgrij 1 obo gtbrocht, tgelijck gtdeel
op Warnamme, en wijt en Bergentus
op Flidtos gtbrocht, wedertsdoen hem adder
Christinas Adolf, als sluyten verrocht syn,
en syn dr sons mit drij kinderen wandt
Cranenburgh Flattindte voors als sluyten
bij hem gtbruyckt, wie nadr dat gdmdte
Woonij den tijt op 1 obo gtwordt is (: gelijck
oock t den tijts als d E: ff: Gomdens daer voor
laag noch stimm wras:) Daer nad gtdeylt
sijnde is mit wettige en kinderen van dat
huwelijck wedder in syn Ntdgrij tgecomt, van
Middmers sijde ondt ouderdt en t groot
Alits, aen Jacky alij sijtdeyck te verdeylen
tot wedersij eijnde mit alle syn Ntdgrijs
volck op stranen bij den elders hem
mdnt te stellen, in sulcker gtwaerd
tgeens die van Flidtos mit stuyt gtmoet
echt te worden, Doch sulex mit voorde
aen wanen sonder syn E: ldens hier gun
te hoore, Affdeckends mer aen syn E: also
mit af gloopen der Ntdgrij domus Hallen
Straeyt syn Ntdrij mere Hallen oen stoel
tolgen de Flidtos als ondre syns wyfs
te mogen dat Londrij die mit Jacques

Marroco present deser tdbotade, offt ho in
gebedeke bleyve dbaen wedder omtdoen
wanneyeke in opdanseur vodt Hoochst
dis van Attokou in Haya deze mde Hr Baer
soo ist dat d'E: Hr Gonadenheer dis vander
Raedt voor st dat o[illegible]t mit Brde waer
dan Oranegnay Hr oomij td Raedt noch
met dis van Stadtos door de Wingers td
sin, on tot Brde yder yder yder
als mde of [illegible]mit haar op soo dadmen
condistie als voor Hr Baert de Baent sal
tos staen, dan offmit haer voor dese tyt
t'Hr Hoocke sal a[illegible]plaets,

Voorders Hr Baert in voorslagen by syn
onde dis vander Raedt gedaen syns voor
dan stdommige godt gedrouw, der Oranegn
Hr oomij ende td Hoogen, sins als voor tdoen
voorder ende dis van Stadtos onder syn
gedder onrecht mit td Brecken, als
mde dat hem drij [illegible]e Baens stelle laden
wolden gelyck mde ende dis van Attokou
in Haya deze Hr Baer gedaen sal
bleven voor voorsche gebroeck stelle syn
Achtenhundertigste Duysent [illegible]e Sa gouse Marroco
van ordonnancy groote voor secke
Baer tdedrag en by mancquement
vandselve stelle de Baens verder mogen
Handen,

Mde godt gedrouw mit der Oranegnay
Hr oomij als mde ende dis van Haya
deze der Nederlants soldaet mde te
tdoen, Om in Baer Hr dagen td Hoogen
aesoorde Hr dyris gantsch Hr genade in syn
Ommé voorde ons op de verdeldenisse
altyt den Hoogen mit peyl td bidden, offt
dienst onder wraen van Medyn als
Marcallar onder worden st Hr Hr, gelyck
mit dit mijnes van Hr eram Hr [illegible]

geschiedt is, daer Halvé aen de met gedane
Collecte soo iets dien aengaende
Andries Pilex Goddijs aent Collecte te Boxt
verstaen, Mede alsoo onder Bad. Noch
28: Herzeke Reedelijs Sorteer, die daerbij
sal plaets nemen, van de selve noch niets
Godt te verdroopen staet te achten dat geschie

Weiden mede de onderstaende aengeno-
men in tractement der Boters
Namentlijcke,

Alsoo patty Nadij tot Scheydijs made soo
op de Cust Coram als mede met Baders
der Boers tot Compagnis dien
sijn Hoff Lauwers geheijcht, sonder dat
de met tractement daer voor genoot
Hoff, der Halve aen de E. H. Gouvernijr
verkocht dat hem den redelijcke gager
maetlijck mag worden tot geldt, daer
op by synE. ende den Raet geldt synde
redene gemaeckt op de goede dienst voor-
dese door hem geschiet, hebben hem-
maetlijck tot geldt vier t. daelen waer
aegen, in cedule p. Mij 1632

Antonij Minijs Adeboert inder Jaer
Ao: 1630 met t'schip Dorentor met Lant
geCommen, dewelcke op gemelte schip
tijdelijck ooch hier aen Lant den gemeijne
tijt t'amps van onder Barbier verdie-
nen, de Bedient hebben, Hebbet
tegenwoordigen Smits synder Hoegenaem-
voor onder Barbier aengenomen gemaeckt
tractement van 15 gl. p. maent den
onder Barbiers rant soo in cedule be-
Actum Octobr 1632

Gulis Philips Adeboert met t'schip

Catarina anno 1629 met landt gecom-
en alle gemeyne inwoonders mit gemeyne gebruyckelijcke
ommen ende wallen woonende ende beplanten
temaecke, waer in als hoofd mits gemeynen
gemeyne gebuermeesters soude tecontinueren
derhalven bevonden nu ende voort 100 ge-
lyck 18 gelege: maent ordonnancy gemeyne gast
cantoor, wesende gelijck bevonden voort
voort (soo bevonden voor) ordonnancy comparerden
tot met voorn landt, met consent hunne gebuermeesters
26 novembre 1632.

Gerrit Hermans van Emden met Hesse-
Kleyn Alexanders Jacobs 1627 voor gewesen met
landt gecomen en daer nae voor onder-
barbier gebruycket voort als mede gebuer-
vanger 1626 p.t maent Januarij voorder-
barbiers ampt met Eylandt Vlieter voor
tenemen onder ordonnancy voerdaets cantoor
en bij gedeputeerde: gebruyck mede soo als gebuer-
voorsz voort tenemen, met gebuermeesters
dy 15 gbers 1632.

Barent Visscher voorsz gedaet met 't schip
Noort weyck anno Jacobs 1630 met landt
gecomen mit al ander Jacobs als met landt-
gebruyckt voort in voorsz gemeyne
tinnen, soo dat in gemeyne gebuermeesters
voort voorsz 1 gelijck dat anno met de gebruyck
des gebuermeesters voorsz: tot 16 Jacobs gemeyne
voorsz gebuermeesters met laetste sal
tocken als de comps. komt tot meerder
van voorsz gebuermeesters en daer voor
voorsz in syne voorsz gastenlandt.

Reyner Reinaudt Jans voor Adelboert
met 't schip de Waeg Vrouwe Adelboert met
Jacobs 1629 met landt gecomen, des voorsz

als mi den wÿe mde smits (: also wel de Swaen: wapenmr de wapens en anck Hadders:) de Brugsche 13, waden in als noch sodaet tde ontfinders mits gemetrde den Adelycke gaen Ibert der Baen de stdes van 12 tot 18 gls: pr maent, smits gaet Cantoen, wedrghs- gaes boom bdwoet 1 wort (: soo boom nad bdoor compareert) tot mt Hadder lant, m gadis de bdermgs 20.e gbrs 1632.

Hans Rÿmer voor sodaet mdr Febrijo- bdwaerds mdr Jaers 1630 mt Cackol- gdoms, wort smits synder bdquaem: en goods comportdmonts de boot- gemaet en bdert pang tot 12 gls pr maent, mgadis 11.e gbrs 1632-

Willem Bonifes van Londs mdr 1.o Febrijo Prins Henric mdrs Jaers 1631 voor Hoet- lant gdoms, wort den adrijs- synder bdquaem bÿ als constabels maet- en hoogt bootsmaet 1 waetny gd stdes, onder bdermgs van 13 tot 18 gls p. m. den hoogt bootsmans Cantoen. in gadis. bÿ 10 gbrs 1632.

Jeric Thoms Hader Jaers mdrs Jaers 1629 mdt 1 Febrijo Hollandia voor- sodaet ag.t pr maent mt lant gd. coms, den 25 April mdrs Jaers 1630 adrijs op Amboyna want Febrijo Edburgs aen Cant gdaelt en mde smits gd Brugsche waer voor boom bÿ d H.t gd wederom Incass bdermgs van 9 tot 12 gls. bÿ tot gelÿ, snick oock de synde Admi- Rÿcht doch als doen Rymers syn- Acte tdwoerdrs, soo int Cat boom op

Syn Ernstige versoeck bij de ss. Gouverneur
tot vastake dese acte bom dat van so
voorder.

Actus gedaen en gepasseert
Amboyna ut supra die et datum ut supra

L. Cysels

Evert Hülft

Gerard Westerman

Rombout Gijsels

Op Maendagh Adÿ 13:ten xbris 1632

Van dmarc alhier op-voorleden donderdagh
t'Jacht Mouga comende van Batavia
met Mdens van d'E: Hr Gondrac Hdrick
Crouwbor sÿ gdarriveert, den wdcke nae
Heddom maent septembr met t'segh
Zuÿden alda was ancomende drie
dr 7 daer aen voegende, in plaetse van
Hr Gondrac Hoeve met alle Adhoorlÿcke
Goldmpendetdÿt tot Gouverneur
alda gdAuthoriseert was Dewelcke
Hr Gondrac Hoeve Gouverneur dd dry
sÿn E: aen d'E: Hr Gouverneur dd dry
Coninghs Authentÿcke Copie van sÿne
Commissie tot bovenstaent sÿn E: mdt
gedient: van d'E: Doorluchtigh Hoo: Mogh:
Heeren Staten Gondrael als dese van sÿne
Hoocheÿt Prince Gondrael als dese van sÿne
Hoocheÿt Prince Gondrael als dese van sÿne
van Oranien &c: dese van de Heeren
Majoors der Admrale der Oost landen
ÿ de Bet roÿde Oost Indische Comp:
Ordre aen sÿn E: de selve alle int in—
Hoocheÿt formelÿck door publicatie sÿne
Hr Gouverneur den Hr van ÿdtron:"
van Hoecke Christelÿcke Authoriteit
Bÿ d'E: Hr Gondrael voort gedaen,
Hr Gondrael als d'Comp: sÿns dienaers
uit andere onder dese Hoe— gedaen
samt dÿt middel gracktiger Hoocheÿt
Hoocheÿt aen d'E: Heer Gondrael Hoeve als—
Gouverneur Gondrael bedanckt godaen,
de ontslaet &c: als dan

Dz/ St: Gondrade Kroonvoerder Noorent:, dan
Est van getrouwe rechtsz tedoz provid
Adlaet ons mdr in syn E: Mitts D E:
Hebbe Gonsenden sus personlych op all
De comptoiren t dz rodys, en t selve
in Conformite als Kon: Mt dienadr
al dadr mdd at t voorders, soo
ist dat syn E: dwaanden raadt m
deliberatie sydt Kt waarmede t selve
gedraedtsychaet sal kunnen gestaedt

Idd alsoo t Jacht Mouthra voor all
wech mdt spilts kennen gebruyck
en altyt aant Casteel voor alle tyt kuchts
loos sal beyren loyen, soo ist dat syn
E: aen dwaanden raadt voorstaet
of Kt mdt dienstigz waar dat dese
Kost v nadt de Comptoiren Sarcerque
Doen en Hellevoet gesonden werden,

Voorder alsoo syn E: door de predicants
Siecht en: aenwesent is, wel wenschel
waar dat dese Kerck voorsien
als op sunders der Kercke en der Gemeen
tot sterck middels worden gedaen,
Om alles dienaen t admt in godes eres
te bouwen, stedt Kt de Kerckelycke
in comm comt t gestaedt, waar Kt
alle Kapitaal sonde vercogt geraedt,
Der saken Ernstelych by syn E: aenstaende
hebben, daer onder mit syn E:
zullen deliberen,

Op alle voorgaende propositien en voor
stellen by syn E: en dwaanden raedt
gedaen, synde bevonden nz st dienstigz gera
den en: gedisponeert, Erstlycx
dat door de Kercke als mdr dese

Actum 1632 adi 20 Novembr. in Casteel
Cochem ad Mosellam.

Ita est Datum ut Supra

L. Cassel

1632

Evert Hulft

Joan Ottens

Gerard Westzaan.

Rombout Sonnes

Den Woensdagh Anno xxxjxbris 1632

Alsoo op 17.en deser maent xbris alzijn
ydelcke huys ingbaerwijser de schepen
Ladinnomy Conteto in Modon beide
t'Jacht eglos, ende op den xxi.sten Jachte
den Greeck, alle onder de Directie van
de Ed.te Commandeur Adriaen Antonisz
Boschhouwer mit Krongelts 400 soldaten
ende 450 Matroos, Welcke nu gantz klaer
voor sonds de Mulier van de E. Ed.te Gonedi
ons dienst worden toegesonden, tot weedamp
aller vrommde einde en voorder dienst
tselve opt Crachtigste te bevorderen ende
alle vrommde moedwillige onder-saten
of t'bootgh te straffen, al ist
Crachts te doden, ende mede middel
eenigh lijf onder ons tgebiet
komt te hoonen, soo ist dat de E. Ed.te
Commandeur aen dienaemde zoude voor
het, aen tgeen dat als noch tgene
vrommde ons schijnt en ook on-
tijdige Ommst mit de gheleverde
middelen te attenderen, of ist mit
noodigh waere, ende Comp.e dienstigh
gemelte schepen op de beqnaem
plaetse, alwaer de vrommde einde (soo
boven geschijnt) consequentelijck
mochte passeren Cobedoerlijck Assij
op dese wedt te weeren tgene, dese ossum
de selve aldaer te maken sal gehoonen
en dat mede noch voor schijnelijck
acht sijn

Ende alsoo ons door de Boden op
de Cust soude comen voor

Jdmaz Exployt bÿ dt Raadt nomz hullz,
mdrckdÿcks bÿlpo can gestrÿdz, alsoo
dt selve Landts ouder de Hr
tÿdrdort rodrz, Ends alsoo Radja Saulouw
Radja. Sammtz dn Radja dt Godeo adn
hÿn E: voordtsz Sockt bbbz, sogwaamdt
tÿdrod Boddrz, td allontdÿz Raadt
t'Jdrstÿdolÿcke maakt rodrz gdwaadt,
ckout, Jmmo Raadt roeckt t'rodeck
int gdbracht Hr Sprÿt rodont Gor
Gdkoorlÿckdr tÿt bÿdn andrz bbbz,
soo vt dat dt E: Gouvrnr mdt rooz
tock oft nit noodaz rbaadt dat murz
ndrdns patÿ Raadÿ dtt bequaam pdrsoo
drwaarts sont, (tomdr alsoo dt E:
Gondraat Plex in hÿns Millitz bdeelt
dn tot dnn Eÿndt adn Radja Saulouw
dn Radja Sammtz dn Radja dt Godeo Wckdr
Radja Sammtz dn Radja dt Godeo Wckdr
prÿsont om Raadt tdrorlÿgdn Jmadck
onidr sont.) dn Raadt td Jmadnz dat dtt
voordt rolck 1 dyndat tdrodrz hullz
rodrz, bÿdn andrz madckdz 1 bbbz
als doon dcÿck brlrodrz, alsoo van
mdrmÿn hÿn Jmmo mdt dt gdgdvn
macht tÿts mdrckdÿcx bÿdn Raadt
tdnnz,

Op rodrck Stoock bÿ hÿn E: dn dtt
rdndn Raadt gdt tdwondz ondt gd
rrrotdort hÿ, Dat dÿck dat murz
dt schÿpn tdrbdz Modonbeck mdt
Cb: sold: rsoor Lodjz, dn Kraack,
mdt 30 soldatz rsoor Combdo Sackt
Cdlos mdtmdt 30 soldatz, dn dt Saloun
ondr t'Eÿlandt Kdlangz, Coutchin
gock mdt dt Saloun dn tdÿck tdtal
soldatz, ondr t'Eylandt Mamjpo, Mouz
ondt Jmboÿna nor dns rodz,

Instructie Wat gy naer hun
stilly te doen hebt te houden als
de Offrederen der persone staen
de Jacht als Middenbeeck
Straeq, Cheles, Coutchoin Moucq
en Amboyna nae
4: Galeyen onder de Vlagge
van de E. Heer Commandeur
Adriaen Antheunis Ridder,
Gaende te middelwaerts
op d'ancomste
deser
dem ende het Eyndt

Eerstelyck Ommo Middelt
voorkennis tot of
gemiddelmas de Galeyen opt
Morgen, soo het al
Commandeur en de
domdert, t'schip Middenbeeck voor Loo
den Straet voor Combelo, t'Jacht Cheles
met den Galeye onder t'Eylant Pulangh,
Coutchin met met de Galeye Schin onder
Campon, den: Moucken als vlagge Amboyn
Schin met 2: Boquaems Galeyen onder
t'Eylandt Bonoa opt alder spoedigst
ten Anchor te loopen, Alle wordt op dander
plaetse volgende gewerpt, de tyt onder
dese Eylanden by expresse Ordre van Symmo
E. Heers gedoordomdert of te op
ont boodt worde

Indien opdat t'gesoornde der Vlaggen
Eylandt haer Amoy bekeyght den: dese
Opt Straet Lingh Anoch's achter haer
dit: Smiddelts bleven, stilly gemaect
Galeyen wel gemonteert Continuerende
van dis op d'ander der voorschreven Eylandt
plaetse int Ordinair voer water gehouden

Hooft van Leeuwarden weder waer sonder
Synen oft nader Ladinge uyt stroo-
de Straet voor Lombolds Kapper sal
weder gedaen, Ten Eynde sy: door d'ouer-
richeyt aldaer dat eyck gelt t' selve als
anders Advijs onde Loo voor die Stadt
t' gepasseerde / mach tot gelt Liede en ooch
syne Edes nae der Ordre achter volgh
mach werden,

Dinge Heeren Jouckers, Gerabs, Fiscael
ofte ander dyants Vaderlycke gemoedt-
felt: des noots synde de by gebreeck vander
Salonpe mede Maeckt) dat eyck ancker
lichte, de selve Vroeden, aenden, en door
Gebruyp van groot en: cleyn Schut gewach
loo ontfachelyck tracht, tgemaeckt dat
Godt Lon van syn M: meester onder t' selve
te dancken

Voorts ofte gebeurde: dat eyck der
gelijcken) dinge Jouckers ofte Jouckers by
dese ofte meer der gemeete Schuyp ofte
Cruyt Heeren Salonpen quame te Leeuwar-
den dat Godt gewe: sal by de cooplieden
pertinente Jus en tarcus van alle de Inge-
laden goederen, plaetsen etc. Behoorlych
genaem en t' der wedder ompe de aen-
genaem en t' onder geldruert werden,

Ende op dat addirondt dese Ordinan-
tie en Cruyt stroomt, alle en Eenigh uyt
gedruckt en Vry gedaen dat eyck
Ordre te Observeren dat werde, ist dat als
voorde Jemant onder t' gemeet dese ploy
gelt en de ordonnantie breeckt, Sal op
Mijne Heeren dit tot dien Eynde
Provicionele gedaen als voor t' opgeroepen
en bewoert, sijn

[illegible] ende den 4 deser [illegible] soeda[illegible]
en Boetzelaer, t'commandeur en ooc
de provisioneele Collecte den selven Mon[illegible]
Willems voorsz dadinge als voor
is, te beiden Erkenne de voorsz dinge
ons respective, sulcx de nae qualijck
schuldige en de Comp[agnie] by t'doen, alsoo
by sulcx in desen saecke zeggen wooldige
voorts Comp[agnie] dienstige Under te
Schoore.

Voert ooc aen d'Overschippers, als ons
stuyrluyden van gemelte schepen nu
jaerlix rede de provisioneele Salaris,
als 2 a 3: daegen, hoewel Anckers te
doen op Reede, de tonnen t'drincken,
alsoo ons bekent is dat t'der gedier[illegible]
plaetse, daer de selve sullen Anckeren
de gronden seer ongelijck syn, en wederom
haer inden voerde commanderen te selve
plaetse door de stuyrluyden al omme
te doen dieppen, dewyle omdraeyende
der gronden, pertinente Notitie te
winnen, omme te selve te Reguleren
gelijck comp[agnie] by gemelte schepen aen
syn Equipagie toegevoecht.

Actum Amboyna ten Casteele den 22
January 1632.

A. Cyse[n]

Jacob Outhoorn

Den dijsdagh · Nae de Middagh Den 4: Jan:
1633.

Also d'Hr Commandeur Adriaen
Anthonisz van den Oppercoopman
S: Joan Ottens op den 21: Octobris 1632 passado
Hadde nae Lodzoo Robben getrancporteert
Soude aldaer tot voort gaende worden
Ontsaecht der Raedtheeren, den Similaza
als oock de Hoop Ooc wanneer hy aen
t'Huis, alwaer hy dese soude bevinden
sonder dat den sy onenigh, tusschen
den ander coopman Pieter Claesz Hamman
en: den Similaza waeren gebleven, dien
volgende by Heeren der Raedtheeren wert
geldt tot staets, en t'weedemael soude
by den Similaza Hoofden gebeurt, Hebbende
ontlicten by gemelte Hr Commandeur
t'Huis t'sijnwaerts gekomen, soo
Dat wedder tot het Heeren der Raedtheeren
sijn gebracht, den 9: January 1633
Indien Hr Commandeur niet dese 8:
Ottens voorsz: als nu wedder aent gaende
sijn affgeweest, soo ist dat op den 3: dese
Aengaende sijnde seeckers Mirinx van
S: Hamman is wanhoopelijck bevonden
meldende dat aldaer vonden op Ridder
domas en Hoyers waren voor gevallen
en dat de Ballance op 't dack
Het de logie haddet gebraeckt, soo sijnde
den Hoop Hamman met met 1 dreijlen
Heeren en ook den ander Coopmans
Knechten, soo ist dat de E: Hr Gouverneur
dese wonden, Raedtsvoor stelt wat in
Dese Saeck gedaen en advijsende
dient den ouden Hamman omt' Raedtheeren te
Doen voorts staen, S: Ottens mit Consent
op Loos sonder Ordonnantie, en Voorts

D'Cammers voorsit: op Stadtholders dorp Boxmeer
dan of Amts S.t Offons, ein ander Magnadm
persoon tot Buiksloot, by wonen, den welck
in syn Absentie op Loosdrecht: also die wolg-
gont Casteel Eijsel Word: Dde dinerz sul
Utrecht, dan of S.t D'Cammers —
nessens S.t Offons op Loosdrecht hadt sullen —
ontboden, en: op Stadtholders Magnadm —
persoon Bekleet, die des Comp.ers soldeers —
in Absentie van S.t Offons Kostroeden.

Wyder also syn: van Wommers is dese
: ansogt met de corocon soija nade Compt.
te Utrecht, Omme des Edt van Utrecht
wechdyt: van alle ordnade als te —
voorsien, ende also Woonij den Drangque
van Ridbot Stadtmedts, dmers wedr
gelden als Rid eidt Casteele sy gedaen,
eadgends ondt gedot ongedrag, dat
hem tden tyde van de H. Consulenden
Lucas door Kackij Clij ondergedrongen ba
die silex met conseint vande H. Gouv.
heeft gedaen te stedden, de regerij als
gedoogen van syn welcken: Lucx
tot Stadtz Burgecht, en ooch als —
synder woonz als mede Wedd Kemdey —
vande Drangquaij Ridbot Stadtmedts
op Stadtholders voor syn plaetz gebruyckt. Soe
ist dat de H. Gouverneur die vande —
Kadde voorstelt of met Borgerlije
Wedde, also syn E. midde op Stadtholders
mit aengaedt, Cass.t Stadtholt te con-
strueren dat de voorsz Burgecht te plaetz
die op Stadtholders noch soude mogen wesen
Als mede de Soon van gemelts Woonij
in de Wedd Kemdey vande Drangqua
Stadtmedts, ende te doen also met
andere te gedoogen is, dan dat Kacky

Aly" t' schip op syn Eygen wordt, en sonder
consent van ff: Gouverneur Lucas aen
gedwongen stadt.

Dd also nu medts schepen van Batavia
gen Coromandel syn afgesondt, en ons gaen
wandt schip ontbloot vindt, Insonderh:
van spaen gaet, hebbende 3 gedurende
met wedr dan 1200: Cuds te daden in alles
by Calla, blyft de rodeche 8: Oll den 1100:
te daden dw al geruckts op stiltgs in Nadyl
Ontfangt syn (waer van Schoutens
gedenckt stadt:) moette wederh bstadel
en also de stucken alle met ouden gaet
bstadet wederh, die gen cedden ontfanck:
made met baden gaet schip te wederen
comt, soo ist dat syn E: aen dw wandt
hadde in deliberatie stadt off met
noodich waer omme de Nadyder in gelt
anders staen te doen valle, als nu des
Ontlederh van dese woort te laden
gads, wandt gedurende Swaere
soude spaens gaet tot des minsterh ont-
stelt opt dencken, Als hoogh nodich
tot des ontfancke der Nadyder schijn
van doen hebbe; Op dat de compagnie
dien aen gaende gen schade comen
tolle.

Dd also Jan Rodenant nu met
t' schip Medenblick van Batavia
alhier gesonden, voor Doctor ende opper
Chirurgijn, den wedersz Brantsom, alles
alle andere coopluyden hy tot gedwongh
(en: also gt wel weet is:) aen syn E:
verscheet heeft, hem mede voegende
d'andere Doctor op Batavia: oppr
Coopman Isaac Coen mogt weder tot

gedraget, soo is dat sijn E: nidts voor stoet
of Ordonnes op Approbatie van de H: E
Gendrale. Mit dien in rantsoen factoor
doen, dan of sijn hom als voor sijn
rantsoen laetus gemidt,

Op alle wederstoot by sijn E: die: die
van de Radde geldt sijnde, te doen de
stomme ende gedane, die besloot
deert dese: dat E: Ottens te comme die:
Heeren der Magde te doen vorbat gadn:
sijn voorstads midt op Lodzes sal
Ent houdende Ottens onder toeplaan
Nammes, Ende dat Jan Wandelaer voor
van Honoma op ont Godz sal wesen
de begeerte op Hiltos in Absent van
van E: Ottens woont: des Compe
sacten sal waer nemen,

Wijders wedgen die van Ridbout
stellinge op Hiltos comende, aen
Cop Hiltos daer van sonders mit te
gedenden, Alsoo doch in de anders
sonds antwoorden als dat sulcx door de
Commendeurs laet gedient soo,
soo t' geval mits Redde mochte voor
comen. Item mit drunkenschap te
maken dat de soon wandt Oranje
Woonen ende de twee Kenders van
Oranje Haltemotte tot goet
laders behoorden te houden maer die
een Vader Kinders onder te steunen.

Wegens t'op nemen van seckere somme
Spaens geldt, is te dencken, Nadien
mede niet mogelijck is, dat de Raden
op Hiltos sonds comen Entfangen.

ende mede het emanciperen van Spaegnegedey
dat men hyde premierpaden te wege sal sal
sal connen dat tot soo grooten interest
als sommige mogelijck sy: en om te voorsa-
den nadeel in te voeren, Noodigt ende
Vorderde sal worden,

Voorder dat de persoon van Jan Rodenas
sal sijn voor doct de in oppen Chmigge
te komen sijn Rantsoen als voren bede-
ende met tot nader approbatie van
de Ed: Mo: Gondrade.

Actum dese 9 Augusti Anno 1623

Ter ordonnantie van de Edele Mogende Heeren Staten

A. Cysel

A. Aitzema

Evert Hulft

Joan Ottens

Gerard Westerman

Rombouts

Op Maendagh, Adÿ 17 Jan: 163

Alsoo sÿn E: onse Heeren den Hertheyt
magt bestaende in 36 stucx schippen als
Jachten, ende naer ons dwack 400: soldaten
die 450: Matrosen bedragende tot geselschip —
den gestaenten Broeder der Radtsheeren
die Vrijmoedigen toeseggen, ende die redenen
onder dancke te vragen, dat sÿ —
tot commende alsdan in Oosterwolde mogen
komen, E: Hare Ed: tot voorsz: ordre
mogen ginÿten, Ende dese Macht als klyck
bÿ resolutie op den 22? xbris: passado,
op de wacht der Vrijmoedige Borgers toe
gedaen dan, Alwaer de selve Hare Ed:
noch gedancken sonden, Item tot noch
ende Vrijmoedigen te voorschÿn sÿn ge-
komen, soo ist dat de Hr: Gecommit:
te gemoet gaende aen die vanden Raedt voor
het oft sÿne gemoet schepen noch op
Raedt Hoff plaets sal laden, dan —
op sÿne comen de selve daer ge voorder
sal sÿn, die Hr: Burgt gemelt comen worden
sonder op onbidden, en met de selve nae
Onse macht die alsdan aen Land sal comen
ist wese op onse Wyanden sullen attenderen,
Item offmits als noch voor de Hr: sal
Conseil, ende de macht mit een ander
resoluen, te meer gelet bÿ de Jonste
Alteza door de Brieven ons toegesonden
sÿn E: van Medemen is dienende tot
Schap, van Bÿl, Bouwedy, ende Expy —
onse Boden onder te seynen, die in alle —
gevallen tot bÿ Expleÿt van noode sullen
sÿn.

Voorts dat sÿn E: als die vanden Raedt
selve met eenige ratie hebben genomen

In den stuyrman geset geworden mit alle
Attentaten noch tot de admiraelse Vlaendren
maen te drucken, onder trouche als de
Lorreuren wede wadrdige te bouwen, de
Capt. Ubbetsman met de Brandy Gade-
nos Lons 4: a 5 soldaten van boord naer
de kerck Cedam te bouwen belast onder alle
onder dadinge langes geweers Cnet dat
soo wede waert wijse als doondeyck sal-
loos te doens voor tyt waerdige bouw
ons mit syn E. oppen admiraels tocht
te gaen, waer het ons toe sy dadinge Dam
baert geraden sulle worden, en is mede
aen gemelts Capt. belast de gedeputeerde
van alle de plaetse soo wede als te
Coen als moyelick sal wesen om te daeren
goet rapport aen ons te doen, en is
syn E. mede van Meninge dat
C: a 7 daegen mede groot Lorreuren
naer de Eylanden te strecken, om de
Piraten aldaer te doen, die hem gedaen
lyckes baer te doen soen: tyt geredt
te bouwen te belasten.

Aldus gedaen, en gesolveert
Amboyna dit laste dach xvij Jan.
1633

A. Cysel
1633
A Diemerssen
Evert Hulft
Gerard Westerman
Balthasar Sandrecourt
Rombout Wyckii

Instructie voor den Capitein Gerard Wettemans [illegible]

Volgens genomen Resolutie in dato 17 Januarij laetstleden tusschen Vranckrijck op de Reede van Scheveningen voor deser de Oudgedruijde Vlaij Jammers aenders, de Baij Colaert [illegible] ons nadm dat sij Baij mdt de Arme Baij te Vranckrijck, in alsoo se Corindt dat sij in dese plaetse ongelegen is, wadtnijgh te komen, soo sult hun aenseggen dat Hun aenseggen dat Baij sijdt koomen om te landt te komen, daer Baij ons Oudt sullen,

Voorder sal de sijn Transporteren op Oudgedruijde Stat Zoriba die ons oorsaeck doet wat te vreesen want Vranckrijck gelegen is, om wadtnijgh te komen doch mocht de: in formeren wadt of dat Baij hunder strecken, en oft sij Baij wadtnijgh int Boss soden comen Corn, soo mdt dat Baij sijdt koomen wadtnijgh ons de nacht aenden te landt te doen.

Ende voorder sal de sijn Vranckrijck op Camarin de Baij Cadens Doen, nadmen dat sij Dis van Cajlatto Zoriba [illegible] dat Conlalis Dis de sultan seggen dat mdt Baij vrij trade sedens Corocon Rex van dien Raijck sullen [illegible]

Voorder soe de Ingesetenen —
Actum dat die van Camarin gemeet
Middelis onder Geboorlijcke subiectie
Suller Majesteyt, en soo hadt niet en stellen
te Burgerstroom, dat ons dat van Cappron
suller doen.

1 Die Graeuschadij van Lommedadij soe dat
aen ons dat Kadt dese Ingesetenen
Corrector te Batter Gemeet gelijck
Kadt onlanex aent Cattel gedaen Gelast
hebben, dan dat die Commissien Geboorde
Authoriteyt Getoont onder synen onder-
Dadin, en dos Gouverneurs Cast voegt

2. Voorder soe als sijn Cadtt Vinden op de
Middelis Cadtto der Stadt die dese
ment bij sonder soe aen ons dat Kadt Corrector
gedient Kondt, om dent Cattel te
Komen verandert door de Gouverneur
ont Goede stilt worde, Inaduntlijck dat
Kadt Jegens de aenstaende die Maen
Gerechtmaechtt.

2. Van Cadtto Staloij Dat ick onder stilt gesij
in praesent der Ingesetenen Gedeputeerde
Cadtto, met Jegen Stadts dat ons te
Minder Kadm van Kadt Staeckert Kondt,
maer dient op mémoire also Staet
dat noch die niewe Corrector gemaect
Gebben, dat sij die van Ingesetenen onder
Dadin Gebeyndt bij ons Jen Gebaeckte
Kadt, ende Corrector der pauseadij
ofte den minste den Armen Gedij-
Kiere sij Kadt met ons, onder Commis-
Van Faculteits wadm stilt Gedaen also
grij godt weet dat de Commis Van
Faculteit den Sommigh soe wel magh is
Vaster als te Lande Gebr.

2 Soudt Schryn sal de schipman Makandel
Lammaby die Schaecke Schouwen, de brade
aen setten dat sy mit Schryngen de syn brade
mit twee Corcoren of 12 minuten als
Corcoor in den Arangbay ende dridt te
Boude, die sy mogen, selucks soo sy segen
ende te doen, alsoo van brade noch van
nidmant ander ons gebiedt Sort dedude
langer mit loogens ende dy sy selfs, ende
die van Lammeloure Hadan roy Hadan
ende brooghen drie Corcoren te doen, dade
van de mogen Koopen, of Sal leden
aen Arangbays sal Hade niet gebreken
Doch behoorden Nr tot twee Arangbays
de ontstaen Sort te doen, soo mach die
Corcoor gan gadyn

2 Die van Lammeloure sal de aen segen
dat Hade mit twee Corcoren
gedt Boude, Hade tot ich geloo
sy Hade selfs ladt winde, moegt de:
ladt Schuyde, als of Lombade syen
ladt Schuyde, dat ons ryckdom is
Hades ende, dy ende te stroat sy
Hadee de ons, dy ende te stroat sy
dat alle de Schuyes den made gebruy
mogen doen.

2 Dan Lammeloure sal de sips nade
Haya ordonnantie van brade twee Corcoren
niet behoorden, die Boude, ons gedruckt
Hadan Hadeht dan de Hades goede
die Hade made mocht Hade wede aen bode
tuyge gebroeck, dat sy nae alle apoardt
Hades Hoet gedt ende dadinge sy.

1 Dan Haya sal de sips nade Hadeya

Bogum absolute den Meyer mit Recht
van Slaÿa tgelegen / hÿnde onder dadum dags
Slaÿa dese Bolbooch / Wt Arangh bady van-
Brandt t'exangadyn

2 Item Baldÿasnit ae fris nade Albrüt in
Brongs Verbinde onder dadum vanden
aran Lammeloure gelden inde Recht
van Slaÿa dese moett ordnydmadnt
voordt dat mit twedde Corrector compa-
rit / hier hÿ ydmonstydm dese Brongs
albo rich mÿ dadr van Swichert Landt

1 Item Albrüt sult ytoÿ Mimade Ydroa
Bogdün ader wedche Meyeris sult-
Bolaert / dat de Corrector van gadyn

1 Item Ydroa nade hÿna die ydÿchs —
Corrector als die van Ydroa moett voor
hier hÿ soo arde als d'andere mae ghirl
hÿn

Op dese arooregmidte Meyeris ydwaffs
hÿnde sal de dorroÿse dorp om de Cuise —
Brandeghuay ader thatti Raume te spreche
Die troÿ Godt wnde / re in hÿne Meyeris
te ydgads Bdsoich / re Ran mit Rom aide
Ydgan of ydt moysdÿch soure dat
Dat mit alle de Gelistas Abt hÿn de —
1 t'gebreght van Tiberthattmeldte Lan-
gwart gnamé / om te sis of Lazy of de
Gelistas in dese grietydz / die Raud dar'
soo arde als ons hier bÿnderÿch hÿn / —
Strodes mit dÿchdier krimp Altdutdz
oochaade Godt dat bÿ mit Rs Corrector
of tgedd onde Ydquam dit de
principael Brandeghuady Cum
Rem Gracht

Dl sult alsdr Heirsinas dadr rid dadr
Entrdut adsdgr dat ons adugonadn is
gh lby ons Dbyt hebb, oidr do fictoris dis
sy ydgdns do Rdgdris Roonlg gh at ydbb
Bdcht fictoris wby modr Drolen sock
dat wby ydboort hebb do stonstigsy van
dis wan Dspa dis kadr vandr bondr sorg
dmgs dodt gh slads hebb, sodt mogd
wad wby wbuldn, wgr dat dspdrs mast
wddrom bdrwbarts gnan, dis sol
ydn outoug voor d' Heirsinas gh d
Bdcht

Doorbamn dr ep Hatt baisd syt brou
dadr in forundr wdydns dr stant wan
Libot Hattim dis wby wdkt ons bis,
tot ons lodt wdsh dat dr Drangnag
Bboomy dodt sdch is, sodat in al dr
stdd dadr tdgan of Emidtmadlid
badn, soo sulex sondr sonddrlings Bldg
ydsgdn kond, dat ddrwbarts gimgdl
on tdsh of dr dddtdrndn nwoondr
wddrom at eamn, gh dadr Rdydy
Bdgimg tdmadly. Dibwan Hfattimdt
fulmar wandt mouz mit dyamn
Bdatz bardwarts ydkomd, dnwbar
Dat sy sulex Ibt dadr Dign motwgh
ddch dr p: faults wan sulex sonds
yinandt, mdr dadr corroco ydrdt
Komswordz.

Doose op Libot Hattimdts stont
sult d wdrd Informdr of dadr langs
Bnet Dockwarts op ydin gh wad
tny gh ydpaltdrt is, sulex op Hay
Dock ondr stadt sult, dr wdr vapotdrdd
Bdatz, dat dadr op godt dd ydbdt
ydnomn wbort, dr dat ons dodr was

Den 1ste dagh Aprilis 1633

Gedruckt door Schrijven van de E: H: Gouverneur Radenborgh van datto 26 dese inde boot van t'Schip de Gouda, daer toe komende — Geadviseert wederom Schrijven van de E: Heeren Staten Generael Oock Instructie ende Bevel voor Admirael Cloeck Generael Evertsen Lam ende Gecommitteerde in dese Eylanden diverse voorderinge daer dese Eylanden aengaende ende andere voorsz: Articulen als op Postdaten 15 deser voorsz: worden gedispicieert met als voren ende Eenige Brandbaeken met alle volcke oft overdrijfsel Bandaens ende andere natien van Polo als voren totrecken ende andere als elders Landts die tot noch toe hebben mogen, Gequamen sijn E: Schepen voor Alger: als sijn Excellentie macht Bij de Gedeputeerde tijdt dito voorders soo dadinge mochten straffen dat de Eylanders van Banda mit de voorsz: daer van mochten beswaert beijven, soo ist dat de E: H: Gecommitteerde Raden, die van de Raden voorsz: mit noodige voorsz: E: H: Radenborgh aenstaende beijven dat tegen selvighe tijt met alle macht t'selve van inkomen sijn te verhinderen die met Schepen tegen dien tijt ooch souden mogen met met macht t'selve bij derhandt te nemen.

Voorts op de voorsz: articulen, t'selve mit mededen als voren sijn E: te gelaten, soo voor bij alsnu mit beraetslaeght, oock Excellentie bevalt worden, ende soo de voorsz: Heeren de E: H: Gecommitteerde Raden, die voorsz: articulen

Het Banda onnoodigh gedacht, alsoo sulcx
machtich gheweest van hier te kunnen uytmaken

Op datum dem Capt. Westerman sulcx
te schrijven bij denselven de Corrocorx alle
vel doen bleeck maeckt, en wanneer hij
sulcx bij hem voor de stadt alle gereet sijn, sonder
de stadt voorder te proeven, hadt denselven
ordineert: dat alsoo wanneer hij uyt en tot
ter tijt sij ons Gode wederom, bij dese dat sul
cke Corrocorx soo dannigh vreemde Corrocorx
ofte ander waerteijchen onder boden, daer
in de andere drie stucken gedruckt soude
laden, van gelijcken dat hij boyn
met sijn Orangbay tot op Lobo soude
voeren, en boven bolaten dat sij haer met
haer Corrocorx tusschen onder 6: a 7:
voeghen, precis acht off soude laden, wijders
om met de 4 andere schepen Gouverneur de
St. Gouverdenaer te vervangen.

Op alsoo met de voorschreven
wal te gekomen is, sonder soon verge
Nicolaes Coke voor alle sijn daer
Het alle de Eylanden van Banda gedaen
sijns leven, en doch ons alle gemoedt
bekent is, en daer alsoo hier licht bij
wel tot dese stadt soude komen te vallen
soo wordt door de Ed. Heer Gouverneur
en dit vonnis Raden Extraordinaris gedacht
tot voorkomen van voorders ongelij
cke scheuren bij Corrocorx op Eylanden
Rosengain beneden wesemet te stemmen
en hem tot ontbieding van synen

Hinderwerts ad Spruchen all vermuthe
Domadent Lazische Fuhr Admittor —
Ausgegen Ex. gd. Resolvirt Amb:
ut Calcet Datum vt Supra —

Eyssele
2633

Antonischer
Ernst Hülfft

Hans Jorg Lutzmann
Balthasar Landacker
Jacob Christian

Rombout Hertz

Op saterdagh den 12e Augusti Anno 1683

Nademael alsnoch op den 9en deser maent den
Heer Commissaris Cruythoff wandt Stuyvesant
met de schepen t'Jacht Groote Broeck ende
Mackreel aent Casteel gearriveert sijn, Wesende mede
noch twee van sijne Vlooten, te weeten Cruys-
duyt Jacht Diligent ontrent Fluitas ende sijn
de wedecks alle stout hier aent Casteel geraeckt
geworden, met Bronsende op hier der gemelte schepen
soo bedaen en voorder alles van goeden Succes
sijn, Ende de Heer Gouverneur ende
Heer deser met de groote Corroen nae
de Heer Commandeur Adriaen Cruythoff, Ommes
de Gendraden Fluite ende Eylandt te doen, op den 11en
deser maent des nachts Middaghs alsnu aent Casteel
gebracht geraeckt sijnde, Dienvolgende sijn E: op
den 12en dito wandt Raedt beschreven te doen
beroepen, Ommes geconsidereert de Missive ende
Ordre van de E: Heer Gouverneur tot onsen
advaen dogter de E: Heer Commissarius voorent: —
Alwaer dogter de E: Heer Commissarius voorent: —
deselve in Raedtsmaete sijn voor gebracht dit
de cope Resolutie, bij ons soo der stucken metten
als midts de E: Heer Gouverneur Ampoule Ordre
te weeten ons deselve als midts de voorige macht
te wesen ons deselve als midts de voorige macht
van schepen en volck in deser Rhede voorleden hier
gearriveert te maer tot gesonde te syn, Ommes
te weten der Raedtsheer aen alle Indraechtige
en andere Natien Exactelijck gewaeckt te
houden, den geene die volgens de gemaeckte
Contracten haer Respectelijck Inwaenende
te presenteren hebben, Vigantelijck met gewoer
aen te tasten, beyde Raedtse Schepen en
te Lande sijnde te bestieren, en in andere
te doen sijnde te bestieren, en in andere
Vermidtsdien die ons in deser quartieren gants
geadderlijck sijn, soo dadelijck te Raedts te maecken
dat als mede den sijnden Raedts de boande
bij de Compe: ende geene andere Natien gewoon
ende gedoutineert mochte te worden,

tot weeckes totaels tot Coodmes tyd E: H: dese mette
den voercomen resolutie genomen is Omme hier eenige
lijck in dese quartieren alles Moetens ons E: Edgenoms
macht onder te sonder, Opdat de macht van dese
moorsche troep als ander Obstinate onderdanen
en dese Hoogdelijckes Rechte Erfheeren gehuldert sijn
bader: in dese quartieren vande Jade leuen de ordinarij
groote Last Coreyt bader Autoreyt dijt aenzien
met middel ont laten te maintineren, de Negotie
in den Cotter en Florisander staet soe stoet
mocht worden, tot weldeen tijdt E: H: E: onder
Oorlof voor Heer dis van Hodenes Labinaes
en ander dader bij E: Edelen plaet aduertaten
de selue op t'Redyneet soo te laten ter
bades Rechte Roomy al Omme te dispiseren
als onder dengoet Heeren met dese ouermacht
selly comen te worden Heeren.

Den heer dis van Hsa onder bades Erfrede mogen
gnedeloosen: met de meeste aen sien lijden
soo te staet E: H: E: nogtans ander ons onder
danen in tot comende daden als E: E: connen
onderlaten gnijt mogen, Als mede tot wede
stant des Comte: laeten, in Landa de van
Oldram Laet met E: E: middelen macht aen de
taten, dese plaeten van de Oldmedenen de welcke
ons dan dienst met woonden en met Eroden der
Rechte sijn Erfheeren sijn soo te spijsen
dat als de in dese quartieren als in Landa de Comte:
E: E: Erfwaerdeerijt dien aen gaen mogen onder
Comy.

Voorts bij sijn E: inde dis wandt Oldt E: E: roden
en E: daer uyt te Corrigeren dat met de macht
van soldaten als Matroos E: E: dienst te doen
middel sal maken wederdienst te doen, inde selue
de Corrector soo pant Casteele als E: E: de Landt
in wandt Eine Oldenbader Rondroos Oldaten
aen t Casteele te doen nemen, Oader tot soo wee
wandt Edgenoms Macht, E: E: met Macht mede
te nemen, als omme de Victuaelen, Amonitie
van Oorlogh, inde welck te weer dy van noode sal
wesen, en ons volgens den last van E: H: Gode
op dis van Hodenes Labinaes als andere bades

wegens [illegible] Loodts van ouds Sloopens ordonnantie
[illegible] hoog Hoedaris, ons dagelijcks op onse
pallaes soo voort't Casteel als op andere plaets t'stadt
onder ons gebiedt saemhoort comt, dandes dit
alles tot nut van Dese onse Actuale bedryf.

Ten derde dat mits de Locht van Scram Sant soo comen
sal niet stellen tot dat hij voor gemelt is gelooft —
tegens die van Hodoms Labinalo — wat mede sal wesen
ordinaris dewijle dat niet dient dat gebroeck
mach niet meer bij den ander te stellen mits
anders gaet de marcabes soo op Hodoms als op
Scram Sant te brant sneet weten nae tot
cat [illegible] Brent van ons vijants de Spaenjaerts Moors
en ontroerders der Vaghen.

Voorder alsoo den persoon van S.r Joan Oetens opper
coopman onder de comptoiren Lodzen en Stadt
Door de E: Heer Gondrade gedoopt wert sijn
van hier op te breken, om met de E: Heer Commissaris
soovent: naer de Monloüegnes te gaen ende alsdan
voor President gebruijckt te worden, soo ist dat
gemelte S.r Oetens ende in Vaerdenesse voor-
bront de wijle de Comptoiren Lodzen en Stadts
bij den op synne Loet staen, Ende wesens t'ordon
gebreeck de redgot is Boeck en Pleing dese
gebleven te worden; Godt waerde dat op Lodzen —
geplaets van des Lands: de Heer ende Coopman
Coopman S.r Pieter Cammins ende op Stadts
aenden onder Coopman Jan vander Vooght —
getransporteert en op gedraen worden, Omme
dem van dij de de Comptoiren te ontlasten —

Waer op gevolgt dat mits S.r Oetens volgende
de Order van de E: Heer Gondrade met de E: Heer Commis,
varius naer de Monloüegnes sal Coudt Steden
en S.r Laurens van Middelburch (: te dien tijden
Coopman op t'Jacht gecoude Broeck :) aen Vooght
de Stadts sal worden gedaen, aenden Broeckse
Heer Transport van des Compagnies, de Heer
sal worden gedaen gelijck op t'laetst desen maegt
Herstaen van t'Comptoir Lodzen op Stadts
en oock op gedroeden sal worden.

Wyders also de Stadhde gelaruegue de Gruz
ue niet in ydt woort syn of Luden noodruz-
waerd, voor alder niet de Stonuis opt recht
de selue in dese bequaem stijle geladen wirde
Afbrekt weirde, Op dat de Comp. dardoor
yaduse ydn schade te Swaerder Rad

Voorts op ydt versoeck is dat inden t Jacht diens
voor Oduis sal doen anseker Omme de Stadhde
de de Stadhde van Laruegue de oduis doen
in ydnus, van ydlycks ywtz Swaerder voor
Stilstos de de Stadhde alder nuts in ydnus,
Ydeckt Jacht te deze soldaten van
duis stelt ouidnus, dwelck op t Jonas
dagher mogen, als se anders Medden beleth van-
Lodyse Stroock sal syn, dade op stelt ouse yaden
nus Ydeckt schijf de Ottens sijn ouertuyt Yad
van Nallahus by de Stonuis sal ladeuz zijnz

Dese gesworen persoon van s. Corn dat Labor
Voor de E. H. Gondrade als se wordt ydsworen —
Omme Corn dat van Out Boors Provisionde
Stade te Swanez, de duis als Absent:
Stade van Amboyne ydbeuelt t dwerd
Off mis wolde sijn E. Last den selue dade te
de Historie de ydmelte Out Boors naer
de Order van de E. H. Gondrade mede E. H.
Commissarius Stande Stonde ladeuz Stuck

Op t' wederk ydarderdt is den persoon van
Cornelis Labor wolde ons d Order van syn E.
Stade Ampt op ydraden sal wesen, de:
Cornelis van Out Boors (: dwelck selue dunse
Sijde Provisionde bedruyt Stade :) Naer den
d Order van de E. H. Gondrade mede de E. H.
Commissarius te ewigen stille duse.

Voorts by de E. H. Ant Koning Stande Stonde
de Commissaris dese van de E. H. Gondrade
Ydeckt, de E. H. Gondrade Gyseles in
Yaddinge ende ydsdinz, de Bode den selue
Voor soodanige in alder wedriue dyl ydt ackerstelle
als Stade E. syn E. persoon Bode wellen Erkennen
mit de Cost syn E. in alles ydbruycken soden
stelle wesen.

Wort mede goet gevonden den Coopman Adriaen de Groot (: tegen de ordre by de Staten Hollandt :) tot wedder Reden gen lant te doen komen, omme hier nae de ordre in 't Vaderlant gequalificeert den selven wederom te bekomen.

Ook is by de E: Hr: Commissarissen voorts: voorgedragen d'Heer van sijn E: te weeg dese compagnie het etadus schuldig doorgaende actie soo onder Scheydenden Princen, Inlanders als Reinders als mercklijcke Sommen gelts den gene aen sijn Excellentie tot Batavia aen te maenen, bij welcke van Batavia mede dese te doen sal te gerechter plaetse tot des Compagnies ontlastinge spoedigh te bevorderen.

Soo ist dat nae te gesien van 't voorgaende mede gearresteert sijn den geene aen de Compagnie schuldigh sijn door Goods t'doen aenslaen Omme tot Commando Madrouse Ammunitie te voorsien des Lants Goods te Compareren als voren hier voor geobserveert wordt.

Actum ut supra

A. Cijsel
633

A Hemel

A Antonisz

Evert Hulft

Hans Jorgen Herman

M. Rombouts Secret

Op Dinsdagh Noy 22.ste 1633

Also bij Resolutie op den 12.den deser maent
is gedisponeert ons met de gelve schoenen
op Ultimo deser maent van hier nae Hoo-
longe te reysen, Synde alsdan de voor-
genoemde saecke te Utrecht, yet dat hyn
E? in dit land raeds gaet winnen tot
plaetse voornt: tot den achtn Augusti te
Schijnen, den Rijant int gaen den Utrechtsen
Wagen de Rhoon soo wel als Overdraght
aen te doen als mogelijck sal wesen, Als
wanneer ons gelaet wort van daer met
Haija sullen transporteren alwaer wy den
30 voorn: Maendt bij den selven Resydy, —
Indien dat E: H: Commissarius staen sullen
sijn de voorn: macht der Brandt-
waeghen, de welcke sijn op den 10 April van
Brandt onder seyl sal moeten tsijn, en
ons als boven voor Haija by comen —
en als dan gelaet wort de Jacht op
Stram Laut by de brandt nemen.

Voorder de Jachten Groot Brosch ende
Vlieter die voor op gedisponeert en gelaet
sijn Synde de Vlaggen van Stadt —
Loodrecht en Brielle met de eerste weder
als nu nae gedisponeert gaen, of
waer de selve in genomen sullen, de
voorn: tot Delft, so worden Vlissingh
voor Brielle, en gewagt daerdoor voor-
baij tot voor der Veere —

Soo als van Pitsoon Affstant gedisponeert
de weeghe sijn Hunter tijt t Camp van
sijn sal provisionele waer genomen en
gedirigeert tot de Zeeuwe en door de H:
Generaal als nu de Persoon van Corneliss

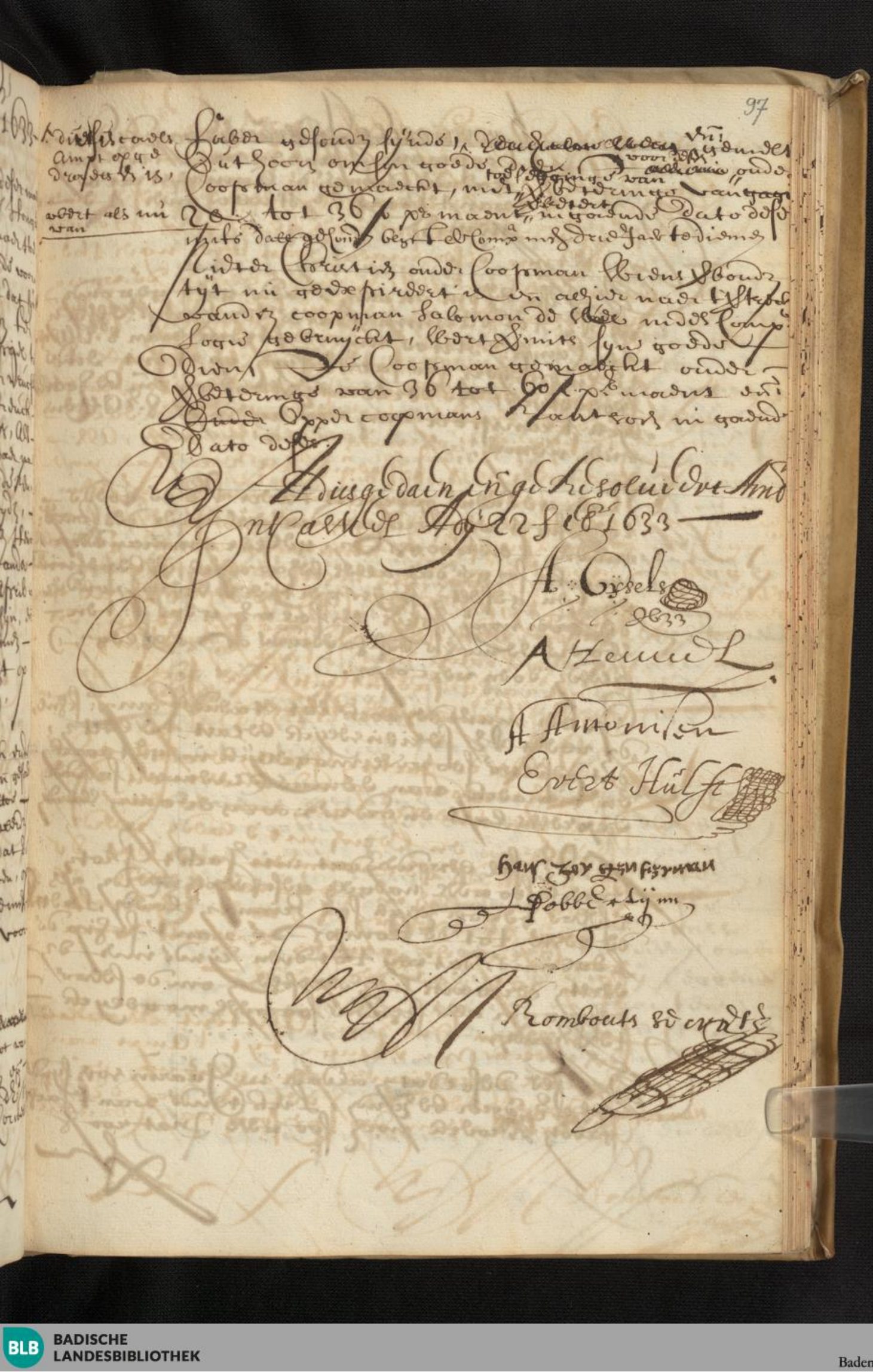

Provisionele Instructie voor den Coopman Jacobus van Rijdesdijn Gecommitteerde bij de Administratie van 't Comptoir Hitou onder Amboina.

Also bij ons en onze Raden voor goed gevonden is dat hij tot de administratie der Comptoiren in 't eiland Hitou naar 't gebied van 's Edele Comp: aldaar zal gaan employeren, zoo laden wij op 't ons dunkt goedkoopste en bequaamste middel en bevelen hem bij dezen transport van voornoemde 's Edele Comp: onder Amboina.

Nadat hij dezen opdracht zal hebben, zal hij de voorschrifte van zijne voorgangeren onder des Comp: mandaat en bevel, als commandeur, dragen te volgen dat alle bijzonderlijk gedenkstukken en 't gelt prijs worden, onder de ordinaris prijs en soort en dus (: tenzij dat de omstandigheden of 't gelegen :) geld doen verkoopen.

Zoo hij inmiddels noch het eiland Comp: schil, dat voort aan zoo dienstelijk staat te zijn, dat daarop zoo wel mogelijk in 't voorjaar en 't maaken van de naaste reduisen, zoveel de expresse last en order voor is doenlijk.

Zal hij voorts dat uit Jacht Groot Broek zoo wel als nadien gelost word, als 't eiland gevoegelijk zal kunnen laden, laden tot de kompas en van 't geschut de 8 stuks, dat wij tot dien einde mede zenden, dat wij tot dien einde mede zenden, verders zoo veel als gevoegelijk om de schuiten alsnog voor alles geschieden zoo wel mogelijk te doen.

Als dan dat alles aldaar in gereedheid zijn zal hij door Banda, Luchtoe van 't Jacht Groot Broek zoo wel [illegible]

als tot welcomm Stadthouder ende Hoge
poodtsheit ende de wercken die daer toe
hoort voor dito saecken sullen doen Moeten.

Ende also bij Ons ons ondergeschreven
met de gemelde Lords voorsz. Staten
in de opponden Borlose mogten komen te
Zwaluwe, die sijn Edt op Ons ende Lantschap
Aproeft doen sal treckende, soo
Edt die op de Hooge Regierende Stadthou
ders voorsz. doen sal, de eene als de
de voorsz. tijt te doen gaen, ende
ons Vrienden, onder wat protexie het sij
mogte zoude bij macht binnen deselve te
Admitteren ons des kompt niemandt en sal
voor alle ongelucke te verantwoorden —.

Item in soo verre het Hr. Graeff
Graefs Drincstraep en Admiraelsijt onder
komen te accepteren bij haer in rebt ommers
ganck mitsdien en al [illegible]
soo wel te Lande als ter Zeewaert in
hedderlanders natie sal hebben te stellen doch
Edelen Graefs Edt reserveert worden sal met
Autoriteijt daer toe ons staet.

Voorts ons ondergeschreven Deputeerde sal
de in soonderheijt Graefelijcke Admiraelsijt
met bij niets tekorts doen van Landen ofte
haere Borgen van sints sijn te attenteren,
en waer bij ons Admiraelsijt ofte
Confiscatie daer toe staende, waer onder
Scheepen Admiraels daer toe behoren, ende
van Stadtlooden Cabinals en bij staende
Beesten, als sijnde publijcke in plaetse tenes
der contracten naer behoren te stellen
te meer sij tot noch toe niet van weghen
aen ons Edelen Graefelijcke

Op alle de pointen der Instructie den Gedeputeerden

Dit Lodijck op de Limilaja (: die wt. Oÿ — nadretich Cambir Lodick aldaer Cabt Adrijaen Pietersz Hamm Gouverneur :) leert wt. de voorcommanderen, leert voor Benetiaz te Coop, soo haest ick van importantie Sudmpt. te Pelouw aen ons te Ladtz coem, niets van t' gene hen toe bevolen en voor de staet van de Gemeene Comp: Oÿ leert nae te Ladtz en wt. voorders naer de gelegentheÿt en voorvallende dit Pits te regulieren ydlijck voÿ ons Index tot Steunen, wt. mede Hem ydlijck en voor goede middel wt. aenqueren, ons Administratie Cenduretz aende Comp: voorsegt.

Actum Amboÿna int Casteel Oÿ 24: Jan 1633 —.

A. Cijsel
1633

A. Leuwel

Den 23 May 1633

Soo d'Ed: Hr Joan Maetsuycker Gijsb: Voet
ende d'Heeren Raden van Indien
met de tegenwoordige alle omme
macht ende [illegible] ons de Stadthuijsen der Comp:
op alt: 8 Februarij want Cartel: is wedergecomen
uijt 't casteel der Mauricen ende de Ed: Heeren
naerstuijsheijt te rugge brengh: gelijck ook
't selve bij is volgens d'Ordre van sijn E:
op 't stram laet den Warnaemma, Juliex
dat naer gerichte [illegible] Godt loof
op 19: may' acht' Cartel: in salvo sijn geco-
men: Soo is dat sijn E: op huijden den
derden wandg, nadien hedde bevoorens om alles
te conform d'Ordre van sijn E: met Affonds
der Edt: Comp: [illegible] soo wedde den Comp:
stadt aenden tegenwoordige [illegible] comm:
lijden te Batavia.

Is hierop haer E: voor dese gedruckt gedruckt
hebben dese groot en breedt Diamts de
Comm: E: Jacobs met hare ingeladen
Jacoby volgens den Eijsch wandr: Hr Joh:
al onderdom: sijn bevoorens de [illegible]
gedruckt te Rogge (t'welck Smits den
langen Timmerman toecht werckmeester is) in
allerbaest gelaten en haers Ancker Cleetsz
en goeder reijse nae Batavia te gedenken
de selve ordonnantie soo wijde mogelijck haer
bijmaecander te houden, op dat de Comp: aen
gedaen dese reijse gedaen schade [illegible]
Comm: te bedingen, mede te [illegible] de Cracht
van Comelle E: te ontbieden den stuer acht
volgens sijn E: Ordre nae Ballamboam
sijn reijse doen te vervolgen.

Voorder also ons voor gebracht leeft op
Mampra Kleen: E: Jonges Wednds
Jonckh sijn Ed: hem hilpe door die van
Cleyndoorne ende Affirmed het Wort dies
tusse hebben sijn gevallen, waer van

Ommedat de Staten Generael / ofte Commissaris
van dien / alsnoch niet en connen vinden de Antwoorden
op de Articulen / by de Ambassadeurs van Persien
aen haer Ho: Mo: overgelevert / ende dat de selve
Ambassadeurs / haer Ho: Mo: versoecken / dat
sy de selve Articulen / met de Antwoorden
daer op / willen laten stellen / ende overgeven /
op dat sy / de selve / aen haer Princelijcke
Majesteyt / mede mogen overbrengen /
Soo is goetgevonden / dat de Heeren Staten
Generael / alsoo dese saecke / niet en raeckt
't gene Land ende Heeren / alleen / maer
oock / de gemeene Saecke / van alle de
Geunieerde Provincien / dat de selve
Ambassadeurs / noch 14 dagen / sullen
moeten verbeyden / op dat de Heeren
Staten Generael / de selve Articulen /
met de Antwoorden / aen haer Princelijcke
Majesteyt / mede mogen overschrijven /
Ende dat men de Heeren Staten
Generael / sal versoecken / dat sy
gelieven te willen / de Ambassadeurs /
van Persien / alle vriendelijcke
Courtoisie / te willen bewijsen /
Ende dat men de selve Ambassadeurs /
noch 14 dagen / sal onderhouden /
op de Cost / van de Heeren Staten
Generael / ende dat men de selve /
sal laten vermaecken / met de
Jacht / ende andere Vermaecken /
Ende dat men de selve / sal laten
Tracteren / op de Cost / van de
Heeren Staten Generael /
Ende dat men de selve / sal laten
Tracteren / op de Cost / van de
Heeren Staten Generael /
Ende dat men de selve / sal laten
Tracteren / op de Cost / van de
Heeren Staten Generael /

Aldus gedaen / ende geresolveert Actum:
In 't Casteel Batavia ut supra

A. Cysels
1633

A Heemskerck

A Antonissen

Jan Ottens

Evert Hulft

Cornelis Faber

I. Rombouts Secr.

Den vrÿ dagh Adÿ 27: May Ao 1633 —

Alsoo de schepen die Jacht[en] alle[n] d'reysvaerdich[en] ende [ge]reedt[en] alhier voor Hoyn[en] [ge]ankert leggen, ende [de] wanden raedt voor dese reyse, [ge]heel ende al niet noodich sonder sijn middelaers [ge]acht, maer voor [de] Jacht Ruÿter Comedie als Bruÿn[en] Swaen, Swarte Beer, Swarte Raep ende [de] Swarte Schaep, Dan oock [de] Jacht Roose in [de] sijn[en] dan oock dat [de] vaert[en]

sal comen doen; Ock dat voors Geerlof sonder
mit groots Costs voorde Campō. bider mit handt
mit sal sijn 1 stoelpas, die also gemeets sal komen
te werden by Alterato ordre Cedy de Comp. pās don-
derdach sonder gefaelt; Acto C. de Conchas
aen de weal gestaen en de sloopt sloet, soo
wel dat staen C. Adris Franc. Pietpoels mede
gaet comen ende voegen sullen, en soo dat pas
staende Cadermes middegaet sal zijn, sullen
beide andere weal 1 staen en de sloopt.

Voer de alsoo dienste soldaten die de Cledijen
dat haers geldens op den Cocht gedaen
sullen, daer die haers Cochts aen haer nae
gelegen dat sijt mocht voeren Ofte cht, sullen
God gedanckt om gemeets geldenen de pas
AD Accomodije soo wie tot haer noot dienst
noodich sal sijn.

Item dat mit de Heeren die Adris de Cleden
den Brugge nae gewoonte en gerechtigheit sij-
den daervoer mit meer als 1000 ℔. Die gedruckt
Colooren mit loyen Stadts voer den alt sij-
den gent Cleede gedruckt sullen
en de pas in 1 open haer sal staen
en met open hoofd.

Dat mede den priveen van Laurens van
Middelboro den wedecht dienst tyt sij
Cledijen van Joncte de Greoter Greefe gedruckt
en die Comptoir Stadthouder voer Coopman
geldigh, wie welcomen dequalitijt van
Coopman gegeven en Cleedt en Gaer-
naer 30 tot 60 ℔. maent oppre Coopmans
Cant sods tot sij de priviatie van sijn verband
in goeden verstande van dat aen Cand
gestaen is.

Item mede God gewoonte om Cleedijen Cleden
die vreemden van Lijsmen Cleedijen Cloppe
gedreven Coopman op t' Comptoir Stadthou-

Satcrdagh Adÿ 28: May 1633

Gemerckt dese Hr Gondrade, den Erwaerd
Godt Salich de Domm Petrus Hurinus, Pastoor
Hesondz, Omme Hr Adÿlie Graengelwin den
Rÿden ot [illegible] Alsoders op dese wt Frans
aet dis tran Salont, Sanctus, Sosodeus Hatti
Sanise Idrdeconduson, de sijn Sergeladers
ons alzijn nawt Heldyn alsgaet Bÿ dese Hr
Gonsdenine als dis tranz Sondz Hdoo Dorest
Sal wedez, dd Dests de mest zuchtz Id
Hodn sÿn Residontis Idnoms. Omme mit
Dests ordemaniers, de alle moydeyche
middez snee mit wedech Idstad, Als dat
dese onwedtends Hadÿden Gods Hodyd wegh
sÿnds, Ock dat Sommige Hadi in dese gnaet we
tot den Gelde de Hacrdstant gnoy dnwdz
Hdracht, Hat ordwlodets Moordom
onderdruet sÿlst Hdodÿ moegts wedez

Soo wt dat op dinÿdz nidz in sÿn Hr ordya
dmys sÿn Broodz D: Hdenricus de
D: Jobannes Hdomerdds, Omme woegdus
den Last wandz Hr Hgondrade, Hadr adris
mtd Hdn, op dat syn Hr: Hodde middmers
den Hodde adn zeneck nomdz nidz mit
wedech Hat tot syndes Hdwondts zeneck
dadr op mogden wesen, Sloeckes Hadrs by
Hadr Hr mit canis, de Hedde oun zoo Hz,
en Hdmedech dd on Hdes Hont Hdz de Hadr
int Hdbrechts Hadr Hdmyets Alsodes Hadr
ont Hondz, oock dat de Hsse mit alder minst
zant Hr tuen den Hdloots nock Hdn Hemmers
Hodez, en Hadr dorpen op Hr Hranez Hdedy
(: soo Hz Hommiers Hdockat dat wedet: mits
dalls mirbt moordom as mit sÿn den
ons dis tran Salonlon Cont[illegible] Hadr Bd
Loo [illegible], dom Hs madnde Hdedy adn:
2° Hr Hgondrade Hdadn (: soo Hdeyt
Hdz sÿn ac [illegible] Hdrall, Hadr ondr
dy te Hmdlacr Bdyn. Ock dooc dy

Donderdagh den 30e May 1633

Is gecomt Jacht de Arent de Schoot, van Balambo afgeschept sijn de Heeren Hagedoorn somelyns versoeck te vertrecken, die den onderkoopman Pieter Pieters de weder mede dito Brack naer Batavia, Hiervaren ende gecomen sijnde, mit onder dese ijlende Scandalen gedesperteert, die Baleas sijn Lnoodsaecken van den onderpersonen in sijn plaetse verdeelt

Gesteden, Soolbert Schaep L: dede de gedenckschrift den goeden koopman Samuel van der Laen, Opmerckens begrijpende de mede gedane mesture in dem tijdt gepleecht in de Comptoirs Banda de Solor Timor Ende Ambon

Dese Jacht brengt den Comptoirsbaes, oppercoopman Cornelis van Quick, alsmede den onderkoopman Pieter Pieters mit beide Weduwes Jacht keert mede naer Batavia

Wort geresolveert dat de Compagnie Comptoir Banda voortaen sal bestaen uit een oppercoopman, een onderkoopman, een boekhouder, een assistent, een Chirurgijn, een Barbier, een Timmerman, een Cuijper, een Smit, een Bosschieter, een Cockemaet, een Cockejongen, een Pantser, een Cleermaecker, een Schoenmaecker, een Cleijnsmit, een Cleijnsmitsjongen, een Timmermansjongen, een Cuijpersjongen, een Bosschieterjongen, een Cockemaetsjongen, een Cockejongen, een Pantsersjongen, een Cleermaeckersjongen, een Schoenmaeckersjongen

Instructie voor de Officieren

Van 't Jacht de Craeve
vaerdy van hier naer
Balonboan.

Volgens Resolutie, onse Laetste Ordre van
de E: Heeren Bewindt Hebbende de Craeve ge-
destineert synde, te gaen, naer Balonboan
tot proviste van dese voor Batavia noodigh
sal wesen, dat gy, voor weder onse Schip
pen tot laden, onse Vracht, onder seyl
te gaen niet en suyt voor spoedigh te wer-
werdy, als mogelyck is,

Wanneer gy dan hebben, onder 't Cy Canal Bouton
gepasseert synde, sal het ons bedunchen
geraden te syn, niet te ancker te steken, om Cy
nyden te halen, onder de pattenbetten om te
koopen, also ons bericht is, waer weinich
wel te verwerven te zijn, als nader gelegen
de pattenbotten, van dat de Cust van Java
ontdeckt

Sal gy stadigh goede wacht, onder Coursen
houden, altyt wel uyt sichts gy omtrent na
Capoort, langs gy omtrent pattenbotten
mit onderdruchtig, met gy mogt, als mo-
gelyck wel bekent

Ingeval onverhoeds Cylandt Schepen, die
verdacht sal mogten, sal gy, de selve
dadelyck, op haer bekoorlycke plaetsen mit
Cadet doen, mit advertentie van
diepte, onse gy konde, voor uwe Cy lieden die te
water, met, onse Schepen, mit een Cop Cat
gelyck gy daer weder sal konde, aen de E: Heeren
Commandeurs, offe Schip E: gy dienstelyck
gerimoutelyck konde bevinden.

Dy E: Commandeurs sal lieden gy dan onder

Aanteekeninge: Wonstbaers d. liders, die mede
den 15 deser[?] in broer[?] Joosts Doyaers —

Actum Int Casteel Amboyna Adyo
May Ao no 1683 ——

A. Cysel

633

A: van Hemert

Op Maendagh 8ber 6: Jany 1633

Was d'maede by Informatie hy's Prochs ouer
Coopers stadeken dadelick by den Timmerlaen
Hebbet bevest, gedeckt by van andere Perso
inde stoor, dat op Adeam als sij sluyx
Jonckx, soo Manalabes, als Maldy sijn gd
arriveert, d'voodacht inde stoorders, dan
d'Regidy bedanckt mi Jonet door
d'E: St: Gouverneur die gedoopt, op
gebaet sijn, inde haer d'Predinge ghe
Hebr plaetse by d'Mooren Pacht
Inwoners Amy d'Predicy noch Mr Joret
Hebbende opde Coopers doos, Cock Cuyt
Lende Xdrior Om haer Jonckx te Pracht
Jon artickely gemaeckt, dat opde Cliph
aent Strant by de inde Pacht, ook dat
ge selfs soo Pr minsquots, soo op Cheylon
soomt boots, by haer boots, waer inne te bl
sluyt in sijdat Xdrom Jmaeckx sijn E: mr
d' Predicatie macht haer wel comen
Gesocht, soo ist dat d' St: Gouverneur
d'Raden in deliberatie
stat in desen sackx tot dos comps mesten
Dinres by d'Brandt gnomen dient, inde ouer
tuygenisse inne macht Bestant acht
om d' selve inde gheroert aen te dry
soo mi de ons dan door Pet inne
van d'mes Jachte, inde Coinde in veer
waer der Galioen, d'selve Pelt aen d'
Monsos te Pracht, inde Compe: gen na
"toe ont woort by d'Pe Pechsijn E:
sij d'Raden sende ondersoecken
Conside ook sober noodinge d' ordinaris
voor d' Comps, gemaect Predmeesters
in Raet Paertuyge t'onder gebracht
Pinden Cock Pel ons voeck, soo wel

de soldaten, als Matroos swaer sijn, ende noch eyge
sonderlinge beloninge voor hebben, die alle de
Comptoiren beloopelijcker wijse stellen sullen
met hoop, 250 lasten nyt enkele commen mede
met welcke niet gerekent is den gaendt aen by
dese, de welcke ons de 4 Heeren dijs dienaers
oock belooft sijn, t'welck alsoo tegen woordich voor
waerheyt aen handen is, de welcke by
desen met onse eyge hant ende segel voor dese
sijn bekrachtigt onder dese gemelte voorden
sijn tot des Comptoirs meerder, dienst noodich
actum de Jacht Moneta Aens voor Ult.
Eylandt van de Mamoe, Amboyna aen de 20
Augusti Anno 1623, de 1 Jaers Commissaris
voor Out Gadt van Hattibouty, wast geset de Heer
de 1 Salomon Lex met sijn Heeren Raedt
de hoogste Gesaghebber, Hans, Hagenaer waer
Alsmede soo te Oordelen, dat de Comp.e: dese
reysen moge werden continueert, ende door
gemelte Heeren sijn de voorsz: nyeuwe
inwoonders door desen mede
de selve mogelijcke schaden gedaen.

Sijnde also tot beloonelijcke Resolutie
van des Comp.e: Comptoirs aensien sijnde
de Limiten, beloopelijcker wijse
te comen door dat de Comp.e: dese
dese mede Jnwoners moet comen te lijden
soo mede noodich sijnde 1 Schaer in
soo mede Rondert man mede te stercken,
Als mede dat alsnu sullen worden gebouwt
tot de Besettinge ende Bewaringe de Forten
beschermen: t'selfde, de Jacht Moneta
d'Eylandt Amboyna den 20 Augusti
de 1 Salomon.

Gemerckt voor de Ed.: Heeren Commandeurs
Overadmirant ende Raden ende sijnde dese
des tijts tot dienst der Comp.e: alsnu
ende mercklijcken te bevinden.

Instructie voor Willem

Willem van Aenrat de Amblias
[illegible] Corcoporael van de Adde:
gaende als hooft [illegible] nae
't Eylandt Amblaine Wade
nae dat by [illegible] sal hebben
te regneren.

Eerstelick sult ghy de voir doen
in sondrelinge voegh vraegen, dat de Olilimas
der Olilimas raedt ghindert Eylandt onder
ghode ontsach ghehoudt, ende sy met
malcanderen in sodadinge ghemeyt souden
hebben.

Also wy ghode ghevonden hebben in expres hooft
in Nieuw Oranegnay Adrid Nandutegeh
onder de Olilimas dese Moder Nede die onder
de Olilimas
Die wy vernaden, dat
het opperste beleyt van alle saken sal hebben
[illegible] hebben, Doch tsonne bedi de gemeyn
hant sal adden, ende nadrucklich voorkomen
dat ghedenc by sonders Bilsiadenys andere
als met voor redden van [illegible] en ghemeet
Oranenays ghebiedt

Ende van sommige der Wayrannia sult
ghy mede handen, soo langhe, als dese
Lijck is, en van tgt tot tyt nadrucklich
ende sooch dienge [illegible]
drinckenge opt Eylandt Badro ghevonden
sijn, soo dat sulcx sulcx lijdelick sal
[illegible], Item soo stricte, dat niemant
dat sy hebben.

Also voorsz is, sal [illegible] daer nae de
[illegible] informacy en onderretten off Olilimas off
Olilimas sijn, en soo dat ghemeet Rade ende

Dwoonodmds plaats Commits dn Chay saamma-
stadt,

Voor al sal wd sorgh draghen, dat ydre Cadyr
gant lant, als t dwaart nae Amboyna
Hoort weest, niet ghy alle de m weonders
Op ey Attaef aen sorgh smet, dn soo
ghy in gebreke bleyft, sal bedadingh
ontbreken, als de omg: daer by komt de-
lyck, op D: gh baden redde.

Ick sal ooch sonderlingh raden ghy bodyt
Dwerk aen t dwaedwy, om wp de Comte dn
Borghs laden t dlandt, dit baden collambeau
dn Body noch ontboyt, of sonder
mogh Schyn, tot nedere tyds dt noch
dnyt be blyft dn Comptes weest mede
ydelyck.

Soo t mogelick is, dat den Carnestant ydyn-
weerdigh op Amboina weonachtigh dwaen
dy aen Edmgh van ons Jacht ydbracht
kan worde, de Comp: slaefs dyder aen dienst
ydelyck: Voorts bidde, dn redenaendy
dt ick t Vaderlandt ydelyck dwaedt schouwe
dn ons van gelts tydelick dwaedt schouwe

Actum Fort Castel Amboyna

[signature] Cyssel

1633

Instructie voor Cornelis van
ut Hoff, Onder coopman
Gaende nae Nieuwmoed op de
Eylandt Vlielant omme te ver-
staen, als hoofman
Commandeur, die tot Informa-
tie de Saecken sult tot Vlie
op't Eylandt Ame, in Noordt Hol-
lant de Rivier van Texel aen
te doen, ende alsdan
compste gedaen is fortan

Eerstelyck Wort V. wel expresselick
gelast, die ter hoogster Eere Godes Almach-
tich, ende onser Princelycker Majesteyt, ende
met alle onsen Commertz, Ordonnantien ende
Mandaten, Placcaten ende Edicten onser Mede-
lantsche Heeren, die Respect, die in alle deser
in respect staen, ende onsen Crediet mede
Blijven

Voorder Wort hem bevolen dese Reyse
voor te Informeren voorsz de Provintie Hol-
lant wat Vruchten daer wassen, ende
wat Schepen daer gebruyckt worden,
Item wat Impost ende Accijs daer
Gebruyckt, ende of
Gebruyckt tot Hoedanige Impost,
Lasten Addreyss, soo wat de Goederen,
die daer uyt comen ende vervoert,
by de Koop waren, ende bevracht worden,
dese Informatie tot advantagie der
Oost Indische Compe
Op dat den mede Goederen Gedient
moge worden, dat selven tot Profijte der
Compe Heeren van Amsterdam
Ende also Wy Particulyck Wete dat in ouer
Eylandt Vlielant geen Gelt, ende
Goederen ontbreken, soo wordt die Reyse

Cinnecaza, en sijne Onderdaene, als
bedieck 4 daechs.

Also die van Marnamme wederlandt aen
ons hebben opgedragen, en gesonden haren Secretaris
hebben tot ons gesonden, van 1e Carlebe-
te Edwin, tot welcken sijnde ons drie mael:
primo praeces. Oranengnays kinderen sijn
gehandhaft soo en hebben wij mit commun
houden laten, selex aen die van Gnelapapoüe
Addoen wesen, dat sij" gaen sullen sijn
gesonden daselves en selden, alsoo sij" mijn Hr
loof hebben mit Brabt 1 de werelt soden
en denz Borrainat sulle gaen, Pulex
Coadpaddy" wij" mit denz maal aen"
segghen, en ons Raden Antwoort brengen

Hedt ontfangen Carcanta soden als door Monst
Hesil mit gedenz soe we een mette
Gidnz wanden Comte. Edmundiers, die dach
van de gedeg dodde lyt Addenmeg
aende Coopluyden doen, en wodyz aes
zanden aboert gedaen hedde

Also alle die kenaden gedroude hebben dat
de Maillers die ligt radden handen
mit de sommigen, die door Raden hoangius
gedwadmpt worden, Widerocgende dese
die licht alle Raden Nedgrijs gestoet
en de luyden van de en Eydelicke gede
broeders, soo weert de vede de gesellen
Edlaet, de soodanige de Raadt 1e Gedz
en niet te gedoogen, dat sij in sieckes
manieren, als vede voordesz gespeelt
is, tegens dese luyden procedeert, en soo denz
den onrechte te bestrijden weeren, soe
men tegens de selue procedeert, soe dese
Edz oort

Instructie Waermaij hauen,
Schip hebben t'ordineren, de —
Jachtz de Sonne, Manba, Andr:
ende Sanborus de — Lous —
de twee Galioenen, die de Ed:
Heeren Bewinthebberen —
Oost Indien tot Calicut ende
Cochin, met de Equipagie, onder
het Cruijs, ons tegen Mainpo
Calang Stadthouderij der Landt
Naerauw —

Also volgens genomen Resolutie
Oost Indien is, dat men sal trachten
de Jonckers op Calang, daerin dese Bynn
te bekomen, om daer het verdere der —
Radyen te beleijden, die voor verder aen, dat
daer alle middelen grootte quantitijt toe —
dienende is, soo verre bij dese, de voorsz
Ende de Jacht moeten sijn
ten ancker sal verdooyen, soo dicht om de
N. W. hoeck van Calang op het Naiuw
van Calang, ende Mainpo, de Jacht —
Amboyna ontrent Mauawoy aen Eylandt
Mainpo, de Jacht de Son ontrent Hatti
„bouty, alle verdient met de bequame —
Galioen, om alsoo t'eenemael verseeckert
Mainpo, Calang, ende de ram, soo te —
doen oordre, dat de Nassau, met de Galioen
Ende dienende, ons — te Domas der —
selver vervolgen van daer op andere plaets te
gebracht worden, Ordinerende dat de
Jachtz, ende Galioen dese expresselijck belast
werden, daer soo lange op de voorsz plaets te
ontbeeren, tot dat tijt, ende Wijle, dat andere
Ordres becomen

De Salompe sullen van yder Jacht de mast hoede,
dat tot Brak schoppe toe gedreven is,
houdende dien voort de Jacht te vullen met
10 soldaten, om op de andere Salompen de gebreckige
te voeden, om also continuelijck van't een Jacht
tot het ander te loopen, wat door bij wege
koopen, dat de andere Salompen goeder dienst
souden doen, de meer, also nu dagelicx met
meer weder, dan stercke stille hebben, in welcke
gevalle de Salompen de een den anderen hebben
te voeden, ende dat te beter vermach de plaetse
stille comen te liggen, ende aen boort, waer
door die van Cambello, Lindi, ende Evangi
ook soude connen stille liggen, also uyt dien hoecke
gien dagelicx, ende de andere mont corts
stilles comen te comen, ende van daer soo de
gants niet off weynich te hebben.

Ende op dat wij bij alle occasie want't gepasseerde
bericht mogen vernemen, soo't Jacht Sambergen
ligt daer met de ontrent de Brouck, soo advi-
seren wij dan dat Jacht van Adiang
oock te Evangi, ende ons van tijt tot tijt
op Adrian, soo dadinge Advis te geven
als noodich soo wesen, ende hem bij te voegen
hoort wan de andere Jachten soo wesen
gedoornedert.

Voorts ordineren, dat de meeste der
heren schips Salompen offte Jachten, die onder
seyl soude moeten gaen, de meeste Jonckers offte
Kampans gin aemen te voeren onder: Soo wij
Godt gunne: soo bij de oppercoopman van
dat Jacht offte Salompe sijn inventaris van
alle de meubelen goeder, ende sladen de te
genomen weder, ende der weder kom-
mende te gouverneren die daer van rekenninge
schuldich sijn,

Wort mede voor dyrecteyck bevolen, dat syn
in ydder manyre, t'sy bedadt of
adn gond des wyants stranden hulpwederwonen
op dat daer door in ydder gebiedinghe die krychs
tocht valle,

Also t'Jacht Amboyna nu dertindert is om-
trent Goeree tusschen Vlissingen, ende Lis bat-
ydloopen, alwaer 't eedja bekomen bevoot
ende Rhee te embargieren, om tot onse
dienst op de kust van Bevam te gebruycken,
voorts adn alle
kaes, gond ende bedadt, en Rootsgesel-
schap, ende bedadt, en Rootsgesel-
schap, ende bedadt, en Rootsgesel-
schap,

Woensdagh den 15 Jany Anno 1633

In deliberatie geweest, of men den Brief van de Coninck van Larnatz aende E: Gr: Artus Gysels by de Raet soude, ommo aende Grondslach te geven, die dese by den persoon Cimdlaga gedaen is, te Ontfangen, ende dat voor dat, dat de voors. Brief, soo van wegen, die van Stadt, ende by gedeputeerden onder „ Dadin vanden Coninck van Larnatz gedaen, „ als het de naem vande Comp: met gedaen „ Voorleden dese, die aen sijn Excie by den Raet gedeputeert, voorde tweede, dese beroerde aen te bieden. Ende de ouderdaet, dat indien die van Stadt met meerder pompe, die gevolg van volck die raet nae gevoerde tweede dese derwaerts met den selven Brief soude gedaen hebben, niet anders soude vermoet worden dan of sij den voors Cimdlaga in sijn onredelijke pretensie, die onbillicke pretentie ende stuitige die lede declarerlijck ontkennen ende dat vanden Larnatsen Coninck vermoet, soude willen, ende van onse sijde niet schijnen soude hem in dusdanige saecke te begeven of te willigen. Jae nae dijne ouderwerpinge van saecke by den E: Gr: Gevonden die den raet vermaen, dat men bij de soude vanden gemelten Brieff sal naer laten, ende dese by den Cimdlaga voor gedaen, ende verclaringe doen, dat men binnen corten tijt de voors: Brief voor de tweede reijse hem soude voeren te handen gestelt, ende dat dese vande principale Brieff vande Comp:, die onder dese den Heer President Ottone genomineert hadde, om

Donderdaghs den 6. July Anno 1672

Uyt Louenstadius dat oppe 5. July Anno 1672
by resolutie gedroncken by alle Borgery
die in gheswore doser plaetse Amboyna, doer
dese stadt Rode, als mede uyt de comp plaetse
te langes baden huysen die Eerden doer gaens
den Gheswore schildt van twee roden
Kreft, die in den dry Raden rodt drie, om
alsoo int toecomende moeste, alle pasturie &
gelaendegheyt Amoyden gebruycken, die ooch
Amboyne, bedeckt met de name van de
stadt mede gheintituleert werde, na alle
goede Ordre, die Adie gehouden moet
moegen werden bereden, tot welcken eynde
ooch op yder rode drie acht van de beste
van achte, dogen gestelt, soo is dat by
de all uyt in Gheadderneert voort
dese
dselbyl de nade ladinghe dese Borgery
middelx daselve gheschiere, die Inwo
nende ooch ordonnantie dat voortaen
moeste dorgedaen en — moyelyck om te
bedwingen, met noodige waerschou
winge onder de placaten gedaempt te slaen
te verbieden en als gheschiedt te Ambon
Een yeder dan gheswore ons placaten in
met achte volge, te doen, wie dese nade
Adroon Vaderlandt en ooch aen alle
Burgery, en inghesetenen, de Welcke dese
Ordre niet achte sullen te gaen
Koymans deser plaetse bode, bly, dat die
Gheswore werden, ofte niet, bedaert de
selve daroor dese te coorten Gheswore die
middelen gheen, die dese nade ordre
gestrade souden moeten worden, daer boven
wachters tot dese stadt die die

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Dit Mogrey inde Wildernisse Cadix gheeft, op dat
de straet, die Vlooy met een, als [illegible] Monts
mogh Worde gheenicht.

Wat op sijn E: die de wandy Raedt gheeft
sijnde, goet gheconden dat daer wel dry is, dat my
door de placaet den jonghen soe wat sijsonne
die Adelaer, Anno den 1571 van oldt is —
Dat de langste haer hebben, die Eersten den Crijp
de Adoornmaecken, van wie hout noch
Bedt, en Bedd dito diep. Ock dat yder
sijns Erven, t'sij, dat gheschiet met groote
Timmer, ofte met reuchte Boomen te
plant sijn, Anno den 1571 van de maent
Februarij met paeschen snelle maecken de
bloet te Adelaer. Als mede dat deze sijn —
Voorstel soe gheconden wert by de —
Mogrey inde Wildernisse Adoornwedyck, en
dat by haere waechters Alleen, op de sonna
Lichtste nacht luyden de placaet.

Alsoo door de Vreede vande Oppercooman
de Joan Otens, die door sijne Excie —
voor president inde Marocquin — —
Wert gheseght. Als ock door de Ingesetene
vande Cayt Gerart Westermay het de —
grijnder voor Oram. Laet door dry Vaert
Bescomt, midts dat hij den oppercooman —
Ernst Hiel [illegible] nesse dus dat hij naer
de Fridries met de Actorie nae t'Strandt
van Alkabondy Vlooden sijn, sneer dat
sijn E: sin van meninge alle sijne Vaertuygen
ontbloot sende, En: om de Vaerdeuze —
voor wallende Vaeder nae de onderkoop te
houden, sent dat sijn E: tot Vertreckinge
vande Cayt Roede gheet sende, door —
komparye als vaers persoon den persoon —
van Ipsitor de Goyot Ontfanger, en Vaedt

Houwer want Guarin Sohn, die Advocaet Dolyweer
Coopman, tot welcke Eynde sijn Edt: Raet de gde
Secondelijcken Edt voorouden Borst
Dorn presidt

Worden mede de ondersaende personen in
dese Raede Compe aengenomen, die in
gracie dijt, als gauw ende Borden Kamen Eyder

Balthasar Padys van Sorrijtorij, den wedden ende
Eedts plaets Jonas Madrid, de Schroe
alsdan bedde Edt Raet aengenomen, Eedt om sijn
Eedt aenaemheyt voorschreve midts de Corry soo
te Eedigen, aengenomen, onder de Heeren Commis
van dese Raede Primaut, in gaende 1e Octobris
Ao: 1632,

Andries Hommius van Louwaza, den Eedlen
ende 8 maendt de Schroe ende Eedts plaets
Raet aengenomen, die Eedt Eedt Borst, reets de
Raets voorschreve midts die Coulocka
aengenomen, onder de Heeren Commis van
dese Raede maendtlijcks in gaende 1e Octobris
Ao: 1632

Adriaen Pardon Ambassade Wert, Jonas
Sijns Eedt aenaemheyt Salaris, also voor mits de pen
sibele Eedt Eedt is, de gauw van dese
Raedts van achte maendtlijcks tot gelijck,
Raet voor de Middelste Psalmen mede
Eedt soo als Horatz de daedelicke sijne dienst
in plaets dese den predicant D: Adelmechin
als oock tot dien Eedt de gemelde Schoe
en andere gebruijcke dese Raede Sondag,
in gaende den 1e January 1633

Louys de Costa die Jean Lopez Eedt de Jaconder
den 2 maendt gelijcks mede dese Raede
Gerrit Adriaen van Marcelle Eedt gelijck
de Eedt oock Abraz dijt Locks de Raet
Eedt Raet aengenomen, de Raede dienst voor
Secretaet aen de Compe gelijcken, Eedt

Om (ouisdreatis Consideratie) genaemt, de Comp.ie hier
onder (Genoemt voor soldaet te dienen, ende de
Ed.e Heeren Staten van Vtrecht, in ordre
van 's Lants dienst, in gagie ge.t Julij 1633.

Gijsbrecht Moirlaer, inde Jare Ao. 1632 —
met het schip Sint Pieter voor Medelborg
met Cavel gedient, zedert, Sijne Ed.e
gunstigheyt, de gedane comparitie, Capt.
des Armes gemaeckt, ende de wapen van
alle de wederom gedient, ende dat inde Ed.e
Heeren Staten van Vtrecht dienst in gagie
ge.o Julij 1633.

Willis Gillys van Athen drij Jaren voorsz
de Comp.ie voor Marinier gedient, Wert
mede voor Corporael, om sijne Honorable
gedenckt te worden, aengenomen, onder de
Heeren Staten van 14 tot 16 gl. 's maent, sijne
Staet, dat gedoude blijft ——— de
Comp.ie drij achter den Corporael Jacques
Lodewijck, in gagie ge.o Julij 1633

Hendrick Meijer Adelbor ——— op Honorable
de wederke de Comp.ie Langes Jurrij hier-
met Cavel gedient heeft 11, zedert als
nu voor Corporael aengenomen, de Comp.ie
noch drij achter de voorgaende Jacobus Lodewijck,
onder de Heeren Staten van 13 tot 16 gl. 's
in gagie ge.o Julij 1633.

Jacobus Meijus Adelbor ——— zedert,
Sijnus Sijns Bejaerdheyt, de gedane com-
parition, Corporael gemaeckt onder
de Heeren Staten van 14 gl. 's maens in
gagie ge.o Julij 1633.

Octavio Macquelyn voor dese Acte

Actum in Domo Hujus Curiae Ordinariae Scabinalis / Vocatum Consistorium residentiae / Loci quo olim Hoftder, ordinarii Curiae Scabinalis / Zeelandiae in Middelburgo 15 Julij 1633 —

Ita quidem Eruditus Volvertus Amboina. / Ant. Vallerius Valkenierius Supra —

A. Cyssel
1633
Cornelis Faberus
Dirck Cruytzius

Ita gesien

Bartel Schuurs

Thomas Scherpe

Actum Amboyna Int Casteel der Engelsche Residentie
den 12 Januarij 1633.

Op Maendagh Adÿ 1ste Aug: Ao 1670

Alsoo syn Ed: Mog: Heeren van Schiedÿck Dry
Burgemrs Jacobus Wt Bataeria van der Monde
als oudt Burgemr ende Schepenen deser Stadt
is Dat dienaengaende van onse Overheÿt mede de Schou
sonderlonsent offte voorweten van syne Ed: synde Proc
ky: soo ist dat de Ed: Mo: Heeren Burgemr ende Raedt
Raedt voorsz: mede als de Overheÿt door de Goede
tot de Burgerye Last de Schepenen der Bÿ
heerlaris Kaetnaemen Lauwers aen Reyckh
oock den 4den tot noch nae Lastrup ins Overicht
van haer Drie Burgerye 4 weesen, aen de selve
Raedt van de selve Lande voorsz: ende dat Sÿ Excell
van hier noch aen de selve Raedt Lande
Vryheden Wt de selve comen te Observeren —

Voorts mede de onder geschreven persoonen
mede gecomp: Dienst aengenomen te hebben
Te Amelÿck.

Sÿn de de Goÿer van Amelsdam onder Loosen
Ontfanger de Boedt Bouwmr van Groningen
gelijck Wiens tweede Brant op den 4: Julÿ
Ao 1633 Geteeckent is, Wert als nu Loosen
gemaeckt mits dat het ontfangen der Lasten
mede sal Bedienen en ook het voederen
Dienst Geschenck sal werden als het den Comp
mest Oirboir Hoet gewonen sal werden
onder Amelsdam als van 40 tot 50 Ge Pinnaes
oppe Coopmans Kaem liggen mit ongevaer van
dien Sÿ dat sÿn Jonet Schandt Gedestineert
is.

Voorts de Groot van Middelbrugge voor
onder Coopman mit het Schip Middelburgh
mit Jaers 1670 mit Landt gecomen der Bÿ
de Ed: Mo: Heeren Gedeputeerde Steden voor Coopman
gecommitteert te geexamineren. Wert als
mit Welcomen Bequaem dÿt van Coopen

[illegible] gestaen en tot boeck houwen onder't Gouvernement
gestelt onder verbintenisse van 45 tot 55 gl. p.
maent opper coopmans [illegible] / Ende soo verr —
hem mede dat de secretaris schap van de stadt
Lande op gedraden waer voor sodanige Admini-
stratie secretaris gehouden sal sijn —
mede sal ingaende de Maij deses van sijn
Gouvernement van dese tijt dat alsdan van Landt gd
bericht is.

Cornelis Gerritsz van Nidrou soo voor Jouck
Timmerman mede als schepen der Gouder Jaers —
mede Jaers 1629 int landt gecomen voor
van 8 tot 15 gl. gestelt Mits dat de Comp.
noch drij Jaer int landt soe dese mesdes de
Maij dese van Jaers 16 deconden 1633 soo sijn tijt
als dan gedaen sal sijn.

Louis Loensz van Haerlem mede Hollandia mede
Jaers 1631 int landt gecomen voor Jouck —
21 p. p. maent verd in sijnder als Adjunct Gestelt
en tot 17 gl. p. maent gestelt in gelijcke maniere p.
Anno 1633.

Willem Mathijsz van Haerlem mede tot schip
de Gouder Comp. mede Jaers 1629 voor Jouck 9 p.
p. maent int landt gecomen verd in sijnder
als Adjunct Gestelt en tot 17 gl. p. maent
gestelt in gelijcke maniere p. Anno 1633.

Pieter Benjamins van Amsterdam, voor desen
Comp. voor Notaris, nu Assistent gedaen,
mede verder dese tijt toe gedient, verd
de Notis aengenomen, de Comp. voor —
Assistent t'eerder, en verd hem dat landt der
Boeck hoe Notaris schap der gestaen, als in
t'eenen edicte. Sijn tractement in dese —
van 20 p. p. maent mits dat de Notis —
van Amsterdam mede soe voorgenoemt —

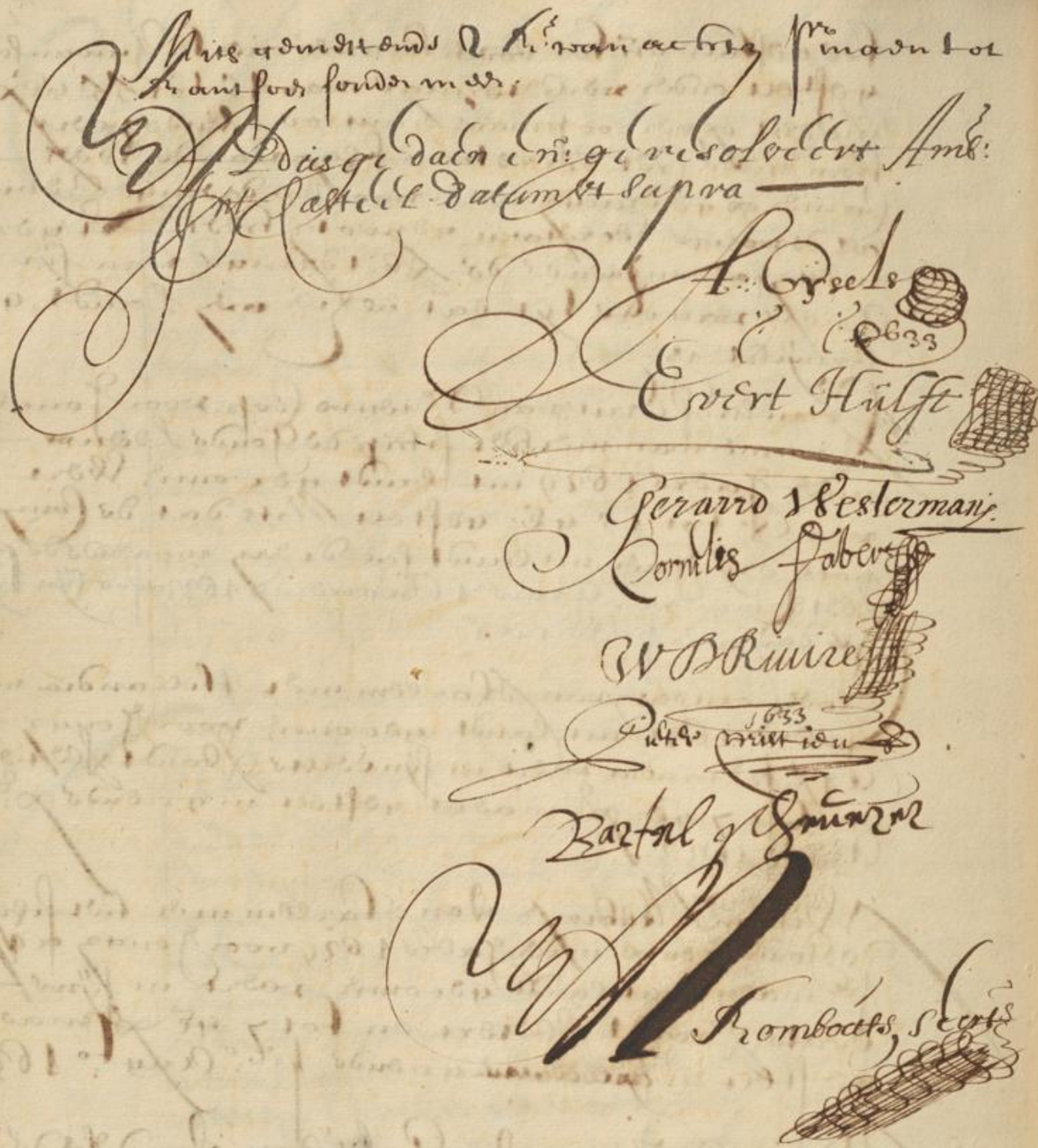

Op Maendaghdy 8en Aug.to Anno 1625

Also dinghs den Ambassadeurs tot Utrecht gemaeckt
Wt hadden opden middach met hun coetse uyt
gereden geweest, om dadelijck weder te keeren
tot nu toe niet sonders tot des Coninghs
profijte verricht is, dit oock door den middel
Wdinge tot ons voor dese landen gebracht van
Utrecht, ende dat d'Ambassadeurs door gaens sal
in de Vereenichde provincien, om alle middelen
te gebruycken, om tusschen beyde Coninghen
Vorsten ende landen, soo veel dat doenlijck
sonder den vrede te breken, vrede voor te stellen
en in de selve te handelen, als mede tusschen
Spangien, Engelandt, Denemarcken, Polen
Vlaenderen, Brabant, ende Utrecht, om soo veel
doenlijck soedanige, als dienstich soude moghen
wesen, met den eersten, die Godt verleenen
sal Wt Calculatie tot des Coninghs van
Groot Brittannien soedanige middelen
ende aenwijsinghen tot den vrede als
de bequaemste dachten te dienen
hebben Wt Coninghs voor-
ghenomen te volghen
sal Wt, Ende dat men tot
dese saecken
Ambassadeurs van Overheyt
ende van beyde zijden, sterckmaecken, Hoewel
Wt niet en weten, dit eenich serieus
Gegundem persoon, als Commissaris tot dese
Oft dat Wy onder de Edele Heeren Staten
Generael van de Vereenichde Nederlanden
en Wt Vlissingen van de Vlissingsche
anders op ons strandt, van Wy, die doch
geleden, soodanigen middelen Wy
Vereenichde, dat daer door in het comende
Wyandt wederstonden Wert, op ons Strandt
te Attenden, en sijn Excellentie
geweest te spreken.

Op Woensdach proposities, ordre Noorslach Heydevan der Regaden Stadt synde, is by syn Ed, ordre gedaen Raedt der Commune Goede Ordre, dat men, onder de Vyandt alle moedelyck soude breucken tot doen, ons macht, soo want Calais dreigt als nyt de Eylander, dewelcke den 20 deser maent tracht en sal volcomen wederdienst hebben, ende ons in dit and dese Cadtre wederlyck te sien off de Malcontenten, ordre andere vromde Jonste Wedergaen Dietrichs, voordraelle noodige Schoot — is tot hedt dreployt dagh Eendrachtigh maecken, dat onder Stadt Ed: ooch gedenomeerde hooge onder de drie Compten als d'Almonte van Borloogne, de onderStadtsPersoonen de wedeche Raedt naer de Placcaten Ordre, dis hiernaer by syn Ed: soude Schoot gheraempt, voer ons Heeren Hoogh Bedienaers.

Als Capt onder de drie Compten des Luyts.
Walpoorde de Cleywerc,
Jan Marchant Wadendrecht
Pieter Denyts ordre: Jan Goethouwer Heydes Schepenen,

De Vroedde Compten Jan Outaers Capt.
Octavio Sweerts Wadendrecht.
Jacques Jans ordre Jan Snoeck Heydes Schepens

De derde Compten Baerde Lekens Capt
Philips van den Damme de Wedendrecht
Pieter Arents ordre Jacob Jacobs Heydes
als Schepens

Ende onder d'Almonten van Borloogne alle Wyven tot Commissaris der Goetman Pieter de Goyder, der wedeche ooch Gedaen is, alles Schoot tot dezen staen te doen prepareren.

Item dese Gy hoort Ei gedr gedwongen, Jnnes de Gem
milcastop soo de ordinarye, dy camer hoge
gedreven hoben, sack int dat Mynsterboeck
nidder gedruckt, Jst, also Wy mag offer
gadinis gedrungen Ehe Stadelyck hadde —
some sullen comen Samen, dat nimmer —
mer voer ya 10 dagh, deen de pene Gys —
Daegs soe Sloegen, wadt doer Gy angst to —
mer tot dyn tocht sullen werden gedenijnt
en Wy ook Stroopen doer dese midde en —
de Wyandt Wtder sullen Starken, Wadtrau
Wy alls de godes Wt Com — tot aff —
Bloeck van onse Wyandt, de Cop Konnen —
vandes Comptes Stadt in dese quartieren Eyn
lyck hoopen to Ercamen.

Wydraelsoo de Heimas van sesdorpmer
cinder gedwoonte voert voer gedraegen, soe
dimas der selver Sochten ontsloeten gedwe
en nimmer gedult wedder Sedgnadmen —
der soems mochten werden Markeert, gedruckt
de souden voordiens sesdorpmer mit al Rodeby
van haer Ampt ontsett to wesen, alsoo dyn
al ouer d'ordinancy Eyt gedicht heben, de —
sommige door ander Secretarien Sysser —
gnedich comen weren nemen, Jst gelyx doer
der predicanten Ede dat Sine Gy Eyn Ei: voor
gedragen, Staen op Gy Eyn Ei de dis wandt
Staets gedenken Sysser, soo ist dat Eyn Ei: ni —
plaetsen wandt ordt Stadts sesdorpmen —
Framdtlyck de Coopman sondt de Christ
de Emynghuis Wedekerende de Heeren —
Matthys Sleutmer Jonnes Jans de Rade
de Clerck Edmundt Adriaens Sot Raets
personen Steven dimt sesdorpen Anno 1561
Adriaen de Groot Coopman, Matthys —
de Mer Snyder Coopman, Jan Stoem —

Jan Dirrex van Leeda Notaris Rhoder
en Willem Willems.

Robbert Jans van Amsterdam Lambor
mede dat sijn broer Jacob Anno 1632
met landt en dooden acht Ghl. per maand Cleer
in sijn dienst sederdaert sederdien
van 6 tot 10 Ghl. per maand ingaende
Adij 8 Aug. 1632 —

Dus gy dan ingelijcx volcht —
Amboyna Int Casteel datum ut supra —

L. Cysels
1633
Evert Hulft
Cornelis Faber
W. D. Ruijre
Dito 1633 Reckninge
goijer
Briaen de Groot.
Kasteelschrijver
Schepen, schepe

Instructie voor Marten —
Gerrits adriaensz schip pd varende
op 't Jacht Sint Pieter, wesende mede
bij Pieter Jacobsz Hoogen, bordgnder.

Ten eersten sal Wert altijt expresselijck
bij 't Jacht Sint Pieter op ons kamen, daer-
voor de Admirael gedenken te houden, om de Jacht
mit te sonderen, daer naer te setten tot alle tijden,
als 't weder sal connen (: dwelck de Jacht sal
dat meden wederom tot ydereen tijt, wedersz —
etsa connen sullen mede gaen ende comen
onder onse wederlaten gezonden nadien
Manipus en de Koorde Admirael of sulke ge-
gestoffeerden, bidden der Compe sullen ydereen
onderz

Item sal sonder Consent ons voorweten, ydere
proeckt 't bij soldaet of 't bij matroos slaen ende
Cant niet gedwongen, 't weelck wij ze
op het hoogste sullen commandeeren, want
soo t' gebeurde dat dem yemant persoonlijck quame
te verongelucken, het bij soldaet of matroos
ydereen voor desen wederstaen sij de Gevan-
gen sal de wrantwoordinge bij ze moetz ydereen
wederz, der baten behoeftz goede Orders onder
gerecht te houden,

Item sullen tot alle tijden van de 18 soldaten —
bij ze op 't Jacht sijnde noch de Sergiant,
ydereen Maets onder 2 soldaten te ydereen —
om op de Sloep 10 soldaten tot alle tijden —
wanden matroos als de oeffeningen, sullen —
wederom Sergiandt met ze orders en voor-
weten onder dese ze pol commandeeren —

Item wanneer der yemant varende op de Sloep
Galeonsen andere Admirael van Oorlooge
en anders, wederom bij dese te gaen, op —
dat alles te voorsien met de ninsieden, mast-
bladen, ende weder van noode hebben, hier —

Op Maendagh den 17: October 1632

Rotterdam inden Jaere 1629 voor Bootsgesel in
Landt tgelonia Wesel mit 1 gyn recordye de Noro
adn genomen de Comp[e] noch twee achter de 2 Doe
gende Jaren voor Adel Roer 1 dienst mit
Wtbetalinge van 9 tot 12 [fl] p[r] maent in gaende
Ultimo Septembr 1633

Jacob de Huijge de Pottenaer Hadelem soldaet Widm
tyt ge expireert is wort de Noro adn genomen
de Comp[e] noch drij achter den volgende Jaren
met seven gualdyt 1 dienst gaende Wtbetalinge
van 9 tot 12 [fl] p[r] m[d] in gaende Ultimo 7bris 1633

Jan Harmensz van Hoorn voor hoge Loonde mede Jaer 1633
mede de Lodewijcx hier op Amboyna gecomen weder
mijn der Landt soldaet ge maeckt mede Wtbetalinge
van 5 tot 9 [fl] p[r] maent in gaende Ultimo 7bris 1633

Jan Cornelisz Wtdshaag soldaet mit Landt gecomen
mede Swaper van der Laen mede Jaer 1630
Wort nu de Noro adngenomen de Comp[e] noch
twee achter den volgende Jaren voor mede Hoor
1 dienst mede Wtbetalinge van 9 [fl] tot 12 [fl] p[r]
maent in gaende Als Boven

Jan Jden van Amsterdam Schotman mit Jacht
1629 mede Egmont mit Landt gecomen Wides tyt
ge de expirdert is Wort de Noro adngenomen de
Comp[e] noch drij achter den volgende Jaren voor
Boesschieter 1 dienst mede Wtbetalinge van 7 [fl]
tot 12 [fl] p[r] maent in gaende Als Boven.

Adolff Wolchers van Essen Schotsman mede Jacht
de Swaen 1630 mit Landt gecomen Wort de Noro
adngenomen de Comp[e] noch drij achter de 2 Vol-
gende Jaren voor Boesschieter 1 dienst mede Wtbetalinge
van 8 tot 12 [fl] p[r] maent in gaende Als Boven

Jan Andriesz van Amsterdam Schoolmeester
mit Jacht 1629 mede Egmont mit Landt gecomen
Wides tyt ge de expirdert is Wort de Noro
adngenomen de Comp[e] noch drij achter de 2
Volgende Jaren 1 dienst mede Wtbetalinge van 5
tot 9 [fl] in gaende Als Boven

Jan Jansen Smedt van Oldenbarg voor Schouppoop
in 't schip Koningsadler 1630 met landt gedoen
Wert de Noro adnyenomen de comp.ie die achte
volgende jaren voor Koopmanschepen mede
gebruyck van 6 tot 9 p.e maent negadus
Actum 30 Jan.ri 1633.

Govert Govertsz van Amsterdam Boots voor Schuit
met Bijnaemt 't Swijn gaet met groote
middel op de Schaloep de Son gedeckt met gebruyck
van 11 tot 13 p.e maent negadus Als Koning

Pieter Arnoudsz van Loyden Boots gesel Wert de Noro
Lantgenomen de comp.ie noch drij achte volgende
jaren voor Koopman te vaeren met gebruyck van 8.
tot 10 p.e maent negadus als Koning

Cornelis Gerritsz van Medenblick Boots voor Jonge
met Landt gedoen Wert de Noro adnygenomen
de comp.ie noch drij achte volgende jaren
met gebruyck van tot negadus
Als Koning

Jan Jansz Bondt van Stadt Idm voor Hoofman met
Landt gedoen, wert de Noro adnygenomen de
comp.ie noch drij achte volgende jaren met
Landt te vaeren voor Hoofman met gebruyck
van 5 tot 9 p.e negadus Als Koning

Cornelis Barentsz van Hamme uyt 't Jaer 1630
met 't Jacht Vrouwe Dirck met Landt gedoen
voor Koopman Loopt de Noro adnygenomen de
comp.ie noch drij achte volgende jaren voor
Schoutsman te vaeren met gebruyck van 6. tot
9 p.e maent negadus Actum Brielle Als Koning

Symon Claesz de Moor Schedam met 't Jaer
1630 met 't Noortwijck met Landt gedoen die alsij
ontrent 't Jaer al in dese stadt gebruyckt Wert
Oorlams gebruyck van 9 tot 16 p.e welcken gebruyck
met lagen sal gedruckt als de comp.ie sijn dienst
van doen sal hebben die dan weder een sijn vrouwe
Guetis van 9 p.e sal met 12 p.e negadus
gebruyck p.e maert 1633,

Arent Gerritsz van Asperde voor Hoofman de

Op dinsdagh den 15 aprilis Anno 1633 —

Heeft naer Vertreck der laste Jachten bij de E: Gouverneur in Rade 24 oclocx Middagh met de macht van 't casteel Batavia ende andere vaertuygen, (met uytsondering van die van Vlissingen, die noch niet gecomen waren) naer Jacatra gevaren, om aldaer de saecken aldaer te ordineren, ende te disponeren, soo tot conservatie van 't gene aldaer is, als tot ruyminge van de Engelsen, ende Bantammers, die aldaer noch sijn, ende voorts alles te doen, 't geene tot conservatie van de E: Compagnie, ende

Jan de Laurens uit quartier van Delft in de Chaloupe de Son met het schip de Leeuwerik uit Jaer 1632 uit Land gekomen, Oud ontrent 30 Jaer out Boots Gootsman gemaakt die voor schipper op gemelte Chaloupe gevaren Anno 1633 in maart ontrent 15 Juny 1633.

Lenaert Adriaen soon van Londen met Brunswijk Boer in den Jaere 1626 uit Land gekomen, Oud ontrent 30 Jaer uit Adelboer gemaakt, uit dat gedient Bij de Comp: noch 1 Jaer 13 dagen uit verbleven gevaren 1 tot 16 p: maand in gagie Ao: 6 September. 1633.

Willem Claes van Doesburgh soldaat uit dienst Lijf Expirirt is, voert de Noord aen genomen de Comp: met drij achtel den volgende Jaere voor Corporaal 1 dienst uit voer als Stuurman van 1 tot 12 p: maand in gagie 15 November 1633 —.

Hanskoe Claesz van Dortmondt schipper met het schip Noorwijck in den Jaere 1626 uit Land gekomen, Oud ontrent 30 Jaer uit de Noord aen genomen de Compagnie met drij achtel den volgende Jaere in de selve qualiteyt 1 dienst onder voer als Stuurman van 16 tot 20 gl: p: maand in gagie 15 Ghus 1633.

Maurits Jansz van Hoorn uit de Stadt van Hoorn in den Jaere 1632 voor Schipper uit Land gekomen die Ao: Jacht Monnikdam als Schuyt voor Hoogh Schout Iman gebruyckt voert de Baes Prins Jan Claesz Boots man op 't Jacht Schuyt gemaakt uit Dienst van 12 tot 16 gl: p: maand in gagie Ao: Vendemd 1633

Jacob Claesz van Monnikdam schipper uit het schip Zuytpolsz uit den Jaere 1632 uit Land gekomen die alhier dienst heeft op de Chaloupe de Maen voorgenaemt middelder tijt schipper gebruyckt, Oud Jaer 30 Jaer Comportement out Leeuwarder Diep — onder Cuyperman gemaakt die schipper op gemelte Chaloupe gevaren onder 't Jacht van Zon gl: maand in gagie 8 Ghus 1633.

Jacob (: Alias Abrahm) van Marcaldo Jongen Schoonder Mardrequidt, Oud ontrent 30 Jaer

Dus gedaen en: gerisolueert Amboyna
Int Casteel. Datum vt supra —.

L: Cysel 8
633
Evert Hülft
Gerard Westerman
Cornelis Faber
Adriaen de Groot.

Instructie voor den schipper van den schaloep de maye — der stadt van Hoorn —

Victualie.

Eerstelyck om de reyse spoedigh en soo veel moogelyck te vorderen, sal de schaloep tracteren onder zeyl te gaen, coerende recht nae Cabo Aguer omtrent. aldaer van Wat de Visch; alsoo 't schip spoedigst van daer als wee van hier sal kunnen nagekomen worden.

Wanneer de wee van Wat de verlaet, sal de Wat de adviseren hoe verre sy de reyse daer of ondertusschen anders advys sal verwachten, maer dat de schaloep de reyse voort in de Middellandsche zee door de straet van Gibraltar soodanigh spoedigh te vorderen.

Sullen de wee de schaloep niet door de straet van Gibraltar te seylen oft aldaer niet varen adviseren, maer de voorsz. straet om te keren door te stellen, ende sal de schaloep de wee volgen, als contrarie strominge die in straet veel plaets veroorsaken sullen met te verwachten, waer in dese zee oock medebrengt de reyse seer te vertoogen sal worden.

Wat aenbelangt de voorsz. fluit achterlaten oft wat voorts met te stellen, selfs sal sy onnoodigh te voorts schryven. Alleenlyck dat in nae voorsz. fluit, en sy sal doen dat sy fluit moet regulieren.

Tot het voorsz. van dese de reyse heeft sy de wee voor 2 maenden met so veel volck gesproviandeert, dat alles te voorsien voor ende niettegenstaende verwachten soude dat de provisien voor dien sy 't stercken sullen, ende de [illegible] van dese adviseerde [illegible]

Voort,

Dewijle de voorsz. voor d'Amonts van Gibraltar dat de schaloep wese verloren sy de bevel gehouden worden, omdat sy gedestineert: daer van te blijven, en dese van noode sy de wee te volgen.

Actum Amboyna Int Casteel Adij 18 9bris 1633

A. Greels
1633

Den donderdagh xxiij^en decembris 1633

Heeft Op gisteren door Capt. Hiddes alhier voorts
gesonden Jan Jansen Hodgaij [illegible] dat die
van Castel Rodrigo [illegible] Mauve in Castelbaza aldaer
vaardy verwaardt, die wederkomen dat de voorschreve
Luijden die van Castel Rodrigo en die van Choy Maria op-
Gudella patroun mosten [illegible] de handt
gedaen hebben, Waeruyt dese die van Castel Rodrigo tot
hunnder verschoonings in dat sij [illegible] door die van
Choy Maria Knodsen met de wapenen aen ende varen
waert, Ende dat die van Gudella patroun op haer
stranden sij [illegible] hadden gehadt waer
onder weder verdruyt hebben gedocht etc. Dat Castel
Rodrigo dat syn E^r waer tot verreddinge de brande
vreede bidden op dat de wapenen aen weder syde ne-
dergelecht mochten worden, onder belofte
van den Commissaris niet meer te gedencken, maer
den heer gehele vrijdom aen de Luijden, Nochtans
syn E^r die van den voorsz. Orderingen naijs van
samen met sijne Commissarissen: alsoo
de Swaert ende Calf de waer E^r Broers-
alvaer by ende met man t'Gronden vor hunder-
met langer den stadt voor gedocht en syn E^r uyt:
door verlof van Capt. Hiddes aen de burgers
vor schillen mochten ontfangen worden, Waer op
by syn E^r en die van Gronden, Groes voor
Moddus oost en voor waer Groenwerd voor-
dese by haer gelegen Kloosters aen te spreken
waer door sij de voorsz. tot vrijheyt gebracht
souden, Maer dat wij daerdoor Gelegenheyt
Hiddes den nedergelecht stadt gantsch niet
en verkorven, Belyeden dat sij door
het machen van verscheyden dijcken, dardoor
de stadt bij de gelegen te breken, bij welken
niet anders te stellen geschiet als dat sij
dadelijck wijders voort de Noordelantsche maeck
solden laten tomaken, Belyeden voort haer
voorder aldus fortificatie dese tijt op
Groenvoorwaert bij ons te maken, Alwaer sij

Item recht voor d'Ed. Mog. Heeren Bewindhebberen der Vereenichde Nederlantsche Geoctroyeerde Oostindische Compagnie ter eenre ende Manuel Caparza ter andere zijde, is gedaen ende gepasseert, dat Manuel Caparza voornoemt sal moeten betalen ende voldoen aen de voornoemde Heeren Bewindhebberen, ofte haren gemachtigden, de somme van vijftich duysent guldens, in vier termijnen, te weten, de eerste termijn van twaelf duysent guldens, binnen de tijt van ses weken, de tweede termijn van twaelf duysent guldens, binnen de tijt van drie maenden, de derde termijn van twaelf duysent guldens, binnen de tijt van ses maenden, ende de laetste termijn van veertien duysent guldens, binnen de tijt van negen maenden, alle naer de date deser, sonder eenige contradictie, ofte tegenseggen, ende dat alle de voornoemde termijnen, ende penningen, sullen moeten betaelt worden, in goede ende courante munte, ende gelt, alhier in Batavia, ende niet anders, op peene van executie, ende vervolgh, in alle 't gene de voornoemde Heeren Bewindhebberen, ofte haren gemachtigden, daer over sullen konnen ende moghen doen, ende ordineren, soo wel in als buyten rechten, sonder dat Manuel Caparza voornoemt, ofte yemant van sijnentwegen, daer teghen sal moghen doen, ofte ordineren, in eenigher manieren, directelijck, ofte indirectelijck, ende dat tot verseeckeringhe van de voornoemde somme van vijftich duysent guldens, sullen moeten gestelt worden, ende gegeven, de goederen, ende effecten, die Manuel Caparza voornoemt, ofte yemant van sijnentwegen, sullen moghen ontfangen, ende ter handen stellen, van de Heeren Commissarissen, ofte Coopluyden, van de Vloote, die nu ter tijt, ofte naermaels, in Batavia, sullen comen te arriveren, ende dat de voornoemde Heeren Commissarissen, ofte Coopluyden, van de voornoemde Vloote, die nu ter tijt, ofte naermaels, in Batavia, sullen comen te arriveren, sullen moeten ontfangen, ende ter handen stellen, van Manuel Caparza voornoemt, ofte yemant van sijnentwegen, alle de goederen, ende effecten, die Manuel Caparza voornoemt, ofte yemant van sijnentwegen, sullen moghen ontfangen, ende ter handen stellen, van de voornoemde Heeren Commissarissen, ofte Coopluyden, van de voornoemde

Provision ende Instructie voorden
Onder Coopman Schout ende Schepen
Raedt op het Comptoir Delft.

WE Albert de gode toe versicht en Sorch,
vrijdachvijt aende des Comp.ie mijdder tijden Schepen
ende Commandeur, Doen dadelijck Sorge dat alle
de Schepelijcke ende Onderhoorige die hen ende dese
Prijs vercocht en verhandelt werden.
Onder den ordinarij prijs en sal de ende alsdan
het selfde Schoon Gedurende tijdt verleden eedts door
verkoopen mach dinigh bij den Comptoire
Gewonden sal de. Desen Schepelijcke den
pachte en Schadelijcke die nae Cleijne
sonder om de alsoo dat verdacht te ontlasten,
Op het inmengen met de Schepen Coopmans
schilderijen sal de Schepelijcke Clerck te letten
dat deselve soo verre moogelijck inne de rocken
en het midden van den Schepe sonder
de gepaste last en order voor de comp.ie werden
Als de Schepen alsdan Gevaren sijn Schoonder
met goeden de Boots ende Schellen en verder sijn sal
de in goede disciplijne houden, Waerdoor sorge
dat de inwoonders door haer in goedtheijt ende
Vreughde mit de Schepen magt en verdrag, gelijck
haer ende sijn ontsaecken van claghe en verdrietelijckheijt
Ende alsoo bij tot noch toe mette Schepen
en Schepenen onder corlogh sijn Continuerende
dese Spraeche (maer Gerachte voor vallende) Schoon
leet op den tijdt der Comp.ie Logijs niet schijn
lijck te werden, soe sal de Schepen ende Schepen
goeds waerde te doen sonder en op het Schoonste
verde commandeur de rechte als nae het
Schoonste lijst te doen gaen, die ende
Schepenen des bij nacht met Logijs te
leiden ende, om alsoo des Comp.ie middel voor
alle ongeluck te voorsorgen.
Op het inmengen der Waeghe door Schepe sonder
linge ende, dat soo wijt eedts de Hollandt

[illegible] in Wtalmaz der stede wesen [illegible] aen
[illegible] groot misnoegen der ed[illegible] [illegible]
[illegible] comm[illegible].

Is [illegible] voorden [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Op Maendagh Adij 12 Xbris: Anno 633

Is geloodt per persoon van Laurens van Middelhoven voor desen Coopman opt Compt.r Sluijtors ende Abraham Paulusz bij hem Raden. Op't selfde versoeck Coopmans Kamps tot ander Coopman aen Compt.r gemaeckt is geaccordeert, in voegen dat Andries Pierants ondienst voor de compt.r geduyrende sijnen dienst opt' Comptoir voorsz. wedder te gaen Bruijcken. Ende dewijle den coopman Pieter Abrahamsz dese dach bij provisie is geaccordeert sijn plaetse te mogen bedienen tot dat Laurens de Geer wederom sijn Compt.r sal comen bedienen, soo het dat sijn E.: dese wonder Raden ende goetvinden sal. Voorts is geresolveert dat de voorsz. Coopman Jacques Op't Eijnde opt voorsz. Comptoir, ende de voorsz. Abraham Paulusz opt Comptoir tot Hoorn sal gaen, ende sijn E.: den Raedt gedient sijn sal. Den ouden Coopman Jan Pander voorsz. vant Compt.r Lariere tot Hoorn op bedanckinge van dese Comptoirs voorsz. te gaen Bruijcken, ende in dese plaetse van Cornelis van Hoboken den Coopman Adriaen de Geer voorsz. te versoecken aenneminge van't selfde Comptoir Lariere aen te nemen ende te bedienen, ende van't transport van den ouden Coopman voorsz. van dese Compt.r affscheyt te nemen ende dan dese Comptoir aen te nemen.

Item wort geresolveert dat de Oppercoopm.r Cornelis Stiel mede gedeputeert, voortaen alle maenden des Jaers op alle de Comptoiren de affslitinge sal doen, en alle de Coopluijden den Boeck perfect deijcken nae sijn. Alsoo verstaen wort dat voor de Grandeelen: Adriaen Coopluijden de Compt.r Medegesellen voor aen staende in steeden op't affslaen worden.

Voorder alsoo D.: Hendrick Sijs Hendricksz. Ordinaris des Heijlichs Evangeliums Leser, sijn domus tijt bedwaakt, door last van de Heeren Gouverneurs hier sijn bij gevoeght 1 Predicant Pader te Amboyna ende Gonderlinge Wt de Schroeve, om de selve in Gode Woord.

dagelicx te Assen op hoop ende dair door mede de
tyt ende wijle Godes tot voorplantinge vande
Christelijcke religie gebroeckt mochte worden, ende
voirt alle andere ghemeene middelen Godes
de selve tot propooneren, ende dienaers derselven te
bevorderen, Also oock voirt voirsien de timber
van huse Egyon naest onder recht synde, mede
middelertijt tegehoudt ende voor van Gabri voorts te
doen op voeghen, soo ist dat de selve tot hoogh sal
hadde oordeelt noch te nemen hoop de boer daer in
gebrocken noch te stoppen, sullen mede sonder groote
moeyten wandy voorsz. Alsdenemeloos de cam
ende stroidz en boom by synre noch gelegenheyt omme
duden en sal laten wast, Ende houdt de buren
aen synre erfenis de wandy raede dienaers vermeldt
van gaens, Ende sullen by synre de wandy raede
op synre verfoede gelden synde, sonder mede te doen
yemant van synen personen, hebben hem onder sullen
hoe gedaen gewerdigt van 8 ℔: tot 100 ℔ gr.
maeckt in maende p.to decembr 1633 ——.

Item dient Minaedt onder Barbier der voorsch. alsin
tot verstrijdt dagelijcks sal te doen gelijcks sonder cadt
de meester soone hebben te stoppen, en sal dagelijc
in synen Ampt sal nadelt ons cadt gebruycken, voirt de
te doen om den te ammuniren van 15: tot
20 ℔: p.r maend in maende p.to decembr 1633
Item van te beget van Andreas tot sijn te segen vande
Heer Gouverneur voor onder stabede met de selve
de Gratie Godes 1629 met cant gedenckwerdt
vermits synen goet comportemente in sijn dienst
Bande alsmede gemaeckt de verbeydt van 16 tot
20 ℔ p.r maend in maende p.to decembr 1633 ——

Dus gedaen gerecommandeert:
Actum ut supra ——

A. Cyssel 1633
Evert Hulft
Gerard Westermann
L. Crombouts
Cornelis Faber
W. D. Rimer
1634

Den donderdagh Hoy 15 Xbris 1633

Soo by vergadert de gedeputeerde vroedschap is den koopman Adriaen de Groot in plaetse van Claude Vroedt de Compe Lanois aen 't transporteren, om des Compe Oosterlincx tot des selfs behoef in voorsz Oude Caldadt te herstellen. Dat hebbende in den dienst de Groot's plaets vonden de heeren ouders Guarmoster Rodenburg ende andere personen ouders Guarmoster Rodenburg ende andere personen ouders Guarmoster Rodenburg ende andere personen

vs Hollt ontvangen [illegible] tot 4 ℔ per maent ende [illegible]
Actum 15 Octob 633.

Quibus gedaen geresolueert ende gearresteert dat
Amboyna ende Malacca dat Datum als voren

Cysat

633

Gerard Westerman.

Cornelis Faber

[illegible] goyen

Claen de Bode

Krombouts Secr.

Op Maendaegh Adÿ 19:e Octob: Anno 1633

Heeren opden 2:en stadt adres Oranjeguaÿ Collegie
geboÿen op hÿnen dinsdach tot 4 uÿren: Ommeval"
hier aen t'saltde tomorgone omtrÿ. dÿr wordt ons dmar
laeckt dat by" lidt weth nadt 4 uÿren Gaÿ vergaderen
te verwachten gadt sÿn soomdeÿls moet zÿen,
Soo ist dat op 17 deser den heer als oock de 3:
heeren van Leÿden den Oranjeguaÿ aenna
hadden moeten: alsnu aen t'saltde sÿn 4 weirs:
Die op hadden 4 secretaris alle de sÿne verd"
schaldt, Ommesÿn E: de Bie sÿgh daer de compa
de op sondach, de Calvesÿn E: de wandÿcke
nde Heeren alle de Oranjeguaÿs vant Calfve hoff
doen bedroopen, Alwaer de nader ordres sÿn
Collegie geboren" de drÿ heeren van Leÿden aff
4 gedraecht is, waerom en tot wat ÿnde staet
compt te handelen: de wedersÿ nadt langs
discoÿrs en t'samensprakes soo inn gaen
soo dat sÿ daerlien 4 gevaer worden den
Commerck van Langnatz sÿne stadt bouwen
Hamontsÿch dinsdachs Leÿden ende andere
voor en boodts alle den Lotaet Cantÿnen
van de Commer landen de voerders, waer
sÿ" en steeds onderstaen, Eÿntlÿch nadt
sÿnde sonder comms ontgaen: De Calve staet
van den en sÿne 4 Oranjeguaÿs dat 4
Lant verlet al sondags, Woensdags over
protesteÿs en dat sÿn E: op Leÿden 4 Gel
derlandts daervoor de Neder Lantsche staet
Orden sÿne 4 voordel werdt, den 20:en dito
Collegie 4 voorsÿdt werdt, dat sÿ
Collegie werdt laten maken, Dat sÿ
sÿ" lien" den voor alle sonder laeten en Alsdatse
Vilden 4 andere dinsdachs den 22:en dito
ens sonden moeten nae weert staen de Heeren
tot comer verder stant, Ondersoeck aenwe
gende dat by" Collegie geboren" der
des Compe onder-dadne de 3 van sÿne
staet Collecten nae 4 Oranjeguaÿ sonder
houdt, Tot wedersÿ Eÿndes presentÿrt me
ons Heeren in persoon in alle de Heeren
Neders" Jaghst Lieutenant tot Breeda en:
de 4 ano de Baden Landtdrÿ prins van

193

Actum Amboyna Int. Castell datum ut supra.

L. ☞ Sigilli

1633

Ouerdrugie

Provisionele Instructie voor
den Coopman Adriaen de Groot
omme d'administratie van
't comptoir Lovicq[ui] aen te
nemen.

Also by ons en onsen raede goedt ge-
vonden sijnde tot dadministratie der Compe
effecten in 't comptoir Lovicq[ui] mits des
vertreckende van den outdren coopman Jan vander
Voort te employeren soo sal de selve opcomen
uyt sprodiens 't gedurende sijn verblijf onder
't voorsichtich transport van sijn voorn[oemde] vander
voorts onder ndirs.

Eerstelijck sal hij dadmal opdracht worden alle de stuc-
ken bescheyden ende papieren sijnde onder de Comp[e]
middelen van Lovicq[ui] ende oock alle
debiten, dreadagh sorgen dat alle Actoorlijcke
schulden gheeffect en in 't gelt gebracht
worden ende overgh en vervreemt worden.

Onder den Ordinari prijs en sal de gront-
erven worden vercocht sonder expresse ordre
hiertoe van de Heeren Bewinthebberen, maer sullen
by het Comp[e] Erve blijven sal alle de schuy-
ren actoorlijck den pachters en 't gelagh onder
't nacht corff der stadt, om die also daer
van te ontlasten.

Also het immer dienen mocht het stadthuys Comp[e]
schuld in voorts de Principaelste Actens die
daer, dat dese selve soo veel mogelijcken in
't gheheel en in het maecken van dese Inven-
taris sonder inforderlijcke last der Heeren
voor gedaen worden.

Sullen de soldaten aldaer Guarnison houden
mits houdende de Poorten gesloten en Wacht
houden met goede discipline houden, draagt
sorgen dat d'inwoonders door haer in-
gedrongen ofte vrueghden met de schadelijcke
en wederspannige, opdat haer geen occasie
van klachten en worden gegeven.

Dus als voorseyt tot noch toe mit den Kinderen
en Adjuncta in der Boedelschen contenderinge
Dus aparent (: mach oock also voorvallende) staen
blyft op dmaer de Compte Logeis mit sijn
Kinder te werden toe doen als voorseyt is op 'Hoogh
Clerck ordinaris goede vrienden te doen
De Kinder alle nochtans de Absoluytie te
doen gaen, en een yeder van dese Kinderen by na
pro rata portie te admitteren, omme also de Compte
Logeis de middel voor alle ongelucken te
preserveren.

Item soo comt op Remonstrantie van de Kinderen
werden als Oeck te verstaen op dat dese Compte
middel den tijt der Regeeringe voorsz
in dese voorsz Landen soude moeten verstrecken
soo sal de Compte Logeis mit
Kinderen toegestaen worden hier van dat de
Heer Oyerdraadt Rekenende Volck nose sijen
Diener te Employeren.

Op het punct der naeder dienst by de Compte
gedaen dat soo wel tegen de Vollandts oder
Brabantse Diener worden gedaen als sonder
groot misnoegen der Ingesetenen soude connen
geschieden, dat de Heer Oyerdraadt
Oldenbarnevelt voor 1200 Gulden naegelaten 1000 goede
munte in Vollandts oder
Kinderen bedeelt is soo mit sins tot sijn voor
deel can dienen, Doch mochten sij soo
strickt daer aen niet binden dat de Kinderen
oock door sonder verachtinge, maer sullen sij naer
gelegentheyt des tijts moeten schicken.

De Kinderen pegen voor desen de meeste quantitijt
voor te geven, dat men het Kinderen in betalinge
nemen soo sij oder Cogghen zouden mit
Vollandts munte Brabants, sparens oder
Oldenbarnevelts aen stuck niet te doen.

Oder meer sonders soude gestadigt worden
Dementsraps de Kinderen onder houden, dat alsijt
Cijfraut op minder grootte cranck minderinge der
offerte Coomende, soo wel in stercte als
in reputatie van de Landtsnaturen sal kinnen
geschieden, doch dese alles met consent der Heeren
Staten sal moeten in de Authoriteyt daer van staen.

Den Dinsdagh Ady 27 Xbris An 1633

Is die nacht ordonnij dorch de soeticx Godt de
prouij is, t'Jacht Sonbuerg Vlooteck met 12 mit
soldaty is Huys voor Lodbos t'dorchcy, ende
brocht: Jacht ons 4 prallado gelijck achtet
is gedacht, dat Sr Hijn t'vlot gedreuen
Dadronde die vander Kadde t'Oldroden, en alda
mit dode comparuty den Grangnay Lie
chil Laborij de drij broe van Lodbar
met Jans de Grangnay Janna zijt mett
Anna de Jong gedreuen met hoere
soldaty dat sij sonder redt gedreuen Die reste
hadt met 40: soldaty tot die om Oldroden
gecontent dat bouck, Die Vlooten bij Sr
dirdie vanden Kadde goet gedraut is, ende met
Jacht met 16 stucken Huys ons de soldaty in
plaat gebracht als oock de Jacht Vlooten
Sonn daeran gedaen, en mede om andere in
Groonder daeran te scepen, Vanden reste
den ander coopman Andreas Segill de Haen
voordinas met 6 stucken, 4 pondert met
Vlaerdingen, en 40: soldaty met sonder
ende goedy en Jonij Vanden Amerstin op ende
Jacht Sijnde t'Oosters met het groot voorgende
so voort Jacht als t'Ghenaem Huys Vlaerdingen
Vlamendtsch noch voort Jacht 12 vadem
Cruijt Duijfsen mijnsgnats Loop des 20 stucken
Hollants lants, Voort Griaemsoon 4:
vadem Konijt Houder 8 voet Hollants lans
3 oft musquets Lodges Huijs Steen pistool
houd Crabbe 6 musquets Kompendraet, van
de soldaty, 17 Vlandt Granaten en dry com
mer ent voorts des Gecommit Jan Lodbon
re die voorsche goet gedreuen Lodbe onde
de soldaty tot boort 41 t'gedeuijten Vlaer
vent goddes forces t'dreuen, Dit sijn voorde
naer Sijn schrift dijcks Schetsen Lodbe
Schedijnden, Wij dese nacht mede goet gedreuen
die Luijtmondt de Vlaerders met 9 stucken
Sijnde Jacht op de Vlegnaem en Oudes
Schechers Vlaerder t'doen Amerchy, oock offt
de noot Vlerschen om onse soed ende landt
t'doen ostre Schepnijcken Vlaer als Vlaer

Magnificus dominus Edmundus Schrootz Iodocus

Hougi daneri gi risluddi Amboyna

Actum et datum ut supra

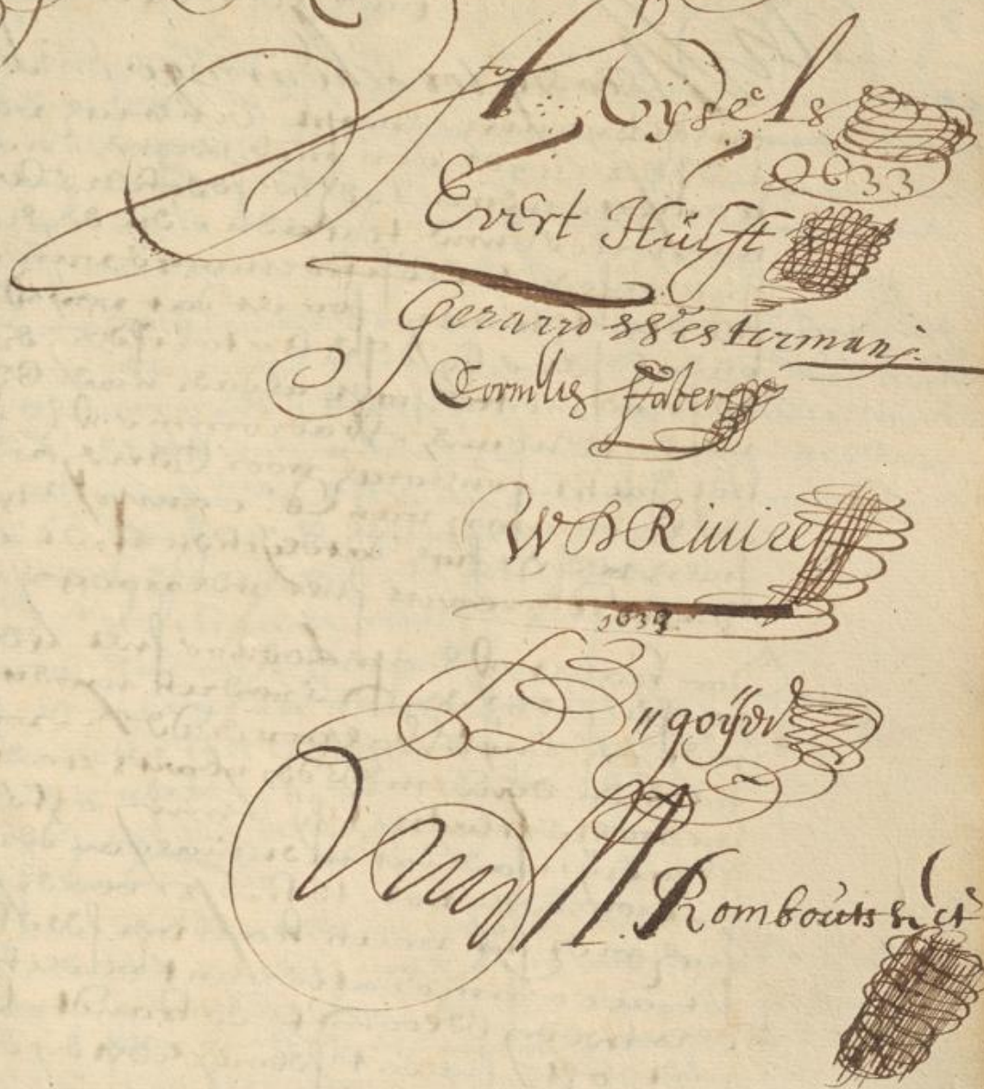

Provisionele Instructie voor
den Sergeant Jan Bosbouwer-
gaders voor Boot [illegible] Cuir-
l'Guarmsoen ende Dertinders
over de derde Loge.

Alsoo sy tot scheuringe en: krenckinge
ontrouwaerder, en opt Archeuis der voorsch: Loge
ende tgoet gerechtigheyts, mede die van
de andere negen Logen voorders Articulen
van wedde, mede te maken, en derhalven
Guarmsoen tot Afkeerminge van yeder
quaetsz te houden, soo ist dat wy Dr als hooft
onder ons by dese Autorisatie de stadt, en
de forest en toe sicht aldaer naer te sien
waere te nemen, Wadrommende. soo bidden
wy Jacht Sonborael voor Oeris, wtschedden-
en te maenen van de compe: ende barquiers
sullen voort. sus dat deselven niet en mede
Jacht Abrabants niet verrooden.

Soo haest de op Loetsoo sullen daervoren
voort. sullen dese wedreck wenden sijn om
met den Luyt: Walraven de Dreides (: die
tot dien eynde mede den waers waren) ende
en wat sy quaets sijn Cinnen ofte buyt ende
verdroy, in dat met malcanderen gedaen
sullen oordeelen wat te doen, waer inne de
sijne met sijn voeck haer verkort houden,
tot accommodatie van't wederdeel de nooden
ders hoon beoordt de handt te bieden tegen
niet ofte sullen te verspeelen by den rade
comen.

Dit Guarmsoen bestaet uyt een hoer
geweers te stellen, op 40 mannen waervan
de: Bo dat geyten sullen middernacht, en de
andere 20 sullen de: Boot den Luyt naer dat
sijne soudaten aldaer sal verraden hoon van-
stucken tot de grondt toe: Draedt goet
sorge dat de Prijs diet klein onder deselven
naer de Boot toe gebracht worden,
als sy in goede Luyt en Dwat sijn worden

ende, off dat door haer misbandelinge de
moey, tijt oorsaeck van klachte is ende.
Off het gebeurt dat eenige vreemde vlaem-
sche tot haer, dat sy niet onder hebben
van hooge of stadige dinge binnen te laten, ofte
te vercoopen voor dat sy dat eerst hebben
hooren sonde moey voor, en hebben voor allen
dese dese persoone dat elcke nacht drie uren van
sonder te straffen off aen ons te brengen inde
voorsiene correctie ende te sonde. Ende dat
inde de handel tot die dry nae Antwerpen.
Ende mede alle dinge whatsoe dat sy dat sy
yemandt mochte verbeuren, of dat een ander
hints voor vint, sullen alsdan hier
te kennen geven, sal. als van
der raet doselfs present en alsdan sijn in order
der Jan Boelbonjoor 8 dese
Maerten Gerrits vuijs schepene
Andries schelle oudt burgeman.
Jacob Jacobs Corpel
der stuijrman van Jacht Sodoreus.
Dese selve sullen voremeyt alle dese
dinge capitale ende ordre voor alle raet
te doen en de delinquant naer sijn verdiende
te straffen.
Ende op dat alle en yeder die door de buijt
beijen van de nacht tijt voor dese selve
wegen gebeden sijn, en sal de een niemandt
vreemt hier over sonde moegen voor te gaen
sich des nachts wandelende de gene die te
elcken ontdect en t verdrieghen, met de selve
in delicto en alle sijne gelijcke voor sijne
sich dese niet sal doen voor corper, sonder
de maer gemaect aen dry boven sal gestraft
worden, waervan de helft aen de officier
ende de andere helft aen de Overheijt
gestadicht sonde worden. Item schept de Admi
rijt oudtsdoens de oude Ordonnantie
ghemaect nieuwelijcks de Dato dese
staende, soo verre sy niet met de dese

[illegible]

Actum Amboyna [illegible] 30 Octob 1633.

[illegible]

Provisionele Instructie voor
den onderkoopman Jan van der Hoeven
om d'administratie van 't Comptoir
Hitodadan te nemen.

Soo by ons in Rade van onsen Raden
voorsz. by d.E. tot d'administratie
der Comptoirs affaire t'Hitodadan te Comptoir Hitodadan te
employeren, soo sal d.E. hun op stant en pos
diens derwaarts te dienen, de gehoorsaeme
straet poort wandelen onder de koopman S.t Laurens
van Middelburgh onderworpen.

Sal gedaen ende opgedragen worden d.E. de goede
ordre ende regt en forme hierinne onder de
compagnies middelen te brengen ende
te manteneren dienende voorts dat alle de gehoor
saeme gehoorsaemheyt en subalterne pligten
hier te lande, onder den ordinaris stock en
sal d.E. gedane (voor soo verre deselve de
ofte strijden tegen dese) door deese opgelegt.

Sal hier inne den voorsz. stant der Compa-
gnie voorsz. d.E. dienstelijcken behulpsaem te
wesen, dat dese soo veel mogelijck in ge-
ruste, en t'maeken van dien middelen
sonder dispuyt laet en ordre voorgedragen
worden,

Wanneer de bedarfs alsdan gelegentheyt houden sal
sal d.E. met den Jacht Sodoreas 10 naer
Sodoreas vaeren, en de rest derselver by de
behoorder, laet deselve alle nachten boven
in de redujt slaepen, ende deselve dagelijcks
wederom in de middelen te brengen.

Sal also voort met den Commandeur der
Sodoreas als mede in den voorbaet syn
continuerende als voorheen te doen ende
maer een van voorvallende swaerigheden
dienen d'Heeren Comp.ie kennis met sonder meer
ende te verwachten. Soo wordt d.E. ook toege-
laten te stadigen gelde waer het noodig sondt,
en voor redenen onder wat pretext het sy

soude moeten werden, by nacht binnen de haven de
Admiraliteyt, ende des morgens middags, en also voort
aen dagelijcks te proseederen.

Ende de voorsz. Heeren Gouverneur ende Raden
van Indien, hebben alsnu by haer in overweginge ge-
nomen de reputatie van 't Nederlandtsch natie
binnen Japara, doch dese Heeren verder-
verstaende, dat de Compagnie daer
door soude moeten lijden, alsoo voy
sijne wasdom niet waren, besonder, tot dien eynde
aen de Orangepiey Landtschmeester van der
Comen van Victor voorsz. schrijven ende
bevelen gesonden, dat hy sijne broeder Willem
Kemmis opden bodem, doch sonderlinge dat
't schip van Capt. Victor admiraelschip daer
toe tot dese, alsoo het tot der Compe. dienst
van noode is, noch altijt met rooken Victor
te seinden.

Ende alsoo de pretensien der Heeren Gouverneur
ende Raden van Indien, by nader
stricte ondersoecke aldaer bevonden niet bestaen
te connen, besloten de voorsz. Heeren Gouverneur
ende Raden van Indien, soo haest 't weer
van importantie worden sal, 't schip Oranien
ons te laden, met waren ende tot de
voorsz. plaetsen van Bengale ende Coromandel
Compe. dienst naer te senden, de Heeren
voorsz. Heeren noch de oude ordre in 't voorvallen
desselfs te observeren, ende desen voorts
tot redres toe, met den eersten gelegentheyt
voorsz. Heeren Gouverneur ende Raden van
Indien advertentie te doen.

Actum Amboyna int Casteel Victory 30 Augusti 1627.

A. Cijsel
33

Op Maendagh Adÿ 16 January 1634

Also op 14 deser sÿnde sater daegs des savonts ontrent
thien ÿ a 10: myrt aegin met Wm Corneliss vandry Magios
voorsaltere is gearriveert den persoon van Diedlooff
Gerrits onder coopman op Larnaka, met Bredy sÿn
Oheit Christ Lackeman de wellecke op 21 gbris: passada
door den Connick in Larnaka met sÿn sÿnen groots
Jadaga met des Corsicor van sÿn Magios
tÿdverdrÿf is: met de wellecke op boden is ÿ
arriveert en aldaer met sÿn Excellentie ÿdanckbre
tot dien ÿnde ommes aen sÿn indes quartier soo
dadelÿck sÿn Excellentie en andere te stellen aen met des Ed:
Commissaris raden Thomas de Ed: Gouverneur
Lodewÿck sÿn en des Presidents Otto sÿn Connick
in Larnaka, Adsloothe Godt gedroude dat vast ÿdaer en
Oders sÿn schuldige denvoorts sÿnen Excellentie Jadaga met
de comste Last herwaerts aen, bidden Excellentie ÿnegst
de Authoriteÿt ommes de Cinnelaer Lodewÿck sÿn
Latto van Lissele te laeten de selve met naer
Larnaka te worden, Cinnelaer Jacobÿ van Body
tenden te op Lissele met des selfs plaets
voordes Connick oppe stelt hoewel onder
stelt quartiers te stellen. Mits gaders aller
des Connick ongedoen soude Dienaders en onder
Dienÿ de wellecke haer Excellentie den Connick Last
soo groot Leick int aenbouwen der Armendemey
Moskee der nacyden tot indechdelÿck schade der
Moskee van de Gemeene Comps: inde so gewaer
schouwen wierden door den voorloop tusschen
den Predicant ende stadt en des Connick onder
dan sÿ adres stadig de plaets Oft hooge
te stellen en als de Larnaka Ed: des
ondertus met trein nae Larnaka Ed: en
Houde aldaer bÿ haeren Connick Ed: drank hoogh
Soo is dat op gisteren des nae middags des Commen
Broet sÿn Ed: Dÿnste Cranelaer bÿ sÿn Ed: en
Schaut getrocken met sÿn Excellentie Ed: beoorlofft
Smanadien te reysen, Met alle Ed: hoogelÿ
Solemnitÿt tot des Ed: hoogh Schÿns toe
Gaeten, Doch becleet door sÿn Ed: in persoone in

Instructie ende Credentie voor
de gesanten by de Commissarissen
de wedelieden der coopman
tot Londen — Item voor
Commissaris Antgony van Stalle
tot verrichtinge gelijcke saecken nade
ongenaden des Conincx met
„ratens synre gewoonten [illegible] met
gedane waernaer hem voorder in alle
voorvallen te dragen.

Eerstelick sall den gesanten [illegible] aendienen
dat wij hen niet en connen verbergen van synre Conincklijcker
Majesteyt onsen Genadigen Heere ontbloot te syne van sijne
dienaers ons noodigh dunct met naedencken den Conincklijcken
voorsienen dat is Gemeene Lantrecht, dat hij
hem tijdelick stant gedient van Luttelen Schult
die dat het geval verstaet, dese nae volgende
tot maintenue van des Conincx gelaet, soe ons
geen gedient gedreigt, die door ons des Conincx
gedechtenisse uyt te dragen.

Item dat ons den verloopen Spaenschen ongelucke
la tornante gestadet voort [illegible] van sulcke dat sij noch Conincklijcken
[illegible] gesanten komen gelooft.

Item ons voer verloopen van Londen de sorgh
sorgh, Namentlick paetty Labo de ander sonder
voordachtige predestinatie komen sij niet voer
staen tot schuyt nader oe voert te komen —
ende voer dese voorsichtige noch synre Edelen —
wandel Heer Gendrade en Hoech Broens —

Item dat alle verdrendelinge die men onderwerpt
op Oeram sijn gerechtigh oen coop gewat moetlick
wesen, Namentlick de gene die noch schuyt
Jonckheyt hebben de door Manengiendens
van Raedes of tot die oirs wandel —
Emdaers hier sijne gebeden.

Item dat voer die als die dat sij in nader hoeffelicke
willen comen die [illegible] alle oirs gewan gen van —
Wady wedrom wellen hoffen dat op sij des Conincx
onder daen ooch silentlick volen.

Dat den sadaga onder geschreven stilswoords doe stuck
der t' kennis dat Capit. Hiddes Edzes ons admi
Emilaga brocht de resolutie, Ende omme dat voor
schreven geschut niet en wordt gebracht, soo
sadaga geslooten wort, Soo ist dat aen de
middel sadaga der stont den commissaris be
willen toe en op te sullen sal etc., op dat all
sulcken geschut den Comick mach ter hand
middel salen strecken. Also ons des noots sijnde
Gheyck gebleck is voor de Compr. wandr sadaga, dat
voij Cip eyc de borry en d'Oranie prijs van
Lodewijck voij gedruckt hebben, recht wandt
Comick in Larwart hebben, welck maintenue
behoorlijcke Alliet onder met de Compr. bedaet
met Claus den Jacht hebben bij gedaegt.

Voorder de commandeur d'E. ander Groote sadaga
met cantie en bedet te verstaen de dispuicte
van Arent en door den Maccabeer mit buteren
geweld gedaen, Namens hijen t' eyghen verclaren
en t' gedloopen, alle de redenen redelijcx eraen
het gesonden des Comicx redelijck alwaer mer
dats van meer als 300 daelders bedragen mogten
wijcken met sijn macht op gebroeck rechtsoeck,
soo dat voij ordentaen edmede sadaga, dewijle
Maccabeer Maldijck en sijn Jonge vrunde
cuerts bescheyden te syn door ons mede selve
als oppenbaerde vijanden advijs te slaen en de
den Comick voor sijne geleydsschaden onder te
breugen:

Hierop also den sadaga op ons sijde Ernstelijck
versocht hebben dat voij doen den Capitaloupe sonder
weilen verloren, alsoo sijn Corroeur door dat aen
dringe redelijck soude verbracht worden, soo
welck onderlaet is, tweelck bedroch bij ons de
dry maent is tot desen dach, waer voor d'E. ge
commandeur weder voorsz. bedraegen en dat
ons dese soo haest moge dijen is verder
gedomt worden alsoodanich hier mede gedaen
worden en oock van alle dese den

Ende d'overste mr Joan voordraght dese lyst is dat
W: tusschen Codro: Manipo te declareren [illegible]
anders gelaten onder de gedaene voorwaerden
Comuck met Carnadata wede d'selve wederinne
ende brandelaers niet te verschryven. Voert
dien volgende wede de predikanten alhier doordat
voor dese [illegible] aen te nemen ofte te voorengaende
wederinne sich de meerder part soude connen
mits getrouwen bescheyt wandy wederinne de
selve te ordineren. Dese
voorgaende soo d'selve niet in eedde
gesocht worden tot onse behoudt
alsoo wede dat den Comuck beroert dese niet
mede dat hy voor dit monsoen daer toe gedreghen
is die beyden ons daer aen niet te binden

Voorder voert W.E. ordre ommandere voorschryven
te volgen en niet te fursiens met Enden maer
mogelyck te sende met het wederinne dat W:
sal genoodt door W: gesonden tot onderhoudinge. Ende soo den dagen bij W: is niet kom
tot wederinne dese synde tonge de selve
ende soo daer mede bij gesonden niet ons
dadelick alwaer met de Chaloupe
Adnis sonder

Actum Amboyna 1 Hoy 16 Jan
1634

[illegible]
1634

Op donderdagh Anno 26 January 1634

Alsoo op gisteren verscheen meijnde de Raden van Lodijck aen de Borgemr. van Loosduijnen de Raden van Lodijck aen de Borgemr. van Loosduijnen de Raden van Lodijck aen de Borgemr. van Loosduijnen

Vlere der Aranghady" salvoor dry adnat dpresentors
om dat mdts de Heeren tdroegen, Doch is goets
ydwoons Gunns decreteren, Vt de Eylant de Vlie t
Noordiep by" dewedreck tdebaten, den Capt Govert
Wttterman mdt de Aranghady" van Bat mourey
dreeghts tdelen, die mdt dselve soo spoedich
mogelyck sal wedtr by" syn E. voor loods sal wdr
voeren, die voort bdm mdts Advaet den Fiscaal
van Hollandt adnde van Zeemdant Martinus
en Amorey" tdelen dselve tdebaten mdt bevel
wadtmyer soobaedt mogelyck by" de Heeren
Edr gedoen mede dese plaetse tdreselyn.

Dus gedaen ge" Goeree den 6 en gearresteert
Amboyna Int Casteel Datum vt supra

Cyfelis
1634

Evert Hulft

Gezard Westermans

Cornelis Faber

Adr Cristiaens

Govert

Rombouts Secrs

Instructie voor den Capt.
Gerard Woesdman
van Cassel
Oma. Alias
Ommes de Corroc
Vlaenderen

Hij wil bewijsen volgens onse genomen
resolutien op dowdracht en vrijdach passado hij
voorstaet dienvolgende goet ende recht
mogelick is nae Vlaenderen Omme te
al waer dat de rooten Corroc
setten en den Corrent
ons mit dese
redt wesen bat op de
hilex mogelicke middelen
nae dattо dese most
Oma compt
sal
van Stadthoos
oock
Vlaenderen
het
als voort
hij op Honoroa
mad
lijf
van Robbt
Omas
attrapeert
wederom
van de
Vlaenderen
Vlaenderen
Vlaenderen

Soo dr̃ van Cayẽ bobo tot gdn gdvoorwerck Comen
sulck doet nÿt dr̃ van Camariõ sult comen
vdestad soo salde. Bad mdr̃ gels vÿandt aen
kalty en in passant alls as Dedtuch doy —

Soo patty̋rady̋ mdt nadr Sanlauws en st dienr
by̋ dr̃ wacht gdsondt om den Comuch mit alle
synvolck at 1 t9 prest en dr̃ noodruchtz —
Camariõ dendt 1 vrder stÿns om boord mdt gom
en Sammdt tobit liabers mvoat wodrz dat
ons voorendmdt sulck den dagen, alzvoadr oock hÿ
dr̃ vp dreck sullz bosch soude. Idr̃ Gon dienr bindt
Cumpt.

Dt sal den Coopman Sint boorn dienny 1 d vaar
Godts soen 1 dreadrz vp dgons d'comen, dr̃ Godt
van Hatti bauwen Rathum dtt' op dat nidr bradt
tzvoadr schoonst in oyden wordz.

Sint boorn sal dr̃ van dorrecht dn; —
Conwada op Hza dienny 1 dsindt dr̃ bade ad
dagen, dat ons volck vp dromen dun, o
dat sek gdnoot sadekt sal vp dez ander pridde
1 dr̃ dreÿchez. Idm dat vÿ̋ dentlick vaer
ont vouw bescheÿen en sÿ̋ lidtet den Coninck
den bades dreÿnden sonder dan d' oorlogh
van 3 of 4: vaertuygen dt bady gdreck
1 iaz tdr ontloopen, en door bade gdroot
vordz, vdeck doen sÿ̋ vpde gdoorden moez
den quaet dÿnd' ndmy sce, dr̃ ons nidt sah,
gdr 1 dr̃ dreadrz stadt.

Dr̃ van Oma sict gdaetrden Coninck van
Hattonwa adn 1 d seyerds dat ons volck van
vÿ̋ vdr om sint soo nidt dat vÿ̋ dt sullz
Coms bades desoom dr̃ lan gdr mdt bade
Stockholmaegtus Loogens gdraÿt vdez
vdd.

Wam de vdt vands Ÿland den ondest dekt
sict dt vdeydey̋ van Coninck dÿ̋ adnoden dudr
bade adnvaerden dat sÿ̋ Sato Haloő tot gd
hoofsadnhdey̋t doen rdsoerdez en den prins
van Hollant voor bady Idr Erkedmy offt
dat sÿ̋ rdekedmez moegden madeken mit voch
mdr Edwoudt gt den reist en sullz

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

hebben en wij alles sullen verdolligen wat by in den
ontrent bader gedaen is.

Wt. sal voorts dragen dat de Commissarissen de Broederlijck en
manschyn in den stadt staen op dat de saken door
oorsaecken dat tot dato de soldaten niet gedurende dien
geschiet is,

Wat belangt de soldaten by de Lyflanders daerna
het voorsz de meyninge als boven is en dien
komen sullen dat voorts gedragen sullen dat
ons swaerder op de geboden komen en niemant
van de soldaten verhaeten.

Voorden dragt van Hollen Heyr komt
dat tonder soldaten gelicht sullen, also by dat
tot wederstekens der geboden niemant van
hyms vreundt hanboven laden komt.

Den practize van Vlissingen het gaen lammen,
laniss de Mackridegnio Amazy sullen om dat
met de Commissarissen by de stadt te doen com.

Dit alles hier voren gemelt wort den
Raedt siet voedigen om by myn voor Lodzwijck te
komen op de plaetse daer sy het gelegen
gedenken siet dat ick met de stadt sal.

Actum Amsterdam den 28. Jan:
1634.

L. Cysel
1634

Provisionele Instructie voor
de vandrager Jan Outgerts gaende
met de Commissen van Outmoni"
Willebr. Lammblaus en Hes Mis
wadrwaert uit Crim" te waadrwaert
sijn sal hebben tusschen ——

Also wij eckerlick berichtet sijn dat
de magt Commissen van de Crimsche Tartaren
aen sijn die wade ontrent de Ry" Lands in Zuidt
Hoorn, dwedersch sog vrij verstaen al geduijt
op Haija 7: en op Lammblain 4 personen, elcx
boven
Soo wedert dit dienst elcx bedagen mit de Commis
sarissen, Lammblain en Hes de Crim" en in Zuid
onder sin wedder t'Hoorn. En alles dwijl t'doen
ommme t'overdrengen wegen des Crimsche Commis
saris wade ont boort, Alleen verstaende dat Capt
Hoorn soo spoedich moyelick is ladden vedt,

Op de stranden van Latt Haloon sull voor als voren
gedane Zeedtstrijt door ons noch ladden gehouden
alwaer dij godt wind, noch voor tij sijn t'samen
De Commissen op Cima waddijen wolfonds soecken
mogen mit ons in de Cim met de Cim
de Commissen der stadt voor schreven met
wadrwaert boort, en soo verdempt dat
des Crimsche Commissen wedder om t'Krijgen
sijn, sal de Capt tijdelick Camen dit Lich
ent boort, om alsoo ons te machten t'doen

Soo de Capt ont moet sull hem gen schrijven
dat ons den Coopman Ent Hoorn schrijft
voor dat Raija Lammitsen nu ontlaven sijn
onder dadingh gedroodt den van Laij Haij"
Lamma, Seylmatz, Brat" Kray" soo
Convino Jordi, Soo de Coopen, dewelck
voor desen onder den Crimsche Commissen
der Balie des Capt: daer op t'selve staet
om sijn daer nae t'vergelden.

Voorts also ons door [illegible] Gouverneur
[illegible] dat de Bodij van de Borgt
[illegible] die van Mattibai [illegible] Borgt Boeij daer in
Sacrowie Bos op [illegible] [illegible]
[illegible] die van Schilauwe [illegible] [illegible]
[illegible] mede [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Instructie voor den Edelgestr.
Jan Snijbroot wad. raedt ende
[illegible] gedeputeerdt des Edelen
[illegible] Heeren Staten —

Soo wij tot afbreuck onser aengemeender
bryanden nadien dese Marcquisaet, Maerdyck en
ander[illegible] bedencken, gedisponeert [illegible]
dese stadt [illegible] Maen tot wederstandinge en afkee-
ringe van [illegible] Luytenant [illegible] gedeputeert, en
alsdan opgaende [illegible] qualificatien hier soo-
veel als dat [illegible] weder en went [illegible] tot-
laatste [illegible] onder syne [illegible] en alsdan [illegible]
naerder [illegible] plaetse [illegible]

Van den wederstandende sal de Synne Godes eerst
naer het Eylandt Mampes gaen en [illegible]
cont ende [illegible] gelijck [illegible] den Luytenant [illegible]
met de Schalonse [illegible] Jacht [illegible]
al dare mocht [illegible] tot dien eynde [illegible]
sal dare [illegible] tijt [illegible] ende [illegible]
gedeytelijck den [illegible] dese [illegible]
[illegible] aen [illegible]

Den [illegible] van Mampes sal de [illegible]
delick [illegible] dat [illegible] ende [illegible]
mede ook met [illegible] [illegible]
sal de [illegible] van [illegible]
[illegible] ende [illegible]
offe [illegible] nocht [illegible] [illegible]
[illegible] (: inder [illegible] :) ende [illegible]
[illegible] [illegible]

Soecker [illegible] Andries Mallapoy [illegible]
aenbrengh [illegible] [illegible] [illegible]
de Maccadades [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

Dese 6 Heeren nach geordineert hebt dennes ahn den
Rhe Heren, die tot dien Eynde Ed. mede verordineert

Den Luytnant Andries op of [illegible] ontrent
Maerten middernachts, soe Ed. van daer nae Hoe
nacht Andries Hedyoli oock stracks in daerby
Ed. comen soe verwachten, en alsdan Hee
Heft met macht ander oock voorsz die Ed. Heeren
nae syn mede gaen en Heeren en nae der Adry
Hoenderen.

Alle Ed. opgemelde volck Heestadigt in Al-
manck hebben voor den avont sonnadt Hoe-
sontag genoot Heen mede syn Hoe suls
met Heb Heeren, Heere boven Ed. noch voor
den avont nacht van alle naelsyt geweert,
andere dreadgen soe Heben verstandt
ofte die Unsen wedder comen, alsdan van
Heboorlycke Heeren den Rekeninge gedaen Heeft
doch van den Avont soe Ed. Heboorlycke avontsz
nadmentlich den Hoe [illegible] dages
ahn yder man laet Heen.

Tot Lemeken avont voort verkoopen dat op
Dayck ahn wis in soe ontbieden, tot welcke
Eynde den Luytnant Andries Hee Heeren is mede
gegeven den Ed. geschrefte van Sant Claspes.
Bey den Asyn Hesch.

Den maendt medesoch den Hoenders die nicht
tamen Avoch Heestedet in Hee wedden die Hee
Galey waeren voor die sloep dat den die Jacht
Hoboren, waeren hier niemens dreadgt soe dat
Hese niemens noch Hee Galey waeren ingeschepen,
hier aen den Luytnant Heboorlich duden
en Heschedt dese Hebben onder geschreven.

Den 7 Heeren Hoenderen in Zee ontmoet duden
soe Ed. Hese mede Heelicht waeren dat den
Hutern nacht doen Ed. schoten (: et mogelyck :) tot
onderdinc conetenen, die selfs Heen Hese
Raet Heeren van Amoth Hespoken voor oogen

Den dyss dagh. Hoy 21ste Marty Anno 1631—

Alsoo Syn Ed: op Gisteren t'voren (door den Graue van
Laurne) hadt doen verhaelen Dat sodanige wort Vast d'en
Stercker by dmyeldeomb soldaeten dat op Graue S:
Marie wedue Joncker Iwan Marcelis waer sy dan
y deomb dien volgens d'E: H: Gouverneur alle de
Graue van Laurne's want (aen de Stadt) d'eyghendt
(aesoo mit baders coercoren) hier laten dien eyden
voordien; wa dit sy om yder na dien te bedyden
verstercken, ydmdreken op Gisteren d'y dmiddel Vast
om de voorsch wandt te hebben door Syn Ed: Last ende Bevel
Graue van dy deomb is y stronder Hoet Breden
den baden de deomb hydinge van de Joncker wo
y de bouwen dat by noodigh y dacht sy voor sch dinge
wa dt sy y mit de y stadt en Hoogen Landen dienst
nyt stel de sy dat sodanen, omme ons soo t moedelick
waer mede te verhalen van de selve Edmaeten, tot verdelen
Eynde ouck d'E: H: Gouverneur om de saeken voor te
verrichten soo d'E: Jn persoon begeert mit 1 gaen
en de selve plaet van de saeken, Onderstelen de Graue
graue's in aller Ernst aen gemaent om dat soo d'E:
voorsch en Blaet dat alle de coroocoy de voye alt
sadm'r van baden de forma ontbeert Syn de selve voor
10 datten mit dat ton moroco te drincken, Doch aesoom
te deen van bin's gewedert waeren, die door de
Comp: de stroppen die alle daegh verbracht
worden voor stadt te der tocht op te houden waer,
stadt daer tod dient mit altyt y de ndez,
E: H: vinde dat d'E: H: Gouverneur sine stercke
mit ontsagh voldde mede gaen, hebben sy dien
den daer tod verstaen, Onder tusschen of sie
sy mogh daer nae compt den Hoofd van
stadt tod mit bedragh de Burgers van den dreyant
Jan Roesbouwer Luytenant op Lodewyc de voorsch
Adriaen Boot daer van sy den persoon
Comdie van Compagnie van stadt Gouden dat 20:
te Joncker voorsch voorsch 10: Op den dagh den
10 de op Maeyen Laden voorsch voorsch,
Onder stelen d'E: H: Gouverneur alle de Graue:
ve der Burg Hoet doen comen en de
stont die regen Hoofd doen vergadert al
voorsch d'voorsch Syn Ed: voor

[illegible]

Actum dato ut supra.

Op dinsdagh des na Middags 21 Martij 160

Compte stadt te Voorlich, die noodich sal wesen, tot
verdere Eijnde voort opsijn ende compareren de Oraen-
sal dodie verdadert en daer dese Articulen voor-
leesen, als mede dat alle de ouvoeren met de
Eijlanden te Vlaerdingen opstaende ende
ommede Articulen ende te voren de verdere
weamen die alle voer verscreven sullen worden, hand-
elende nade Eijlande staende verwaghen te
worden, voorts tot verdere gemeene van dien
Lode ofte goet te doene. Den gemeede sabel op
pregen Avont sonder langer dat te verwijlen de
voorsecrete dienaen sijn. Actum Middelburch
Middelgio et anno 1605 present de
heeren Amptmeester van Vorsoort Burgemeesters
Schepenen ende Raden der voorsijde
stede ende in alle te vollen in presente Heeren
Heeren, den voorsijden Heere Vlaerdingen
Vlaerdingen, Ende Vlaerdingen
Vlaerdingen.

Voorts alsoo de Heeren van Vlissingen
Eerstelijck verscheen dat de Jaerdagen van Sinckel
merckten te verlegen waren, waer door alle de
in voorsijden staende sullen Vlissingen
te voren leesen en verstaen, ende dan naer dat de Vlissingen
haer Vlissingen te stellen verstaen, soo sal Vlissingen
sijn den Raedt inde voorsijde daerinne
te doen en te verladen dienst.

Waer op voort te voren is dat men de gemelte
Jaerdagen van Sinckel voegen soude verscheen de
voorsijden van Vlissingen sal Vlissingen
de gemelte mede te voren, den advijse dat
voor Vlissingen Capt: Vlissingen persoonlijck daer
niet en soude, en dit provisie tot verdere voegen
te doen, niet te doen staende de voorsijden Sinckel
tot voorts andere Eijlanden by ons is ende te voren
en ontboest, als oock de voorsijden

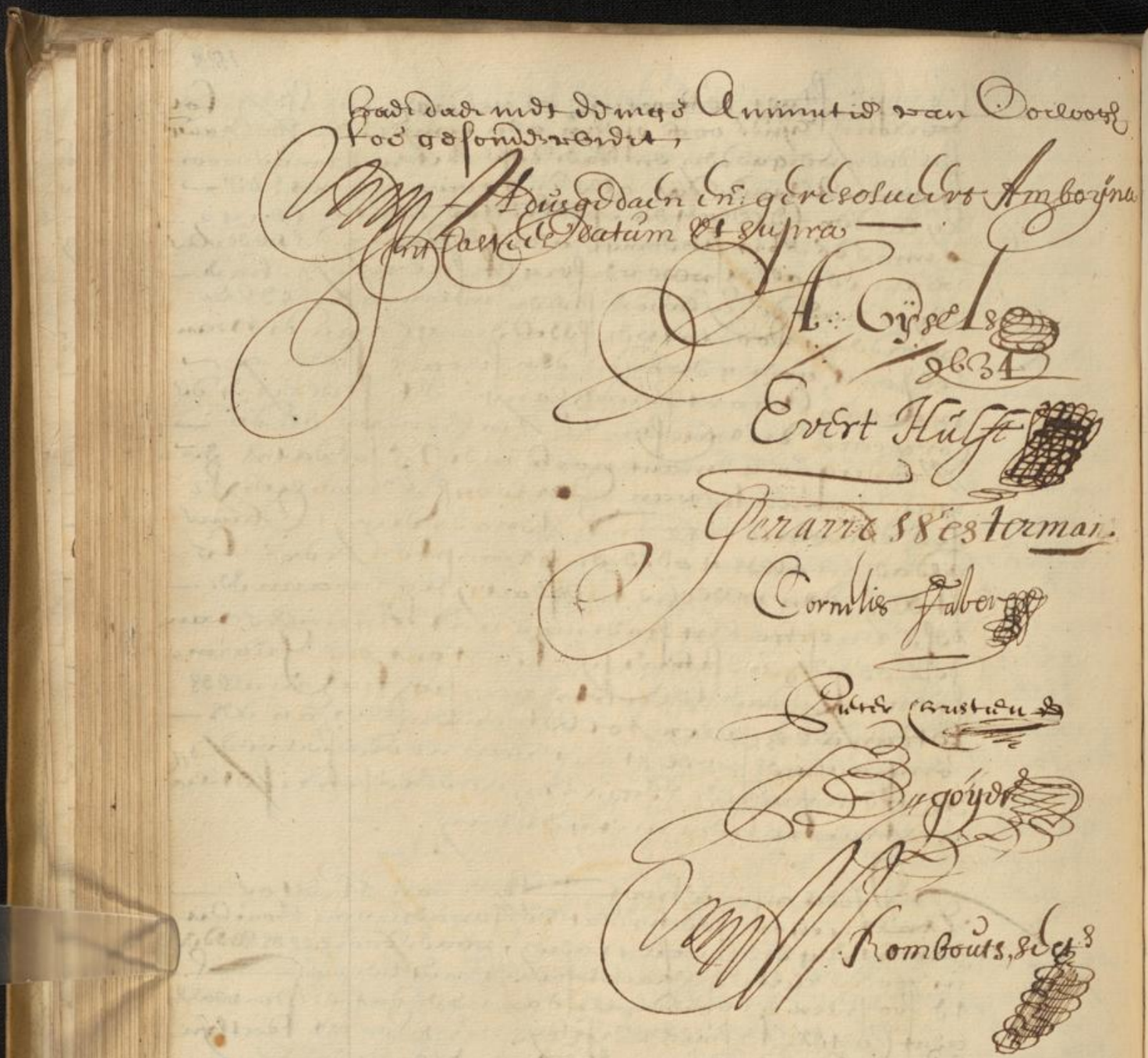

Provisionele Instructie voor den
fiscael Cornelis Labbe ende d'Assessr
met de groote Vergaderinge, hooghen
in Maestricht voor Lodrot
Anthoni wt Padinad ende Joel
Hoeden, 1 Decembris

Also ons opgesteirn van verscheyden
persoonen gebracht wordt dat ons edele
Heeren by" dese van Luijdelen ende den Capte Stidlou
ende Ritsmeesters in Oesloot ende
Overlaet van des Coninx dienst tavernaet ende bur-
gen opt Stichtsche Brancgraefschap voor Sold
den ende Tolderij, welcke binnen 14 dagen sonder
enige stercke, mede van dese voorsz 10 duysent ruy-
ters, des Comptes Lodewijc opstaende
ende 10 duysent voeten, ende dese van Luijdelen
ende Stidlou ende Ritsmeesters voorsz strecken op
Loosen, als voorsz is ende dagelicks sonder
ophouden in dese landen komen, by ons in den Raede ende
ende besonder als mede den gemelten Commissaris
dese saecke is, ende dat de ordenancie voort van
de gelde sonder langer uytstel tot
ende Ritsmeesters voorsz, soo voort als
op Carnaval uytgeruckt sullen zijn soo voet-
ende ruyterije mogelick is ende Loosen voort kan
comen, ende nochtans niet voort dan
Oirlof aen doende den Coopman ende Bruyn
aen Boort ombidden aen den vrant voor-
schreven opdracht doen ende de gelde soo
voor des Comptes Louwijs van Aroort
als de ommanderij.

Ingeval ons Heeren dat den Cuijc die Heeren
ende de drij Hoofden van Loosen mede
in dese Ritsmeesters vergaderinge willen hebben
willen Christoffel als ons macht van Loosen
opsichters, dese selve onder den gedeputeerden
Commissaris doen onder ons aen, die ons Heeren dadinge
voor stedden verwachten ons Christoffel opgemelte
de voorschreven onder schrijven

den Bestandes hÿr omme hadde schadens stucken met
woorden te staen dan wel strecken mocht, en soo wÿ dan
van gods bedwartinghe hadden te verwachten
ons te nemen wel stichten mochten.

Voorts dunckt ons dienstich te wesen dat
Commandeur Hurwitz door dese voorslach
te voren hoedes hertiadinge en brooi nemmer
stadt te en Lubeck te doen, laet sulcke
schadelijcke saecken verstorven, dat hem dan
nader ooch macht hebben te helpen.

Wÿ Oelaers de gedeputeerde sÿn oock
voordese gedient is, mallen voor sÿghe te
handelen, en onder t'voorslach godde ordre te geven
den Secretaris te Oelaers sÿn voorslach int fort bÿ
malcanderen te houden, en de presentelijcke advis
vedatie op hÿ Graef te verwachten bidden hare
Hoogh: gelieven den anderen dach te prefigeren bÿ
Ghenaedigen te beÿden, op dat ons dan advis
gedisponeert tot de somme.

Voorts op Lodewÿck advertentie, dat met de
voorsch: Franciquaÿ geexpireerde het beleÿden, dat
verneemt wat dat gelegen is, soe de
ons dat van deser Maboelÿ Graef te praeuse
onder stadthouder te stont te delibereren toe te senden op
dat voÿ voorder soo dadinge ordre tot diender
van de Compste en verschickinge van ons voor
hoogh: stuck, als nader gedient: dat sÿ stelt
beÿ sÿn de noodige daechte van Wedere.

Actum Amboÿna Int Casteel Hoÿ 22 Marty
1634

Cruÿsel
1634

Op Maendagh den 3 April Ao: 1631

Jnmiddels dese Sittinge Saken op 27 Martij passado mit
den Heer Burchgrave Corfcorff nader Lodijck is gegaen
vnd verdiept, ommme sijne mit dese gelegentheijt die wijle
door andere wichtige verrichtinge sijne weerde Heeren
voor ons Principaels gemaeckte Advertentie aldaer te
bouwen, (: alsoo sijne E: door de geschiedenis Stadt voor ge-
commen was dat die van Luijcken besloten hadden ouer
de Advertentie aldaer te bloquen: Daerinne ommme te
onderstaen waer den saken nu voerders van sijne commer
commissie Expresselick gestint waer te verrichten, die te sijne
E: gaens dienstlicken alle dage passeerde, daer beneffens mit
mij Gijsbert op onse Hoffe e: andere redene, ende vp den dach
de Galoupe de Sonne de wedecker door die Huijt naent
Fridrichstadt mit tijdinge Comanson gedaen admirael
Jonck ontrent de Vechter Tomaben gelegen admirael
Heer Hoeck vant Hij Landt Bouwe plaets gedroffen
Hebben, door den wijandt de: a Cr: geschooten door die Hollan-
doer in gemelte Chaloupe gedreven, die alsoo mit de
voors Chaloupe wederom voor Lieck verschijen, soo ist
dat sijne E: in staenden Raedt in diliberatie gestaen offt
met de voorn: Corfcorff (: alsoo de Chaloupe tot-
gesijt hadden) door andere Corfcorffen offte dienst
vaderlijcke Diensten te doen aen de Swaenen: Jnmit
het dwaerts senden van andere Officieren admirael
sal ontbeeren: Dan offte mit den Huijtnaent
die Fridrichs mit de gemelte Caloupe sal senden, den-
selven nevens de Chaloupe de maen de wedecker dienaer
daer gelaeten dewaerts gesonden is aldaer op de wacht
sal houden, mede Corfcorffen voor te dragen wedervaren
schrijven, alsoo de selve mit dienst mochten dienaer
mijne Heeren door eadem te weten gebenijcket hebben,
die door de Compe: geschreven Brijef die Huijtn
wedder op sijnen inoetten, sulcx dat sij Huijtn door
mit de Chaloupen den 28 dito mogen tot redene sijn
comen.

Op alle wedecker propositie mit allen sonder Hij Hijn
E: in dit wandel Raedt wesende gelet sijnde, is Hij Heer
E: nader Hijspel vnde wedijnaet mit dienste gaen
gedancken Heeren sloten die gedane verdrach Datien den
Huijtnant de Fridrichs mit de Chaloupe de Son

Bottren lieb wesen voor Lodyck om te doen Mr de Saloup
domaen de Postmeyster te Bruessel opt' oude spoedwat de
sake en wederdinck, en den fiscael Hoeden mit de
drij commissen wedder herwaerts aen laden commen
te mogen also door dandeliers voor waer: sal doen sijn
neerdinck achter laten doen dij segt wort.

Wijders also voor oder Jaer in de maent februarij
present de Edele Commissaris van Brussele alle de
Compaignies schuttenraders in de gaderinge van Crijs
raedt te doen doene comparen die haer voor advroudt
hoe dat sij luijden de Compa: inde canen Jaers schuttinge
waer te wesen, te dien volgende Edelmoedelick inforderde
bij dagen die in goet besit waren in de middel
en outstadt, de jonimagen bij haer op te brengen
in de Compa: voor hare canen waeren te Capitale
te doen verschijnen, doe ist dat den 19 en 20 en
21 en dijen den derden daeghe schuttenraders
hare gaderinge hebben gehouden de welcke voor middens
een daen nijt stil voor gebracht, die ooch bij sommige
de schuttinge wert ontkent, eijndelick naer
het verscijen den Gatten die voor Raedens is gearresteert
en aen de selve Joint dat sij hare schuttinge nijer
jaers te houde die voor aen die Compaignie
sullen te houden voor stadt staden in de Canen,
1' weken in dij achtereen volgende Jaers, wie dat
alle Jaers de 4 deel die derde deel voor van de
3 der Capitale jaer na dato sullen gehouden
werden op Adbruenen, doe ist sulcx dat de stadt
prijs verstreken is, als dan tij de stadt gemut
te de prijsen sijn: dien wandt Raedt voor
geraden heeft mit nodigen weder de selve door
den bode inde Gaderinge van Crijs Raedt te leiden aen
Edelen die hare luijden te vergaderen te doen
die 4 prijs doen stadens op dat de Compa: dien
wandt sijn stadt schieten mach werden ontlaten die
aen hare Capitale mogen gerechten.

Voort op bij sijn: die dwandt Raedt voorgedroudt die
Slooten is dat men den Compaignie schieden waers
staden den naesten Sedagh date voor den voorn Raedt
sal doen leiden en hare luijden als voorsecht is doen

Actum ut supra.

L. v. Wyssel

Evert Hulft

Gerard Westermany.

Lucas Graetsen

D. van Goyen

Rombouts

Naer dese gedetricte hiervoren den
Luytenant Hendrick voort nae
de Hoeven te verdanen —

Soo ons volck de Vlecke op 22 Martij
gaende met den Capitaen Fabritius
Edwaerdusz synde voor Vlissingen met
10 a 12 daetz daer te bouwen, die dan door ander
vaertuygen sou te Sloos, dooiet dat op Gierstey
by ons sou comen, soo vonden wy de
Spaenjaerden noch doenmaels besich
van Cardoes aen ander sijde
te bouwen, dese Capitaen
hadde 4 stucken, die
wy met 2 stucken
stout aenquamen te doen lichten, die wy
so spoedich nae Sluys brochten, die 4
daer voort ten anderen te verlaten, en also wy
een weynich verder quamen, sagen wy
met de Cruyssen op te doen comen, soe dat
voorder voor synen Cruyssen (waer van ick
mijnen Capitein hebbe afgelaet) soeden te verdrijven
tot den tijt en wijle dat andersz
Edde van den Briel bequam.

Wy syders waren alle nacht met Admiraelsz Commandeurs
galioot ende de vlieten in Sluys met Brengst
voor Sluys, nae dese nae gelaet is: Derwijle
die Fiscaal noch daer is met den Capitein
peecken en boen onse medicamenten voor de gene
die gequetst waren, soe d'Heer
ende andere met sijn Heer nae de maet
alles dese met sijn also voorz gevallen is,
daer op dem altijt dese Broder.

Ende dese by ons Admirael Heer Hendrick Fiscaal synen
medicijn van Brant ons op hadden doen
Vadrick van Noordwijck Schrijver, dat
wy den Ritmeester Heer ons synde verbaden, die ons
de Hollanders veel a — stadt —

Op vrijdagh den 6. april Ao. 1624

Also syn E. Bg. Heeren Mrr. van Stadt op heden door den ouderlooseman van der Woerd wert ader[t] gedaen den Graeff Maros aen hen sy in Staat der Oorlogh, hebbende noch trouwe portinadoes Stadt gaende op[t] ader[t] stadts gebaen in Cleeder soude hebben laeten maken tot Bedienunge van syne Jonck Heeren de Cinder Oeram om dat[en] tijdt sonder, dat[en] daer[en] ader[t] Cleeder sy niet dienstigh waren doen Stadt, te gebruycken mit Cleeder Bg. mede oock die gebruyckt solden voor de personagie Stadt Pilly Abridz, soo ist dat syn E. Heeren die van der Stadt voor dienstigh geachtet de compe opt Comptoir Stadtgen soo wegens Capt. Stutten als den ader[t] Gouverneur Baron: ander Graeff: mit wat spoet sy Groote Feestelycheyt Oorlogh is die wegh dat deselve gebaen worden de compe: wie ander[s] onbeyden toebehoren, ofte [illegible] den ader[t] Heeren syn gebeden op hoop van den door dese middel op ons syde te trachten die gedragen woorden compe midts gedaen[t]. Dat door suijten wegh te brengen, dat Godt Stadt, Dan of [illegible] Elder niet konde stadts die ader[t] considera, Wie syn verlooch of [illegible] wel dat alle

Op voorstel hoogh Bg. syn E. onder Stadt geladen, als mede die Heeren Gouverneur hier voor aenwesende, is Eenpaerlich op hoop van meerder voor dese middel gedaen[t]. Dat suijten voor die compe dat door te trachten, als mede om den selven door tot onse devotie te crijgen, gout gewoon hen syn gelooch voor dit male noch in [illegible] Oorlogh, den Coopman van der Woerd te Stadt Maros particulier of [illegible] den selve gedane ader[t] Heeren soude compe: Stadt gebaen sal word dat voor te betalen.

Des sonder[t] geschiedt voor dese aenadnom: die in gratis als qualijck Stadt gebaen mit Stadt Acte gelaet word Namentlijck

Marie Waxaan Lieut metbrt schipp Middelbourg
inden Jaer 1621 voor soldaet int Lant adcomt d'
dat Wad Adelboert gbmaeckt wort Jmits Synder Ge-
gradm bÿt d' Godde comportdindt adn st dnom
de Compagnie noch drÿ Jaeren te volstrecken Jaer
voor Alst oftr Corporaal wandr Adelboert 10
dinxt mit wdbetalinge van 14 tot 24 fl.
maendt in gradu pro Februarij 1632

Andries Selwerij wandr Stadt drÿ Aurora dr wedlen
Jonas bÿt als schoolmr tr inde st dnes Stadt drÿ
gebruyckt is wort Jmits Synder Ogradm: als
schoolmr tr adn st dnom st ons st Stadt tr voors
Stadt te bedienen onder d' Crae bmdt van
twan drÿ Jr daden van achtien pd maendt in gradu
Actus Junij 1633.

Anthonij Mallepradij wan Laboro d' in wedlen drÿ bÿt
als schoolmr tr voors Stadt gebruyckt is
wert d' selve voor schoolmr tr adn st dnom
onder d' Crae bmdt van 3 Jr van 8 fl pr maen
in gradu pro 7bris 1633.

Thomas Rodrigo Schoolmr tr op Oulat st dt Cour
Synder wert om Synne godde dienst te bedienen adn st
dat by d' Heeren is gelieft wert met Crae Laet
der selver ouwe Wt Madys met Weialler als andere
tr selve ordinarij dinxt te gebruycken van 4 tot 6 fl
van achtien Jr maendt in gradu pro Feb: 1634

Dit is d' dach: ende resolutie Actum binnen
Utrecht d' datum Ut supra.

Evert Hülft

Gerard Westermany.

Cornelis Faber

Lucas Christiaen

Frombouts Secrts

Gijsbert Goijer

Op dinsdagh den xxiij^ten april Ao 1634

Is gedacht op t'versoeck van Cornelis Jacobsz in de
de Drij Coningen tegen wedt mede op den Heer Mackay gedaen
waer bij hij versocht dat tot de compt — [illegible] dat hij
de Heeren de Ordre van alsdan wout ouer sien ende
maecken Staet ende Boeck ende Rekeninge als recht is ende
ordre, ende dus den ouden coopman Jacobsz
Gerrits die den dach ende tijt [illegible]
Consistorie van de Gemeente ordre, mede gemaect
gelijck voorsz is by ende met Jacob Gerritsz
schrifte gedaen ende met ende [illegible] van sijn E.
voor gelesen ende sijn. Voorts dat de Ed. Gerardt
van der Laen van wegen de Gemeente — [illegible]
Jacobsz op de Kaede brugge, ende den [illegible]
Jacobsz ende Cleas aldaer te verschijnen, ofte
zijn E. gedaen te hebben, dat de dach voorsz
rapport gedaen, dienvolgende aldaer comparerende
de Gedaechte dat op Lodewijck de Graeff voorsz
similare Factuijt gedaen te hebben soude voor den
Judex dese dato ende [illegible] voorsz
gemaecket soude worden. Voorts [illegible] van
de dagen [illegible] voorsz dat de
Commissaen van Curaten onder anders [illegible]
Jacobsz op t'Eijlandt Amboijna, de Heer Jan
Corijn, Alida de [illegible] Wachtmeister
Claes Jacobsz Koninck [illegible] de Heer voorsz
dach onder gedaen, [illegible] te gedaen Eijlandt
Banda, Noordlant, [illegible] Wederkomen
Onlangs. Op de Heer Graue [illegible] Lobo Gedeputeerden
"te Lato [illegible] ingestuijrs [illegible] mede op de
middelen, als [illegible] Lobo, Liebe Slaet,
"mette, Feldmorij, Heldros [illegible] gelijck [illegible]
bij de oude gebruijck in dese [illegible]
Wijders dat den dagen noch [illegible] aen [illegible]
van Lodewijck [illegible] worde, want [illegible]
dat [illegible] voorsz mede [illegible], dat sij
sijn [illegible] aen [illegible], maer
[illegible] voor gaende, alsdan [illegible] dat
sijne Commissie op recht [illegible]

Door opmerkt antwoordt: dat soo dat Comuck in
Carnatz opt Landt van Malabar waer t'sdaegs
hadde som suiten ende olde Cadetz rabbijn, wijde dat
hij noodt seijde aen den Comuck van Carnatz
stemde dat waer advoeden, die mit van mij mijn woo-
den adviseerde ist wort t'dedaet, dan Vanderlek
kommerde wat sijn remus dat Comuck in Carnatz
mocht dat hij op Malabar als Comuck t'advijs
hadde: waerbij treffent sonde dwaer wedre weis
hem tot t'doen waer op ——— t's mit

Wijder aengaende van Lissaby Capt. Malabar ordre
"dat door dem drij samt pans mit magde aende
afkomdeinge op Cuttacca t'sonde sonde wort
dat oock t'advijs, dat door de sommunder van
t'voorleden moussion noch al dinge d'Crayer aeste
t'dwonge sijn, dat dedes mit beraedt waer tijde
hadde d'voor seide doen onder pretext van ouer
dat wort de vader de selve ouer t'gedrage, te mider
groot t'dwonge dat mit door d'Malabaren ouer
Capt: Malabar dat de ouergaeye's soe wer soude te
willen beletz de practijcken ofte andre waerheijde ouer
t'aftesten, aesbo wij t'advoorz dat noch al dinge
materie van voorleden moussion ouer t'gedane sijn
op dat de verdmiddelaers door soodanige middel
dese niet tot t'ondoen te wedre.

Wijder wijl tot noch t'adme sedepoz wedre
Amoinde dit ouerkaeye van daer tot daege doen
wedre acht, dat mi nae alle apparentie mit
langue comme actuel beijnden, t'sindealt t'voorleden
Moussion staet daerdoen ijder dat mijn t'voor
doorst dat sijn E'den Raet mijn middelaers
t'adot ofte mijn de Comuck Malabar dat Cijlandt vint
10 a 12 daege t'sinlandt ——— soe ordre adme
Cochtoe t'accomen, ende als de selfde t'adarmit
selle wij ons daer van t'addidue, dat door t'voorleden
der Comuck t'adem tijt t'advijs dan ——— ende
mijn met de selve tot de comp ——— s van

Provisionele Instructie
voordy onderscheyden Ridderschappen
Gedeputeerden hier soeckende
Credentiebrieven antwoordt op
't gene bij de Gedeputeerden voor dese Stadt
voorgestelt is geweest

Eerstelijck op 't gene van wegen Zijne Hoocheyt
de Grave van Nassouw" de Dillenburch" ende
Catzenelenbogen" Marggrave tot Hochberch" Heere
tot Ydstein" Vianden ende Diest" Grave van
Catzenelenbogen" Vianden ende Diest" Heere
tot Beilstein" Ysenburch" Grenhe" Wiedt" Runckel
ende Limpurch" Heere van Eppenstein" Homburch"
Lahr" Mintzenberch" ende Hachenburch" Burggrave
tot Nuremberch" Heere van Plauen" Ryneck"
Beilstein" Wildenfelt" Hartenstein" Lichtenberch"
ende Schauwenburch" Landtgrave in Elsaten"
Heere van Frankenberch" Mulhusen" Gemunden"
Sultzbach" ende Breuberch" Grave tot Sarwerden"
Ysenburch" Buchen" Wartenaw" Rodemachern"
Gelen" Saarbrugge" Leyningen" Dachsburch"
Falckenstein" Rixingen" ende Homburch" Heere
tot Mardingen" Lymburch" Broich" Spanheym"
Perwez" Lare" Barby" ende Gerbstet" Wildt"
ende Rynegraeff" Heere tot Salms" Mollenarck"
Tremigny" Ahr" Rodemachern" Gel

Gedaen worden van syn Edmoen Comitis sonder dese
dach dit actuyt wel uit dencken dat s'selve
niet en sonde geschieden om daer te verblaten, maer
verdelycken sonder sine als voren, doe dat wy andre
maer Borgen daer voor als oppenbaer is uit
laet te de selfde mits, die mit daer soo langes sy
langer geduyt syn te bleven uit te bewaren, soo
voren Geboren sal geen gedruyt sijn als dan d'ordre
gelyck mit macht der selfde uit der Edelen formé
als voorsien is voor bevonden op dat sy naerstelyck
sijn tot sodanige dyngen die sonder langer, maer soo dat
sie Geboren selfde mit godt vinden soe Godt syn
voor d'ordre gelyck s. selfde te doen

Op t' Edel boeck van der Gedagenaer Stadtlon soe
dat sijn mit d'voorsch Gedachten o[illegible] soody
selfde als op Stadtlon voorsch sijn mit als dan op Stadtlon
by Commissarissen dat d'E. Commissarissen wat voorz

Int ander voorsy van de Comune Stadt[illegible] aenvy
Capt Stadtlon soe wy sijn mit in Stadderinne
op Stadtlon wat toomy die ook te plaet[illegible] dade
dan Stadt voor geld soe wordy voor d'E.
Gedeputeerde te doen stadt, o[illegible] selfde mit dese
Translaet onder vy compt die soo dat d'ordre
Gedroegen wy mit dat is dat dat onder Stadtlon
de copia van Translaet aen ons te sonde voor
dese

Aldaer de Burgemeesters op Stadtlon voorsch soe
voor soe wy d'E. de Staten gaen maken
dat sy daer wolden voorsien te comen[illegible] mit
te laten om mit ons te spreken wille stoomy

Capt Stadtlon die de Staten soe d'E. Gedagen dat sy
Luyden plaets en Stadts Swaerthuyse naer Lodze
gaen te stecken op dat ons door die selfde mit de
Gedachten op dat ons door die selfde mit de
soo noch dinars nagelz van voor dese moeten sy
Gemaent acht te trachten, voorsy, de Gemeente
daer door mit soe te wagen die voorsy.

Actum Amelgat den 12 aprile 1634

A. Wisels
1634

Op Woensdagh den 19 April 1634

Is mede gedragen dat hier voor desen gebruyckt is geweest dat de Heer Joan Maetsuycker Gouverneur van Batavia wesende, sijn Ed.te dat niet sonder groote reyse is om de Heer Amboyna selfs comen te besoecken, waer door de Comp.e staet in dese quartieren soo veel niet gebaet worde als wel soude moghen geschieden, ende alsoo de Heeren Bewindhebberen in groote indemnisatie mit haer Jonckers hier op 't Land hebben te verwachten, mits dien — Is goet ende alsoo ons alle ontbreeckt de middelen om de waerden in de coopen de vrye mit aen te doen als mit de voorgaende rijse verscheen syn, soo ist dat syne Ed.te die van de Kust de middelen tot Batavia gelaten heeft om mit den eersten rijse die van daer te staen naer Banda ende voorts 16 lasten tot de cargasoen by de Hr. Jonckers, voorts de compagnie mit de — broodt op te coopen, ende Conjunctive daer van soo veel Sijne Ed.te tot reden maeckt voor de tot dese, Item alsoo die mit tot de middelijcke prijs a 50 fl. 't last noch tot de Ile Ons is, die de Comp.e door de comp.e der selver goet, ende schade eedt van de verwaerlosinge staet, Item ons schijnt selfs noch voor eygen daer te soecken, soo sal den selfs alsoo de selfden als nyet mogelijck op donderen die mit mit langer waechten comen, de vrye ende eygen schade is 't Comptoir Amboyna tot dese door gebrecken 't gene de gebreecken selfden tot Amboyna — voorderlijck op te comen sal noodt, daer van door Godes hulpe den Heer wel Comp.e voor de Compagnie sal hopen.

Op welcken proposete die door slaen sijn

Actum ut supra

L. Gysels
634
Evert Hülft
Gerard Westermans
Cornelis Faber
[illegible]
[illegible]
Rombout Gelts

Op Maendagh den 24.en April 1634

Is mede op den 20.sten deser de Jacht Maen, Capt. Cornelis Claesz Coul, Cattoor, van hier met cargasoen als mede de Jacht de Papegaey voor Timor in gedestineert, daervan ons de Offic.ren Capoenen, dat expedieren 7.e deser de vloot en de resterende 4 st.e van Banda dese achter als gecommandeert by Bouton Luttel Wadde, gesint, en 4 Oddes van gemelte schepen sy mede gedoogt hadde op Timor of elders aen te Cattoe voorhen comende, gedestineert by ordre als voren: anders als dat de Jacht de Roos dat nae Banda gedestineert is en tot Amboina wonder drijven als boven staet verhaelt, dat alle tijden wedt frequentelick soo nae Banda als Amboyna te seijlen opgenomen, Godt wolgelieve hy haer gode gedroncken te mogen brengen. Dit is het gene dat hier dese dagen van ons is gedaen, dat Godt Almachtig de crijt van Banda op sijne dronck gestort gelieve te doen, en also verstaen dito Roos schijnt te sijn de Moorse Vlieghe, welcke wanneer de lucht is bedeckt drijven, onder seilen, mits sijn vleugels van dauw tot dagh gedruckt door middel van het Licht deselfde van Cayde des nachts, soo wel om Amboyna als Banda, soude worden afgedaen, dit doen om alle tijden met gelijcke vaert te verwachten, gelijck wij alreede hebben gedaen, soo 't mogelick waer noch dese nacht eenige voort comptoir gelicht te worden, off dat gedruckte Roos aldaer op Timor de Jachten sal verongae, dan te doen laten gaen voor Banda, en dat met soodanige eenige oordre als om t' gedoogde in de vaert van Mindoro sal weesen, de vleughel Banda vandit maenen van de schepen verstorten sal, gelijck oock dese dagen daer in met de Roos mede gedaen is.

Op verders proposition van voorsz. Heeren Raden is gedelibereert, den ondercoop waermede de Compe. de mindere dienst soude gedestineert, J.s. godt gedroncken te gedencken, sen aen sich gehouden, door vleught voordienende de moeiten der [illegible] en de stroomen soo langs Oost de Oostlick Cust

[illegible] hebben, de werck nu met alle groote [illegible]
ende W. advijsen werde, de Jachten doort [illegible]
van 16 à 20 daegen by de diepte [illegible] als de
stroom soude [illegible] de hoge, de reysen nae
Engelant, Vlie, [illegible] Delamuy, en [illegible]
dat den Oostwoods [illegible] sal comen, als wanneer de [illegible]
dadinge den [illegible] van de Jachten [illegible]
lijck de dienstige [illegible] Brabant, [illegible]
Mouche Bretont [illegible] te doen en laden [illegible]
van in passant [illegible] Compt: te Lanegue [illegible]
met het [illegible] Schaermsoort op [illegible]
provide, en tot [illegible] Orders alsdan [illegible]
stantie voor onse [illegible] te [illegible]
houden.

Voorder is goet gevonden dat men onder [illegible]
hare advertentie [illegible] Bruck op sijn goede [illegible]
te stont [illegible] Monde Calias [illegible] sijnde op
de Chaloupe [illegible], met den [illegible] en
als [illegible] [illegible], de Bretons de Chaloupe nae
de Broders [illegible], omme de onder [illegible] door
't [illegible] van de Chaloupe [illegible] groote boot van
de Jonge [illegible] by de kant is, te [illegible] op als der
voorn: plaetse [illegible] brocht [illegible], alsdan
[illegible] [illegible].

Fransgedain, Rigerdsolucert Amboyna
Mart: Batam [illegible] supra

A: Gysels
1634

Evert Hulft

Gerard Westermans

Cornelis Faber

[illegible]

Lieuen
1634

[illegible]

Donderdagh den 25 April 1634

Is heden ons voorbij Luytnant Adriaen van Hodia
voorsz. bericht worden, hoe alreede 12 Macassar
Jonckers op Lombocke, den 8: en Lieuw waedry 9 d:
arriveert, t'welck door den ouden Coopman Houtte
doorsien als oock Oranjequaedy's dit dorper alsdar
hebben sijn opvaeder wordt gedoorsiendt, waer
by nader het rapport van sekere gesante van
Titil Sabory" te mondt van Lieuw, dat daer noch 10
andere Jonckers, t'samen 22 groot ende Manipo-
sondere Proaes: die wey" door het Eylandt ende aen
stappen ons noch 10 mael groeter om dorpen alsdar
dijtdijck aen te treffen. Soo ist dat d'E: Gouv:
Speelt (: nader dese wey" ons mit 4 Jachten naedt
de Baen Stadt, Mencke den Vryspatnam nader
Sloepen Schip Groen) d'zuyder Raedt middelt
rechts t'oost aff ons ten minsten van dese —
eedne macht soo wel mogelijck mede den Jacht
t'samen; soo het Avontuer van ons fort dese Jacht
soden op Lombo als oock bedient onse wy[illegible] en:
nader smoets de Handtvoedinge daer Jonckers 15.
Oxen, als mede 1 Peerd het de Coopman te
hal aen te dijt te dien.

Welcke propositie de voorslach bij dit vandese —
Raedt worden in consideratie gedaen synde is —
Sijn Edmins goetgevonden de gedane voorslach
Edelstelijck dat de Jachten Mencke den Vryspatnam
den Sloep de Hoedt mede voor Lombo bij" provisie
Sullen wederkomen, ende dat mede ons fort dese proeck
van oudt wal te bevreyden, ende t'bijders dat de Jachten
Naden 25 dito noch 2 Sloepen den 4 Corpec ons voor
Licuy Lamma Sullen Anckeren om alsdan geen" —
Scandael Vyandt Sullen, welcke voorslach de —
Coopman het Boordt is om eenige" tijt beim —
wehnt te woonen die oock het mine Jodycheden van
t'eschijnt onder voorden, om dat Sullen t'Jacht mede
de Sloepen den Corpecoz stadigs op de waecht het
te houden den wijdt van sijn Edelmins te diseretie.

t'Bijders aenco de gesante van Titil Sabory" voren:
noemt het Rapport dese door Capt: Hiddes aengedaen
seijen aent dito Maccallary was gesonden met aen
de dingen van sijnen dienst — respect heenden

Actum Amboyna Jort
Calt. Datum ut supra.

1634

Evert Hülft

Gerard Westermans

Cornelis Faber

Pieter Cristiaen

Simon Lambertsz Walich

Pieter Pietersz

Rombout Sgoer

Jacob Goyer

Instructie voor d'offreurs
van 't jacht Monnikkendam gaende ge-
stationeert voor de Vlie tot
bewaringe van alle onheylen
en afbreukinge van onse Quartieren op de coste
gewonde, tusschen 't jacht Monnikkendam ende de Vlie
te zeewaerts, soo veele als noch doenlijck naer, volgende
veerts seylen tot Catwijck ende Leyden toewaerts streckende

Wanneer 't schip gegaen sijnde, sullen de drie voor
Lorreyne aenkomende de gedaene reyse, van de na-
bestaende reyse onder ogen.

Wanneer sal de rechte doornaer Loodsen sich moe-
ten aen te stellen, en gedaen dienste mede tot
ons nader last en ordre wederkeeren.

Wanneer de resterende 50 Caerten reyse weert de voors Arnoldus
aen den onderkoopman Abraham vander plaets-
doende sal werden dat hun Quartier voor-
der gedaen sal hebben, ende dan terstont
te weten sijn man voor de maent 100 aflegge van
wegen 't admiraelschap ende de Vlie te zeewaerts,
en het resterende tien maenden pretsijns verschijnen
aen sijn persoon, die ons dan gelaten tijt rekeninge
en reliquaet daer van doen.

Indien eenige dito onderkoopman door het
arriveren met der schepen van andere sijne
het jacht quamen te verlaten, soo moet de voors
voorts Arnoldus een schipper uyt der Jan dat selve
in sijn plaetse sal worden gegeven.

Tot de afreckinge sullen den Loots door de middel
gebracht, soo haest de selve schoon sal sijn ende
maeckt de middelen tot gesondt.

Indien eenige der voorsz. Compagnie wederom naer Lillo
Antwerpen moeten naer Lillo ende
sonde weller sullen de bode daer door 's selves te
ontbieden sijn ende tijt worden gebracht van hier
waerdoor te Enckhuysen maer de selve soodanige ende
de gestelde bedoelingen en tot onderganck 's lants
strijdt

Ende waartuÿgen Sonder ende dat Godt advr-
sal alle Persoonen verder in desen goedertrouwen te gemoet-
komen, den ons onder Abroon[ie]ht Inventaris ouer-
handen, alle hier nevens gedient sÿ tot waerheÿdt
ende vaster tuchenisse ——.

Actum Amsterdam Int Cal[ie]f dÿ 24 aprill 1634

P. Cÿsele
1634

Instructie voor Capn Symons
Leendertsz Backer, Dirck Cornelisz
Vandt Jacht, Maen en Ster-
gadue in Compagnie van Hilde
mar Liedy Lamma.

Nadien de mar Wy volcomen Lyfft bericht
hebben sijn Bod. verstroyen ende gedeelinez mar
Rade Jonchers op Comptoir in Liedy sijn gedaen
vordert den dossier gelaeden hebben op 't schadet, waerby
Rade noch Hiddesanders van Manips en Rades
sonden vordren, soo hebben godt gedwongen dese Jacht
in alderhaest te derwaerts te depescheren om soo
soo wel mondelyck te Volder, ende voor te comen

Waeromme U.E. wedr en wolint suller tot Cadsand
Dat deyck snit onder seyl staen, en voor Liedy
Lamma ter reede coepen: waerby de
Ingnaemt te hebben gedoordelt, om Hoir verant
woirden van de Jonchers, soo sy Instruyntz, en voor schuyten
onderwael des Vyants der te Ster coryt te werpen

Voorsedito Liedy sal U.E. naer onse middernagt de wy
Ontrent syn, gaen inniquit schroot van de Wael op
25 a 30 Vadem Ingnaendelick kennen anckers
naer der de Wael en sal U.E. (: dan sy by nacht :)
met Boeren te komen, om 't het Hoir gedinboeck
te delivereren sonder weiten Jonchers of 't ander wedempt
voert nijet verneemende; die haer by de aenrade-
gaende sonder weiten Jonchers, sullen U.E. dadey
lyckers anechdelichen niet volgen naer Vlissingen
sodanich te Volder, die selve met U.E. gedestineert sodanich
te weiten en het meerdeichen tot andersins com,
stringen, U.E. altyt voer waechtende voor Lugt
waerdich ende en daer door de deperatie des Vyants
U.E. gaen en beyt onder en komen.

Tot U.E. Ordinancie sullen U.E. middels dreng noch
1 of 2 schuyten tot gedienst worden, gelyck wy alreede
4 Compagnyen tenselven Eynde hebben aengewaer
dicht, die U.E. alles trouwen en Jaersuer werck gedecom
mandeert te doen.

Dimmes Jonckher Sondrende dat God [illegible]
[illegible] oder vnder vnmz, der Ostroorlyeden dan [illegible]
tarissen, ons daer van [illegible] te verlossen
de Broosen.

Ende op dat [illegible] dese resolutie ordre
en dmagh dyt mach worden, [illegible] soo haest
[illegible] dan persoon van Frans Lodewyck
Valck voor hoofd [illegible] dese Assistentie
Autorisere, ons dese voorsyende dese [illegible]
behoorlyck inde stede te verseeckeren, en met merckelen
der selver te gaen doen, [illegible] nae dyt de gedaghde
Heer te verwerven belastinge des anders affwesen
[illegible] der matroos den stede daer voor te verkiesen
en te [illegible].

Aldus dese Assistentie gehouden tot naeder Ordre
continuidem, dinsdag den 25en aprill 1634.

Actum Amsterdam 25 April 1634.

[illegible]

Donderdagh den 27.en April 1634.

Is in rade by Hr Ed: op gelesen een advis van Vlissingen, houdende dat de Abdis van Middelburch is overleden, ende dat Hr Ed: Mog: daer toe mede gecommitteerden hebben Amptman ende Schouten van Vlissingen, ende Jacob Reyersz in Middelburch, om de Abdije te visiteren, ende te beschrijven, ende dat sij Ed: dit wilden hebben gerapporteert, om daer op te disponeren, ende te ordineren, wat men met de Abdije sal doen, ende wie daer tot Abdis sal mogen worden gecommitteert, ende dat sij Ed: daer op niet en hebben willen resolveren, sonder voorgaende kennisse van de Hr Ed: Mog: ende dat sij Ed: daer op versocht hebben, dat men de Abdije wilde laten administreren, ende de Rentmr daer van doen rekenen, tot dat men daer op sal hebben gedisponeert, ende dat men de Abdije wilde laten bedienen van de Predicanten, die nu aldaer sijn

Lopius de t'arrivement van: Boots Banda van sijn
reize uijt Batavia affgeschickt sal wesen, en ons bevonden
dat alda[a]r geen Jachtz of [illegible] sterken sijn, om doch
en bodij mit de sterkte waarbij sijn t' door mangel
winds [illegible] (: dat dit jaer wel groot gewas wesen :) etc.
reize naer t' patria sal comen souden, sullen noch staen
met allemogelijcke vlijdes die wij sullen comen oft
mogen bij de hant nemen voor de compe dienst, doch
baten sijn t': den raet mede voor dienstigh, gemerckt bij
voorige reysen t' groot gewin sij met het affsonderen
vande Jachten naer Banda noch 16 a 20 dagen te —
coorden, alsoo verstaen werdt dat sij mit [illegible]
weert, en alsoo na dat de [illegible] sal wesen de reijse
alda te vullen, affgemerckt dat
voorsonder de overman Barent Jans aenbij met sijn
Jacht gen adm[ira]el de boot, en voorts gaen met 40 last
tot reden sijnde, met de boot tot Boeliggen, onder —
de [illegible] van godes [illegible] de compe over den reijs voor-
de compe naer Banda te doen, dat [illegible] —
Accordeert t' arrivement van coninga soon Jacht de Reijs
Boeck voor Banda gesonden werdt met [illegible] de boot"
Daneffens de gedeputeerde van onsen staet daer mede —
bij komt te maken, op dat van t' gene de Bots gelaets
en in Banda [illegible] van werden ons mogen dienen
Dienvolgens ordineert Barent Jans onder sijn
stuijerman in Vaderings boot [illegible] —
baer voor [illegible] noch meer boots om —
Banda te helpen, en voers afrit soude werden met
het Jacht tot dienst van de [illegible] te
versien met 2 [illegible] met notes en —
forile hier weerts aen te comm[itte]ren, alsoo de comp[agnie]
(besonder nodes gelegentz:) de groote dienst soude
geschieden daer voor hem met goederen: boven
sijn accoort aen godes: recompense sal werden
gedaen sullen sijn t': d[e] ff: [illegible] in sijn [illegible]
[illegible] met dachtich te maken, waer op de
meeste Barent mit toedenstaende noch wel —
factorije gelegen is, alsoo en langes van de cust
[illegible] sullen sijn de [illegible] te
staen, den advijs der comp[agnie] daer [illegible]
[illegible] geschiedt, stellende de [illegible]

Den 28 April 1634

Vide Batavia dd 29 Jan. 1634

Den 28 April 1634 's morgens vroech is den vrij Coe. Jan Jansz Lam met sijn jacht naer Banda en Amsterdam, en heeft daer 100 lasten peper ingenomen, Item is den president Coen met sijn gevolg van Amboina gecomen met sijn jacht, en het noch 2 schepen van Amboina, als oock 1 schip van Banda, als oock 1 schip van Ceram, alsmede 1 schip van Solor, als oock 1 schip van Timor, alsmede 1 schip van Macassar, alsmede 1 schip van Bima, alsmede 1 schip van Sumbava, alsmede 1 schip van Bantam, alsmede 1 schip van Jacatra, alsmede 1 schip van Cambodia, alsmede 1 schip van Siam, alsmede 1 schip van Pattani, alsmede 1 schip van Tonquin, alsmede 1 schip van Macao, alsmede 1 schip van Japan, alsmede 1 schip van Formosa, alsmede 1 schip van China, alsmede 1 schip van Malacca, alsmede 1 schip van Coromandel, alsmede 1 schip van Ceylon, alsmede 1 schip van Malabar, alsmede 1 schip van Persia, alsmede 1 schip van Arabia, alsmede 1 schip van Mocha, alsmede 1 schip van Aden, alsmede 1 schip van Socotra, alsmede 1 schip van Zanzibar, alsmede 1 schip van Mozambique, alsmede 1 schip van Sofala, alsmede 1 schip van Madagascar, alsmede 1 schip van Mauritius, alsmede 1 schip van Reunion, alsmede 1 schip van Rodrigues, alsmede 1 schip van Seychelles, alsmede 1 schip van Amirantes, alsmede 1 schip van Farquhar, alsmede 1 schip van Aldabra, alsmede 1 schip van Assumption, alsmede 1 schip van Glorieuses, alsmede 1 schip van Juan de Nova, alsmede 1 schip van Europa, alsmede 1 schip van Bassas da India, alsmede 1 schip van Tromelin, alsmede 1 schip van Cosmoledo, alsmede 1 schip van Astove, alsmede 1 schip van Providence, alsmede 1 schip van Cargados Carajos

hier als in Banda soo verre als mogelijck
sij aldaer daer verder, dan of [illegible] hier
den Raet soo spoedigh mogelick sal verstaen
te schrijven, ende dat de factorije daer met geschut voor-
als wanneer den president Nicolaes sijn eijgen
bij accomodatie te gemist sal connen worden, alsoo-
veel hier sonder gedaen en eenich verzuijm
connis in treden, die in Banda bij nootdoor-
stedinis van tijdskens t'gevaer becommis-
comen.

Waerop bij sijn E. die vanden Raedt nader gehoort
debat, ende de saecken wede ende weerzijden gehoort,
Admiraet goedt gevonden, besloten en gedisponeert
Cattenn op morgen vroegh den vaderlandt te
Varen met den Cloecke, Raet Coeckebacker
sijn nader Banda sal overvaren ende de noodige
ordre daer met eene sonder als mede de Copija
uijt de factorije van stroops Laddinge, op dat soo
veel hier als in Banda de Compe. nimmer
ondienst geschiedt, eindelijck den vaderlant
voort Oliaet is sijn reijse soo cort temaecken
als mogelick sal wesen, op dat ons naer haer dienst
morgen gedient werde.

Aldus gedaen en gedisponeert Amboijna
in Casteel datum ut supra

L. Pijcke
Evert Hulft
Gerard Westerman
Jacques de la Salle
Balthazar Coyet
Cornelis Faber

Lucas Cristiaen

P. Goyer

Rombout Sijen

Op Maendagh 8bris pro: May 1634

Is voorcomen de Compste van Adriaen Jansz den Bruyger
ende Compagnie d'een aen de eene van Rotterdam aen
Jacob Jansz Cuyper, mede
reeder ende ouder Vlaggie van Jan Jansz Cuyper
schipper in Dienste der Geoctroyeerde West Indische Compe
Jan Jansz Cuyper (soude dat nochtans dadelijck stonden
bodem) ten eyschte ende versoecke van Jan Jansz Cuyper
aen den Raedt soude believen dese saecke van de partije sijn
de Edre ende discretie van sijne E: te deposeren mamelo
mder, voor de Stadt de Cathedrale dese weecke met soo
danige Lossen als sijne E: Autoriteyt ende Exempel
soecken te Ordineren, Desen
Raedt soecht daer toe den dach bij brieve E:
te Radempte te mogen werden, om alles de Gerugers
aen in desen te hooren Ordineren Cattse te doen Justitie
en Recht in sijne E: Absentie in te vorderen of
te verdedigen of sijn in dienste manier sijns
#insouderheyt te vorderinge Recht oft te verandere yets te doen
op sijne partije daer van geen redenen schijnen te bestaen
chicanerije van dese. Op dat de E: Heeren van sodanige Clagte
ontlast mogen werden. Op welcke versoeck van
de E: Heeren Gecommitteerden van de Stadt sijnde, de andere
Raedts sijne E: Heeren verstaen mede te comen Vrij
dach smaeds godt de Heere dat in den alles de in de
ditte smaeds Woensdags Cammer Cattse sal werden
Raedtsheeren en heeren Burgemeesteren voor hooren opda
ende deser wegens Contentie de nijgemaeckte
Raedt heeft gedaen

Dirck Cristiaensen
Gerard Westerman
Jacques de la Salle
Balthazar Gerbier
Cornelis Haber
Rombouts Dirck

Op heden werden mede de onderstaende maers en
gnaedtsijt verleent nadmael eijck —

Adriaen Dircxsz van Rotterdam mede Maet

1629 met wapen van Rotterdam voor alle met landt
gedomd den wedersz de Gnarenpoon Broeder voor dyt
waar genomen hadde Den also sijn tijt gedaen
is sijn wedersz present dese acte compareert
Jsbrant Balen Jden aen sijn hant gesworen dat
van sijne persoon gedaen wert Jde Robbe aen gedaen
gedurende de compagnie nacht dryachten Jden volgen
gader voor onder koopman tot den onderschreven
dach toe 30 ste maent in gedaen de Reding
ste April 1634

Jan Cornelisz van Oudertuijnen Burgr mede Gouds
Jodocus inden Hage 1629 met landt gedomd aen
dyt alle dit Rotterdam genaeckt 13 ste maent
dewelck wedersz sijn goet comport dwelck
20 ste maent tot gelde Jden aen sijn aldaer
dit aen landt gebracht wederom voordesz Burgr Jden Hage
dit 20 ste tot gelde sijn in gedaen ste April 1634

Gijsbrecht van Mourlagh den wedersz mit ontrent 18
Jaer de wapen aen de waer genomen hadde
voorschijden Hoorn mede als vadrick en Schrijfant
gedient dadelijck alt dijnland gedoent gelijck
wederpaer Balen tot den wedersz eendes schrijfant
bij de compa sijn dit nacht ans en de rechte wet
Schrijfkonst Jdeff allbaert inden plaetse van
Schrijfant gedient mits gedane dienst sijne vorige
gage van 20 ste maent en is gedaen gedaen om
dermaten sijne Edele coopman de wapen aen
voortaen te draegen in gedaen ste May 1634

A: Gijsels
1634

Gerard Bleis 12 may
Cornelis Faber
Dutch Minister

Thom Bouwsz

Saterdach den 3.ten Juny 1634.

Saerdich d'Ed: heer Arnus Gysbers Oudi
Maria Vaadt van Indien Schepene Gouvern
ende Directeur der Quartieren Land:
Landach wat het wedel syn Ed: mit de rathen
Adviz van syn Ed: Land: heer Anthony
Landes Domine Gouverneur ingenomen
Gedaen, Is aerdich mette Comende Notwe
rende is heeft beroemt noch Syn Ed: wilde
dennen / om sich nader tyden, oft Landen der
staet Vandelinx: Gouverneurende, te
moghen begeven, ende dselue sonder eenige
beletsselen, te bevorderen, Doen Zijnde
syn Ed: alsdenoch door Dieter Ochsfus
Secretaris der Landen present gewesen
Ed: heer Gouverneur Gedaen
die van d'heer Landsheere eerst overdach
dat eijnde Vaerdt Gedaen te doorsoecken /
en syn verder Nader Last te Vervolgen /

Ende aersoen verdacht is bevonden dat
de Weerde van D'Ed: heer Lu
Cesten Oyen Landen andere gelegen sijn /
soo aen Vee als
Ende dat syn Gevrichten / Gelden die alle
Exparentie der Jaerlicksche heer Collecte
met syn Gewoonte Maelt Ende Waer
van Zijn dat ontrent Witwijsch
oxde Marrasen Gemeldt Zijnde wel moeghe
mit Gerichte Gerwijsch / Acht Mingel
een Schepel Vaerdt Gedaen Ent Over
waeghe Sonder eenige twijffel Gemeldt
en Meerder Gerechte Commodateijn Advijs
Landt Ende Gelegen /.